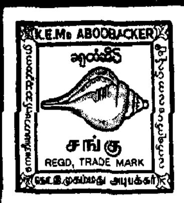

K.E.M. ABOOBACKER
சங்கு
REGD. TRADE MARK

ముఖచిత్రం : బంగారు తల్లులు

చిత్రకారుడు : వడ్డాది పాపయ్య

యువ సాలుచందా రూ. 36-00

దీపావళి సంచికతో రూ. 42-00

యువ, హైదరాబాదు-500001

జనవరి (ఆంగ్ల సంవత్సరాది) సంచిక యొక్క ముఖచిత్రం జనరంజకంగా ఉంది మమ్ము ఆనందోత్సాహాలతో ముంచెత్తింది.

'వీరాజీ' గారి 'మునగచెట్టు' నవలలో వారి రచనాశక్తి అభినందించతగ్గది శైలి బహు చక్కగా ఉంది. కథల్లో "స్త్రీహృదయం" నేటి సమాజంలోని స్త్రీలోకానికి అద్దంపట్టి చూపినట్టుగా వుంది. "నిమిత్తం" 'థాంక్స్ సుందరీ' 'మాట' కథలు చాలా బాగున్నాయి "మేం చేసిన తప్పు మీరూ చేస్తారా" సీరియల్ ఇంటరెస్టింగ్‌గా వుంది జోక్స్ హైలైట్‌గా వున్నాయి.

—జి. రామన్‌గౌడు, జి యస్. లత
వనపర్తి

జనవరి 76 "యువ"లో "మునగ చెట్టు'' వాస్తవానికి ప్రతిరూపం. కథలన్నీ ఇంటరెస్టింగుగా యున్నాయి. "అరేబియన్ నైట్స్" యువకు జీవం.

—యం అనంత్,
మహబూబాబాద్.

వెలను పరిశీలించండి.
గుణమును పరీక్షించండి.

పాయింట్

అతి నాణ్యమైన బట్టల సబ్బుపొడి

గవర్నమెంట్ సోప్ ఫ్యాక్టరి, బెంగుళూరువారి
ఒక శ్రేష్ఠమైన ఉత్పత్తి

బాధ నివారణ కోసం అయొడెక్స్ రుద్దటం అవసరం

ఇతర అయింట్‌మెంట్స్ పైపై బాధనుంచి ఉపశాంతిని యివ్వొచ్చు. అయొడెక్స్ ఉపశాంతిని యిస్తూ, బాధను నివారిస్తుంది. దీనిలో అయొడిన్ ఉంది గనక.

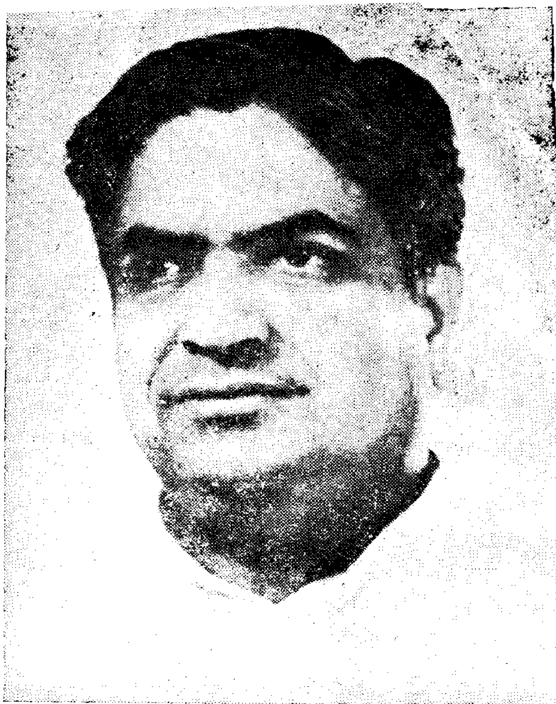
కండరాల నొప్పులకూ, కీళ్ళ నొప్పులకూ ఒకే ఒక అయింట్‌మెంట్-అయొడెక్స్.

అయొడెక్స్-మిమ్మల్ని మళ్ళీ చురుకుగా పనిచేసేలా చేస్తుంది.

లింటాస్-IO DEX.3-75 TL

ఆంధ్రప్రదేశ్ నూతన గవర్నర్ శ్రీ మోహన్‌లాల్ సుఖాడియాకు సుస్వాగతం.

శ్రీ సుఖాడియా పదేళ్ళకు పైగా రాజస్థాన్ ముఖ్యమంత్రిగా వుండి పరిపాలనాదక్షత ప్రదర్శించి, 1972 ఫిబ్రవరిలో కర్ణాటక రాష్ట్ర గవర్నర్‌గా పదవి స్వీకరించారు. రాష్ట్ర పరిపాలనావ్యవహారాలలోను మంచి అనుభవమే కాకుండా, గవర్నరుగా రాష్ట్రప్రభుత్వనేతగా చాకచక్యం కూడా ప్రదర్శించారు. కర్ణాటక రాష్ట్రం, పారిశ్రామికంగా గత పదిహేను సంవత్సరాలలో చాలా పురోగతిని పొందిన రాష్ట్రం. ఆ కర్ణాటక రాష్ట్రం నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు వచ్చిన శ్రీ సుఖాడియాకు, పారిశ్రామికంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎంతో అభివృద్ధికి రావలసిన రాష్ట్రమని కొద్దిరోజులలోనే అర్థమవుతుంది. రాష్ట్రపారిశ్రామికాభివృద్ధికి, శ్రీ వెంగళరావు నాయకత్వాన రాష్ట్ర మంత్రిమండలి చేసే కృషికి, శ్రీ సుఖాడియా సహకారమూ, ప్రోత్సాహమూ పూర్తిగా లభిస్తాయనీ, శ్రీ సుఖాడియా గవర్నరు పదవీకాలంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎక్కువగా అభివృద్ధిని సాధిస్తుందనీ ఆశిస్తున్నాము.

యువ

సచిత్ర మాసపత్రిక

సంస్థాపకులు : చక్రపాణి

సంపుటి 33 ఫిబ్రవరి, 1976 సంచిక 2

1976 జనవరిలో చండీఘర్‌లో జరిగిన అఖిల భారత కాంగ్రెస్ మహాసభ, దేశంలోని ఎమర్జెన్సీని మరొక సంవత్సరంపాటు సాగించవలసిందని ప్రభుత్వాన్ని కోరింది. అంటే, ఈ సంవత్సరం జరగవలసిన ఎన్నికలు కూడా ఒక సంవత్సరంపాటు వాయిదాపడతాయనే భావం కలుగుతున్నది ఈ నిర్ణయానికి, కాంగ్రెసుపార్టీ పరిపాలనలోలేని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నాయకులు కూడా సుముఖత ప్రదర్శించారు. ఇది ముదావహమైన విషయం.

సుమారు ఎనిమిది నెలలుగా దేశంలో అమలుజరపబడిన ఎమర్జెన్సీవల్ల దేశ పరిపాలన విషయంలోనేమి, ప్రజాజీవితంలోనేమి ఒక కట్టుబాటు క్రమశిక్షణ వ్యక్తమైనవి. ప్రజా ప్రభుత్వమంటే మెజారిటీ బలంగల పార్టీ పరిపాలన సాగించడం మాత్రమేకాదు. అత్యధిక సంఖ్యాకులైన ప్రజలు అంగీకరించిన పార్టీ పరిపాలనను సాగిస్తూవుంటే ఆ అంగీకారానికి మైనారిటీ పార్టీలు ఆమోదించి, మెజారిటీ పార్టీ పరిపాలనకు అంతరాయాలు కలిగించకుండా వుండటమే ప్రజా ప్రభుత్వ పద్ధతి ప్రభుత్వ పరిపాలనలో లోపాలు వుండకపోవు. అలాటి లోపాలను ప్రభుత్వ దృష్టిలోకి తీసుకొనిరావడం మైనారిటీ పార్టీలకు చెందిన శాసన సభ్యుల బాధ్యత మాత్రమే కాదు. ప్రభుత్వ పార్టీకి చెందిన సభ్యులకు కూడా యీ విషయంలో హక్కు, బాధ్యత వున్నాయి. ఈ హక్కును, బాధ్యతను ప్రదర్శించవలసిన రంగం,

దశానికి పార్లమెంటు; రాష్ట్రానికి శాసనసభ. అంతే కాని, దైనందిన ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలనుగాని, ప్రజాజీవిత శాంతినిగాని భగ్నం చెయ్యడానికి ఎవరూ ప్రయత్నం చెయ్యకూడదు ప్రజా జీవిత శాంతిని భగ్నం చెయ్యడానికి ఒక పార్టీ ప్రయత్నిస్తే, తన బలాన్ని ప్రదర్శించడానికి మరొక పార్టీ తన ప్రయత్నాలను మరింత తీవ్రంగా చెయ్యడం జరుగుతుంది. దానివల్ల ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలు ముందుకు సాగకపోగా, సాధారణ ప్రజల నిత్యజీవితం దుర్భరమౌతుంది. ఇలాంటి పరిస్థితి ఎన్నడూ ఏర్పడకుండా చూడవలసిన బాధ్యత, ప్రభుత్వానిది; ప్రజాహితాన్ని కోరే నాయకులది.

ప్రజాప్రభుత్వం సక్రమంగా కొనసాగాలంటే, ప్రజలలో క్రమశిక్షణ వుండాలి. ప్రతి పౌరుడూ తన హక్కులను తెలుసుకోవడమే కాకుండా, తన బాధ్యతలను కూడా అర్థంచేసుకోవాలి. అంతేకాదు, తనకు వున్నలాంటి హక్కులే, ప్రతి యితర పౌరునికీ కూడా వున్నాయని గ్రహించాలి ఇదే క్రమశిక్షణ

మరొక సంవత్సరంపాటు ఎమర్జెన్సీ అమలులోవుంటే, ఆ కాలంలో ప్రజలందరూ యీ క్రమశిక్షణను పూర్తిగా అలవరచుకోవడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుందని మా ఆశయం పైగా ప్రభుత్వోద్యోగులకు– అంటే ప్రజాసేవకులకు – కూడా తమకు గల అధికారాలతోపాటు తమ బాధ్యతలను పూర్తిగా గ్రహించడానికీ, ప్రజలు చెల్లించే పన్నులే తమ జీవనాధారం కాబట్టి ప్రజాసేవయే తమ ప్రధాన ధర్మమని గ్రహించడానికీ యీ ఎమర్జెన్సీ మంచి అవకాశం ప్రభుత్వ కార్యాలయాలలో పని సక్రమంగా, న్యాయంగా జరగడమే కాక, అతి చురుకుగా జరగవలసివున్నదని ప్రభుత్వోద్యోగులు అర్థంచేసుకోవాలి. ఈ విషయంలో, ఎమర్జెన్సీ అమలులోకి వచ్చిన గత ఎనిమిది మాసాలలో చాలా మంచి మార్పు వచ్చింది. ఈ మార్పు శాశ్వతమైన మార్పుగా, ప్రభుత్వోద్యోగులందరిలోనూ, ఒక్క ఉద్యోగి కూడా మినహాయింపు లేకుండా, వచ్చిందంటే దేశంలో రామ రాజ్యం ఏర్పడినట్లే ధైర్యంతో, దృఢనిశ్చయంతో, ప్రజాహిత దృష్టితో ఎమర్జెన్సీని అమలుపరచిన ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి ఆశయం ఫలిస్తుంది

మార్చి నెల యువలో కొన్ని ఆకర్షణలు

శ్రీ పి. యస్. నారాయణగారి నవల 'ధేనుక' పూర్తిగా ప్రచురించబడుతుంది.

మామూలు సీరియల్స్‌తోబాటు కింది కథలు కూడా ఉంటాయి.

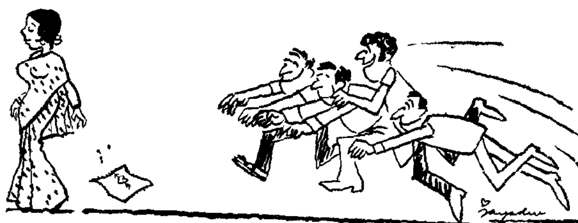
మందు	... శ్రీ మల్లాది వెంకట కృష్ణమూర్తి
నిజం	... శ్రీ మల్లిక్
ప్రతిమలు	... శ్రీమతి వి. రతన్‌ప్రసాద్
మనసులు చేసుకొన్న పెళ్ళి	... శ్రీమతి తులసీ బాలకృష్ణ
ఆ కుర్రాడు	... శ్రీ నవగిరినంద

— ఇంకా ఇతర ఆకర్షణలు ఉంటాయి. మరియు విజయా వారి "శ్రీ రాజేశ్వరీ విలాస్ కాఫీ క్లబ్" ఐదో భాగం ప్రచురింపబడుతుంది.

మార్చి నెల

భావపరిచయ పోటీ

బహుమానం రూ 15-00

ఈ కార్టూనుకు హాస్యయుత వ్యాఖ్య (Caption) కావాలి

ఫిబ్రవరి నెల (బహుమతి పొందిన వ్యాఖ్య)

ఇంటి దొంగదూరి ఇంటివానిని గట్టి
దాచుకొన్న సిరులు దోచుకొనగ
తగినశాస్తి జరిగె తన లోభి దొరకంచు
మొగము ముడిచె కుక్క సొగసుగాను

—ఓనేటి శ్రీనివాసరావు భాను, వైజాగ్-6

తిరుగులేని అదృష్టం

నాకు ఒంటరిగా వుండాలంటే భయమేంకాదు, కాని ఒంటరిగా వుండాల్సి వచ్చినందుకు మాత్రం చాలా బాధగా వుంది

విశాలమైన బంగళా, పెద్ద పెద్ద గదులు మా నాన్న డ్రాయింగ్ రూమ్ విసిరేసినట్లు ఓ మూలగా వుంటుంది. ఆయనక్కడ కూచుని చదువుకుంటున్నా కూడా అంత ఇంట్లోనూ నేను ఒక్కర్తెనే వున్నటనిపిస్తుంది. పెద్ద హాల్లో సోఫాలో కూచుని ఏ రేడియోగ్రామ్ పెట్టుకోపటమో లేకపోతే మా నాన్న టేప్‌చేసిన పాత రికార్డు వింటమో నాకు సరదాయే! కాని ఎంతసేపని! బోరు కొట్టేస్తుంది. ఓ గదిలోంచి ఓ గదిలోకి అటూ ఇటూ పచార్లు చేస్తూవుంటా. అప్పటికీ యేంతోచదు చప్పున యింటి చుట్టూ తిరగటానికి చకచక బయటికి వచ్చేస్తా. గులాపూవ్వులంటే నాకు తెగయిష్టం సగానికి పైగా తుంచేసిన కొమ్మలు యిప్పుడిప్పుడే చిగుర్లేస్తున్నాయి. ఆ గులాబి మొక్కలు చూసినప్పుడల్లా మా అమ్మ యిట్టే కళ్ళలో కనిస్తుంది. చప్పున కళ్ళు మూసుకుంటా. నన్ను అంత ద్వేషించి, హింసపెట్టి, నా మనస్సు క్షోభపెట్టిన మా అమ్మ నాకు గుర్తుకు రావటం. ఆశ్చర్యంగానే వుంటుంది అయితే ఆమెమీద ప్రేమకొద్దీ నాకు జ్ఞాపకము రావటంలేదు ఆ గులాబి మొక్కలన్నింటిని చిత్రహింస చేసేసింది. పూలంటే మా అమ్మకు యిష్టంలేకకాదు. పూలమొక్కలంటే మహా యిదయ్యేది కాని మా నాన్న తెచ్చిపెట్టాడుగా ఆ గులాబి అంట్లన్నీ అందుకు వాటిమీద కసి అంతకంటే చిత్రంగా వుంటుంది నా మీద పెద్దకోపం నేనంటే సరి విరుచుకు పడేది. నేను చేసిన తప్పేమిటో నాకు కనిపించేదికాదు. నేను చేసిన పొరపాటేమిటో చెప్పమ్మా అని యెన్నోసార్లు బతిమాలేదాన్ని చెప్పమనేదికాదు. నాకు మా నాన్న పోలిక వచ్చిందట, ఆయన నేనంటే యెంతో యిదిగా చూస్తారు. నా మీద కోపానికి ఇదే కారణం

సరే అవన్నీ ఇప్పుడెందుకు. అయిపోయిందేమిటో అయిపోయింది. తన పంతమేమిటో, తన పట్టుదల ఏమిటో అంతే తప్ప యితరులు యేమనుకుంటారో అనే మాటే లేదు. మా నాన్నంటే ఎంత ఈసడింపో చెప్పటానికి వీల్లేదు ఆ తిర

ఇసుకపల్లి లక్ష్మి నరసింహశాస్త్రి

స్కారం. ఆ విదిలింపూ మా నాన్న కాబట్టి భరించాడు. ఇంకొకరయితే ఒక్క క్షణం సహించేవాళ్ళు కాదు. అయితే మా అమ్మను నేను విమర్శించకూడదేమో. ఆమెను గురించి చెడుగాకూడా ఏమీ అనుకోకూడదు. ఆమెను పూజించాలి. ఆమె నాకు జన్మయిచ్చింది. జన్మ జన్మలకు ఆమె ఋణాన్ని నేను తీర్చుకోలేను. అయితే మా అమ్మనుగురించి మంచిగా చెప్పుకునే విషయం ఒక్కటీ లేదే. నన్నేం చెయ్యమంటారు.

మా బంగళా చుట్టూ రకరకాల మొక్కలు తమాషాగా పెరిగి పెద్దవయి మా క్కావలసినన్ని పూలు కాయలు, పండ్లు యిస్తున్నాయి. కృతజ్ఞతగా వుండా ల్సింది వాటికి. అవినోరులేకపోయినా అవసరాలేమిటో నాఅభిరుచిలేమిటో తెలుసు కొని నాకు కావలసినవన్నీ యిస్తున్నాయి. నేనూ వాటికి నీళ్ళు పోస్తున్నాను.

కావలసినప్పుడు తగిన రక్షణ యిస్తున్నాను. అట్టే ఆలోచిస్తే నాకొకటి తడుతుంది. ప్రతి మనిషికి ఏదో ఒక రక్షణ అంటూ ఉండాలి. యెప్పుడు యెక్కడ యెవరు యిలాంటి ప్రశ్నలకు నాకిప్పుడు సమాధానాలేవీ తట్టడంలేదు. ఆ పూల మొక్కల్ని చూస్తుంటే నా మనస్సునిండా వింత వింత ఆలోచనలు నిండుతాయి. మెదలకుండా నిశ్శబ్దంగా నాకు కావలసినవన్నీ యిస్తుంటాయే వాటిని నేనేమని పొగడాలి తెల్లారి లేచినప్పటినుంచి ఆ తోటలోనే తిరుగుతూ కాలక్షేపం చెయ్యాలనిపిస్తుంది. కాని నా మనస్సు యిట్టే వికలమైపోతుంది. ఇంకా మా అమ్మ నన్ను తిడుతున్నట్లే మా నాన్నను ఏదో అంటున్నట్టే అనిపిస్తుంది చప్పున లోపలికి వచ్చేస్తాను.

ఆ పెద్ద హాలులో తిరుగుతూవుంటే, మా అమ్మ నా వెనకాలే వచ్చి నన్ను కొట్టబోతున్నట్లు, నన్నేదో అంటున్నట్లు అనిపిస్తూవుండేది. చప్పున ఉలిక్కిపడేదాన్ని ఇట్టే వెనక్కు తిరిగిచూసేదాన్ని, ఎవ్వరూలేరు నా ఊహ నా భయం అంతే. మరికొత్తల్లో తలుపు చప్పుడైతే గుండె దడ దడ కొట్టుకునేది అదిగో మళ్ళీ అమ్మవస్తోంది, అనిపించేది. అందరి అమ్మలు వేరు. మా అమ్మ వేరు. మా అమ్మలాంటి అమ్మ ఎవ్వరికీకూడా వుండకూడదని అలాంటి అమ్మే వుండాల్సివస్తే అసలు అమ్మంటూనే వుండకూడదని అనుకునేదాన్ని

క్రమక్రమంగా బాగా అలవాటయిపోయింది. అంతంత పెద్ద హాల్లో ఒంటరిగా యెన్ని గంటలయినా గడపగలను నాకు తోడూ నీడా పుస్తకాలు రికార్డు. పుస్తకాలు చదువుతున్నంత సేపు ఆ కథల్లోవుండే ఏ ఒక అమ్మాయితోనో లీనమైపోయేదాన్ని. ఆ అమ్మాయే నేననుకొని వూహించుకుని చదువుతూవుంటాను. ఎక్కడో మలుపు తిరుగుతుంది. ఇహ ఆ అమ్మాయికి నాకూ యే సంబంధమూ లేదు ఆ అమ్మాయి వేరు నేనువేరు. ఆ అమ్మాయి మనస్తత్వంవేరు ఆ పరిస్థితుల్లో ఆ అమ్మాయి మాదిరి నేను యెన్నటికీ ప్రవర్తించేదాన్ని కాదనుకునేదాన్ని. వెంటనే పుస్తకం మూసేసేదాన్ని అట్లాగే రికార్డులును. ఏదైనా మంచి పాటవస్తే నేనుకూడా పాడేదాన్ని. నా గొంతుక మంచిది. అపస్వరాలు రావు. ఎవరు ఏది చెపితే అది పాడగలను. రికార్డు గనక రెండుసార్లు వింటే నేను మళ్ళీ అదే మాదిరి పాడగలనుకూడా అట్లాగే నాకు యెన్నోపాటలు నోటికొచ్చు. యెన్ని రోజులు, యెన్ని నెలలు గడిచానో నాకు తెలియదు ఎన్నో యుగాలు గడిచినట్లుగా వుంటోంది. నిజంగా మా అమ్మా తమ్ముడూ వెళ్ళిపోయి యెన్నాళ్ళయిందంటే నేను సరిగ్గా చెప్పలేను.

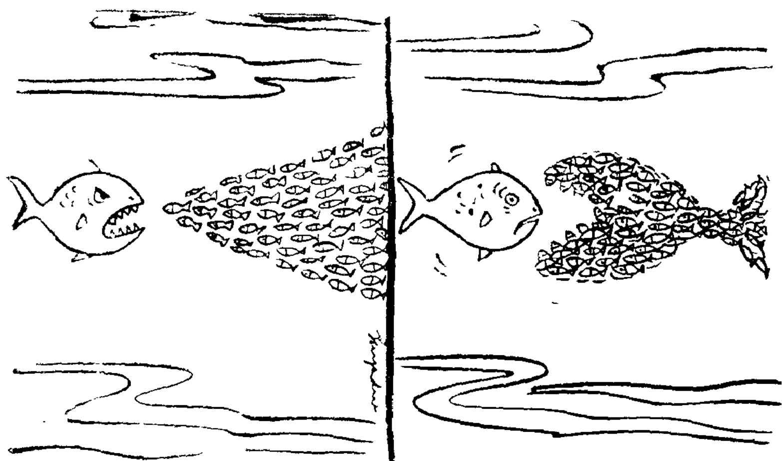
అన్నట్టు ఆనాడు నాకు బాగా గుర్తు. మా అమ్మ వంటింట్లో అన్నం వండుతున్నట్టు నటిస్తూ కూర్చుంది. మేమేమో వంటయిపోతోందిగదా అని అనుకున్నాము. కాలేజీటైమవుతోంది, వంట అయిందా అని అడిగేధైర్యం మా నాన్నకు లేదు. వంటమనిషిని యెందుకు మానిపించావు అని అడిగే ధైర్యం అంతకంటే లేదు. పదిగంటలవుతోంది నేనే మా తమ్ముడ్ని మెల్లిగా పంపించా అమ్మని అడిగిరా వంట అయిందేమోనని. ఇది ప్రతి యింటా జరిగే విషయం దాంట్లో కొత్తదనంగాని వింతగాని యేంలేదు. అమాంతం వంటింట్లోంచి హాల్లోకి వచ్చేసింది. నేను దాసిననుకున్నావా? నీ యిష్టంవచ్చినవాళ్ళతో కులుక్కుంటూ పగలంతా బలాదూరు తిరిగి తిండికావలసొచ్చేటప్పటికి యిల్లుకనిపించిందేం! ఈ మాటలెక్కాదు. అసలు అలాంటి మాటలు ఆడది అందంటే ఎవ్వరూ నమ్మరు అందులో మా అమ్మ ఆ దని నేచెప్తే నన్నే అంటారు అందరూ. అందుకనే నేనేమీ చెప్పను. ఆ మాటలు చాలారోజులవరకు నా చెవుల్లో గింగురుమంటూ వుండేవి. నాకు అదురుగా వుండేది ఏమిటి ఈ మాటలు అన్నది మా అమ్మేనా అనిపించేది. ఎప్పుడూ ఎన్ని అన్నాకూడా మెదలకుండా వూరుకునే మా నాన్నకూడా సహితిపోయినట్లయింది. ఆయనా లేచాడు ఇద్దరూ హోరాహోరి పోట్లాడుకున్నారు. మాటామాటా అనుకున్నారు చేతులు కలవటంకూడా అయిపోయింది. కొంచెంలో తప్పిపోయింది, పెద్ద ప్రమాదమే లేకపోతే నేనెక్కడ వుండేవాన్నో అసలు ఈ లోకంలో వుండేదాన్నో కాదో! మా నాన్న లేకపోయినతర్వాత నన్ను చూసేదెవ్వరు, నన్ను ఆదరించేదెవ్వరు? ఆ దృశ్యం కళ్ళముందుకువచ్చినప్పుడల్లా నా కాళ్ళు, చేతులు వణికిపోతుండేవి. అదే చివరి పోట్లాట. అంతకు మునుపు యెన్ని ఘర్షణలు జరిగినా, మళ్ళీ యింట్లోకి నలుగురూ వచ్చేవాళ్ళు.

అదే చివ్వరిరోజు. మళ్ళీ యీ యింట్లో మేం నలుగురం యెప్పుడూ కలిసి వుండలేదు. మా అమ్మ తమ్ముడ్ని తీసుకుని పెద్దలారీనిండా సామాను వేసుకుని మా తాతయ్యగారింటికి వెళ్ళిపోయింది. వెళ్ళిపోతున్నప్పుడు నా వంక కూడా చూడలేదు నువ్వు నాన్నతోపాటే ఈ యింట్లోనే...ఏదో తిట్టిపోసింది. మెటికెలు విరిచేసింది మా తమ్ముడికి పదేళ్ళుంటాయేమో! వాడికేంతెలీదు. మా అమ్మంటే సరి. యింకేమీ అక్కర్లే వాడికి. నేను పిలిస్తే దగ్గరికి వచ్చేవాడు, కాదు! మా నాన్నంటే అసలే భయం. నిజానికి వాడికి భయంలేదు. మా అమ్మ నేర్పిన పాఠం, ఏమయితేనేం మా అమ్మతో వెళ్ళిపోయాడు

ఇంత పెద్ద బంగళాలోనూ నేనూ, మా నాన్నా మిగిలిపోయాము. నేను

ఆయన్ను ఓదార్చాలో, నన్ను ఆయన ఓదార్చాలో యెవరికీ ఏమీ తెలియక అయోమయంగా వుండిపోయాం. మేమిద్దరంకూడా యేమీ మాట్లాడేవాళ్లం కాదు. వంటమనిషి వంట చెయ్యంగానే టేబుల్‌మీద అన్నీ పెట్టేసేది నేనూ మా నాన్నా వచ్చేసి భోంచేసేవాళ్ళం. మా నాన్న సూటిగా కాలేజీకి వెళ్ళిపోయేవాడు. వంటమనిషి మళ్లీ సాయంత్రం అయితేగాని రాదు. ఇహ నేను ఒంటరిగా వుండేదాన్ని. అట్లా ఒంటరిగా వుండటం నాకు బాగా అలవాటు అయిపోయింది. నాకేం భయంలేదు. అందుకనే నా కనిపిస్తుంది ఒంటరి తనం అంటే భయంలేదు గాని ఒంటరిగా వుండాల్సి వచ్చిందే అని బాధగా మాత్రం వుంటుంది.

మా నాన్న సాయంత్రం ఐదు దాటంగానే ఓసారి యింటికివచ్చేసి టీ త్రాగి డ్రస్సు మార్చుకుని క్లబ్బుకు వెళుతూవుంటాడు. మళ్ళీ రాత్రి ఎనిమిది అవుతూ వుండగానో లేకపోతే ఇంకొంచెం ఆలస్యంగానో ఇంటికి వస్తూవుంటాడు. నాకు ఆ యిల్లంతా పరిచయమే. అన్ని గదులు మారుమూలలూ నాకు తెలుసు. అయితే రెండోబెడ్‌రూమ్‌కు వెళ్లాలంటే మాత్రం బెరుకుగానూ, భయంగానూ వుండేది. దానికి ప్రత్యేక కారణం వుండి అన్నట్టు చెప్పటం మరిచేపోయాను. మా అమ్మ వెళ్లింది. వూరుకోలేదు డైవోర్స్‌కు నోటీసు ఇప్పించింది మా నాన్న ఆ నాడు కాలేజీనించి వస్తూ వస్తూనే "ఒరేయ్ చూడు ఒక వార్త వచ్చింది." అంటూ నిర్లక్ష్యంగా నేను కూర్చున్న సోఫామీదికి గిరాటుపెట్టాడు నన్ను 'ఒరేయ్' అని పిలవటం నాకేమాత్రం ఇష్టంలేదు వద్దంటే మా నాన్న వినడు ఆయనకట్లా పిలవాలని సరదాట. పిలవమన్నాను. కాని నాకయితే ఎబ్బెట్టుగానే వుంటుంది. ఎవరైనా విన్నవాళ్ళు కూడా యేమిటీపిలుపు అనుకుంటారేమోనని నాకు చాలా బిడియంగా వుంటుంది. పదిమందిలోకూడా అదే పిలుపు, అదే వరస. అలవాటయినవాళ్ళకు అనేమీ పట్టింపుగా వుండదు ఏమైనాగాని ఆ కవరు అట్లా గిరాటుపెట్టేటప్పుడు నేను ఆయన మొహంలోకి సూటిగా చూసాను. మొహంలో సంతోషం విచారం, రెండూ మిశ్రమంగా నా రెండు కళ్ళకు కనిపించినాయి నేను మెల్లిగా తలవంచుకుని ఆ కవరును చూశాను. అదే డైవోర్స్ నోటీసు దాంట్లో అంతా ఆశ్చర్యంగానేవుంది. నాకవుతే యిప్పుడు ప్రతిమాటా గుర్తు రావటంలేదుగాని ముఖ్యంగా మా నాన్న అమ్మని చిత్రహింస పెడుతున్నాడని, తాగివచ్చి దావబాదుతున్నాడని, మా నాన్నకు యింకో ఆడదానితో అక్రమ సంబంధం వుందని యింకా ఏమేమో రాశారు దాంట్లో ఓ చిన్న నిజం వుంది మా నాన్న అప్పుడప్పుడు తాగుతాడు. కాని తాగివచ్చినట్లుగా కనబడడు ఆయన

మాటల్నిబట్టి ధోరణినిబట్టి ఆయన తాగాడని ఎవరూ అనుకోవడానికి వీల్లేదు. మిగతావి నాకు తెలిసినంతవరకు అన్నీ అబద్ధాలే మళ్లీ నేను వస్తాయిస్తున్నాను. తల్లినిగూర్చి నేను చెడుగా అనవచ్చునో అనగూడదో. ఏమైనాగాని నిజం చెప్పటంలో తప్పేమీలేదు. దాంట్లో రాసినవాటిల్లో అన్నీ మా అమ్మకు వర్తించాయంటే అబద్ధమేంకాదు. మా నాన్నను యెన్నెన్ని మాటలందో, యెంతెంత హింసపెట్టిందో. కళ్ళారా నేను చూచినదాన్ని దీంట్లో అసత్యమేమీలేదు. అవన్నీ మా నాన్నకు అంటకట్టింది. ఇంకో పెద్ద రహస్యంవుంది అది యింకా మా నాన్నకూ్కడా చెప్పలేదు ఎట్లా చెప్పటం! ఏమని చెప్పటం! అందుకనే మెదలకుండా వూరుకున్నా, కొన్ని కొన్ని చెప్పకపోవటమే మంచిదేమో! చెప్పితే అపకారము అపచారము చేసినదాన్నవుతానేమో! నిజానికి నాకు చెప్పేపద్ధతి తెలియక మెదలకుండా వూరుకున్నా నా కవురి చెప్పాలనేవుంది.

ఇందాక నేనన్నాకదూ ఆ రెండో బెడ్‌రూమ్‌కు వెళ్లాలంటే భయంగావుందని ఎందుకో యిప్పుడు చెబుతాను. ఆనాడు నేనూ మా నాన్నా కలిసి పిక్‌నిక్ వెళ్ళదామని బయలుదేరాము. మళ్లీ మేం వచ్చేటప్పటికి రాత్రి ఏడుగంటలు కావచ్చుని చెప్పాము. పదిగంటలకల్లా కార్లో కూర్చున్నాం. మాతోపాటు ఇంకా స్టూడెంట్స్ కొంతమంది వచ్చారు. సరిగ్గా మేము గేటు దాటామోలేదో, ఎదురుగా ఓ కారొచ్చి ఆగింది. మా నాన్న కారు వేపు చూశాడు. లెక్చరర్ స్వామినాథన్ హఠాత్తుగా గుండెపోటువలన మరణించాడు, అని కబురొచ్చింది హార్ట్‌ఎటాక్! పాపం అనుకున్నాను నాకీమధ్యనే స్వామినాథన్‌గారితో పరిచయం చేశాడు మా

డాడీ. ఆయన చాలా సరదామనిషి హాయిగా నవ్వుతాడు, నవ్విస్తాడు, మంచి నట సుడు ఆయన నోటివెంబడి ఏ మాటవచ్చినా మేమంతా విరగబడి నవ్వేవాళ్లం. పాపం ఆయనకు యింత ఘోరం జరిగిందా అనుకున్నాం. సూటిగా మేము ఆయన యింటికి వెళ్లాము, స్వామినాధన్ భార్య స్పృహతప్పి పడిపోయింది. చిన్నపిల్లలు యిద్దరూ వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్నారు ఎందుకు ఏడుస్తున్నారో వాళ్లకే తెలియటంలేదు మేము మధ్యాహ్నందాకా అక్కడే వుండిపోయాము, పిక్‌నిక్ ఆనాడు అట్టే అయిపోయింది. మా నాన్న మనసు బాగాలేదురా. నేను క్లబ్బుకు వెళ్తాను, అంటూ ఆయన అటు వెళ్లంగానే నేను సూటిగా యింటికి వచ్చేశాను, మెల్లిగా అడుగుల్లో అడుగులు వేసుకుంటూ గుమ్మందగ్గర నిలబడి కాలింగుబెల్‌మీద వేలుపెట్టబోతూ మళ్లీ వెనక్కి తగ్గాను. మెల్లిగా దొడ్డివైపు వెళ్ళి అక్కడ నాకిష్టమైన గులాబి మొగ్గల్ని చూద్దామనుకున్నాను. ఇప్పుడు లోపలికి వెళ్ళంగానే అమ్మ ఏదో ప్రశ్న వేస్తుంది. యీ దావుకటుకు నేను చెప్పాలి. అని మనస్సులో అనుకున్నాను. ఆ చుట్టూ తోటలో తిరుగుతూ ఎంత సేపయినా కాలక్షేపం చెయ్యగలను. అందుకనే అటు బయలుదేరాను. తీరా నేను మలుపు తిరగంగా నే రెండో బెడ్‌రూమ్‌దగ్గర కిటికీలోంచి గుసగుసలు వినిపించి నాయి. చప్పున ఆగేసాను మా అమ్మ మాటలు నాకు స్పష్టంగా వినబడ్డాయి. నేను నీతోనే వచ్చేస్తాను అనే మాటమాత్రం చాలారోజులదాకా మా అమ్మను చూసినప్పుడల్లా ఆవిడంటున్నట్టే అనిపించేది. అవతలతను గొంతుక నాకు పూర్తిగా కొత్తదే. ఎవరో తెలీటంలేదు. షుమారు పది నిమిషాలదాకా అట్లాగే వింటున్నాను. ఏవేవో మాటలు కొన్ని పూర్తిగా వినిపించలేదు. తర్వాత చప్పున మాటల నిలిచిపోయినాయి. నిశ్శబ్దం ఆవరించుకుంది. నేనట్లాగే నిలబడ్డాను. అతనెవరో వెళ్ళిపోయివుంటాడనుకున్నాను. అమ్మ లోపలికి వెళ్లిపోయిందని అనుకుని నేను ఓ అడుగు ముందుకు వేసానోలేదో అమ్మయ్యఅని పెద్ద నిట్టూర్పు శబ్దం నా చెవిన వినపడింది. కుతూహలంకొద్దీ కొంచెం పైకి ఎగిరి కిటికీ సందు ల్లోంచి లోపలికి ధైర్యంగా చూశాను. చప్పున కిందికి దిగి రెండుచేతుల్తోనూ కళ్లమూసుకుని గబగబ వీధిలోకి పరుగెత్తాను. మళ్ళీ సాయంత్రం నాన్నతో పాటే యింటికి వచ్చేశాను. నేను ఆనాడు చూసింది జీవితంలో మరచిపోలేను. నాకు తెలియకుండానే నా మనస్సుమీద యెంతో ప్రగాఢంగా ఒక పెద్ద ముద్ర లాంటిది పడిపోయింది అది చెరగలేదు. ఎన్నటికీకూడా చెరగదేమోననికూడా నా ఉద్దేశం. ఈ విషయం మా నాన్నతో చెప్పలేదు. నేను ఆనాడు ఆ కిటికీదగ్గ రకు వచ్చి నిలబడ్డట్టు కూడా, మా అమ్మకు తెలీదు. తెలిసే అవకాశం లేదు

యిప్పుడు డైవోర్సు నోటీసు తర్వాత తర్వాత కోర్టునుంచి సమ్మన్సు, కేసు నడవటం ఇవన్నీ జరుగుతుంటేకూడా నేను నోరుమూసుకుని వుండిపోయాను. నేనేమీ అనలేకపోయాను. సాక్ష్యం యివ్వలేకపోయాను. నిజం చెప్పలేకపోయాను ఒక నిర్దోషి నిర్దాక్షిణ్యంగా నిందితుడు అని రుజువయిపోతూవుంటే కూడా యేమీ చెయ్యలేకపోయాను మా నాన్నని నలుగురూ అంటుంటేకూడా నేనేమీ మాట్లాడలేను. లోపల లోపల ఎంతో ఏడ్చాను. మొహం పీక్కున్నాను, తల బాదుకున్నాను. ఇదే నాకు శిక్ష అనుకున్నాను. అంతే. మా నాన్న ఒక్కమాట అనలేదు అన్నింటికీ ఒప్పుకున్నాడు. చివ్వరకు నాకు చెప్పాడు. నిజంఎవ్వరికి కావాలిరా? ఎవ్వరికీ అక్కర్లేదు. నిజం చెప్పు అని గగ్గోలుపెడతారేగాని, నిజంగా నిజం చెపితే యీ లోకం నిలుస్తుందంటావా! అన్నీ దగాకోరులే, అన్నీమోసాలే అన్నీ అసత్యాలే! అయితే నాక్కావల్సింది నాకు దొరికింది. ఈ అబద్ధాల వలన నాకు డైవోర్సు వచ్చింది. ఇది నా స్వార్థం, అన్నాడు! ఆయనకదే సంతోషం.

'నీకేం భయంలేదురా! నేనున్నంతవరకు నీకేమేంచేస్తానో చూస్తూవుండు. నీ యిష్టంవచ్చినట్లుండు నీకేది కావాలంటే అడుగు, నీకు నేను తల్లిని, తండ్రిని' గద్గదంగా అన్నాడు, నా కళ్లు చెమ్మగిల్లినాయి.

తర్వాత తర్వాత అన్నీ క్రమక్రమంగా మరిచేపోయినా, అయితే ఆనాడు తోటలో నిలబడి ఆ కిటికీలో నే చూసింది మాత్రం నన్ను వెంటాడుతూనే వుంది. నాకు యేమేమిటో ఆలోచనలు వచ్చి యిట్టే విచ్చిపోతూ వుంటాయి. ఏదీ గట్టిగా నిలవటంలేదు. ఏదీ గట్టిగా ఆలోచించటంలేదు నాకేదో కావాలనిపిస్తోంది గాని యేది కావాలో తెలీటంలేదు. ఏం కోరుకోవాలో అర్థంకావటంలేదు.

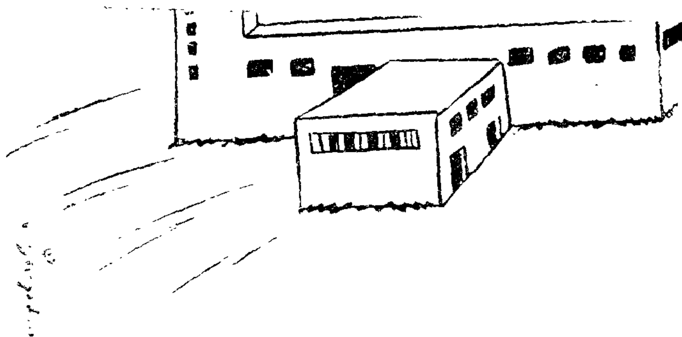
నాకు డ్రస్ మార్చటం అంటే మహా సరదా. నిమిషానికి ఒక డ్రస్ వేసుకోవాలన్నా నాకు విసుగుపుట్టదు. మా నాన్న నాకు బోలెడన్ని వెరైటీస్ తెచ్చి పెట్టాడు. అందులో మిడ్రలాగు తొడుక్కుని పూర్తిగా నిండుగా గౌనువేసుకోవట మంటే మహా సరదా. ఓనాడు ఆ డ్రస్సుతోనే హాలులో కూర్చుని యేమేమిటో హాయిగా పాడుకుంటున్నా. సాయంత్రం అయిదయినట్టే నాకు తెలీలేదు. అమాంతం మా నాన్న, నలుగురైదుగురు స్టూడెంట్సూ వచ్చారు. వీధి తలుపులు తెరుచుకుని నేను నివ్వెరపోతూ నిలబడిపోయాను. ఆ వచ్చినవాళ్ళు నలుగురూ నా వైపు ఆదోరకంగా చూశారు. మా నాన్న వాళ్ళను లోపలికి తీసుకొచ్చి నాకు పరిచయంచేశాడు। నలుగురూ నాలుగురకాలుగా కనిపించారు. అందరూ కూడా నా కళ్ళకు తమాషాగా కనబడ్డారు. వాళ్ళతో నాకు మాట్లాడాలనిపించలేదు. నేను మెదలకుండా కూచున్నాను. వాళ్లే యేదో పలకరించాలన్నట్టు నాతో సంభాషణలకు మొదలుపెట్టారు. నేను ముక్తసరిగా మాట్లాడుతుంటే మా నాన్నే నన్ను కొంచెం విసుక్కున్నట్టుగా మాట్లాడాడు. మనింటికి గెస్ట్స్ వస్తే యిదేనా రిసెప్షన్ అన్నాడు. నేను నవ్వి వూరుకున్నాను. అయితే మా నాన్న నన్నేమీ అనడు. చాలా మంచివాడు. నా మనస్సుకు యిష్టంలేని పని ఆయన చెయ్యడు. నన్ను చెయ్యమనడు. ఆయన గొప్ప లక్షణాల్లో ఆదొకటి – మొదటినుంచీ కూడా జీవితంమీద వ్యాఖ్యానం చెయ్యటం వేదాంతంగా మాట్లాడటం చెప్పిందే చెప్పటం యిది ఆయనకు బాగా అలవాటు. బహుశా కాలేజీ లెక్చరర్లకు వుండే అలవాటేమో నాకు తెలీదు. మా నాన్నంటున్నాడుగదా అని నేను కూడా వాళ్ళతో యేదో మాట్లాడటం మొదలుపెట్టాను. వాళ్ళు నలుగురూ చాలా ఆసక్తిగా నేనేమంటున్నా అవును నిజమే మీరు చెప్పింది చాలా బాగుంది అంటూ పొగిడేస్తున్నారు. నాకు నిజానికి పొగడ్తలంటే యిష్టంలేదు. నన్ను పొగిడేవాళ్ళను చూస్తే నాకు అసహ్యం కూడా. ఈ సంగతి వాళ్ళకు తెలీదుగా. ఎవరికివారు నాకు సన్నిహితంగా వుండాలన్నట్టు నాతో చనువుగా మాట్లాడలన్నట్లు ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లు నేను కనిపెట్టాను. అయితే నేను నింపాదిగా వుండి

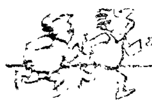
పోయాను. నా మనస్సు వాళ్ళకేమిటో తెలియనివ్వలేదు చాలాసేపు అట్లాగే మాట్లాడుకున్నాం నవ్వుకున్నాం. ఒకర్నొకరు ఎగతాళికూడా చేసుకున్నాం. దాంతో ఆనాటి పరిచయం అట్లా ముగిసిపోయింది.

మా నాన్న చాలా చాలా నాకేవేవో చెప్పాడు. ఆయనంత యిదిగా చెప్పటానికి కారణం యేమిటో నేను తెలుసుకుంటానని ఆయనకు నా మీద విశ్వాసం. అలాంటి నమ్మకాన్ని నేను వృధాచెయ్యలేదు. నా పెళ్ళి విషయం. నా భవిష్యత్తు విషయం ఆయన మెదడులో.మసలుతూ వుంటుంది అందుకనే నాకు అంతగా చెప్పటం నాకు అప్పట్లో పెళ్ళిమీదికి దృష్టి పోలేదు. ఎన్ని చెప్పినా ఊఁ ఊఁ అని కొట్టటమేకాని మా నాన్న చెప్పిన విషయాలను సీరియస్‌గా వింటంగాని ఆలోచించటంగాని జరగలేదు. నీ మనస్సుకు యేది యిష్టమనితోస్తే అదే చెయ్యి. నా కేమీ అబ్జెక్షన్‌లేదు. నీకు బుద్ధిపుడితే ముందుగా నాకు చెప్పు. నేను సంతోషిస్తా అన్నాడు. ఈ మాటలు బాగా నచ్చినాయి కాని ముందుగా చెప్పమంటం మాత్రం యేమీ బాగాలేదు. అసలు నీ యిష్టంవచ్చినట్లు చెయ్యి. నాకేమీ అభ్యంతరం లేదనేమాట యివ్వాల్టి మాటకాదు ఎప్పటినుంచో అంటున్న ముక్కే. అసలు యీ మాటకే మా అమ్మ ఎక్కువగా అహంకారపడేది. మా నాన్నను కోప్పడేది. నా యిష్టంవచ్చినట్టు చెయ్యమంటున్నాడు కాని, నా యిష్టం యేమిటో నాకే తెలీటంలేదు. ఏంచెయ్యాలి. ఎట్లా వుండాలి. భవిష్యత్తులో నాకు కావాల్సిందేమిటి ? యివన్నీ ఆలోచిస్తున్నా నన్నమాటేగాని, నా మనస్సుకు ఫలానా అని తట్టటంలేదు ఇప్పుడిప్పుడే నాకు ఒంటరిగా అంత పెద్ద యింట్లో వుండాలంటే ఏమిటోగా అనిపిస్తోంది. నాతో మాట్లాడుతూ నన్ను పలకరిస్తూ నన్ను సంతోషపెడుతూ తోడునీడగా వుండే బాగా వుంటుందని మాత్రం అని వుంది అట్లా ఎవరుంటారు ? ఎవర్ని యెన్నుకోవాలి. ఇది పెద్ద సమస్యే. మా నాన్న పరిచయం చేసిన తర్వాత ఆ స్టూడెంట్స్‌లో ఒకతను మాత్రం తరుచు నాకు ఎక్కడో కలుస్తూనే వున్నాడు. నన్ను చూడంగానే యింత మొహంచేసుకుని నవ్వుతూ గుడ్ మార్నింగ్ గుడ్ యీవినింగ్ అంటూ వుంటాడు. నేనూ అట్లాగే విష్‌చేస్తాను. ఏవో నాలుగు మాటలు మాట్లాడి వెళ్ళిపోతూ వుంటాం. అతనిలో యేదో పెద్ద ఆకాంక్షవున్నట్టు నాకనిపిస్తూ వుంటుంది. మొదట్లో అయితే అతను కనిపించగానే చప్పున నేను కూడా గుడ్ మార్నింగని విష్ చేసేదాన్ని. అయితే తర్వాత తర్వాత అతను కనిపిస్తేచాలు నాకు భయం వేసేది. తలెత్తి చూసేదాన్ని కాదు నన్ను పలకరిస్తాడేమోనని తప్పించుకు తిరిగి

నట్టు వెళ్ళిపోయేదాన్ని. అయితే అదంతా నాకు సహజంగా వున్న సిగ్గు బిడియం అనుకున్నాడో యేమో, మళ్ళీ మళ్ళీ సమయం వచ్చినప్పుడల్లా నాతో మాట్లాడుతూనే వున్నాడు. అయితే నా మనస్సేమీ మారలేదు.

మా నాన్న ఓనాడు హఠాత్తుగా ఓ దూరపు బంధువుట. ఆయన్ని తీసుకొచ్చి మా యింట్లో మూడు రోజులపాటుంచాడు. ఆయన ఆ మూడురోజులు నన్ను వదిలిపెట్టలేదు. ప్రతి నిమిషం నా వెంట వున్నట్టే తోచింది. నన్ను ఎన్నెన్నో విషయాలు అడిగాడు. అన్నింటికీ విసుగూ విరామంలేకుండా సమాధానాలు చెప్పాను. మీ అమ్మాయి చాలా తెలివికలదే అని వ్యాఖ్యానించాడు. అసలు నా వయస్సుకు మించిన ఆలోచనలు, తెలివితేటలు వున్నాయని నా సర్కిల్స్‌లో నాకు పెద్ద పేరు. అది నిజమో అబద్ధమో తెలీదు. అయితే ఏ విషయాన్నైనా నిశితంగా విమర్శించటం, యిట్టే అర్థంచేసుకోవటం. ఎవరైనా ఏదైనా ప్రశ్న వేస్తే తడుముకోకుండా సమయస్ఫూర్తిగా సమాధానం చెప్పటం నాకు మొదటి నుంచీ అలవాటే. ఇవన్నీ మా నాన్న పోలికలు అని అంటారు. అందులో ఆ వచ్చిన దూరపు బంధువు యించుమించు మా నాన్న వయస్సులో వుంటాడు. ఎంతో ఆప్యాయంగానూ ప్రేమగానూ మాట్లాడాడు. నేనూ అంతే. వాళ్ళిద్దరూ యేమనుకున్నారో యేమో ఓనాడు అమాంతం ఆయనగారి కుమారుడుట వచ్చి పడ్డాడు. మా నాన్న అతనితో పరిచయం చేశాడు. దర్జాగా నిలబడి "హౌ ఆర్ యూ" అంటూ నా వైపుకు చెయ్యిజాచి 'షేక్ హాండ్' కోసం గామాలు నా కళ్ళల్లోకి చూశాడు. నాకు చాలా ఎబ్బెట్టనిపించింది. నాకు అది అంతగా నచ్చలేదు. అసలు ఆ అబ్బాయి అట్లా ప్రవర్తించటం నా కేమాత్రం యిష్టం లేదు. ఎవరో కొత్త అమ్మాయిని తాకాలనే అతని వుద్దేశం నాకేమీ అర్థంకాలేదు. ఆ సమయంలో నా మనస్సులోకి ఏమొచ్చిందో యేమో నేను మెదలకుండా నిలబడిపోయాను. మాటా పలుకూ లేదు. మా నాన్నా ఆయనా ఒకరి మొహం ఒకరు, క్షణం చూసుకుని నవ్వుకున్నారు. ఇంకా మా అమ్మాయి మన ఆచారాల్లోనే వుంది అని గట్టిగా నవ్వేశాడు. ఇదొక ఇన్సిడెంట్ మాత్రమే. ఇలాంటివి, ఇంకా రకరకాల తమాషాలు నా జీవితంలో చాలా జరిగినాయి. వీటికంతా కారణం మా నాన్నే. నా మనస్సు సంతోషపెట్టాలని నాకు నచ్చిన వ్యక్తిని నేను ఎన్నుకోవాలని ఆయన తాపత్రయం. అందుకనే యిలాంటి ట్రయల్స్ వేస్తూ వుంటాడు. మంచి మంచివాళ్ళు, మంచి కుటుంబంలోనివాళ్ళు మా బంధువుల్లోనూ ఎంతోమందితో పరిచయం అయింది. వాళ్ళల్లో ఎవరినైనాసరే నేను

బిల్డింగు యిలా నడుస్తున్నప్పుడే ఊహించా - గాలి గాడిలే యీ ప్రమాదం ఉందని !!!

కి అంటే నా యెప్పుడో పెళ్ళి అయిపోయేదే. కాని నేను నిర్ణయం తీసుకోలేదు. తీసుకోలేకుండా వున్నాను. నాకు ఎలాంటి వ్యక్తి కావాలో, అతను ఎట్లా వుండాలో ఏ విధంగా ప్రవర్తించాలో నాకే తెలీటంలేదు. అయితే నాతో పరిచయం అయిన వాళ్ళల్లో యెవ్వర్నీ కూడా నేను ఆకర్షించలేకపోయాను. వాళ్ళందరూ కూడా చాలా మంచివాళ్లు. మర్యాదస్థులు, సంఘంలో గౌరవం ప్రతిష్ఠ వున్నవాళ్లు, డబ్బున్నవాళ్లూను, కాని వాళ్లెవ్వరూ కూడా నా కంటికి ఆనలేదు. కారణం యేమిటని అడిగితే నేను చెప్పలేను. నాకేం కావాలో నాకే తెలియని పరిస్థితి వచ్చేసింది. అలాంటప్పుడు మా నాన్నకు ఏమని చెపుతాను. ఆ ప్రశ్న ఎన్నిసార్లు వేసినా నాకేం అక్కర్లేదు అని సమాధానం చెప్పాల్సివస్తోంది. నిజంగా అదీ నాకు బాధగానేవుంది. మా నాన్న నన్ను గురించి యింత ఆవేదన పడుతుంటే నేను ఒక్క ముక్కకూడా చెప్పకపోవటం తప్పే! మరి నన్నేం చెయ్యమంటారు, నాకేమీ తోచటంలేదు. నా మనస్సు యెటువైపు వెళ్ళటంలేదే. మా అమ్మా తమ్ముడూ దూరనుయిపొయ్యారని కొత్తల్లో బెంగగాను దిగులుగాను వున్నా యిప్పుడు ఆ విషయమే మరిచిపోయినట్లయిపోయింది. యిప్పుడిప్పుడే నాకు తోడుగా యెవరైనా వుంటే బాగుంటుందని అనుకున్నా. నాకు యెవరిమీదా ధ్యాసపోవటంలేదు. మా నాన్న బిత్తరపోయి చూస్తాడు ఆయన మిక్కిలి ఆందోళనగా వున్నట్టు నాకు అనిపిస్తుంది. నాకు నచ్చినబ్బాయి కనిపించకపోవటం దురదృష్టమే! ఏమయినా అది అంతే.

ఇట్లా రోజులు తమాషాగా గడిచిపోతున్నాయి. నాకో మార్పేమీ రావటం

లేదు. కాని రోజురోజుకు మాత్రం నాకు ఒంటరిగా ఆ యింట్లో వుండాలంటే మాత్రం కష్టంగానే వుంటోంది ఒంటరిగా అంటే నాకు అండగా నాతోపాటు వుంటూ నా మనస్సుకు నచ్చినట్లు ప్రవర్తిస్తూ వుండిపోయే వ్యక్తి కావాలి. ప్రత్యేకంగా పెళ్ళిచేసుకోవాలని కూడా నాకు కలగటంలేదు అయితే యీ ఆలోచన వింతగానే వుంది. నాకే అనిపిస్తోంది, ఏమిటీ కోరిక అని. మా నాన్న పొద్దున్నే కాలేజీకి వెళితే యెప్పుడో వస్తాడు. వంటమనిషి అయితే దానిష్టం వచ్చినప్పుడు వస్తూంది, లేనినాడు లేదు. ఇహ అంత యింట్లోనూ నేను ఒంటరిగా వుంటున్నట్టేగా.

ఆనాడు మా నాన్న నన్ను నిలవదీసి అడిగాడు. చదువుకోమంటే యిష్టం లేదంటావు. నేను యెంతోమందితో పరిచయంచేసి నిన్ను సంతోషపెడదామని అనుకుంటుంటే నువ్వు ఎవరి విషయంలో కూడా ఏ శ్రద్ధా (ఇంటరెస్టు) చూపించవు. నీ మనస్సేమిటో అర్థంకావటంలేదు, అన్నాడు నన్నేం చెప్పమంటావు, నాకే తెలియటంలేదు అన్నాను, ఏమీ ఆలోచించకుండానే. ఈ సమాధానం మరీ స్ట్రేంజ్‌గా వుంది అని నవ్వాడు. నాకూ అట్లాగే వుంది డాడీ అన్నాను. ఆయనేమీ మాట్లాడలేదు.

రాను రాను నా మనస్సులో ఏదో ఆరాటం ఆవేశం చెలరేగుతున్నాయి. ఒక్కచోట కూచోబుద్ధిపుట్టదు. పుస్తకం తియ్యంగానే విసిరికొట్టెయ్యాలని పిస్తుంది రికార్డు తిరగుతూవుంటే సగంలో ఆపేస్తాను. ఎవరో ఏదో ఉద్బోధిస్తున్నట్లు, ఎవరో తరుముకొస్తున్నట్టుగా అనిపిస్తుంది. అర్ధరాత్రివేళ అమాంతం మెళకువ వచ్చి మంచంమీద కూచుని వుంటాను.

ఒక్కొక్కప్పుడు అసలే నిద్రపట్టదు. మా నాన్న గుడ్‌నైట్ అని తన గది లోకి వెళ్ళిపోతాడు. నేను పరుపుమీద అటూ యిటూ వత్తిగిలుతూ నానా అవస్థ పడుతూ వుంటాను. మా నాన్న గురక పెద్దగా నాకు వినివిస్తూ వుంటుంది. ఒక్కొక్క రాత్రి అయితే ఆ గురక వింటూనే మంచంమీద కూచుని వుంటాను. ఈ మధ్యనే నాకు మా అమ్మ మాటి మాటికి గుర్తురావటం మొదలుపెట్టింది. ఆమె జీవితం, మనస్తత్వం తలుచుకుంటే ఒక్కొక్కప్పుడు మహాకోపం వస్తుంది. మళ్ళీ జాలేస్తుంది. పాపం అమె యేమి సుఖపడుతోంది. మేమిద్దరం యిక్కడ వున్నాం, వాళ్ళిద్దరు అక్కడ వున్నారు. డబ్బుంది, పిల్లలున్నారు. భర్త మంచి ఉద్యోగస్థుడు, బల్లో వాకిలీ వుంది, అన్నీ వున్నాయి. అనదానికి కావలసినవన్నీ వున్నాయి. ఆ మాటకొస్తే అడేమిటి, మగేమిటి. మనిషికి

కావలసిన సదుపాయాలు (ఫెసిలిటీస్) అన్నీ వున్నాయి కాని మా అమ్మ వేటినీ ఉపయోగించుకోలేకపోయింది. చేతులారా జీవితాన్ని నాశనం చేసుకుంది. తాను తీవ్రంగా దుఃఖపడుతూ యితరులను దుఃఖపెట్టింది. దీంట్లో తాను బావుకుందేమీ లేదు. అయినా అట్లా చెయ్యటంలో గల కారణం యేమిటి ? ఎవ్వరూ ఏమీ చెప్ప లేరు. ఒక్కొక్కళ్లు చేతులారా కష్టాన్ని తెచ్చుకుంటారు. తన మనస్సును నాశనం చేసుకుని యితరుల మనస్సును నొప్పిస్తారు. ఇలాంటి తరగతుల్లో చెందినామే మా అమ్మ. ఒకాయన రాశాడు, మనవాళ్లు ఎట్లా దుఃఖపడాలా యితరులను యెట్లా పీడించాలా అనే ఆలోచిస్తారు కాని ఉన్నదాంట్లో యెట్లా సుఖపడాలా అనే ఆలోచనేపోదని. నిజంగా అక్షరాలా మా అమ్మ విషయంలో అది నిజమే. కీర్తిశేషులు పాడిన "మనసు గతి యింతే" అనే పాట నాకు మాటిమాటికి గుర్తుకొస్తుంది మా అమ్మను తలచుకున్నప్పుడల్లా. అయినా ఆమె గారు యిప్పుడెందుకు గుర్తుకొస్తోందో నే చెప్పలేను. నిజం చెప్పాలంటే ఆమె మీద నా కేమాత్రం మమకారం లేదు. ఆమెను చూడాలని కోరికలేదు. సరే ఆ సంగతి మరిచిపోదామనే ప్రయత్నిస్తున్నా, కాని నాకు సాధ్యపడటంలేదు.

ఈ మధ్యలో చిన్న చిన్న సంఘటనలు యెన్నో జరిగినాయి. నిజానికి ప్రతి వాని జీవితంలో నిత్యకృత్యం యెన్నో సంఘటనలు ఒడుదుడుకులు జరుగు తూనే వుంటాయి. వాటి కేమాత్రం ప్రాముఖ్యం వుండదు. అవి చెప్పుకోతగ్గవిగా వుండవు. అవుతే ఒక్కొక్కప్పుడు ఒక్క చిన్ని సంఘటనే మనస్సుమీద చెరగని ముద్రవేస్తుంది : అలాంటిదొకటి యీ మధ్యనే జరిగింది. కాలేజీనుంచి యెవరో ఒకతను లోపలికి వచ్చేశాడు. మీ ఫాదర్ మిమ్మల్ని తీసుకురమ్మ న్నారు అన్నాడు. అప్పటికి సాయంత్రం అయిదుదాటింది. నేను మారుమాటాడ లేదు. ఉన్నదాన్ని ఉన్నపళంగా వచ్చేశాను. ఆ కారులో కూచున్నాను అతనే డ్రైవ్ చేస్తున్నాడు. తలవంచుకుని కూర్చోటంచేతేమో కారు యెక్కడి కెడు తోందో గమనించలేదు? చప్పున ఓ జెర్క్ యిచ్చి యిట్టే ఆగేటప్పటికి యీ ప్రపంచంలోకి వచ్చిపడ్డాను. చుట్టుప్రక్కల చూసేటప్పటికి అంతా సముద్రం. నా గుండె గుభేలుమంది-ఇదేమిటి యిక్కడికి వచ్చాం అన్నాను గాభరాగా.

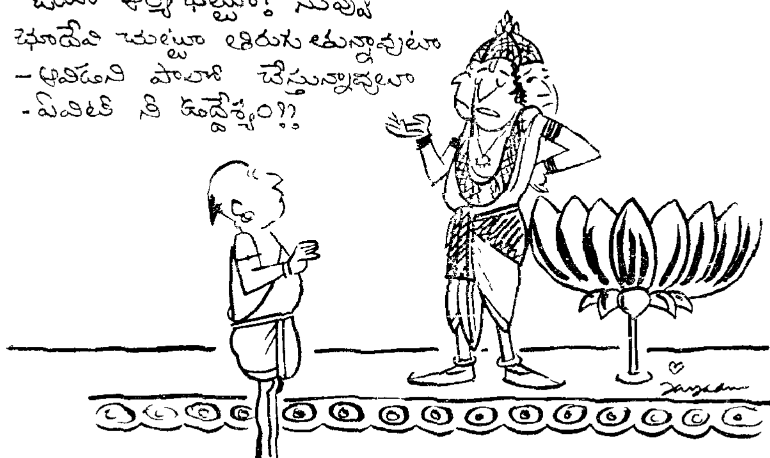
మేడమ్ భయపడద్దు. నేను మీతో ప్రయివేటుగా మాట్లాడాలని వచ్చాం, అన్నాడు. సముద్రం హోరు మహాభయంకరంగా వినిపిస్తోంది. ఈ బీచ్‌కు యెన్నిసార్లు వచ్చానో యెన్ని గంటలు గడిపేసానో అంతలేదు. ఎప్పుడూ సముద్రాన్ని చూస్తే నాకు భయం వేసేదికాదు. కాని ఆ అలలు ఉవ్వెత్తున లేచి

మళ్ళి వెళ్లిన కెరిదపడిపోతుంటే, అవొచ్చి నా మీద పడుతున్నట్టుగానే భయ పడిపోయాను. ఆ సముద్రంకంటే యితన్ని చూస్తుంటే మరీ భయంగా వుంది ఒక మగవాడు వంటరిగా నాతో మాట్లాడే విషయమేమిటో నేను ఊహించలేని అశక్తతలో లేను, కాని అతని సాహసం యేమిటో అర్థంకావటంలేదు. అదివర కెప్పుడూ అతన్ని చూసినట్టు గుర్తురావటంలేదు. కాని తీరా పరీక్షగా చూస్తే మాత్రం ఎక్కడో ఎప్పుడో చూసినట్టుగానే అనిపించింది ధైర్యాన్ని పుంజుకుని చప్పున కార్లోంచి బైటికొచ్చాను. అతనూ వచ్చి నా యెదురుగా నిలబడ్డాడు. అక్కడ జనసంచారం అట్టే లేదు. ఆ సమయానికి ఆ బీచ్‌కు చాలామంది రావాల్సిందే. వస్తున్నారు కూడా. అవుతే మాకు కొంచెం దూరంలోనే వున్నారు

'ఐ లవ్ యు వెరీ మచ్ !...' అంటూ ఆయాసపడుతూ నా చెయ్యిపట్టు కున్నాడు. నా ఒళ్లు ఝల్లుమంది. ఇట్టే చూపి చెయ్యి విదిలించేశాను నేనూ బాగా ఉద్రేకపడ్డమాట నిజమే కాని అతనంటే నా కిష్టంలేదు

"యూ స్టుపిడ్ !..." అంటూ గట్టిగా అరిచా. ... భయమేసి నట్టుంది. అటూ యిటూ గాభరాగా చూసి ... మీ యింటిదగ్గర డ్రాప్ చేస్తానన్నాడు. నేను వెళ్ళి మెదలకుండా కూచున్నాను-బస్ అంటూ కారు మెలికలు తిరిగింది, ఇట్టే యింటికి వచ్చేశాం అతనే దిగి డోర్ తీసి చాలా ప్రాధేయపడుతున్నట్టు "ఎక్స్‌క్యూజ్ మీ మేడమ్" అన్నాడు. అతనివంక కూడా చూడకుండా లోపలికి వెళ్ళిపోయాను. ఏమిటిది కలా నిజమా ! ఎవరో మగవాడు నన్ను కార్లో తీసుకుపోయి నేను గదమాయించంగానే గబగబ తీసు కొచ్చి యింట్లో దిగవిడిచి వెళ్ళాడు. ఇది జరిగే పనా ! అతనే యేదైనా అఘాయిత్యం చేస్తే నా గతేమయ్యేది ఎవ్వరో తెలుసుకోకుండా నేను ఒంటరిగా అతనితో వెళ్ళటమేమిటి ! తలుచుకుంటుంటే అంతా ఆశ్చర్యంగా వుంది. అంత కంటే ఆశ్చర్యం అతని ప్రవర్తన అతని పిరికితనం, అమాయకత్వం చూస్తుంటే నాకు పొట్టచెక్కలయ్యేటట్టు నవ్వొచ్చింది, అది తలుచుకుంటూ నాలో నేను చాలా సేపటిదాకా నవ్వుకుంటూనే వున్నాను. పిరికివాళ్ళని చూస్తే నాకు చెడ్డ అసహ్యం నాకీ ఆ సంఘటనమాత్రం అప్పుడప్పుడు గుర్తొస్తోంది ఆ మనిషి నవుతే నేను మరిచేపోయాను కాని ఆనాడు అతను నా చెయ్యిపట్టు కోవటంమాత్రం మరవలేకుండా వన్నా

రోజురోజుకు నా మనస్సు విలవిలలాడిపోతోంది. అలసటగానూ విసుగ్గానూ ఒళ్ళువిరువుగానూ మహా చిరాకుగానూ వుంటోంది. మా నాన్న నన్ను ఒకటి

రెండుసార్లు "ఆర్ యూ ఆల్ రైట్" అని అడుగుతూ వచ్చాడు. ఐ యామ్ ఫైన్ అంటూ పైకి జవాబు చెప్పేశాను.

ఆనాడు మా నాన్న రోజూ వచ్చే టైముదాటిపోయింది. సాయంత్రం అయిదున్నరకు రాకపోతే యిహ క్లబ్బుకు వెళ్ళినట్టు ఊహించుకోవాల్సిందే. వంట మనిషి వచ్చేసి పనిపూర్తిచేసుకుని ఏడున్నరకే వెళ్ళిపోయింది నా కేదో ఆలోచన వస్తోంది, మళ్ళీ పోతోంది మనసు ఎంతో ఉల్లాసంగానూ హాయిగానూ వుంది నాన్నగారు రాగానే ఏమిటో చెబుదామనుకున్నా. మాటిమాటికి టైము చూసుకుంటున్నాను ఎనిమిదిన్నరయింది. ఇహ ఆయన వచ్చే వేళయింది అనుకుంటున్నాను. ఇంతలోకి బెల్ మోగింది. సంతోషం పట్టలేకపోయాను. అమాంతం ఒక్క అంగలో డోర్ దగ్గరకు వెళ్ళి హాండిల్ తిప్పేసి తలుపు తెరిచి "డాడీ" అంటూ ఆవేశంగా అన్నాను. కాని ఎదురుగా మా నాన్నలేడు, ఎవరో ఒకవ్యక్తి నిటారుగా నిలబడ్డాడు. నే నట్లాగే ఆగిపోయాను, అతని మొహంలోకి చూస్తూ. పెద్ద వెడల్పాటి మొహం, వత్తుగా కనుబొమ్మలు, పెద్ద పెద్ద కళ్ళు, కోరమీసం, మాంచి గిరజాలజుట్టు. ఆరడుగుల యెత్తు ఆ పొడుగాటి ముక్కును కళ్ళను చూస్తూ నాలో నేను ఆశ్చర్యపోతున్నా మేకప్ వేసుకున్న అమితాబచన్‌లాగా వున్నాడు. నా కళ్ళు అతని కళ్ళదగ్గర్నుంచి విడిపడటం లేదు. అట్లాగే చూడబుద్ధిపుట్టింది. ఎవరు? మీరు ఎవరికోసం వచ్చారు? ఏం కావాలి? లోపలికి రండి-ఏమేమిటో అందామనుకున్నా కాని నేను యేమీ మాట్లాడలేకపోయాను. నాకా క్షణంలో భయంవెయ్యలేదు. నాకు కావలసిన వ్యక్తి,

సన్నిహితమైన మనిషి నా యెదుట నిలబడ్డట్టు వూహించుకున్నాను. అత నేమనుకున్నాడో యేమో నాకు తెలీదు. అతి నిర్లక్ష్యంగా "లోకనాథం గారున్నారా?" అన్నాడు. ఆ ప్రశ్నకు నేను సమాధానం చెప్పలేదు. ఆయనన్న ముక్కలు నా చెవుల్లో ప్రతిధ్వనించినాయేగాని యేమంటున్నాడో తెలీలేదు అతను నన్ను పైకీ కిందకూ చూసాడు. నేను బాగా పొడగర్నే. సన్నగా వుండటంలో యింకా యెక్కువ పొడుగ్గా కనిపిస్తానంటారు గాని, నేను అయిదడుగుల ఆరంగుళాలున్నాను. ఇది ఈ మధ్య హైట్, వైట్ చూసుకోవటంలో తెలిసింది నన్ను చూసి అతను కూడా యింత యిదిగా ఆశ్చర్యపోయి వుంటాడని అనుకుంటాను. నిజంగా నా మనస్సులో ఊహించుకోలేకపోయిన మనిషి నా యెదుట నిలబడ్డాడు. నాకు కావలసిన మనిషి నన్ను వెదుక్కుంటూ వచ్చి నట్టనిపించింది. ఆ సమయంలో నేను యేంచెయ్యాలో నా కేమీ తోచలేదు ఒక్కమాట కూడా మాట్లాడలేకపోయాను. అతను కళ్ళు కిందకు దించేసి, పాంట్ జేబులో చెయ్యి ఓ స్టయిల్‌గా చప్పున పెట్టేసి ఓ విజిటింగ్ కార్డ్ తీసి నా కిచ్చాడు. "నాకు ఫోన్ చెయ్యమనండి" అన్నాడు. ఆ మాట అంటూనే గిర్రున వెనక్కి తిరిగి చకచకా కారుదగ్గరకు నడిచాడు. కార్లో కూచోగానే గిర్రున మలుపు తిరిగింది ఆ కార్లో ఆయన ప్రక్కన నేను కూడా కూచున్నట్టు మేమిద్దరం బీచ్‌కు వెళ్ళినట్టు వూహించుకుంటూ నిలబడ్డాను. ఆనాడు నా ఊహలకు అంతులేదు. నాకు ఆ అనుభూతి చాలా విచిత్రంగా అనిపించింది అసలు అలాంటి మనిషి వుంటాడని కూడా నేను ఊహించుకోలేకపోయాను నాకు కావాల్సింది నాకు తెలీటంలేదు. నే నెవ్వర్ని కోరుకోవాలో నాకు అంతకంటే అగమ్యగోచరంగా వుండి. అలాంటప్పుడు నా సమస్యను పరిష్కారం చెయ్యటానికిగాను అతను మా యింటికి నన్ను వెదుక్కుంటూ వచ్చాడనుకుంటాను. అతను కూడా నన్ను చూసి ఇదే అభిప్రాయం పడివుంటాడని అనుకోవటంలో తప్పేమీలేదు. అతనికి కూడా నా కొచ్చిన సమస్యే వచ్చి వుంటుంది. నన్ను చూసేటప్పటికి అతని సమస్య కూడా పరిష్కారం అయివుంటుంది. ఏమేమిటో అనుకుంటున్నా. ఇంతలోకి విసురున గాలొచ్చి ఆ డోర్ కాస్త కిర్రున చప్పుడు చేస్తూ మూసుకుంది. చప్పున కళ్ళు నలుపుకుంటూ గబగబ లోపలికి వెళ్లాను. డాడీ రాగానే యీ కార్డు యిచ్చేసి జరిగిందంతా చెప్పాలి. అప్పుడాయన అతనికి ఫోన్‌చేసి పిలిపిస్తాడు. ఎంతో ఫన్. నా కోరిక తీరుతుంది. కాని వెంటనే నాకింకో ఆలోచన కూడా వచ్చేసింది. అసలు యీ

సంగతి మా నాన్నకు తెలియనియ్యకూడదు. ఆయనకు 'సర్ప్రైజ్' యివ్వాలి, అనిపించింది. ఇట్లా కొంచెంసేపు మధనపడి చివ్వరకయితే యీ విషయం నాన్నకు చెప్పకూడదు అనే నిశ్చయానికి వచ్చేశాను. చాలా నిబ్బరంగానూ హుందాగాను వుండిపోయాను నాకేదో ప్లాన్ తట్టింది. ఆ ప్రకారం చేద్దామనుకున్నాను అంతే.

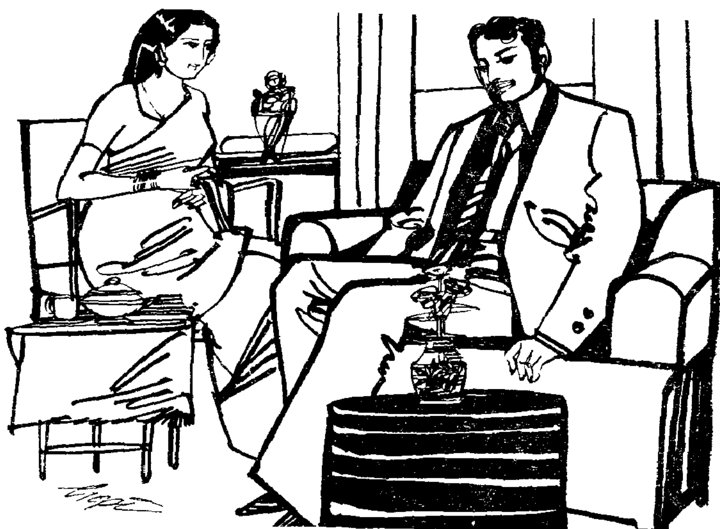
మర్నాడే మధ్యాహ్నం ఆ విజిటింగ్ కార్డ్ తీసుకుని ఆ ఫోన్ నెంబరు కలిపాను. అవతల్నుంచి 'యస్ హు ఈజ్ కాలింగ్' అనే శబ్దం వినిపించింది. ఆ ఫోన్‌లో ఆయన పూర్తిగా కనిపించినట్టేవుంది. నా యెదుట నిలబడి మాట్లాడుతున్నట్టేవుంది. నా వళ్లు గగుర్పొడిచింది. చెయ్యి చప్పున వణికింది. గొంతు సరి చేసుకుంటూ లోకనాథంగారియింటి దగ్గర్నుంచి, వారమ్మాయి మాట్లాడుతోంది. మిమ్మల్ని రేపు మధ్యాహ్నం సరిగ్గా రెండు గంటలకు యింటికి రమ్మన్నారు,' అన్నాను ఒక్క గుక్కలో. అమ్మయ్య అంటూ రిసీవర్ కొంచెం అవతలకు పెట్టాను. మళ్లీ యిట్టే దగ్గరకు తీసుకున్నాను 'ఓ... వెరీమెనీ థాంక్స్. ఐ దూ కమ్!...' వినిపించింది తప్పక వస్తారుకదూ అని అందామనుకుని అట్లాగే చెవిదగ్గర రిసీవర్ పట్టుకుని కూచున్నాను. ఏమీ అనలేదు, టెలిఫోన్ కట్ అయిపోయింది.

ఇహ సంతోషం పట్టలేకపోయాను రేపు రెండు గంటలకు వస్తాడు. డాడీకి తెలీదు, తెలియకూడదు తెలుసుకోవటానికి అవకాశంలేదు ఎప్పుడూ సాయంత్రం అయిదుదాటితేగాని కాలేజీనుంచి రాడు. రేపు ప్రత్యేకంగా మధ్యాహ్నం రెండింటికే యింటికివస్తే! ఎందుకు వస్తాడు, రాడు. ముమ్మాటికి రాడు. మనస్సు వేసిన ప్రశ్నలన్నింటికి సమాధానాలు చెప్పేశాను. రేపు యీ యిల్లు యెట్లా అలంకరించి వుండాలి. నేనెట్లా వుండాలి. ఏ డ్రస్‌వేసుకోవాలి. ఏ కలర్ బ్లౌజ్ నాకు మాచ్ అవుతుంది. ఎలాంటి నెక్లెస్‌వేసుకోవాలి లిప్‌స్టిక్ పెట్టుకుంటే బాగుంటుందా నేచురల్‌గా వుంటే బాగుంటుందా. జుట్టు ముడి వెయ్యాలా, పొడుగా జడ వేలాడదీస్తే బాగుంటుందా, ఇంకేవేవో ఆలోచించుకుంటున్నా. నిలువుటద్దం ముందు నిలబడి రకరకాల డ్రస్సులు వేసుకుని ఏది బాగుంటుందో చూస్తున్నాను. సాయంత్రందాకా యీ అలంకరణ ట్రయిల్స్‌తోనే కాలక్షేపం అయిపోయింది ఎట్లాగైనా అతను వచ్చేటప్పటికి నేను యెంతో ఆకర్షణగానూ ఎట్రాక్టివ్‌గానూ వుండాలి. అతని కళ్లు చెదిరిపోయేటట్టుండాలి. ఆఫ్టర్‌ఆల్ ఆడదాని దగ్గరవున్నదేంటి ఆకర్షణ తప్ప అన్న మాటలు చప్పున

గుర్తుకొచ్చినాయి అప్పట్లో ఆ మాట చదువుతున్నప్పుడు ఆ రచయితమీద పెద్ద కోపం వచ్చింది. ఇంత నిర్లక్ష్యంగా ఆడవాళ్లను గురించి రాస్తాడా అని పించింది. కాని ఆ మాటల్లో సత్యం యిప్పుడు నాకు తెలిసింది నేను తెగ ప్రయాసపడ్డాను. తాపత్రయపడ్డాను ప్రతి నిమిషం అదే ఆలోచనలో వుండి పోయాను మా నాన్న వచ్చి యేదో అడుగుతూ వుంటే కూడా పరధ్యాన్నంగా వుండిపోయాను. ఏదో సమాధానం చెపుతున్నాను ఆబ్సెంట్ మైండెడ్‌నెస్ ప్రొఫెసర్స్‌కేకాదు, ప్రొఫెసర్స్ కూతుళ్లకు కూడా వుంటుంది గా మోలు అన్నాడు. ఏమిటి డాడీ నువ్వు మరీను ప్లీజ్ డిస్టర్బ్ చెయ్యద్దు నా మూడ్‌ని డిస్టర్బ్ చెయ్యొద్దు ప్లీజ్ అంటూ బతిమాలుకున్నా. ఆయన కూడా హాయిగా నవ్వేసాడు.

సరిగ్గా అనుకున్న టైముకు ఓ గంటే వ్యవధివుంది అప్పటికిగాని నా మనస్సుకు తట్టలేదు అతనొచ్చి మీ ఫాదర్ యెక్కడని అడుగుతే యేం సమాధానం చెప్పాలి చప్పున భయమేసింది ఇప్పుడా ప్రశ్నకు సమాధానం ఆలోచించే టైములేదు ఓ మూల టిక్కుటిక్కుమంటూ గోడ గడియారం ముందు కెళ్లిపోతోంది. ఆ వేళ్లికి యేం తోస్తే అది చెప్పెయ్యటమే అనుకున్నాను చుడీ దార్ పైజమా తొడుక్కున్నాను స్కైబ్లూ గౌను దానిమీద చాలా బాగుంది ఓ చేతికి బంగారపు గాజు ఇంకో చెయ్యి బోసిగానే వదిలేశాను. ఇప్పుడు రిస్టువాచ్ పెట్టుకోవటం అవుటాఫ్ ఫాషన్ అయిపోయింది కొంచెం పౌడరు వత్తుగానే పూసుకున్నాను. జాస్మిన్‌లావండర్ ఘుమాయింపు బాగావుంది. ట్రేలో బిస్కట్లు, కేక్స్ వుంచాను. జీడిపప్పు కూడావుంది. రెండు కప్పులు రెడీగా వుంచాను. ఇహ అతను రావటమేఆలస్యం. నేను చెయ్యవలసినవన్నీ చేసేసాను హాలంతా పచార్లుచేస్తున్నాను ఇహ రెండుసార్లు అటూయిటూ తిరిగితే అతను వచ్చేస్తాడు. రెండు గంటలు కొడుతుంది కాలింగ్ బెల్ టంగ్ టంగ్ మంటుంది సరిగ్గా రెండు గంటలు కొట్టింది అమ్మో అనుకుని నా గుండెమీద చెయ్యి పెట్టు కున్నాను గుండె దడదడ కొట్టుకోవటం మొదలుపెట్టింది. ఆ డోర్‌వైపుకు చూసాను, కాలింగ్ బెల్ మోగింది. చప్పున డోర్ తెరిచాను. అతనే, నిన్న వచ్చినతనే ఎదురుగా నిలబడివున్నాడు.

గుడ్‌మార్నింగ్ అన్నాడు. వెరీ గుడ్‌మార్నింగ్ అంటూ లోపలికి రమ్మ న్నాను నెక్‌టై సరిచేసుకుంటూ అటూయిటూ చూస్తూ మోహం పైకి కిందకి కదిలిస్తూ కళ్లార్పుతూ చిరునవ్వు మొహంతో వచ్చి సోఫాలో కూచున్నాడు.

తలుపు నేనే దగ్గరగా వేసేసాను. అతను గమనించికూడా ఏమీ అనుకోలేదు. ఎదురుగా సోఫాలో కూర్చున్నాను రెండు మూడుసార్లు అటూ యిటూ చూస్తున్నట్టు నటించి నన్ను చూశాడు అతని కళ్లు యింకా పెద్దవయినాయి. బుగ్గలు ఉబ్బినాయి. రెండు చేతులూ వెనక్కు సోఫామీదికి చాచి రిలాక్స్ అయ్యాడు.

'ప్లీజ్ హేవ్ సమ్ స్నాక్స్ ..' అంటూ ప్లేటు అందిచ్చాను అతను నాజూకుగా రెండు వేళ్లతోనూ తీసుకుంటూ 'థాంక్స్' అన్నాడు ఆ మాటలో ధీమా దర్జా నాకు బాగా నచ్చినాయి. అంతలో ఓ విధమైన సెల్ఫ్ కాన్ఫిడెన్స్ వున్నట్టు నేను పసికట్టాను నాకు అది చాలా ముఖ్యం ఇది కొంతమంది గర్వం మదం అంటారు, కాని నేనట్లా అనుకోను. అతని చూపుల్లో చాలా తీవ్రమైన ఆకర్షణ వుంది. ఆ కళ్లల్లోకి యెంతసేపైనా చూడబుద్ధిపుడుతుంది... కాని నేనట్లా చూస్తూ కూచోటం ఏమీ బాగా అనిపించదు నేను కూడా అతన్ని చాలావరకు ఆకర్షించకలిగాను అనే ధైర్యం వచ్చేసింది టీ తీసుకుంటూనే ఆ గదివైపుకు డ్రాయింగ్ రూమ్వైపుకూ ఏదో వెదుకుతున్నట్లుగా చూశాడు అతని కళ్లు చెపుతూనేవున్నాయి మీ డాడీ యెక్కడ అని అడుగుతూనే ఉన్నాయి కాని ఆయన అడగనేలేదు. అతని ప్రశ్నేమిటో నాకు తెలిసిన తర్వాత సమాధానం చెప్పాల్సిన బాధ్యత నామీద వుందని నాకు తెలుసు.

మా డాడీ యివ్వాళ అర్జంటు పనుండి ఆగిపోయారు... మిమ్మల్ని కాంటాక్ట్ చేసి చెప్పమన్నారు, కాని నేనే చెప్పలేదు. దటీజ్మై మిస్టేక్ ప్లీజ్...

అంటూ నేను క్షమాపణ చెప్పబోతుండగా దట్సాల్ రైట్... దీనికేముంది మళ్లా యింకోప్పుడు కలుసుకోవచ్చు బట్ ఐ యామ్ ఎక్స్ట్రీమ్లీహాపీ టు మీట్ యూ అంటూ నా కళ్లల్లోకి చూసి సౌమ్యంగ నవ్వాడు. నాఒళ్లు పులకరించింది. నాకు ఆ సమయంలో యేమనాలో యేం చెప్పాలో తోచలేదు నన్ను నేను మరిచే పోయాను. అమాంతం లేచినిలబడి "థాంక్యూ...థాంక్యూ", అంటూ ఎంతో ఉద్వేగంగా అన్నాను ఇంకా చాలా చాలా అనదామనుకున్నాను. నోట్లోనే వుండి పోయినాయి. మా డాడీ యీనాడు రాడని చెప్పినప్పుడు అతని మొహంలో యెలాంటి మార్పూలేదు అట్లాగే అని మామూలుగా అనేశాడు. తొణకలేదు. ఆశ్చర్యపడలేదు. అంతకంటే విసుక్కోనూలేదు.

మీరేం చేస్తున్నారు ఎక్కడుంటారు అని మాత్రం అడగగలిగాను చప్పున మాధానం చెప్పేసాడు ఇంకా నేను యేమి మాట్లాడాలో యెట్లా మాట్లాడాలో యేమడగాలో యేమడగకూడదో అనుకుంటున్నాను ఇంతలోకి అతను చివాలున లేచి నిలబడ్డాడు రెండు చేతుల్తోనూ కోటు సరిచేసుకుంటూ

సో. ఐ టేక్ లీవ్ టుడే మెనీ థాంక్స్ ఫర్ యువర్ హాస్పిటాలిటీ... నాకు ఫోన్ చెయ్యమనండి నే వచ్చి కలుసుకుంటాను' అంటూ ఒకడుగు ముందుకు వేశాడు

ఎండిపోయిన గొంతుక తడిచేసుకుంటూ చాలా ప్రయత్నంచేసి మిమ్మల్ని ఫ్రైడే రమ్మన్నారు అనకలిగాను చప్పన రిస్ట్వాచ్ చూసుకుని ఫ్రైడే యిదే టైముకు 'ఓకే గుడ్బై...' అంటూ చకచకా వీధిగుమ్మం దగ్గరకు వెళ్లాడు. అతనికంటే ముందుగా నేనే వెళ్లి ఆ డోర్ను తీసి నిలబడ్డాను ఆయన ముందుకు వెళ్లి మళ్లా వెనక్కు తిరిగి నన్ను చూసి చెయ్యి చూపించి మరీ కారులో కూర్చున్నాడు అతని నవ్వులు నా వళ్లంతా గిలిగింతలు పెట్టాయి.

ఇది మొదటిసారి కలవటం వలన ఎక్కువగా మాట్లాడలేకపోయాను. అది నా తప్పే నేను యెంతసేపు మాట్లాడినా వినటానికి అతను సిద్ధంగానే వున్నాడు, అయితే అట్లా రెండు మూడు తడవలు మేం కలుసుకున్నాం మొదటిసారి నేను చెప్పిన కారణం అతను నమ్మాడు రెండోరోజు డాడీ రాకపోవటానికి కారణం నేను యేదో చెప్పినప్పటికీ అది అతను నమ్మలేదని నాకు గట్టిగా తెలుసు అసలు మా డాడీకి అతను వచ్చిన విషయం కూడా చెప్పలేదని పసి కట్టాడని తెలుసు, అయితే ఆ విషయం అతను బాహాటంగా చెప్పటంలేదు. నా మనస్సు అతను గుర్తుపట్టాడు, అందుకనే ఆ ప్రస్తావన అతను తీసుకు

రానటంలేదు. తర్వాత రెండుసార్లు కలుసుకున్నప్పుడూ మేము యెన్నెన్నో విషయాలు మాట్లాడుకున్నాం ఒకరి విషయం ఒకరు తెలుసుకున్నాం. అతనేమీ మాట్లాడలేదు. నా విషయం అంతా చెప్పినా కూడా అతను యేమి మాట్లాడక పోతే నాకేమీ ఆశ్చర్యంగాలేదు. నాలో దాచుకున్న రహస్యాలు అతనితో చెప్పాలనిపించింది కొన్ని చెప్పాను కూడా ఇంత ఫ్రాంక్‌గా మాట్లాడటం అతనికి బాగా యిష్టమే. ఒక్కొక్క రోజూ ఒక్కొక్క యుగంగా గడిచి పోతోంది.

అసలు ఘడియ రానే వచ్చింది. రాత్రి ఎనిమిది దాటింది. ప్రోగ్రాం ప్రకారం శ్రీధర్ వచ్చేశాడు. మా నాన్న ఆ రాత్రి పదింటకిగాని రానని చెప్పాడు. తలుపు వేసుకుని జాగ్రత్తగా పడుకోమని హెచ్చరించి మరీ వెళ్లాడు ఇవ్వాళ నా మనస్సు విప్పి చెపుతానన్నాను. అందుకనే నా మనస్సు తెగ ఆరట పడుతోంది, ఎట్లా చెప్పటం అని. అతన్ని సూటిగా రెండో బెడ్‌రూమ్‌లోకి తీసుకువెళ్లాను అతను మారు మాటాడకుండా వచ్చేసాడు నా వళ్లూ ఝల్లు మంది కంపరం పుట్టుకొచ్చింది ఎంతో భయపడ్డాను మళ్లీ మరుక్షణంలో ధైర్యం తెచ్చుకున్నాను. నేను చాలా దగ్గరగా వెళ్లి అతని మొహంలో మొహం పెట్టి కళ్లల్లోకి సూటిగా చూశాను. అతని చిరునవ్వు చెదరలేదు. అతనికీ తెలుసూ ! ఆరాటాన్ని ఆపుకోలేకపోయాను. ఆవేశం హద్దులు తెరచుకుంది. నేను ఉక్కిరిబిక్కిరయి పోయాను. నా వళ్లు నాకు తెలియలేదు. నా మనస్సు మనస్సులో లేదు. గుండె దడదడ కొట్టుకుంది. అతని చేతుల్లోంచి బాగా విదిలించు కుని తప్పించుకుని బైటకు వచ్చి పెద్దగ ఆయాసపడ్డాను, నా మొహంమీద చెమటలు కారుతుంటే పెద్దగా నిట్టూరుస్తూ అతనివంక తీవ్రంగా చూసాను. అతని మొహంలో రాక్షసత్వదతాంధవం ఆడుతున్నట్టుంది. అతని పశుబలానికి నా నాజూకు శరీరం హూనం హూనం అయిపోయినట్లనిపించింది అతనూ ఊంకుతూ మెల్లిగా లేచి నిలబడ్డాడు. రెండు చేతులూ మొహానికి అడ్డంపెట్టుకుని వెక్కివెక్కి ఏడ్చాను అతను భయపడిపోయాడు. నా చేతులు మొహాన్నుంచి అడ్డం తియ్యటానికి ప్రయత్నించాడు. కాని నేను పట్టువిడలేదు, 'డోన్ట్ టచ్ మీ' అంటూ బిగ్గరగా అరిచాను

ఆ సమయంలో ఆ కిటికీ దగ్గర బైట ఎవరో వున్నట్టు కిటికీలోంచి చూసి నట్టు నాకు అనుమానం వేసింది. ఆనాడెప్పుడో నేను అక్కడే బైటనిలబడి గుసగుసలు విన్నాను. కిటికీలోంచి చూశాను. ఆ దృశ్యం నా కళ్లకు కట్టి

నట్టయింది. ఎవరో తప్పక చూచివుంటారు. ఎవరో కాదు డాడీ వచ్చి వుంటాడు. తలుచుకుంటుంటే దుఃఖం పొంగిపొరలిపోతోంది వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్నాను.

'ఏడవద్దు... ఐ లవ్‌యూ... మనిద్దరం పెళ్లిచేసుకుందాం...' నన్ను ఓదార్చటానికి ప్రయత్నం చేశాడు, కాని నా కా సమయంలో ఏ మాటలూ వినిపించలేదు. నేను యెంతో ఘోరమైన తప్పుచేసినట్టు బాధపడ్డాను. అతని మాటలు నాకేమీ వినిపించలేదు. నా మనస్సు యిచ్చే చప్పున ఆ కిటికీ దగ్గర యెవరో వ్యక్తి వున్నట్టు చెపుతోంది మళ్లీ దుఃఖము పొర్లుకొచ్చింది. ఆదరా బాదరా టైము చూసుకుని అతను మా నాన్న యింటికి రాకమునుపే వెళ్లి పోయాడు. ఆ బెడ్‌రూమ్, హాలు మామూలుగా కనిపించటానికి నేను యెంతో శ్రమపడ్డాను. మా నాన్న ప్రతి చిన్నవిషయాన్ని యిట్టే పట్టేస్తాడు. పైకి ఒక మాట అనడు. అంతా మనస్సులోనే దాచుకుంటాడు. కాని ఆయనకు యిప్పుడు జరిగిన విషయం తాలూకు ఏ సంగతి, ఏ మాటా ఏ మార్పూ తెలియకూడదని కాయశక్తులా ప్రయత్నించాను. మళ్లీ నేను మామూలు మనిషి అవటానికి చాలా సేపు పట్టింది. ఆ రాత్రి నిద్రలేదు సరిగదా మర్నాడు, మూడోనాడు కూడా అంతే. పగలంతా యేమిటో పిచ్చిపిచ్చిగా వుంటుంది ఏమీ తోచదు. ఎంత ఘోరమైన పనిచేశాను అని నన్ను నేను నిందించుకుంటున్నాను. నిలువుటద్దం ముందు నిలబడి నన్ను నేను చూసుకుంటుంటే నాలో ఎంతో మార్పు వచ్చినట్టు నాకే కనిపిస్తోంది అయితే యీ మార్పును మా నాన్నకు తెలీకుండా కాయ శక్తులా ప్రయత్నంచేస్తూ వచ్చాను నా కిప్పటికీ పూర్తి నమ్మకం ఆనాటి రాత్రి ఆ కిటికీ దగ్గర యెవరో వున్నట్టు. నేననుకున్న రహస్యం అనేది బైట పడ్డట్టు. అయితే యెవరున్నారో నేను చెప్పలేను. నేను అనుకున్నట్టు మా డాడీ మాత్రం కాదు ఒకవేళ ఆయనే కనక పసికట్టివుంటే అప్పటికిప్పుడే అడిగే వాడు. ఇంత తాపీగా వూరుకోడు. ఆయనలో మార్పేమీలేదు. వచ్చిన మార్పంతా నాలోనే. మళ్లా రెండురోజుల తర్వాత సరిగ్గా మధ్యాహ్నం ఫోన్ మోగింది. శ్రీధర్ మాట్లాడుతున్నాడు 'సునీతా! నువ్వు నన్ను నమ్ము, నిన్ను మనసారా ప్రేమించాను మనం పెళ్లిచేసుకుందాం... నువ్వెందుకు భయ పడుతున్నావో నాకర్థంకావటంలేదు.' అతను అన్న మాటలు విని 'ఫోన్' పెట్టేశాను. నేను ఏమీ సమాధానం చెప్పలేదు అతనితో యేమీ మాట్లాడ బుద్ధి పుట్టటంలేదు. అతన్ని చూడటం అంటే అసహ్యం వేస్తోంది అతనిమీద

నాకున్న ఆప్యాయత, మమకారం కాంక్ష, యింకా అన్నీ కూడా ఆనాటితోనే పోయినాయి. నా కసలు అతన్ని చూడబుద్ధి పుట్టటంలేదు పాపం అతను ఫోన్ చేస్తూనేవున్నాడు. వీలుచూసుకుని వస్తూనే వున్నాడు కూడా. అయినా ముక్త సరిగా మాట్లాడటం పంపించేసెయ్యటం యిట్లాగే చేస్తున్నా. నేను తప్పుచేశానో తప్పు చేస్తున్నానో నాకు తెలీదు అతను చాలా మంచివాడు నిష్కల్మషమైన హృదయం గలవాడు నామీద యెన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నాడు. ఆశలు పెంచు కున్నాడు. అతని లోపం కాదు ఆనాడు రాత్రి కూడా నా ప్రోద్బలానికే లొంగి పోయాడు. నన్ను సంతోషపెట్టటానికే అతను అన్నివిధాల తాపత్రయ పడ్డాడు. అతన్ని నిందించటానికి వీల్లేదు. తప్పంటూ ఏదన్నా జరిగి వుంటే అది నా మూలనే. కాని ఎవరు కారణం అనేది తర్వాత విషయం. నాకు అతనంటే ఏవగింపు, ఆసహ్యం ఏర్పడ్డాయి అతన్ని కలుసుకోవాలనికానీ, అతనితో మాట్లాడాలనికానీ నాకు ఏమాత్రం లేదు

ఓ వారం గడిచిపోయింది. పదిరోజులయింది. పదిహేను రోజులయింది నాలో చైతన్యం నశించింది. ఏదో యాంత్రికంగా పనులన్నీ సాగిపోతున్నాయి. తెల్లారుతోంది, పొద్దుగూకుతోంది ఇదీ వరస. రాత్రికీ పగలుకూ తేడా యేమీ కనిపించటంలేదు. నాక ~ష్టం వచ్చినప్పుడు నిద్రపోవడం, ఇష్టం వచ్చినప్పుడు

లేవడం, ఒళ్ళు విరుపుగా వుంటుంది. ఏ పని చెయ్యబుద్ధిపుట్టడంలేదు. ౬ రోజుల్లో శ్రీధర్ ఎన్నిసార్లు ఫోనుచేసాడో అంతులేదు ఇంటికి రావటమూ తగ్గించలేదు అతనేదో ఘోరమైన అన్యాయ ంచేసినవాడిలాగ, నిందితుడు మాదిరిగ నా ఎదుట నిలబడటం నాకేమాత్రం ఇష్టంలేదు. వచ్చినప్పుడల్లా అట్లాగే మాట్లాడుతాడు ఇన్నిసార్లు వచ్చి యింతయిదిగ బ్రతిమాలటం, నేను తిరస్కారంగా మాట్లాడటం నామనస్సుకు నాకే కష్టంగావుంది. నాకు పెళ్ళి చేసుకోవాలనిలేదు. అది అతనితో స్పష్టంగా చెప్పేశాను. అతని మనస్సు కరిగి పోయివుంటుంది. అతనేమనుకున్నాడో ఏమో మళ్ళీ నాకు ఫోనుచెయ్యలేదు. ఇంటికీ రాలేదు అతను రాకపోవటంవలన నా ఆత్మీయులెవరో నాకు దూరమయి పోయినట్లే అనిపించేది. అతను ఫోనుచేస్తే బాగుండుననిపించేది. నేనే వుండి వుండి ఫోనుచేసాను శ్రీధర్ నా మనస్సు బాగాలేక నీతోసరిగ్గా మాట్లాడలేదు. నన్ను మిసండర్‌స్టాండ్ చేసుకోవద్దు అని ఫోనుపెట్టేశాను మళ్ళీ అతను ఫోను చెయ్యటం ప్రారంభమయింది. ఇంటికికూడా వస్తున్నాడు. ఇల్లా సంఘర్షణ జరుగుతూవుంటే ఓసారి మా నాన్న నాదగ్గరకొచ్చి ఏమిట్రా యీమధ్య అదోవిధంగా వుంటున్నావు, చెప్పు నాకు, అమ్మ గుర్తుకొచ్చిందా అన్నాడు.

అమ్మ మాట యెత్తద్దు. నాకు అమ్మ లేదు నాకు అమ్మలేదు అంటూ బిగ్గరగా ఏడ్చాను, మానాన్న హడలిపోయాడు.

ఎందుకురా అంత ఏడుపు నేనేమన్నానని, నీమనస్సులో యేముందో తెలునుకోలేక ఆడిపిల్లవుకదా 'యీవయస్సులో అమ్మ గుర్తుకురావటం సహజం అని అన్నాను. నువ్వు దానికింత యిదిచెయ్యాలా అంటూ చాలాసేపు నన్ను ఊరడించడానికి ప్రయత్నం చేశాడు.

నన్ను పలకరించక డాడీ నామనస్సేమీ బాగులేదు. నన్ను ఒంటరిగ వదిలేసెయ్యి, ప్లీజ్ అంటూ యింకా బిగ్గరగ అరిచాను. ఆయన అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయాడు. కాలేజీకి వెళుతూ 'చూడమ్మా శ్రీధర్ అనే కుర్రాన్ని రమ్మనమన్నాను. అతనొస్తే కాలేజీకి పంపించు, నా మూడ్ సరిగ్గాలేదు. కాలేజీకి వెళుతున్నాను, అంటూ చద్రున వాకిట్లోకి వెళ్ళిపోయాడు

నాకు చెడ్డ భయమేసింది. శ్రీధర్ అనేమాట ఆయన నోటినుంచి వినేటప్పటికి నా కాళ్ళూ చేతులూ వణికినాయి. శ్రీధర్ శ్రీధర్ అని నాలోనేనే అనుకున్నాను. ఎప్పుడూ నన్ను అమ్మా అని పిలవనివాడు యీనాడు పిలిచాడు ఆయన గొంతుకలోకూడా యేదో మార్పు కనిపించింది నేనన్నమాటలకు ఆయన మనస్సు

బాధపడి వుంటుంది. చాలా తప్పుచేసాను ఆయన్ను అట్లా అనకూడదు. నా బాధ చూసి ఆయన బాధపడ్డాడు అంతే అనుకున్నాను. ఆ క్షణాన కాలేజీకి వెళ్ళి క్షమాపణ కోరుకుందా మనుకున్నాను కాని మనస్సు అటు మళ్ళలేదు. ఇంట్లోనే వుండిపోయాన

మళ్ళీ ఫోను వచ్చింది బద్దకంగా రిసీవర్ తీసాను నేనే శ్రీధర్‌ను, మీ డాడీ నన్ను రమ్మన్నారు చాలా కథవుంది, తర్వాత చెపుతాను ఇవ్వాళ రావటానికి మాత్రము వీలులేదనిచెప్పు, నీహెల్త్ ఎట్లావుంది

నా హెల్త్‌కేం, చాలా బాగావుంది. అంటూనే కళ్ళుతిరిగి అట్లానే సోఫాలో పడిపోయాను

డోకులు వస్తున్నట్టు కడుపులో తిప్పుతున్నట్టు అనిపించింది మా నాన్న దగ్గర హోమియోపతి మందులున్నాయి. ఓ పుస్తకం వుంది. అది చదివి ఆ మాత్ర వేసుకున్నా తగ్గలేదు తల తిరిగిపోతుంది. వికారంగావుంది మా నాన్న వచ్చీరావటంతోనే సాధన పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్ళి అమ్మగార్కి వంట్లో యేమీ బాగాలేదండి అని చెప్పింది మా నాన్న ఆదరాబాదరాగ వచ్చాడు ఏమిటి ఎట్లా వుందంటూ, అప్పటికే నాకు యీ సుస్తీ ఏమిటో తెలియటంలేదు. ఏదో అన్నంలో మార్పు వచ్చిందేమో అనుకున్నాను అంతే, కొంచెంసేపటికి సర్దుకుంది ఆ రాత్రి నిద్రకూడా పోయాను. మర్నాడు తెల్లారిలేచి నప్పటినుంచీ మళ్ళీ ప్రారంభ మయినాయి నేనే వద్దన్నాను, డాక్టర్ని పిలవటం అనవసరం నిన్న హోమియో పతి మందేసుకుంటే తగ్గిపోతాయిలే, ప్రతిదానికి ఆర్భాటం అని తోసిపుచ్చేశాను.

చప్పున నా మనస్సుకు ఏదో తట్టింది. ఆ' అనుకున్నాను ఇట్టే కుంగి పోయాను 'అమ్మో' అంటూగుండెమీద చెయ్యిపెట్టుకొని పిచ్చిదానిలాగృహాలంతా తిరిగాను ఇంకా వికారం ఎక్కువయింది కడుపులో తిప్పతున్నట్టి పిస్తోంది. మతి చలించింది. కెవ్వునకేకపెట్టి బిగ్గరగా ఏడవాలనిపించింది ఆ సమయాన యేంచెయ్యాలో తోచడంలేదు. ఇట్టే ఫోనుదగ్గరకువెళ్ళి శ్రీధర్‌కు ఫోనుచేసాను. అతను లేదట, టూర్ వెళ్ళాడు నాలుగురోజుల్లో వస్తాడట. ఆ సమయంలో అతన్ని అమాంతం నులిమేద్దామన్నంత కసివచ్చింది. గోడమీద కాలెండరు గాలికి వూగుతూవుంటే ఆ కాలెండర్లో పిల్లాడు నన్నుచూసి వెక్కిరిస్తున్నట్టే అనిపిస్తోంది ఇప్పుడెట్లా! ఏంచెయ్యటం ! ఎవరిదగ్గరికి వెళ్ళటం! శ్రీధరైనా వుంటే యేమైన ఉపాయం చెప్పేవాడేమో! అతను లేడు సమయానికి, ఎక్కడికైనా నర్సింగ్ హోమ్‌కు వెళ్లి కన్‌సల్ట్ చేసివస్తే, డాడీకి తెలిస్తే యిహ నేను బ్రతకగలనా! ఇప్పుడే

చచ్చిపోతే! ఇంక గత్యంతరంలేదు. ఆత్మహత్యే శరణ్యం. నిశ్చయించేసు కున్నా, డాడీ కాలేజీనుంచి వచ్చేలోగానే చచ్చిపోవాలి. నేను నాన్న మొహం చూడలేను. ఆయనకు అప్రదిష్ట తెచ్చిపెట్టలేను నేనంటే పంచప్రాణాలు నేను యీ పనిచేసానని తెలుస్తే ఆయన భరాయించగలడా! ఆయనింక జీవించగలడా! ఇది అసంభవం, నేను చచ్చిపోతే మా నాన్న ఆ దుఃఖాన్ని భరించగలడా ఏమో! నేను చూడ్డానికి వుండను. నేను పోయినతర్వాత యెవ్వరు యెట్లా వుంటారో ఏమో! అమ్మా నన్ను యెంత దుస్థితిలోకి తీసుకొచ్చావు. నువ్వేకనుకవుంటే ఇట్లాజరిగే దేనా! అసలు నీమూలానేగా యింత ఘోరం జరిగింది నువ్వే నేర్పావు. నువ్వే కారణం ఈ కొంపకు చిచ్చుపెట్టింది నువ్వు అందరి జీవితాలు నాశనం చెయ్య టానికి కంకణం కట్టుకున్నావు నీకీమాట తెలిస్తే నువ్వెంత సంతోషపడతావో! నీ మనస్సెంత చల్లబడుతుందో! నేను సర్వనాశనం అవటమే నీ కోరిక, నీ కోరిక తీర్చానమ్మా నేను పోయేముందు నీకెట్లాగైనా నేను చేసిన పాపం సంగతి కబురు చేస్తాను నువ్వు చాలా సంతృప్తిపడతావు. ఏమిటో వెర్రివెర్రిగా ఆలోచించు కుంటూ తత్తరబడిపోతున్నాను మనిషికి బ్రతకటానికి ఎంత ధైర్యం కావాలో చావటానికి అంతకంటెయెక్కువ ధైర్యమే కావాలి. నాకు పిరితనంలేదు నేను సాహసిరాలుని అదంతా ఎక్కడపోయింది! నాధైర్యమంతా ఎక్కడికిపోయిందో యేమో, నేను పూర్తిగా పిరికిదాన్నయిపోయాను. నేను ఇప్పుడు యేమీ చెయ్య లేని పరిస్థితిలో వుండిపోయాను ఆత్మహత్య చేసుకోవటం అసంభవం ఏం చెయ్యాలో తోచటంలేదు, ఎట్లాజరగాలో జరిగిపోతుంది. ఎన్నెన్నో సమస్యల్ని కాలమే పరిష్కారం చేసింది. ఈ సమస్యకూడా అంతే! ఇట్లాగే వుండిపోతాను అని నాలో నేను అనుకున్నాను. పట్టుబిగువున కూర్చున్నాను. కాని లోపల్నుంచి తొలుచుకొస్తోంది. దుఃఖము పొర్లుకొస్తోంది, ఆందోళన, ఆరాటం యెక్కు వయింది ఇవన్నీకూడా ఆపుకోలేక పోతున్నాను. ఇది కేవలం నాసమస్యేగాదు. నా మూలాన అందరికీ తలవంపులుగా వుంటుంది. నాకు కావాల్సినవాళ్ళు నాకు సంబంధించినవాళ్ళు అందరూకూడా నన్ను చూసి అసహ్యించుకుంటారు, చీద రించుకుంటారు. వింతసమస్య తెచ్చిపెట్టాను, ఎంత బాధపడుతున్నాను! వంత మందిని బాధపెట్టబోతున్నాను. నేను బ్రతికివుండి యివన్నీ చూస్తూవుండడమా! కళ్ళుమూసుకుని నిశ్చింతగా యింకో లోకంలోకి వెళ్ళిపోవటమా! ఇదే సమస్య, తెగకుండావుంది

ఇంతలోకి డాడీ డాక్టరుగార్ని తీసుకురానే వచ్చారు

'ఈజ్ షీ మారీడ్? అని డాక్టరు అడగటం స్పష్టంగా వినిపించింది.

'నో... నో... షి ఈజ్ మై డాటర్ సునీత!' అని మా నాన్న అనటం కూడా స్పష్టంగా వినపడింది. ఆ సమయంలో యెట్లా ఆపుకోగలిగానో ఎట్లా నిబ్బరంగా వుండగలిగానో నాకే ఆశ్చర్యంగావుంది. వాళ్ళిద్దరూ నాదగ్గరకు వస్తూవుంటే నా వెన్నులోంచి వణుకు పుట్టుకొచ్చింది. అన్నీ తమాయించుకొని నోటికి చెయ్యి అడ్డంపెట్టుకొని మెల్లిగా లేచికూచున్నాను.

నమస్తే అన్నాను పెదిమలమీదికి చిరునవ్వు తెచ్చుకోవటానికి ప్రయత్నం చేస్తూ, డాక్టర్లు వేసే మామూలు ప్రశ్నలన్నిటికీ సమాధానాలు చెప్పాను. కాని ఆయన తృప్తిపడలేదు. మా నాన్నను చాటుగా పిలిచి యేమిటో చెప్పాడు. నాకు గుండె దడగానేవుంది.

ఓసారి క్లినిక్‌కి వెళ్ళొద్దాం దారా అన్నాడు డాడీ, నా ప్రాణాలు పైకి ఎగిరి పోయినాయి. వెళ్ళటమూ వెళ్ళకపోవటమూ అందులో నా నిర్ణయం యేమీలేదు, అప్పుడే డాడీ నా చెయ్యిపట్టుకుని లేవదీశాడుకూడా. మెల్లిగా వాళ్ళవెంబడే నడిచి కార్లో కూచున్నాను. తీరా క్లినిక్ వెళ్ళేటప్పటికి కేర్ కేర్‌మని పిల్లల ఏడుపులే నాకు వినిపిస్తున్నాయి. దద్దరిల్లిపోయాను. మూర్ఛ వచ్చినంత పనయింది. ఎట్లాగోట్లా మా నాన్న చెయ్యిపట్టుకుని మెల్లిగా కారిడార్లోకి వెళ్ళ

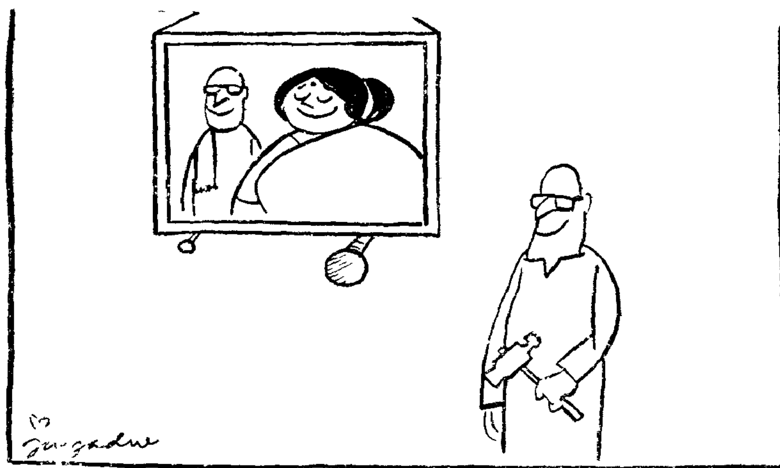
గలిగాను. అప్పుడికప్పుడే డాక్టరు సునంద వచ్చేసింది. నా భుజా ... 'డోన్ట్‌వరీ ఏం భయంలేదు. ఈ కాప్సెల్స్‌తో తగ్గిపోతుంది' అంటూ నా మొహం లోకి నవ్వుతూ చూసింది.

నాకెంతో ధైర్యం వచ్చింది. నా అంతట నేనే లేచికూర్చున్నాను. చకచక బైటకు నడిచి వచ్చేశాను. నా ఎదురుగా ఇద్దరు ముగ్గురు వికారపడుతూ నానా అవస్థపడుతూ వచ్చారు.

"బీ కేర్‌ఫుల్ ఇప్పుడు కొంచెం కలరా కేసులొస్తున్నాయి..." అని యెవరో డాక్టరు ఒక పేషెంటుని హెచ్చరించటం విన్నాను.

మా నాన్న కార్లోకూర్చున్న తర్వాతచెప్పాడు. ఆ డాక్టరుచెబితే నేనుహడలి పోయాను. కలరా అంటే నాకు మతిపోయింది. నీకు తెలీదు. మా ఫాదరంటే మీ తాతగారు కలరా వచ్చే పోయారు. అంటూ అప్పటి సంగతులన్నీ చెప్పటం మొదలుపెట్టాడు.

డాడీ నువ్వొట్టి పిరికివాడివి, అని నేను ఎగతాళిగా మాట్లాడాను. ఇంటికి వచ్చింతర్వాత కూడా వికారం కడుపులో తిప్పటం తగ్గలేదు. నాకు అప్పు డప్పుడు యిలాగేవస్తూనేవుండేది. వికారం వచ్చినప్పుడల్లా నా వళ్ళు ఝల్లుమనేది. ఎట్లాగోట్లా మనస్సు చిక్కపట్టుకొని బింకంగా వుండిపోయాను. క్రమక్రమంగా ఆ ఫీలింగ్ నాలో కనిపించకుండా పోయింది. అది తలుచుకున్నప్పుడల్లా ఎంత భయం వేసేదో ఎంత గాభరాగా వుండేదో చెప్పటానికి వీల్లేదు. భగవంతుడనే వాడు ఉన్నాడో లేడో నాకు తెలీదు. కాని నేను చేసిన తప్పుకు నన్ను శిక్షించలేదు. క్షమించాడు. అది నాకు పెద్ద వరం. శిక్ష పొందటం తేలికేమో, అసలు శిక్ష పడాల్సిందే. ప్రతి నేరస్తునికి శిక్ష పడాల్సిందే. తప్పించుకోవటానికి వీల్లేదు. అయితే నాకు శిక్ష విధించకుండా నన్ను వదిలేశాడు. బహుశా నేను కొత్త జీవితాన్ని ప్రారంభించి సక్రమంగా నడుచుకోగలననే విశ్వాసం నామీద ఉందేమో. అలాంటి నమ్మకాన్ని నేను నాశనం చెయ్యను. చెయ్యలేను. మా అమ్మ కోపంతో మా నాన్న పెట్టిన గులాబీమొక్కల్ని మధ్యకు రెండుగా తుంచే సింది. అయినా ఆ గులాబీలు మళ్ళీ రెమ్మలువేసినాయి. పూలు పూసినాయి. నా జీవితానికి ఆ గులాబీమొక్కలకు యేదో పోలికవుందని నేను అనుకుంటాను, జీవితంలో తప్పుచేయటం ఓవంతు. తప్పుదిద్దుకుని సరిగా నడవటం చాలా ముఖ్యం. అలాంటి అవకాశం నాకు వచ్చినపుడు నేను పూర్తిగా సద్వినియోగం చేసుకోవాలనే నాకు వుంది. ఇపుడిపుడే మా నాన్నతో చనువుగానూ చొరవ

గానూ మాట్లాడుతున్నాను ఆయన అన్న మాటలన్నింటికి సూటిగా సమాధానాలుకూడా చెపుతున్నా. ఆయన మనస్సుకు ఎంతో సంతోషంగావుంది అదే నా సంతోషము. నిజంచెప్పి ఆయన్ను కష్టపెట్టటంలో అర్థంలేదు అసలు అలాంటి నిజం చెప్పనుకూడా చెప్పకూడదు. ఒకసత్యాన్ని బయటపెడితే నలుగురికీ ఉపయోగంగానూ సంతోషంగానూ వుండాలి అందరూ హర్షించేటట్లుండాలి. అంతేగాని కేవలం నిజంగాబట్టి చెప్పితీరాలి అని నేను అనుకోను.

ఇప్పుడు నా మనస్సులో యే కోరికాలేదు. ఏ తాపమూలేదు. ఏ ఆరాటమూ లేదు. శ్రీధర్ అంటే ప్రత్యేకంగా నాకు మక్కువేంలేదు, ద్వేషమూలేదు. నా రహస్యాలన్నీ తెలుసుకుని నన్ను చులకనచేసిన మనిషితో నా కేసంబంధమూ లేదు. అతన్ని నేను పెళ్ళిచేసుకోవటంలో యేమీ 'థ్రిల్' లేదు. మళ్ళీ అతను నాకు ఫోన్ చెయ్యనూలేదు, నేనూ చెయ్యలేదు. నాకు అవసరంలేదు, అవసరం వుందీ అని అనుకున్ననాడు అతను దొరకనూలేదు. ఇప్పుడతనెవరో నేనెవరో?

డాడీ నా బర్త్‌డేనాడు అట్టహాసంగా నలుగుర్నీ పిలిచాడు, ఎంతోమంది నన్ను ఆశీర్వదించారు, బహుమతులు తెచ్చిపెట్టారు. నేనే రెండుపాటలు పాడాను. నా గొంతుక బాగుందని అందరూ మెచ్చుకున్నారు ఆనాడు కట్టుకున్న చీరె నాకు చాలా అందంగా కనిపించింది నేను చీరకట్టుకుంటేనే అందంగా వుంటాను. మిగతా డ్రస్సుల్లో అంత బ్యూటిఫుల్‌గా కనిపించను. ఈ విషయము అద్దమే చెపుతుంది. ఇప్పుడిప్పుడే నాకు మంచిచీరలు కట్టుకోవాలని, నలుగురిలో తిరగాలని ఉత్సాహం కలుగుతోంది. అంత పెద్దఇంట్లో నాకు వుండాలని

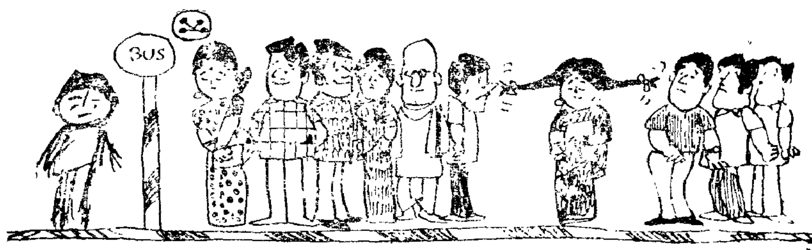
పించటం లేదు. అసలు ఆ యింట్లోనే నాకు వుండబుద్ధిపుట్టటం లేదు. నాయింటికి నేను వెళ్ళిపోవాలి! నా యిల్లెక్కడుందో ఏమో! అది మా నాన్నకు తెలుసు. అందుకనే ఆయన నా పెళ్ళివిషయం మాట్లాడితే డాడీ అంతా నీ యిష్టం. నువ్వే సంబంధం తెస్తే అదే నా యిష్టం, నీమీద చెప్పలేనంత విశ్వాసంవుంది. నువ్వు తెచ్చిన సంబంధం కాదంటానా అని నా మనస్సులోమాట చెప్పేశాను. నిజాని క్కూడా అంతే. డాడీ చాలామంచివాడు. ఆయన కన్నీ తెలుసు. అందులో నా మనస్సు బాగా తెలుసు. నాకు తగినసంబంధం తెస్తాడనే నమ్మకం నాకు యెప్పుడూ వుంది. ఈవిషయం చెప్పటం తేలికేకాక యిన్నాళ్ళుబట్టి యిట్లా వుండి పోయాను. ఏ సంబంధం చేసుకున్నా మా అమ్మ పోలిక నాకు రాకూడదు, మా అమ్మ మాదిరి నేను సంసారాన్ని పాడుచేసుకోను. అంతవరకు నాకు ధైర్యం వుంది.

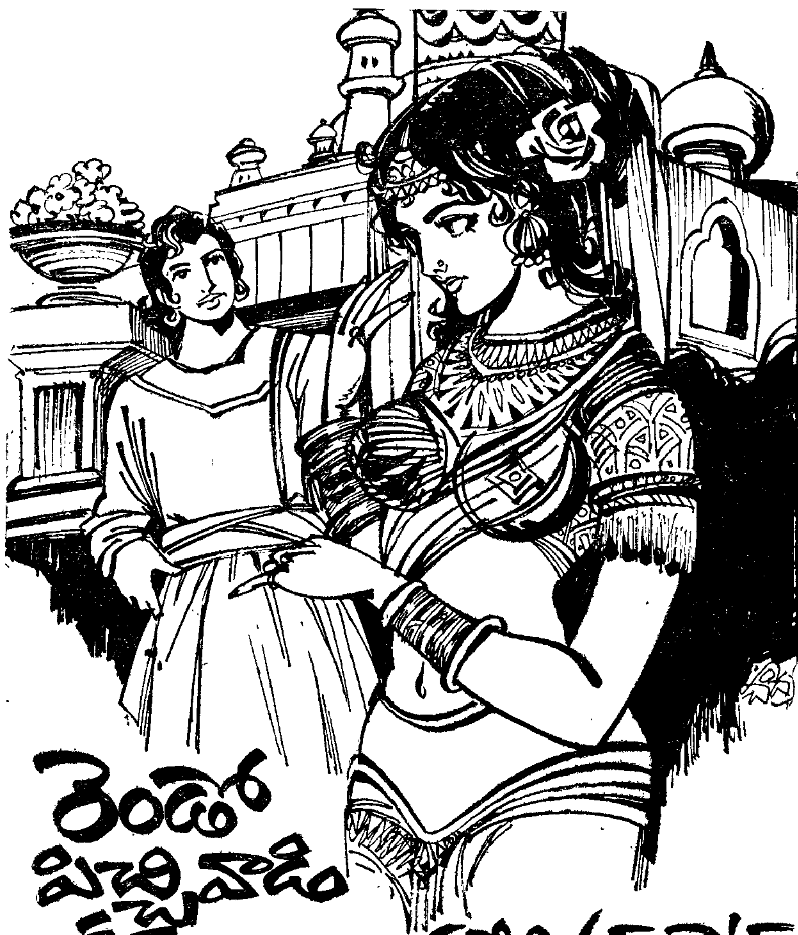
డాడీ ఎనౌన్స్ చేసాడు రేపే పెళ్ళిచూపులకు వస్తున్నారు అని, నేను చలించ లేదు, నేను మాట్లాడలేదు, ఆశ్చర్యపోలేదు, సిగ్గుపడలేదు, భయం అంతకంటే లేదు. మామూలుగా ముస్తాబయి కూర్చున్నాను. వాళ్లెవరో వచ్చారు. ఎవరొచ్చారో కూడా నేను పట్టించుకోలేదు. తలయెత్తనుకూడా లేదు. కాని నాలో అప్పుడు యెన్నెన్నో వూహాలోచనలు చెలరేగినాయి. గతమంతా ఒక్కసారిగా కళ్లల్లోకి వచ్చి యిట్టే అదృశ్యమైపోతున్నాయి. నేను చదివిన పుస్తకాల్లో నాయికా నాయకలు నన్ను పలకరించి పోతున్నారు. అందరూ తలొకతీరును. అందులో నేనొకతీరు. నాలాంటి నాయిక ఏ నవల్లోనూ, ఏ కథల్లోనూ యింతవరకూరాలేదు. ఇలాంటి ఆడది వుంటుందని వూహించటం కష్టమే. నిజానికి కొన్నికొన్ని కథల్లో యింకా వింత ప్రకృతులు చూశాను కాని అవి అసహజంగా వున్నాయని కొట్టి పారేశాను కాని నా జీవితం చూస్తుంటే అవి చాలా సహజంగా కనిపిస్తాయి. నా జీవితమంతా యెవ్వరితోనైనా చెప్పినా యెవ్వరూ నమ్మేటట్లుండదు. అయినా నేను యెవ్వరితోనూ, చెప్పను, గత జీవితమంతా నాలోనే యిముడ్చుకుని కొత్త జీవితాన్ని కొత్త కాపురాన్ని సాగిస్తాను, నావిషయం యెవ్వరికీ తెలియకూడదు, తెలియనివ్వను అయితే శ్రీధర్ నామీద కసికొద్దీ పగపడితే నేను చెప్పలేను. అప్పుడుకూడా నేను కాదని అబద్ధం ఆడే ధైర్యం నాకు వుంది. దాఖలాలు లేవు ఆధారాలు లేవు. అతను నామీద పగబట్టి సాధించేదేమీకూడా వుండదు. అతను మగవాడు అతనికి ఎక్కడో యేదో మంచిసంబంధం దొరుకుతుంది. వాళ్లు సుఖంగా వుంటారు. ఈ విశాల ప్రపంచంలో యెప్పుడైనా ఎక్కడైనా కనిపిస్తే

కనిపించొచ్చు, నేను భయపడాల్సిన పనేమీవుండదు. నాకు అండవుంటుంది, రక్షణవుంటుంది. నా ప్రక్కన నిలబడే వ్యక్తి నాకు అన్నివిధాల సహకారంగానూ సహాయంగానూ వుంటాడు. ఆయన విశ్వాసం నమ్మకం చలించే పనులు ఏమీ చెయ్యను. నా యింటిని నేను చక్కబెట్టుకోగలను, ఏవోవే మనస్సులో మెదులుతున్నాయి.

ఇంతలోకి డాడీ వచ్చి నన్ను ప్రక్కగదిలోకి తీసుకుపోయాడు. వాళ్లు నిన్ను పాడమంటున్నారు అని నన్ను ప్రాధేయపడుతున్నట్లుగా అడిగాడు. నాకు యితరులముందు పాడటమంటే చెడ్డచిరాకు. నా యిష్టమైతే నేను ఎన్నైనా పాడతాను. అందుకనే నన్ను లోపలికివెళ్ళి నాతో చెప్పటం. నాకు చెడ్డనవ్వొచ్చింది. నేను ఎవ్వరినైనా పెళ్లి చేసుకుంటాను అని చెప్పినతర్వాత యీ పాటపాడటంలో నాకు అభ్యంతరం యేముంటుంది వాళ్ళు పూర్వకాలంవాళ్ళు అందులో నీకు కాబోయే అత్తగారు మరీను, ఆవిడకు సంగీతమంటే మహా యిష్టం, నువ్వు బాగా పాడతావనికూడా చెప్పాను. నీ యిష్టం అంటూ డాడీ ఆపేసాడు.

నాదేం లేదు, మీరు పాడమంటే పాడతాను, మీరు చెప్పటం ఆలస్యం నేను చేస్తాను అన్నాను. మా నాన్న ఆనందానికి హద్దులేదు ఆయనకు ఆ రోజు మరవలేనిది. నువ్వు పాటపాడుతూవుంటే అతను రానేవస్తాడు. అదిగో వాకిట్లో కారాగింది, వచ్చేశాడు, అతనుకూడ అంటూనే మా నాన్న అప్పున అటు వెళ్ళారు, నేనుకూడా వచ్చేసి నలుగురి ముందరకూర్చున్నా. ఇదంతా యేదో కథగా వుంది. అయితే కథల్లో ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఇదివరకు అనుకున్న వరుడే సాక్షాత్కరిస్తాడు. అప్పటికిగాని ముగింపు సార్థకంకాదు. అటు రచయితకూ యిటు పాఠకులకుకూడా సంతృప్తి ఉండదు. ఓ వ్యక్తి తప్పుచేసినతర్వాత పశ్చాత్తాపపడి సక్రమంగా నడచుకోనటానికి ప్రయత్నంచేస్తే నలుగురూ సంతోషిస్తారు. సపోర్ట్ చేస్తారు. నిజంగా సంతోషించాలి, సపోర్ట్ చేయాలి అందుకనే కథల్లో అట్లా ముగింపు వుంటుంది. కాని యిది జీవితం, కథకాదు. నాది అంతా తమాషా జీవితం కాని చిత్రంగా నా జీవితంలోకూడ కథమాదిరి ముగింపే వచ్చింది. ఆ వచ్చినవరుడు శ్రీధరే! ఇదే నా అదృష్టం!

రెండో పిచ్చివాడి కథ

అరేబియన్ నైట్స్

(గత సంచిక తరువాయి)

మర్నాడు రాత్రి మంత్రి కుమార్తె తిరిగి కథ చెప్పసాగింది

రెండో పిచ్చివాడు సుల్తానుకు తన కథ ఇలా చెప్ప నారంభించాడు:

"మీకు లోగడ విన్న కథలో కంటె కూడా నేను ఇక్కడికి రావటానికి గల కారణాలు మరింత విచిత్రమైనవి. అతను స్త్రీలపట్ల అలక్ష్యంతో చెడితే, నేను అమిత లక్ష్యంవల్ల చెడ్డాను. నా కథ వింటే ఈ సంగతి మీకే బోధపడుతుంది.

నా తండ్రిలాగే నేనూ వర్తకుణ్ణి. నాకు పెద్ద బజారులో ఒక దుకాణం ఉండేది. అందులో నేను స్త్రీలకు పనికి వచ్చే ఖరీదైన కంకణాలూ ఇతర ఆభర

చాలా అమ్మేవాణ్ణి నా ఈ కథ ఆరంభ మయేనాటికి నా వయసు పదహారేళ్ళు మాత్రమే. అయితే అప్పటికే నాకు నిజా యితీపరుణ్ణి అన్న ఖ్యాతి ఉండేది బేరానికి వచ్చిన స్త్రీలతో నేను మాట్లాడేవాణ్ణికాను, వాళ్ళను కన్నెత్తి చూసేవాణ్ణి కాను ముస్లిమ్ స్త్రీలపట్ల "గ్రంథం"లో చెప్పి నట్టు నడుచుకునేవాణ్ణి. మిగిలిన వర్త కులు తమ కొడుకులను నన్ను చూసి నేర్చుకోమనేవారు. ఎందరో స్త్రీలు తమ కుమార్తెలను నాకిస్తామన్నారు. అయితే నేనింకా చిన్నవాణ్ణనీ, ఒక్కడే కొడుకుననీ చెప్పి మా అమ్మ దాట వేస్తూ వచ్చింది.

నేను ఒకనాడు నా వద్ద పుస్తకాలు తణిఖీ చేసుకుంటూ ఉండగా ఒక నీగ్రో పడుచు వచ్చి నన్ను గౌరవంగా పలక రించింది, "ఫలానా వారి దుకాణం ఇదేనా?" అని అడిగింది.

నేను ఔనన్న పిదప అతి జాగ్ర త్తగా అటూ ఇటూ చూస్తూ, తన వక్షం నుంచి ఒక కాగితం మడత పైకి తీసి నాకిచ్చి, 'దీన్ని మా దొరసానిగారు ఇమ్మన్నారు. వారు జవాబుకోసం ఎదురుచూస్తూంటారు." అని చెప్పి, ఎడంగా నిలబడింది.

నేను దాన్ని విప్పి చదువుకున్నాను. అందులో నామీద ప్రగాఢమైన కవిత ఉన్నది చివరి పద్యంలో రాసిన వ్యక్తి పేరు శ్లేషించి ఉన్నది.

ఆ ఉత్తరం రాసిన మనిషి ఉద్దేశం నా నీతికి భంగం కలిగించటమేనని భావించి చాలా ఆవేశపడి, ఆ ఉత్తరాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా చించి, నా కాళ్లక్రింద తొక్కేశాను. తరువాత ఆ నీగ్రో పడుచు చెవిపట్టుకుని, దవడ పగులగొట్టి, ఒక్కతన్నుతన్ని దుకాణం బయటికి నెట్టేశాను. బయట పడిపోయి ఉన్న ఆ మనిషిమీద పదే పదే ఉమ్మేసి, నా యిరుగు పొరుగు వాళ్లందరూ నా నైతిక వర్తనను కొనియాడటానికి విశ్వ ప్రయత్నం చేశాను.

"నీతి లేని ముండా, నీతి జాతిలేని నీ యజమానురాలితో చెప్పుకో!" అంటూ నేను తిరుగుతుండగా, ఇరుగు పొరుగులు నన్ను మెచ్చుకుంటూ, తమ కొడుకు లతో, "అల్లా అలాటివాణ్ణి దీవిస్తాడు. దిక్కుమాలిన ప్రణయ కలాపాలను ఎలా దూరంగా ఉంచాలో, అతన్నిచూసి నేర్చుకోండిరా!" అనటం నాకు విని పించింది.

అయ్యల్లారా, ఇది జరిగినది నా పద హారో ఏట. ఆనాటి నా ప్రవర్తన ఎంత మొరటుగానూ, అహంభావం గలది గానూ, కపటంగానూ, బుద్ధి తక్కువ గానూ ఉండినదీ. నాకు తరవాత తెలిసి వచ్చింది. ఆనాటి నాప్రవర్తనకే ఈనాడు నాకీ సంకెళ్ళు పడ్డాయనుకోవచ్చు. అయితే ఈ సంకెళ్లకు ప్రత్యేక కారణం

ఉన్న సంగతి మీకే తెలుస్తుంది. కాజాన్ వేరు, రమజాన్ వేరుకదా!

నెలలూ, సంవత్సరాలూ గడిచాయి నేను యుక్తవయస్కుణ్ణి అయినాను కాని నాకింకా పెళ్ళికాలేదు ప్రణయానుభవం మటుకు పుష్కలంగా సంపాదించాను. అల్లా సాక్షిగా ఒక భార్యను కట్టుకుందామన్న కోరిక కలిగింది. కలగటమేమిటి? కట్టుకున్నాను కూడా!

ఒకనాటి అపరాహ్ణం, ఒక ప్రేమించదగిన అమ్మాయి ఆయిదారుగురు తెల్ల బానిసలను వెంటబెట్టుకొని, గోళ్ళకు గోరింటాకు పెట్టుకుని, జుట్టు భుజాలమీద పడుతూ, నడ్డి తిప్పుకుంటూ, మహారాణీ లాగా నా దుకాణంలోకి వచ్చి, నన్ను ఆప్యాయంగా పలకరించి, "యువకుడా, నీవద్ద మంచి బంగారు, వెండి ఆభరణాలున్నాయా?" అని అడిగింది

నేను తగినవిధంగా సమాధానం చెప్పిన మీదట ఆమె నన్ను బంగారు అందె కడియాలు చూపమన్నది దుకాణంలో ఉన్నవాటిలోకెల్లా బరువైనవీ, మంచి పనితనంగలవీ తెచ్చి నేను ఆమెకు చూపాను.

ఆమె దాన్ని తన కాలికి పెట్టిచూడమనేసరికి, ఒక పరిచారిక వంగి ఆమె పావడ కొంచెం పైకి ఎత్తి, అతి చిన్నదీ, తెల్లనిదీ అయిన మడమను నా కంట పడేటట్టుచేసింది. నేను అందెను ఆమె కాలికి పెట్టాలని చూశాను. కాని నాదగ్గర ఉన్న అందెల్లో ఏవీ అంత చిన్నకాలికి అమరక పోయేసరికి నాకు చాలా చిన్నతనమయింది

ఆమె నవ్వుతూ, "ఫరవాలేదులే, ఇంకేమైనా చూపించుదువుగాని ముందు చెప్పు! మా ఇంట్లోవాళ్లు నావి ఏనుగు కాళ్లంటారు, నిజమా?" అని అడిగింది.

"నిన్ను, నీ చక్కదనాన్ని అల్లా రక్షించాలి! నీ కాళ్లు చూసి లేళ్లు అసూయతో చావవా?" అన్నాను

"నేను మరోవిధంగా అనుకున్నాను సుమా! . మంచి కంకణాలేవైనా ఉంచే చూపించు," అన్నదామె

నేను ఆమెకోసం చిన్నసైజు కంకణాలనుచూస్తున్న ఇంత సేపూ ఆమెమడమలే నాకళ్ళ ముందు మెదిలాయి

"ఇవాళ నేను చాలా అలిసిపోయాను ఏదీ? చేతికి తొడిగి చూపించు!" అన్నదామె

ఆమె పరిచారిక చేతులమీది చొక్కా పైకి తీసింది. అది చెయ్యా? హంసమెడ స్ఫటికంకన్న తెల్లనిది, నున్ననిది! చిన్నిచెయ్యి! ముద్దొచ్చే మణికట్టు! ఏం వేళ్ళు! చక్కెర ఖర్జూరపాకం, కల్తీలేని మహదానందం!

నా కంకణాలను. ఆమెచేతికి తొడగాలని చూశాను కాని పిల్లలకోసం చేసినవి కూడా ఆమెకు వదులయాయి వాటితో ఆమె సుకుమారమైన చేతులు ఎక్కడ కందిపోతాయోనని, వాటిని తీయబోతుంటే, ఆమె మళ్లీనవ్వి, "నీకేం

కనిపించిందోయ్! నా చేతులు అవిడిగాను జాల పాదాల్లాగాను లేవూ? నీటి గుర్రం కాళ్లలాగా ఉన్నాయి కదూ!" అన్నది.

" అల్లా నీ తెల్లని ఒంపులనూ, బుల్లి మణికట్లనూ, అప్సరసల వేళ్ళ లాంటి ఈ వేళ్ళనూ కాపాడుగాక!" అన్నాడు.

" అయితే, వాళ్ళనేది అబద్ధమేనా? అలా అయితే నాకు మెడగొలుసులూ, స్తనకవచాలూ చూపించు," అని ఆమె అన్నది.

నేను తాగినవాడిలా తూలుతూ నా వద్ద ఉన్న మేలైన గొలుసులూ, స్తన కవచాలూ తీసుకొచ్చాను దాసీది అతి జాగ్రత్తగా ఆమె మెడచుట్టూ ఉన్న బట్ట తొలగించి, స్తనాలు కనపడేలా చేసింది. ఆహా, ఏమిస్తనాలూ! గులాబీ రంగుగల బంతులజత! నేను ముఖం ప్రక్కకు తిప్పుకొని, " అల్లా! వాటిని కప్పు! కప్పు! నాచు!" అని కేక పెట్టాను.

"ఏమిటది? దండలూ, స్తన కవచాలూ పెట్టిచూడవా? పోనీలే, ఇంకే మైనా తీసుకుంటాను. నేను నల్లగా బొచ్చుపిట్టలా ఉంటానుగదూ? నా చర్మం గొడ్డు చర్మంలా ఉంటుంది కదూ? లేక మరికొందరు అన్నట్టు, ఎముకల గూడు లాగా, ఎండుచేపలాగా, బల్లపరుపుగా ఉంటావా!" అని ఆమె అడిగింది.

"అల్లా, నీ అందాన్నీ, గుప్త సౌంద ర్యాన్నీ కాపాడాలి!" అన్నాను.

"నేను పరమ అనాకారినని చెప్పి అందరూ నన్ను మోసం చేస్తున్నారన్న మాట! నీ దగ్గర వడ్డాణాలేమైనా ఉన్నాయా?"

నేను నావద్ద ఉండిన ఉత్తమమైన వడ్డాణాలు - చాలా నాజూకైనవీ, నగిషీ

గలపీ — తెచ్చి ఆమె పాదాలవద్ద పెట్టాను.

"అలా కాదు, నా నడుముకు పెట్టి చూడు," అన్నదామె.

ఉన్నవాటన్నిటిలోకి చిన్నది తీసి, ఆమె దుస్తులమీదుగా నడుమునకు పెట్ట యత్నించాను. పిల్లరాజకుమార్తెలకోసం చేసిన ఆ వడ్డాణం ఆమెకు వదులయింది! అసలు నడుమంటూ ఉంటేగద! దానికి నాడ పడదే! దాన్ని వర్ణించలేక కవిగాడు కలం కింద పెట్టేస్తాడే! దాన్ని చూసి లేత లోటకూర కాడలు అసూయతో కమిలిపోతాయే!

ఆమె నడుముకు సరిపడే వడ్డాణం చూపలేక నేను హతాశుణ్ణి అయివుండగా ఆమె, "నేను అష్టావక్రకననీ, నాకువెనక రెండుగూనిలూ, ముందు రెండుగూనిలూ ఉన్నాయనీ, రెండు మూపురాల ఒంటె లాగా ఉంటాననీ అంటారు, నిజమేనా?" అని అడిగింది.

"అల్లా నీ నడుమునూ, నీ ముందు వెనకలనూ చల్లగా చూడాలి!" అన్నాను.

"యువకుడా, నీ మాటలు నాకు ఆశ్చర్యంగా ఉన్నాయి. మా ఇంట్లో నా నడుము గురించి ఎన్నడూ మంచిగా మాట్లాడరు. నీ దగ్గర కర్ణాభరణాలూ, పాపటబొట్లూ ఉన్నాయేమో ?" అన్నదామె.

ఆమె తన ముఖంమీది వల్లె పైకి ఎత్తింది. ఆ ముఖం పౌర్ణమినాటి చంద్రుడిలాగా ఉన్నది. నాకు ఆమె కళ్ళలో గాబిలోనియా వజ్రాలూ, చెక్కిళ్ళలో రత్నభోగి పుష్పాలూ, పెదవులలో నగడాలూ, వాటి సందున ముత్యాలూ కనిపించాయి.

నా శ్వాస నిలిచిపోవటం చూసి ఆమె చిరునవ్వు నవ్వి, "నా అందవికారం నిన్ను కూడా బాధిస్తున్నట్టున్నదే, పాపం ! ఎన్నోసార్లు విన్నాను నా ముఖం తోలులాగా ఉంటుందిట ! ముఖం నిండా స్ఫోటకం మచ్చలట ! కుడి కన్ను పువ్వేసిందిట ! ఎడమ కన్ను పొరచేసిందిట ! ముక్కు ఉండ చుట్టు కున్నదిట ! గొగ్గి పళ్ళుకుట ! చెవులు దొప్పలుట ! నా చర్మం పొలసులుకట్టి ఉంటుందనీ, వెంట్రుకలు చింపిరిగా ఉంటాయనీ చెబుతారు", అన్నది.

నేను దేన్నయినా పట్టుకోందే నిలబడ లేని స్థితిలో "లేండి, రాణీ, నిన్నూ, నీ అందాన్నీ అల్లా కాపాడుతాక ! నువు సౌందర్యరాణివి ! కలువలంత స్వచ్ఛమైన దానివి ! గులాబీల సువాసనా, మల్లెపూల తెల్లదనమూ గలదానివి !" అన్నాను.

ఆమె నవ్వే కళ్ళతో నన్ను చూస్తూ, "మరి మా నాన్నకు నేనంటే అంత ద్వేషం దేనికో ? నన్ను నిలువునా భయంకరంగా వర్ణించేది ఆయనే ! నేను అంత కురూపిని కానని నీ చేత చెప్పించినా అల్లాకు నా కృతజ్ఞతలు.

మా నాన్న కావాలని నన్ను మోసం చేస్తున్నాడనుకోను. ఏది చూసినా వికారంగా కనిపించే భ్రమ ఏదో ఆయనకు ఉండి ఉంటుంది. కారణం ఏదైనా కానీగాక, ఆయనకు నన్ను చూస్తే ఎంత అసహ్యమంటే, ఆయన నన్ను పనికి మాలిన బానిసలను కొనేవాడికి అమ్ముదామనుకుంటున్నాడు", అన్నది

"సుందరీమణీ, నీ తండ్రి ఎవరు ?" అని అడిగాను,

"ఇంకెవరు ? షేక్ అల్ ఇస్లామే!"

"నిన్ను ఎవరికో అమ్మే బదులు నన్ను పెళ్ళాడనియ్య గూడదూ ?" అన్నాను.

"ఆయన చాలా నిజాయితీ మనిషి తన కూతురు భయంకరమైన అనాకారి అని నమ్ముతున్నాడేమో, నీలాటి ఉత్తముడికి ఆమె నిచ్చి చెయ్యటానికి ఇచ్చి. ఒకంతట పెళ్ళి చెయ్యడు. అయినా ప్రయత్నించి చూస్తే నష్టంలేదు. ఆయనను ఒప్పించటానికి ఒక ఉపాయం కూడా చెప్పగలను", అని ఒక్క క్షణం ఆలోచించి ఇలా అన్నది :

"నువు మా తండ్రిగారి దర్శనం చేసుకుని నన్ను పెళ్ళాడ గోరుతున్నట్టు చెప్పగానే ఆయన, 'బాబూ, నీకు నిజం తెలియటం మంచిది. నా కూతురు కురూపి, గూనిది, అష్టావక్రి ...' అంటూ ప్రారంభిస్తాడు. నువు ఆయన మాటకు అడ్డుతగిలి, 'నాకు అభ్యంతరంలేదు ! అభ్యంతరంలేదు !' అనాలి. కాని ఆయన అంతటితో వదలడు; నన్ను ఇంకా, ఇంకా భయంకరంగా వర్ణిస్తాడు. నువు ఆయనకు అడుగడుగునా అడ్డుతగిలి, నీకు అభ్యంతరంలేదని చెప్పాలి."

అలాటి ప్రణయదేవతను ఎవడుగాని అంత దారుణంగా వర్ణిస్తాడంటేనే నా రక్తం ఉడికిపోయింది. నేను ఆమెతో, "తట్టుకోవటం కష్టమే. కాని అల్లా నాకు తగిన దార్ఢ్యం ఇయ్యక పోడు నేను షేక్ అల్ ఇస్లాంగారి దర్శనం ఎప్పుడు చేసుకోను ?'' అన్నాను.

"రేపు ఝాముపొద్దెక్కి- మరిచి పోవద్దు", అంటూ ఆమెలేచి, వెళ్ళి పోతూ నన్ను తన మందహాసపు ఉచ్చులలో పట్టి, ఆలాటపు సముద్రంలో ముంచింది.

మర్నాడు ఉదయం, అనుకున్న వేళకు, నేను షేక్ అల్ ఇస్లాంగారింటికి వెళ్ళి, ముఖ్యమైన పనిమీద వారిని చూడాలని కబురుచేశాను.

ఆయన నన్ను దయతో ఆహ్వానించి, కూర్చోమన్నాడు. నేను ఆయన గాంభీర్యాన్ని, వంకపెట్టటానికి లేని ఆయన తెల్లగడ్డాన్ని, ఆయన కళ్ళలో విషాదాన్ని గమనించాను.

"అదే ఆయనను బాధిస్తున్న భ్రమ. అల్లా దాన్ని తొలగించుగాక !" అను

కుంటూ నేను రెండుసార్లు లేచి నిలబడి ఆయనకు సలాంచేసి, కూర్చుని. సంభాషణ ఆరంభించే అవకాశం ఆయనకే వదిలాను.

నౌకరు ఒకడు లాంఛనంగా ఆహారం తెచ్చిపెట్టాడు. ఆయన ఎండలు మండిపోతున్నాయనీ, గాలి పొడిగా ఉన్నదనీ ఏవో ఒకటి రెండు మాటలు అని, నేను వచ్చిన పని అడిగాడు.

"అయ్యా, నేను తమ కుమార్తెను నాకిచ్చి వివాహం చెయ్యమని అర్థించటానికి వచ్చాను", అన్నాను.

ఆయన ముఖం ఒక్కసారిగా కమిలిపోయి, అంతలో పాలిపోయింది ఆయన చాలాసేపు నేలకేసి చూసి, తరవాత తలఎత్తి ఇలా అన్నాడు :

"నాయనా, అల్లా నిన్ను సదా కాపాడుతూ సన్మార్గాన నడపాలి ! నా కుమార్తె ఎందుకూ పనికిరాదు. ఆమెను గురించి చేసేది ఏమీలేదు. ఆమె..." ...

నేను అడ్డుతగిలి, "నాకు అభ్యంతరంలేదు! అభ్యంతరంలేదు!"అన్నాను.

"ఆమె నీలాటి దార్ఢ్యమూ, అందమూ గలవాణ్ణి చేసుకోదగినదికాదు. అగ్నిభయం కారణంగా ఆమె తల్లి నెలలు నిండకముందే ప్రసవించటంచేత ఆమె అజన్మ రోగిష్ఠి అయింది. నువ్వు ఎంత నిటారుగానూ, అందంగానూ ఉన్నావో ఆమె అంత వక్రశరీరంగలదీ, కురూపీనూ. నేను పెళ్ళికి ఎందుకు అభ్యంతరం చెబుతున్నానో నీకు తెలియాలి గనక, ఆమెను వర్ణిస్తాను..."

"కాని నాకు ఆమె ఆ లోపాలన్నిటితోనూ కావాలి ! నాకు అభ్యంతరం లేదు !" అన్నాను.

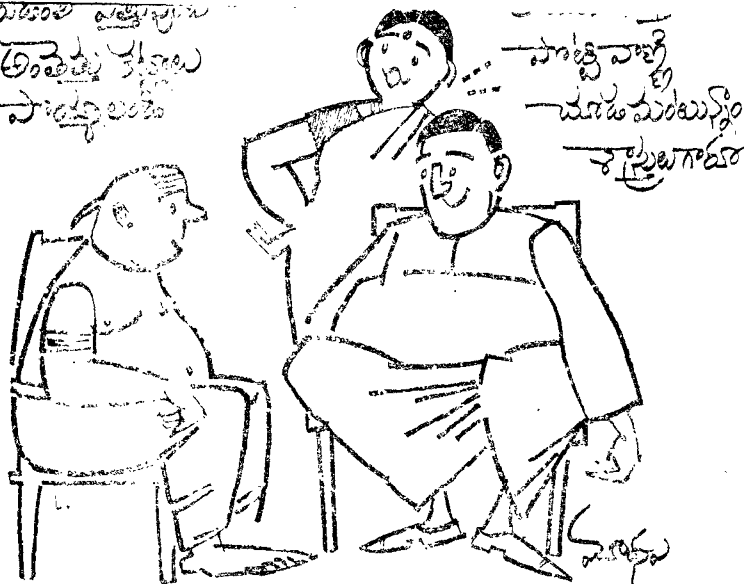
నా మాట వినిపించుకోకుండా ఆయన తన కుమార్తె అంగవైకల్యాలను పూసగుచ్చినట్టు వర్ణించసాగాడు. అవన్నీ నేను విన్నవే నేను ఆయనకు అడ్డు తగులుతూ, "సరే ! ...అలాగే ! ... నాకు సమ్మతమే !" అంటూ వచ్చాను.

చిట్టచివరకు ఆయన, నా దృఢనిశ్చయంమీద నమ్మకం కుదిరి, చేతులు జోడించి, "నా అంతరాత్మశుద్ధిగా చెప్పవలసిందంతా చెప్పేశాను. నీ అవివేకానికి నవే అనుభవిస్తావు. న్యాయమైన కోరికను నిరాకరణ చెయ్యటం ధర్మ విరుద్ధం. అందుచేత నేను తప్పనిసరిగా సమ్మతిస్తున్నాను", అన్నాడు.

నేను ఆయన చేతులు ముద్దుపెట్టుకుని, ఆ రోజే వివాహం జరిపించవలసిందిగా కోరాను.

ఆయన దీర్ఘనిశ్వాసంతో సరే నన్నాడు

సాక్షుల ఎదుట వివాహపత్రం తయారయింది నేను నా భార్యను సకలమైన అంగవైకల్యాలతోనూ, దౌర్బల్యాలతోనూ, లోపాలతోనూ, వ్యాధులతోనూ, రుగ్మతలతోనూ, వికారాలతోనూ స్వీకరిస్తున్నట్టు అందులో

పేర్కొనబడింది. నేను ఆమెకు విడాకులు ఇయ్యగోరేపక్షంలో ఇరవైవేల బంగారు దీనారాలు పరిహారం ఇవ్వవలసి ఉంటుందని కూడా అందులో చేర్చబడింది. ఆ షరతులన్నింటినీ నేను ఆమోదించాను అలాటి షరతులు మరొక వెయ్యింటిని కూడా నేను ఆమోదించి ఉందును.

వివాహపత్రం ఖరారుకాగానే నా మామగారు నాతో, "నువు ఇక్కడే గర్భాధానం చేసుకుని, ఇక్కడే కాపరం చెయ్యాలి. నీ భార్యను మరో చోటికి కదిలించే స్థితిలేదు," అన్నాడు.

నేను అందుకు సమ్మతించాను. నావంటి ఊరూ పేరూలేని వర్తకుడికి ఇంత సుఖమూ, ఉన్నదే ఎలా కలిగాయో, ఇంత అందం నాపాల ఎలా పడిందో ఊహించలేక ఉబ్బితబ్బిబ్బయాను

రాత్రి అయినదాకా నేను ముళ్ల మీద ఉండి, అవకాశం దొరకగానే నా భార్య గదికి పరుగుతీసి, ఆమె ముఖంమీది మేలిముసుగు తొలగించి, ఒళ్లంతా కళ్లు చేసుకుని చూశాను

ఏం చెప్పను, మహారాజా! అలాటి దృశ్యం ఎన్నడూ మీ కళ్లబడకుండు గాక! నేను చూసిన మనిషిలాటి వక్రశరీరిణి, వికారాకారిణి, జుగుప్స కలిగించేది పీడకలల్లో కూడా కానరాదు. ఆ దురాత్మురాలైన సుందరి వర్ణించిన దానికన్నా కూడా ఈమె ఘోరంగా ఉన్నది. ఆమె అంగవైకల్యం వర్ణనాతీతం! భయంకరమైన దిష్టిబొమ్మ!

ఆమెను వర్ణించాలంటే వాంతి అవుతుంది. ఆమెలో లేని లోపంలేదు. నేను చటుక్కున మేలిముసుగు జారవిడిచాను. తరవాత నేను వెళ్లి ఒక మూల కూర్చున్నాను. నేను మొసళ్లను పీక్కుతినే వాణ్ణి అయినా ఆ మనిషిని తాకి ఉండను.

నేను అలా కూర్చుని తెల్లవార్లూ విలవిలలాడాను నాకేది దారి. మూఢుడిలాగా, మొద్దుపందిలాగా, బుద్ధిలేని దున్నపోతులగా, "నాకు అభ్యంతరంలేదు ! సమ్మతమే !" అని అన్నాను ముసలాడి హెచ్చరికలు వినిపించుకోలేదు వివాహపత్రంతో చేతులూ, కాళ్లూ కట్టేయించుకుని, నిలువులోతు కూరుకుపోయాను. గోళ్లు కొరుక్కుంటూ నామీద నేనే మండిపడ్డాను. తెల్లవారినదాకా నాకు నరక యాతన అనుభవిస్తున్నట్టే ఉన్నది.

తూర్పు తెల్లబడగానే నేను స్నానశాలకు పరిగెత్తి, శౌచస్నానం చేసి, తిన్నగా దుకాణానికి వెళ్లి, తాగకుండానే మత్తులో ఉన్నవాడిలా కూర్చున్నాను.

త్వరలోనే నా మిత్రులూ, హితైషులూ అయిన వర్తకులు ఒంటరిగానూ, జంటలుగానూ, ముగ్గురేసీ, నలుగురేసీగానూ వచ్చి నాకు శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. కొందరు నన్ను, "శుభం ! శుభం ! శుభం ! చిరసౌఖ్యం కలుగుగాక ! ' అని దీవించారు. మరి కొందరు, ఎంత పిసినారివి ! షర్బతులేవి ? మిఠాయి ఏది? హల్వా ఏది ! ఈ కొత్త సుఖంలో మేం మిత్రులం నీకు కనిపిస్తామా ? సుఖీభవ ! సుఖీభవ !' అన్నారు.

వాళ్లు నా మంచి కోరుతున్నదీ, నన్ను వెటకారం చేస్తున్నదీ తెలియక ఏదో నోటికి వచ్చినది గొణిగాను. మధ్యాహ్నం ప్రార్థనలవేళ అయినదాకా ఏడుపుపర్యంతమవుతూ ఈ బాధను ఎలాగో సహించాను.

నా స్నేహితులంతా ప్రార్థనలకు అలా వెళ్లారో లేదో, నన్ను మహా నరకంలోకి తోసిన ప్రణయ స్వరూపిణి, తన బానిసలను వెంటబెట్టుకుని, నవ్వుతూ నా దగ్గరికి వచ్చింది. అద్భుతమైన ఆమె సోయగమూ, వయ్యారమూ చూసి ప్రార్థనలకు పోతున్న వాళ్లు గుంపులు గుంపులుగా నిలిచిపోయి ఆమెను చూడసాగారు.

అమాయకంగా, అర్భకపు పిల్లలాగా, ఆమె నా దుకాణంలోకి వచ్చి, కూర్చుంటూ, "పెళ్లికొడుక్కు శుభం కలగాలి ! శుభం కలగాలి ! అల్లా నీ ఆనందాన్ని పరిపూర్ణం చెయ్యాలి ! సుఖీభవ ! సుఖీభవ !" అన్నది.

చేసినది చాలక ఆమె ఇలా అనేసరికి, నాకు నిగ్రహంపోయి, ఆమెను నోటికొచ్చినట్టు తిట్టేశాను ! "ఎంగిలి బొచ్చా ! సున్నంపిడతా ! పాపాత్మురాలా ! నువు నాకు కనిపించిన

క్షణాన్ని అల్లా శపించుగాక! విడి చేసినదానా! నీ ఆత్మ నరకానికి ఆహుతికావాలి!"

ఆమె ప్రశాంతమందహాసంతో, "ఏమిటి నీ వదరుడు? నేను నీ మీద చదివిన పద్యాన్ని, నా నీగ్రో బానిస యువతినీ, నీ గొప్ప శీలాన్ని మరి చావా?" అంటూ, తన మేలిముసుగు సరిచేసుకుని, లేచిపోబోయింది.

నాకు అకస్మాత్తుగా స్ఫురించింది. నేను చెట్టు నాటానుగాని ఫలం పొంద లేదు. నా మహోన్నతమైన నీతి నా మెడకు గుదిబండ అయింది. అందు చేత నేను ఆమె కాళ్లమీదపడి క్షమాపణ చెప్పుకున్నాను."

"నేను నిజంగా పశ్చాత్తాపంతో దహించుకుపోతున్నాను"

కాలిన ఇసుకమీద వర్షం కురిసి నట్టుగా నేను ఎన్నో అనునయాలు పలి కాను చివరకు ఆమె మెత్తబడి, "ఈ సారికి నిన్ను క్షమించాను. మరెన్నడూ అలా ప్రవర్తించకు!" అన్నది.

నేనామె చెంగు ముద్దుపెట్టుకుని, దాన్ని నా ముఖాన కప్పుకుని, "నన్ను నువే రక్షించాలి!" అన్నాను.

"దాన్ని గురించి ఆలోచించాను. నిన్ను నేనే గోతిలోకి తోశాను, నేనే మళ్లీ నిన్ను పైకి లాగాలి!'' అన్నదామె చిరునవ్వుతో.

"త్వరగా! త్వరగా!" అని ఆక్రోశించాను.

జాగ్రత్తగా విను. నువ్వు త్వర లోనే ఆ మనిషినుంచి విమోచన పొందు తావు. కోట దగ్గిరికి వెళ్లి, అక్కడ ఉండే వాళ్లనూ, చిట్కాలమ్మే వాళ్లనూ, దొంగవెధవగారిడీలనూ, హాస్యగాళ్లనూ, నాట్యాలాడేవాళ్లనూ, తాళ్లమీద నడిచే వాళ్లనూ, పాడేవాళ్లనూ, కోతులనూ, ఎలుగ్గొడ్లను ఆడించేవాళ్లనూ, రకరకాల వాద్యాలు వాయించేవాళ్లనూ కూడ గట్టి, వాళ్లకు ఇలా, ఇలా చెప్పు!'' అంటూ ఆమె నాకు బోధించింది.

ఆమె చెప్పిన ఆలోచన ద్వారా నాకు విముక్తి లభించేటట్టు కనిపించింది. నేను ఆమె చెప్పిన ప్రకారమే రకరకాల వాళ్లను పోగుచేసి, షేక్ అల్ ఇస్లామ్ ఇంటికి వెళ్లాను అక్కడ ఇటిముందు తిన్నెమీద మేమిద్దరమూ షర్బత్ తాగుతూ, కబుర్లు చెప్పుకుంటూండగా, దేవిడీ తలుపులు తోసుకుని అలగాజనం వచ్చిపడ్డారు.

ముందు నలుగురు మనుషులు తల కిందులుగా నడుస్తూవచ్చారు. వాళ్ల వెనక ఇంకో నలుగురు తాటిమీద బొటన వేళ్లతో నడుస్తూ వచ్చారు. వాళ్ల వెన కగా చేతులమీద పిల్లిమొగ్గలు వేస్తూ మరి నలుగురు వచ్చారు. ఆ తరవాత ఒక పెద్ద గుంపు పాడుతూ, ఆడుతూ, డప్పులు వాయిస్తూ, అరుస్తూ, ఈలలు వేస్తూ, కోతులతోనూ, ఎగ్గొడ్లతోనూ, బూతు పాటలు పాడుతూనూ, వాద్యాలు వాయిస్తూ కోలాహలంగా వచ్చింది.

వాళ్ళందరూ మా చుట్టూ గుమిగూడి ఒక్కసారిగా నిశ్శబ్దంగా ఉండి పోయారు వాళ్ళ పెద్ద ముందుకు వచ్చి మెట్లదగ్గిర నిలబడి, ఆ పోగైన నా బంధు బలగం తరఫున, నేను వర్ధిల్లాలని పొలికేక పెట్టాడు.

షేక్ అల్ ఇస్లామ్ కంగారుగా నా కేసి తిరిగి, 'ఇదంతా ఏమిటి?" అని అడిగాడు.

"వీళ్ళంతా నా బంధువర్గం. మీ కుమార్తెను పెళ్ళాడాను గదా అని వీరందరినీ వదులుకుంటానా, చెప్పండి! ఎంత చెడ్డా రక్తంగదా! నదుల పుట్టుక కొండల్లో గదా!" అన్నాను

"అలా అయితే, అబ్బాయీ! నీ వివాహం చెల్లదు. అందులో నీ వంశం గురించి అబద్ధం చెప్పావు. నువు షేక్ అల్ ఇస్లాం ఇంట ఉండతగవు. ఉంటే జనం నీ మొహాన ఉమ్మేస్తారు!"

"యా అల్లా! నేను నా భార్యను కష్టపడి సంపాదించుకున్నాను నన్ను ఇరాక్‌కు రాజును చేసినా ఆమెను వదులుకోను. ఆమె తలవెంట్రుక ఒక్కొక్కటీ నాకు వెయ్యి ప్రాణాలతో సమానం!" అన్నాను.

బలాత్కారంగా విడాకులు ఇప్పించటం ధర్మవిరుద్ధమని తెలిసి, పాపం, ఆ వృద్ధుడు, నన్ను అవతలికి తీసుకుపోయి, ఎంతగానో ప్రాధేయపడుతూ, "నా మర్యాద నువు కాపాడితే నీ పరువు అల్లా కాపాడతాడు!" అన్నాడు.

చివరకు నేను ఆయన కోరిక మన్నించి, అందరూ వినేటట్టుగా, నా భార్యను విడిచిపెట్టుతున్నానని మూడు సార్లు అన్నాను. విడాకులు కోరినది నా మామగారే గనక, నేను పత్రంలో చెప్పిన ప్రకారం పరిహారం ఇచ్చుకునే పని కూడా లేకపోయింది.

ముసలాయనతో వస్తానని కూడా చెప్పకుండా నేను పిక్కబలం కొద్దీ నా దుకాణానికి పరిగెత్తివచ్చాను. నా ప్రణయదేవత ఇంకా అక్కడే ఉన్నది.

ఆమె నాకు స్వాగతం చెప్పి అభినందించి, "మరి మనం ఏకమయేది ఎప్పుడు?" అని అడిగింది.

"మీ ఇంట్లోనా? నా దుకాణంలోనా?" అన్నాను.

"పిచ్చివాడా, ఇలాంటి సందర్భంలో ఆపని చేసుకునేది చాలా ఉంటుంది. మా ఇంటికే పోదాం," అన్నదామె.

నేను దుకాణానికి తాళంపెట్టి, ఆమె దాసీలతోబాటు ఆమె వెంట ఒక గొప్ప భవనానికి వెళ్ళాను. మేం లోపలికి వెళ్ళాక ఆమె ఇద్దరు కొజ్జాలను పిలిచి, నా చేత స్నానం చేయించమన్నది. వాళ్ళు నాచేత స్నానం చేయించి, చీనీఅంబరు సువాసనలు పూసి, మంచి బట్టలు ధరింపజేసి, నన్ను అనేక నడవలకుండా ఒక రహస్యమైన గదికి తీసుకుపోయారు. అక్కడ నా ప్రియురాలు పట్టుపరుపులమీద నగ్నంగా నా కోసం నిరీక్షిస్తూ ఉన్నది.

ఆ రాత్రి మాకు అంతులేని మదన క్రీడలతో గడిచిపోయి, తెల్లవారింది. మేమిద్దరమూ ప్రార్థనలు ముగించి, స్నానాలు చేసి. భోజనాలకు కూర్చున్నప్పుడామె, "నువు మంచి సమర్థుడివి. నిన్ను ఏరుకుని, నీకోసం వేచి ఉన్నందుకు నాకు విచారంలేదు. నువు నన్ను పెళ్లాడగోరుతావా? లేక ఇంతటితో వదిలేసి వెళ్లిపోతావా?'' అన్నది.

"నన్ను కండలు కోసినా సహిస్తాను గాని, నిన్ను వదలను," అన్నాను

"అలా అయితే కాజీని పిలిపించాలి," అన్నదామె.

కాజీ, సాక్షులూ వచ్చారు. వివాహపత్రం రాశారు.

మేం అహోరాత్రాలు మైథున క్రీడాలలో మునిగితేలాం. అలా ముప్పై రోజులు మహా మైదునంగా గడిచిపోయాక, ఒకసారి నాకు అపరిమితమైన నీరసం వచ్చేసింది.

"ఇంక నావల్ల కాదు!" అన్నాను.

"పాపం, నీకు విశ్రాంతి కావాలి! పడుకో!" అన్నదామె నవ్వుతూ.

నాకు వెంటనే స్పృహ తప్పింది. తిరిగి నాకు ఒళ్లు తెలిసేసరికి ఈ మందిర స్తాన్‌లో గోడకు గొలుసులతో బంధించి

ఉన్నాను. నేను ఇక్కడ ఎందుకున్నా నని అడిగితే ఇక్కడ కాపలావాళ్లు, "నీకు విశ్రాంతి కావాలి! విశ్రాంతి కావాలి!" అన్నారు.'

మహారాజా, నేను విశ్రమించాను తిరిగి పుంజుకున్నాను తమరు అనుగ్రహించి నన్ను నా ప్రేయసి వద్దకు పంపలేరా? నేను మీకు ఆమె పేరుగాని, హోదాగాని చెప్పలేను. కాని నేను చెప్పినదంతా అక్షరాలా నిజం. అల్లా మాత్రమే సర్వజ్ఞుడు!

అతని కథ విని సుల్తాన్ మహ్మద్ చాలా ఆశ్చర్యం పొంది, "నిన్ను పిచ్చి వాడని ఇక్కడ ఉంచినప్పటికీ, నువు నీ కథ చెప్పిన తీరునుబట్టి నిన్ను తక్షణం విడుదల చేయగలను. నీ భార్య ఉండే భవనానికి దారి తెలుసునా?" అని అడిగాడు.

"కళ్లు మూసుకుని వెళ్లమన్నా అక్కడికి వెళ్లగలను అన్నాడు ఆ యువకుడు

అతని గొలుసులను సుల్తాను స్వయంగా తొలగించి, అతన్ని తీసుకుని పోబోతూండగా మూడో పిచ్చి వాడు, "అయ్యలారా, నా కథ ఇంకా చిత్రమైనది. వెళ్లకండి," అన్నాడు.

త్వరలోనే తిరిగి వస్తామని ఆ యువకుడికి మాట ఇచ్చి, సుల్తాను తన అనుచరులతో సహా మారిస్తానునుంచి బయలు దేరాడు. యువకుడు వాళ్లను ఒక గొప్ప భవనం వద్దకు తెచ్చాడు. దాన్ని చూస్తూనే సుల్తాను, "పాపం క్షమించాలి! ఇది పాత సుల్తానుగారి మూడో కూతురి నివాసం!" అన్నాడు.

ఆయన అందరినీ వెంట బెట్టుకుని లోపలికి వెళ్లగానే ఇంటి యజమానురాలు ఆయనకు వినయంగా స్వాగతం పలికింది. ఆ యువకుడి ప్రణయ స్వరూపిణి ఆమె! సుల్తాను ఆమె అక్కకు మొగుడు!

"అమ్మాయీ, ఇదుగో నీ భర్త ఇకన్ని నా రెండో ప్రతీహారిగా నియమించాను. మీ ఇద్దరికీ మధ్య కలిగిన ఘర్షణ గురించి విన్నాను ఇకముందు అలా జరగకుండా చూస్తాను ఈ కుర్రవాడు చక్కగా విశ్రాంతిపొంది దేనికైనా సంసిద్ధంగా ఉన్నాడు," అన్నాడు సుల్తాను.

"చిత్తం!" అని ఆమె తన భర్తతో కాపరం చెయ్యటానికి అంగీకరించింది.

"నాపైనుంచి పెద్ద బరువు దించేశావు. ప్రస్తుతం నేను నీ భర్తను నావెంట తీసుకుపోతున్నాను. ఎందుకంటే మేం మరో యువకుడి వృత్తాంతం వినాలి. అది చాలా అద్భుతంగా ఉండబోయేట్టు కనబడుతుంది," అని సుల్తాను తన అనుచరులతోనూ, ఇద్దరు ప్రతీహారులతోనూ మారిస్తాన్‌కు తిరిగి బయలుదేరాడు.

మంత్రికుమార్తె ఇంతవరకు కథ చెప్పి, తూర్పు తెల్లవారుతూ ఉండటం గమనించి. మౌనం వహించింది,

(సశేషం)

నా గుండె లయ తప్పింది.

రెప్పకొట్టడం మరిచిపోయాను.

ఎదురు మేడమీద గదిలో కిటికీదగ్గర నిలబడి అద్దంలో చూచుకొంటూ అతడు క్రాపు దువ్వుకొంటున్నాడు.

మొన్నటి వరకూ ఆ ఎదురుగావున్న మేడమీద గదులలో ఒక కుటుంబం కాపురం ఉండేది వాళ్ళు ట్రాన్స్‌ఫరై వెళ్ళిపోయారు. ఇతడు క్రొత్తగా అద్దెకు దిగినట్టున్నాడు. ఇతడికి ఫామిలీ ఉందా? ఒక్కడేనా?

కాలేజీకి టైం అవుతూంది నాకు.

"అన్నం పెట్టాను." అమ్మ వంటింట్లోంచి కేక వేసింది.

"ఆఁ వస్తున్నా."

కంచంలో అన్నం పొగలు గ్రక్కుతూంది.

వాచీకేసి చూశాను. అయిదు నిమిషాలు లేట్.

నాకు తొందరెక్కువై పోయింది. ఆదరాబాదరాగా తింటున్నాను. ఎదురింటి కిటికీ దగ్గర కనిపించిన సుందర రూపం నా మనసులో మెదిలింది. అబ్బ! ఎంత బావున్నాడు!

నిప్పు మింగినట్టుగా నా గొంతు మండింది.

చెంబు ఎత్తి గటుక్కున నోటికి పట్టాను.

"విసనకర్ర ఇవ్వనా? ఏం చదువులో ఏం పరుగులో," అమ్మ అంది.

కళ్లలో తిరిగిననీళ్ళు పమిటతో ఒత్తుకొని తినడం పూర్తిచేశాను. పుస్తకాలు సర్దుకొన్న బాగ్ తీసుకొని, బస్‌ఛార్జ్‌కి పర్సులో డబ్బు చూచుకొని మేడమెట్లు దిగాను.

నా గుండె మళ్ళీ లయ తప్పింది.

అతడూ తాళంచెవి చెయిన్ త్రిప్పుకొంటూ మేడమెట్లు దిగుతున్నాడు. అప్రయత్నంగా పైకి చూశాను. గది కిటికీలుమూసిఉన్నాయి అయితేఒక్కడే ఉంటున్నాడన్న మాట!

ఇద్దరం రోడ్డుమీద కాలుపెట్టాం

అతడు తలెత్తి నావైపు చూశాడు.

చటుక్కున చూపు మార్చాను. చీరకుచ్చిళ్ళు గట్టిగా పైకెత్తి పట్టుకొని గబగబా నడుస్తున్నాను అతడు ప్యాంటు జేబుల్లో చేతులు దూర్చి నడుస్తున్నాడు.

పది నిమిషాల్లో బస్‌స్టాప్ చేరుకొని అతడికోసంచూశాను. అతడు ఇంకొంచెం ముందుకు నడిచి అక్కడున్న లక్ష్మీ రమణ రెస్టారెంట్‌లోకి ప్రవేశించాడు.

సాయంకాలం కాలేజీనుండి వస్తూ ఎదురింటిపైకి చూశాను తలుపులు మూసి ఉన్నాయి.

చీరమార్చి ముఖం కడుక్కొని నా గదిలో కిటికీలో కూర్చున్నాను. ఓ పుస్తకం చేతిలోకి తీసుకొని. పది నిమిషాల తరువాత అతడి గది కిటికీ తలుపులు తెరుచుకున్నాయి.

అతడు కిటికీకి వీపుజేసి డ్రెస్ మార్చాక తరువాత ముఖంకడుక్కొని తిరిగి కిటికి దగ్గరికి వచ్చాడు అద్దం కిటికీలో ఉంచి దువ్వుకోసాగాడు.

నేను ఓరగా చూస్తున్నాను.

అతడు కుర్చీ కిటికీప్రక్కగా జరుపుకొని డైలీపేపరు పట్టుకు కూర్చొన్నాడు.

అతడు నన్ను గమనించలేదు.

పుస్తకం తెరిచి పట్టుకొన్నానుగాని ఒక పేజీకూడా చదవడంలేదు నేను. నా ధ్యాసంతా ఎదురుగాఉన్న కిటికీపైనే ఉంది.

మరురోజు ఉదయం సరిగా ఇద్దరం ఒకేసారి మేడమెట్లు దిగాం. అతడు నన్ను చూడనట్టుగా నడవసాగాడు.

నేను బస్‌స్టాప్ దగ్గర ఆగాను.

అతడు రెస్టారెంట్‌లో దూరాడు.

మూడోరోజు కూడా ఇద్దరం ఒకే

సారి మేడమెట్లు దిగాం కాని అది కాక తాళీయంకాదు. అతడు కిటికీ తలుపులు మూయడంచూసి నా పుస్తకాలబాగ్ అందుకొన్నాను!

వారంరోజులు ఈ రకంగానే గడి చాయి.

నా గదిలో కిటికీ దగ్గర కూర్చొని అతడి దినచర్య గమనించడంలో నాకు ప్రొద్దు తెలియడంలేదు. అతడి గదికి రెండు పెద్ద కిటికీలు ఉన్నాయి. ఆ కిటికీలు తెరిచిఉంచితే ఆ గదిలో ఏమేం జరిగేది స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. అతడు ప్రొద్దున్నే ఆ కిటికీ దగ్గరే నిలబడి గడ్డం గీచుకొంటాడు. తరువాత స్నానం చేసి ఒళ్ళు తుడుచుకొంటూ వచ్చి డ్రెస్ చేసుకొంటాడు. సరిగా ఉదయం ఎనిమిది గంటలకి రెస్టారెంట్ కి బయల్దేరుతాడు. సాయంకాలం ఆ కిటికీ దగ్గిరే పేపరు చదువుతూ కూర్చొంటాడు. చీకటి పడు తూండగా అతడి గదికి అవతల కొద్దిగా ఉన్న ఖాళీస్థలంలో పిట్టగోడమీద కాస్సేపు కూర్చొని చూస్తాడు. చీకటిపడ్డ తరువాత తిరిగి గదిలోకి వచ్చి డ్రెస్ చేసుకొని కిటికీలు మూసివేసి హోటల్ కి వెడతాడు భోజనానికి. తిరిగి వచ్చాక కాస్సేపు చదువుకొంటాడు. తొమ్మిది న్నర అవుతూంటే దోమతెర క్రిందికి వాల్చుకొని గదిలోలైట్ తీసివేస్తాడు.

అతడి దినచర్య గమనించడంవల్ల నా దినచర్యలో మార్పువచ్చింది. కాలేజీ నుండి వచ్చాక అమ్మకు పనిలో కొద్దిగా సాయం అయ్యేదాన్ని. పాఠాలు రాసు కొని, ఏరోజువర్క్ ఆరోజు చూచుకొనే దాన్ని. ఇప్పుడు అన్నిటినీ మరిచి పోయాను. ఆ కిటికీవైపు చూస్తూ కూర్చొంటే నాకింకేమీ అక్కరలేదని పిస్తుంది. కాలేజీకివెళ్ళినా అతడిని మరిచి పోవడం నాకు సాధ్యం కాలేదు.

రోజురోజుకూ అతడు నాలో గాఢ మైన అనుభూతి ముద్రిస్తున్నాడు. బ్రహ్మచారి జీవితం ఎంత ఆకర్షణీయం! లైట్ తీసివేసిన ఆ గదిలో..దోమతెరలో ఒంటరిగా శయనించిన అతడి ప్రక్కన చేరగల ఆడదాని అదృష్టం......

పక్కమీదికి చేరితే నాకు ఎంత సేపటికీ నిద్రపట్టేదికాదు. ఏవోకలలతో ఆలోచనలతో శరీరం వేడెక్కిపోయేది.

ఒకరోజు ఇద్దరం రోడ్డుమీద నడు స్తున్నాం.

అతడు పాంట్ జేబుల్లో చేతులు దూర్చుకొని, తలవంచుకునడుస్తున్నాడు.

ఎందుకని నావైపు చూడడు? అతడి కంటికి నేనందంగా కనిపించడంలేదా? కాలేజీలో, రోడ్డుమీదా, బస్సుల్లో పది మంది ఆడపిల్లలతో కలిసి ఉన్నా ప్రతి మగాడికన్నూ ప్రత్యేకంగా నా మీదనే పడుతూంటుంది! నేను కట్టుకొనే చీరా, పెట్టుకొనే నగలూ ఖరీదైనవి కాకపోయినా నా చీరకట్టులో ఒక

ప్రత్యేకత ఉంటుంది. నా చిరునవ్వు మరొక ప్రత్యేకమైన ఆకర్షణ!

అసలతడికి ఆడవాళ్ళంటేవిముఖమా? ఆడదంటే, అందమైన యువతి అంటే స్పందించని హృదయమా?

బస్‌స్టాప్ సమీపిస్తోంది.

అతడు నావైపు చూశాడు రోడ్డుమీద ఏ షాప్‌నో, బండీనో చూసినంత నిరాసక్తకంగా.

నేను మాత్రం ఈ అవకాశం పోనివ్వలేదు.

గాలం వేస్తున్నట్టుగా గాఢంగా చూశాను. చిరునవ్వు నవ్వాను.

అతడు తెల్లబోయినట్టుగా చూశాడు.

స్టాప్ పదడుగుల దూరం ఉండగానే నేనెక్కవలసిన బస్సు వచ్చి నిలబడింది. గబగబా నడిచాను. అతడి ఆశ్చర్యానికి సమాధానం చెప్పకుండానే.

మరునాడు ఉదయం నేను కిటికీ దగ్గరికి చేరుకొనేప్పటికి అతడు కిటికీ తలుపులు మూసివేస్తున్నాడు. అయిదు నిమిషాలు మించకుండానే అతడు సూట్‌కేస్ పట్టుకొని మెట్లుదిగి రోడ్డుమీదికి వచ్చాడు.

రిక్షాను ఆపి, బేరంమాట్లాడి, ఎక్కి వెళ్ళిపోయాడు.

నా కళ్ళలో నిరాశ నిండిపోయింది. మూసిఉన్న కిటికీ, నా గుండెల్ని కలిచాయి. నా కళ్ళముందు ఏవో చీకటి తెరలు పరుచుకొన్నాయి.

మూడురోజులు ఈ బాధ అనుభవించాక ఒకనాటి సాయంత్రం తిరిగి గది కిటికీ తలుపులు తెరుచుకొన్నాయి. ఆగిపోయిన ఊపిరి తిరిగి ప్రారంభమైనట్టుగా అనిపించింది.

మరునాడు ఉదయం మామూలుగా రోడ్డుమీద నడుస్తున్నాం.

అతడిని పలుకరించాలనుకొని సిగ్గుపడి ఆగిపోయాను.

అతడినుండి ఎటువంటి ప్రోత్సాహం లేకుండా ఏమని పలుకరిస్తాను? ఏమనుకొంటాడు? అసలు నేనంటే అతడికి ఎటువంటి అభిప్రాయముందో?

ఏం జరిగిందో గుర్తించేలోగానే నా జబ్బపట్టుకొని ఎవరో అవతలికితోశారు. ఆటో కొంచెం ముందుకువెళ్ళి ఆగిపోయింది.

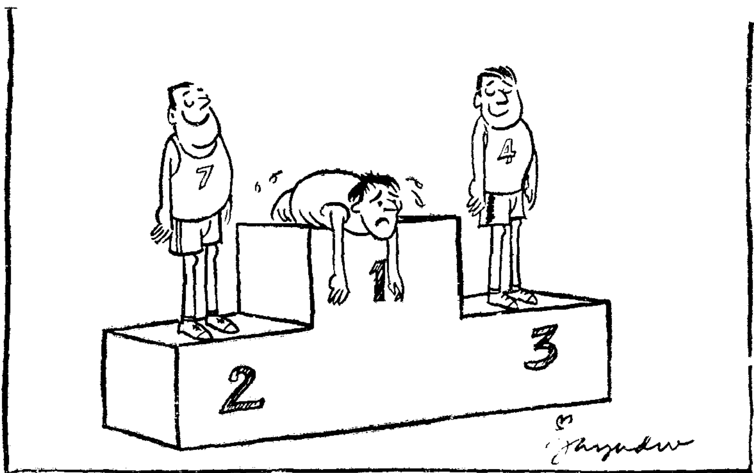
డ్రైవర్ దిగివచ్చాడు. "రోడ్డుమీద కళ్ళుంచుకు నడవక్కరలేదా?" అన్నాడతడు కళ్ళెర్రజేసి.

నాకు సిగ్గుతో చచ్చినంతపనైంది.

"ఏమిటంత పరధ్యానం? ఎంత ప్రమాదంజరిగేది?" అతడు చిరునవ్వుతో మృదువుగా మందలిస్తూ చూశాడు.

ఇందాక నా జబ్బ పట్టుకుతోసింది అతడి చెయ్యేనని తెలిసేప్పటికి నా మనసు దూదిపింజలా తేలికైపోయింది.

"ఆ రోజు ఎంత ప్రమాదం తప్పించారు? మీకు నా కృతజ్ఞతలు ఎలా చెప్పాలో..." గొణిగినట్టుగా అన్నాను.

"ఎదురింటి అమ్మాయివి కదా? చేరువనే ఉంది ఆ మాత్రం చేయకపోతే ఎలా?" అతడు మళ్ళీ నవ్వాడు.

ఎంత అందమైన నవ్వు!

"నేను ఎదురింటిపిల్లనని గుర్తుందన్న మాట?" సంతోషం, ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేస్తూ అన్నాను.

"ఏం చదువుతున్నావు?"

"బి. ఎ. ఫస్టియర్."

"ఏ కాలేజి?"

"రెడ్డీ కాలేజి."

"మీ పేరు?"

రాధ ... ... మీరు ఏంచేస్తుంటారు ఇక్కడ?"

"టీ. ఆపరేటివ్ ట్రెయినింగ్ అవుతున్నాను."

స్టాప్ వచ్చింది. ఆగాను.

అతడు ఓ క్షణం తరువాత రెస్టారెంట్ వైపు వెళ్ళిపోయాడు.

సాయంత్రం అతడు కిటికీ దగ్గర నిలబడి నన్ను చూసి నవ్వాడు.

నేనూ నవ్వాను. 'దారికి వచ్చాడు!' నా మనసు ఉయ్యాల లూగిపోయింది.

రోజూ ఉదయం రోడ్డుమీద కలిసి నడుస్తున్నాం. అతడు మా ఇంటిసంగతీ నా చదువు సంగతీ ఏవో పొడి పొడి ప్రశ్నలు వేసేవాడు. నేను జవాబు చెప్పేదాన్ని.

నేనూ, అతడు కిటికీలో నిలబడి నప్పుడు కళ్ళతో మాట్లాడుకోవడం, చిరునవ్వు నవ్వుకోవడం జరుగుతోంది.

మా మధ్య కనిపించని బంధం పెనవేసుకుపోతున్నట్టుగా చూశాడు.

"సినిమాకు వెళదామా?" అన్నానో రోజు.

నా కోరికకు ఆశ్చర్యపోతున్నట్టుగా చూశాడు.

"ఏం చెప్పరు?" అని అడిగాడు.

చెప్పాను.

"ఫస్టు కేనా?" అన్నాడు తిరిగి.

"ఫస్టుషోకే. ఫ్రెండుతో వెడుతున్నా నని చెబుతాను ఇంట్లో."

"ఆల్ రైట్."

సాయంకాలం నేను రోడ్డుమీదికి రాగానే అతడి గది కిటికీ తలుపులు మూసుకున్నాయి. అయిదు నిమిషాల తరువాత నెమ్మదిగా వచ్చి నన్ను కలిశాడు.

"మీనాన్నగారు ఏంపనిచేస్తుంటారు?"

"డి ఆర్. ఆఫీసులో క్లర్కుగా. మా అక్కయ్య పెళ్ళయిపోయింది. మా తమ్ముళ్లు చదువుకొంటున్నారు. నా చదువు అతికష్టంమీద సాగుతోంది. మా అమ్మకేమో నా పెళ్ళిచేసి పంపేయాలని తొందర. అప్పుడే ఓ సంబంధంచూశారు. ఆ మధ్య పెళ్ళిచూపులు కూడా అయ్యాయి. ఆ అబ్బాయి నాకు నచ్చ లేదు. మా వాళ్ళు ఆ సంబంధమే సెటిల్ చేసేలాగున్నారు."

"ఏం చదువుకొన్నాడతడు?"

"పి. యు. సి. చదివాడు. టీచర్ ట్రెయినింగ్ అయి ఈ మధ్య టీచర్‌గా అపాయింట్ అయ్యాడట. చదువు అంతంతే. రూపంకూడా అంతంతే. నేనేం రంభను కాదనుకోండి. నాకు తగిన వాడైనా కావాలా వద్దా?"

"నీ అందానికేమైంది? నువ్వు చాలా అందంగా ఉన్నావు" అంటాడనుకొన్నాను గాని అతడేమీ వ్యాఖ్యానం చేయలేదు.

చెప్పుకోదగ్గ విశేషాలేవీ జరగ కుండానే మేం సినిమా చూసి బయట పడ్డాం.

అలా రెండు మూడు సినిమాలు చూశాం.

ఎక్కడ చూసినా సస్నేహంగా పలకరించుకొంటున్నాం. కిటికీ దగ్గర నిలబడి సైగలు చేసుకొంటున్నాం. మా మధ్య విడదీయరాని అనుబంధమేదో ఏర్పడినట్టుగా తోచసాగింది.

ఇప్పటికీ అతడి ప్రవర్తన నిర్మలంగా ఉంది. ఇంతవరకూ ఎలాంటి వికార చేష్టా చేయలేదతడు. అతడి నిగ్రహం నాకే ఆశ్చర్యాన్నీ, అసంతృప్తినీ కలి గిస్తోంది.

అతడి ఆకర్షణ నన్ను బలంగా బంధించివేసింది. అతడు ఏంచేసినా, ఏంకోరినా నేను కాదనేస్థితిలోలేను.

ఒకరోజు అమ్మా నాన్న నా పెళ్ళి విషయమే మాట్లాడుకొంటున్నారు.

ఆ సంబంధం చేయడానికే నిశ్చ యించారు.

సురేష్ ముందు అతడి రూపం ఊహించుకొంటూంటే నాకు కంపరంగా తోచింది. అతడినిచేసుకోనని కచ్చితంగా చెప్పాలనుకొన్నాను. ఇంతకంటే భేషైన సంబంధమే నేను ఎన్నుకొన్నానని గర్వంగా చెప్పాలనిపించింది.

ఇంతవరకు పెళ్ళి ప్రసక్తి మా మధ్య రాకపోయినా, నిన్ను ప్రేమిస్తున్నానని సురేష్ చెప్పకపోయినా అతడు తప్పకుండా నన్ను చేసుకొంటాడన్న నమ్మకం నాకుంది. అయితే ఇంతవరకూ అతడి కులమేమిటో, ఏ ఊరో తెలుసుకోలేదు. ప్రేమకు కులమేమిటి? మతమేమిటి? అతడి ప్రవర్తన నాకెంతో నచ్చింది.

ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకొంటానన్నప్పుడు కట్నం ప్రసక్తి వస్తుందా?

ఈ విధంగా అమ్మానాన్నకి కట్నం కానుకల బాధ తగ్గిస్తున్నాను.

సురేష్ సంగతి చెప్పెయ్యాలనుకొన్నానుగాని, అతడి అభిప్రాయం కనుగొనకుండా నోరు జారడంలో ప్రమాదం కనిపించి అప్పటికి మౌనం వహించాను.

ఉదయం కాలేజీకి వెడుతూ దారిలో "సాయంత్రం పార్క్ కి వస్తారా?" అని అడిగాను.

"నాకేం భయంలేదు. నేనీ ఊరికి కొత్త. ఇక్కడి వాళ్ళకికొత్త. కాని, నీకు తెలిసివాళ్ళెవరైనా కనిపిస్తే ...."

"కనిపిస్తే ఏం?"

"మీ వాళ్ళకి చెబితే?"

"చెబితే మాత్రం ఏం? నేనైనా ఒక రోజు చెప్పాల్సిందే కదా?"

"నువ్వే చెబుతావా? ఏమని?" అతడు కాస్త కంగారు పడ్డాడు.

"నాన పరిచయం గురించి!"

"వాళ్ళు అపార్థం చేసుకోరూ?"

"చెప్పవలసిన రీతిగా చెబితే ఎందుకు అపార్థం చేసుకొంటారు? అయినా మన మిప్పుడు ఏం కానిపని చేస్తున్నామని? మనసు కలసిన స్నేహితులతో కాస్సేపు కూర్చొని కబుర్లు చెప్పుకొంటే తప్పేమిటి?"

"ఓ! నువ్వు చాలా ధైర్యంకల పిల్లవి!" అతడు నవ్వాడు. సాయంత్రం ఆరింటికి పార్క్ కి వస్తానన్నాడు.

ఎన్నోసార్లు రోడ్డుమీద కలుసుకొని మాట్లాడాం. సినిమాలకి వెళ్ళాం. అప్పుడెప్పుడూ జరుగని అపూర్వసంఘటన ఈరోజు జరుగుతుందనిపించింది

సురేష్ని పెళ్ళిచేసుకొమ్మని అడిగితే ఏం చెబుతాడో? పార్క్ లో చెట్లచాటున అతడి ఒడిలో పడుకొని తీయని కబుర్లు చెప్పుకొనే సన్నివేశం ఊహించుకొంటూంటే ఏదో చుక్కల లోకంలో విహరిస్తున్నట్టుగా తోచసాగింది.

అతడు ఆఫీసునుండి అయిదున్నరకి ఇంటికి రావడం చూశాను అతడుముఖం కడుక్కొని టవల్ తో తుడుచుకుంటూ కిటికీ దగ్గరికివచ్చి, "రెడీయేనా?" అన్నట్టు సైగ చేశాడు.

నవ్వుతూ చెయ్యూపాను.

"అయితే నువ్వు ముందుపద," అన్నట్టు తిరిగి సైగచేశాడు.

ఓ ఫ్రెండింటికి నోట్సుతెచ్చుకొంటానని అమ్మకిచెప్పి నేను బయల్దేరాను. ఆ

నాకున్న చీరల్లో కాస్త మంచిచీర తెల్ల చీర కట్టుకొన్నాను. కాలేజీనుండి వస్తూ తెచ్చుకొన్న మల్లెచెండు తల్లో తురుము కొన్నాను. నా కిష్టమైన రీతిలో అలంక రించుకొన్నాను.

పార్క్ గేటువద్ద వచ్చి కలిశాడు సురేష్

ఇద్దరంవెళ్ళి ఒక పూపొద ప్రక్కగా కూర్చొన్నాం.

ఎలా సంభాషణ ప్రారంభించాలో నాకు తోచలేదు.

అతడే మొన్న చూసిన సినిమాగురించి ఏదో మాట్లాడాడు.

పరధ్యానంగా గడ్డిపరకలు నోటితో త్రుంచిపోస్తున్న నన్ను చూసి నవ్వాడు. "నువ్వీ లోకంలోలేవు!"

"సురేష్!" నేను హఠాత్తుగా, ఆవే శంగా అతడి చెయ్యి పట్టుకొన్నాను. "నా గురించి నీ అభిప్రాయమేమిటి?"

అతడు ఫక్కున నవ్వాడు. అదోలా నా వైపు చూస్తూ.

"ఎందుకు నవ్వుతున్నారు?"

"నవ్వొస్తే నవ్వాను!"

"ఆ నవ్వే ఎందుకు వచ్చిందని అడుగుతున్నాను "

అతడు నవ్వు తగ్గించుకొని, "నీ గురించి నా అభిప్రాయం అడిగావుకదూ? చెబుతాను, విను. వయసు పొంగులో ఉన్నదానివి. పాలేవో నీళ్లేవో తెలియని దానివి. గ్రుడ్డిగా ప్రేమలో పడిపోయి, కలల తెప్పపై తేలిపోయేదానివి!" అన్నాడు.

"నా కలలు నిజమయ్యే అవకాశం నాకు లేదంటారా?"

"నేనా చెప్పాల్సింది? కాలం చెబు తుంది సమాధానం."

నా కళ్ళలో భయం రెపరెపలాడింది. "మీరు నన్ను పెళ్ళిచేసుకోరా?" అన్నాను వణికే కంఠంతో.

"మగవాడికి రెండు పెళ్ళిళ్ళు చట్ట సమ్మతం కావు!"

నా నెత్తిన పిడుగు పడింది. "మీకిది వరకే పెళ్ళి అయిపోయిందా?" పది లంకణాలు చేసినట్టుగా నా గొంతు నీరసించిపోయింది.

"నా పెళ్ళి అయి నెలా పదిహేను రోజులు అవుతోంది. నా భార్య చదువు కొంది. కథలూ, నవలలూ రాస్తుంది. ఆమె పేరు... " చెప్పాడు ఆమె పేరు.

నాకు కళ్ళు తిరిగినట్టయ్యాయి. ఈ మధ్యే ఆమె నవల సీరియల్‌గా ప్రభలో చదివాను ఆ నవలని ప్రశంసిస్తూ ఉత్తరం కూడా రాశాను ప్రభవాళ్ళకి.

"ఆమె అందంగురించి వర్ణిస్తే నీ మనసు బాధపడుతుంది ఇదిగో, ఆమె ఫోటో." సురేష్ పర్సులోంచి చిన్న ఫోటో తీసిచ్చాడు.

నా ముఖం అవమానంతో కంది పోయింది. "ఎందుకు నన్ను మోసం చేశారు?" కోపంగా అడిగాను.

"మోసంచేశానా?" అతడు పరిహాసంగా చూశాడు.

"కాదా? వివాహితులు. ఒక కన్నెపిల్ల జీవితంతో చెలగాటం ఆడ్డం కాదా?" దుఃఖంతో దోషంతో నా గొంతు పూడుకుపోయింది.

"నీ కన్నెరికాన్ని నేను చెడగొట్టలేదే?" అతడు పెంకెగా అన్నాడు.

నాకు ఒళ్ళు మండిపోయింది "ఈ స్నేహానికి అర్థమేమిటి?" కస్సుమన్నాను.

"అర్థం చెప్పాలనే ఈ రోజు నువ్వు పిలవగానే ఇక్కడికి వచ్చాను" అతడు గంభీరంగా మారిపోయాడు. "ఎదురెదురు ఇళ్ళలో వయసొచ్చిన ఆడదీ, వయసులో ఉన్న మగాడూ కాపురముంటే ఇలాంటి సంఘటనలు మామూలేమో! పాముకు కుబుసం విప్పితే కళ్ళు కనిపించకుండా మత్తుగా ఉంటుందట. ఈ వయసుకూడా అలాంటి కుబుసాన్నే కప్పుతుంది స్త్రీ పురుషులకు, ప్రపంచం కనిపించదు ప్రేమ తప్ప. తల్లిదండ్రీ, సమాజం కనిపించదు. ప్రియుడు తప్ప. కలలు తప్ప మరేవీ తీయగా ఉండవు. ఆ కలలను నిజం చేసుకొనే తాపత్రయంతో జీవితం ఒక పొరపాటుగా మారిపోతూ ఉంటుంది చాలామందికి. ముఖ్యంగా కన్నెపిల్లలకు.

"కిటికీలో నిలబడి నువ్వు పడే అవస్థ చూశాను. రోడ్డుమీద మనం కలిస్తే నువ్వు పొందే తన్మయం చూశాను. నా భార్య ఇంకో నెలరోజుల దాకా కాపురానికి రాదన్న విషయం నాకు గుర్తువచ్చింది. ఈ నెల రోజులూ సరదాగా నీతో కాలక్షేపం చేయొచ్చని నీ ఆహ్వానం అందుకొన్నాను!"

"ఛీ!" జుగుప్సగా చూశాను అతడి

కను. నా కళ్ళకి అతడి రూపం వెగటుగా, అతడొక రాక్షసుడుగా, పరమ నీచుడిగా కనిపించసాగాడు.

''కాని, నీతో ఆడుకోవాలనుకొన్నప్పుడల్లా అమాయకమైన నా భార్య ముఖం గుర్తువచ్చేది. ఆమె ప్రేమ గుర్తువచ్చేది ప్రతి క్షణం నా ఊహతోనే ఆమె జీవిస్తోందన్న నిజం గుర్తు వచ్చేది. దాంపత్యంలో వంచన అప్రతిభార్యా భర్తల్లో ఎవరి వైపునుండి ప్రవేసించినా అందుకు ఇద్దరూ సమానంగా నష్టపోవలసివస్తుంది. అందుకే నీతో స్నేహం చేసినా నిన్ను ఉంచవలసిన దూరంలోనే ఉంచాను. మా దాంపత్యం కలుషితం కాకుండా జాగ్రత్తపడ్డాను. ఈ చేదు నిజం నీకు చెప్పి, నీకు చిన్న హితవు కూడా చెప్పాలనుకొంటున్నాను. నన్ను కాక మరొకరిని ఆహ్వానిస్తే ఈపాటికి నీ అదృష్టం మరొక మలుపు తిరిగేది జీవితం తప్పటడుగుగా మారిపోయి ఉండేది. తొలిచూపు గారడీతో పడిపోయే ముందు ప్రతి ఆడపిల్లా తన చుట్టూ ఉన్న పరిస్థితులన్నీ ఒక్కసారి సమీక్షించుకోవడం మంచిది. మిగతా ప్రపంచాన్ని మరిచిపోవడం ఎవరికీ అంత మంచిదికాదు. ప్రేమించడం తప్పని అనను. కాని, ఈ ప్రేమ ఇచ్చిన వాళ్ళకి వరాన్ని ఇస్తుంది. లేకపోతే శాపం అవుతూంటుంది.

నీ శ్రేయోభిలాషిగా నేను చెప్పేది ఏమిటంటే సాధ్యమైనంత తర్వాలో ఈ సంఘటన మరిచిపో. మీ తలిదండ్రులు దూరదృష్టితో ఆదేశించిన మార్గంలో అడుగుపెట్టు. అదే ఏ ఆడపిల్లకైనా నిరపాయమైంది.''

నాకిక వినాలనిపించలేదు. థాంక్స్ చెప్పివి లేచిబయల్దేరాను.

ప్రేమిస్తున్నాడనుకొంటున్న వాడి దృష్టిలో నేనెంత పరిహాస పాత్రమై పోయాను! అవమానంతో నా హృదయం కుతకుతలాడిపోయింది. కట్టుకొన్న గాలి మేడలన్నీ కుప్పకూలిపోయాయి.

నేనిక ఎప్పుడూ కిటికీదగ్గరకి వెళ్ళలేదు

కాలేజీకి వెళ్ళినా తలొంచుకు పోవడం, తలొంచుకొని రావడం నేర్చుకొన్నాను. వారంరోజుల తరువాత ఎదురింటి కిటికీలో ఒక అందమైన అమ్మాయి ముఖం కనిపించింది. చప్పున తిప్పుకొన్న నా కళ్ళలో నీళ్ళు నిలిచాయి.

గంటసేపటినుంచి వర్షం అలా కుండపోతగా, సంతతధారగా కురుస్తూనే ఉంది. ఉండుండి ఫెళఫెళార్భాటాలతో ఉరుముతూనే ఉంది. దాన్ని వెన్నంటి తృటిలో ఓ కాంతి పుంజం వెలుగొంది, కంటిలో చురుక్కుమని గుచ్చుకుంటూనే ఉంది. గాలి విసురుగా వీచినప్పుడొక జల్లు చొరవగా లోపలికి వచ్చి నిర్మల పాదాలను తాకి, అంతలోనే మళ్ళీ వెనక్కి తగ్గుతోంది.

నిర్మల స్థాణువులా అలానే కూర్చుని ఉంది. ఎప్పుడో ఈ వర్షం ముదరకముందు, అసలు మొదలుగాకముందు, చందనపు పూతలా సోకుతూ చల్లగాలి హాయిగా నిలువెల్లా తడుముతూ ఉంటే, అప్పుడు పేముకుర్చీ గుమ్మంలోకి లాక్కుని అందులోకి చేరగిలబడిపోయింది. ఆ తర్వాత నెమ్మది నెమ్మదిగా గతంలోకి జారిపోయింది.

ఇన్నేళ్ళ తర్వాత ఇప్పుడు వెనక్కి తిరిగి చూసుకుంటే, తనకు మిగిలిపోయిన ఆస్తి—అప్పటి ఆ రెండేళ్ళ అనుభూతులే.

అప్పుడు తను కలలుగన్న భవితవ్యపు, చైతన్యపు ఆశాసుమాలన్నీ గగన కుసుమాలే అయినయి. మరీ మరీ

ఎదురుచూసిన జీవితానుభవాలన్నీ ఎడారి దారిన ఎదురైన మరీచికలే అయినయి.

అప్పుడవి సుందర స్వప్నాలు! ఇప్పుడవి వికృత సత్యాలు! కళ్లుమూసి కల గనటానికీ, కళ్లు తెరిచి మనగలగ టానికీ మధ్య ఎన్ని యోజనాల దూరం ఉందనీ!

నిర్మల ఉస్సురని నిట్టూర్చింది, తల వెనక్కి వాల్చి, తన చుట్టూ మిగిలి ఉన్న సూన్యంలోకి చూస్తుండిపోయింది. ఇంక ఈలోకంలో తనవంక రవ్వంత జాలిగా చూసేవాళ్లు ఎవరున్నారు?

అయిపోయింది. అపచారం జరిగి, తీరని అపకారం కలిగింది. చేతులు కాలాయి. ఇంక ఎన్ని శైత్యోపచారాలు చేసి చూసినా ఇంతే. మునుపటి మృదుత్వమూ రాదు. వెనుకటి లాలిత్యమూ లేదు పైగా తనకే వికృతంగా, భయంగా...

తన పరిధిని ఎంత పరిమితం చేసుకున్నా, ఉద్యోగం కోసమైనా తను నలుగురిలోకి వెళ్లకతప్పటంలేదు. అవసరం ముందుకు నెడితే, అభిమానాన్ని చంపేసుకుని తిరుగుతోంది తను కనిపించగానే ఎదుటివాళ్ళ చూపుల్లో ఎదురయ్యే తూష్ణీభావం, తిరస్కార ఛీత్కారాలను సహించి, భరించక తప్పటమూ లేదు.

పూలు అమ్మిన ఊళ్లోనే కట్టెలమ్ముకుంటూ, కనుకొనుకుల్లోనే కన్నీళ్లు కుక్కుకుంటూ, ఈనాటికిలా దిక్కులేనిదై పోయినందుకు దిగులుగా గుటకలు మింగుకుంటూ, ఇంటికీ ఆఫీసుకు మధ్య కట్టేసిన గానుగెద్దులా, పోనీ గంగిగోవులా, వస్తూ పోతూ, పోతూ వస్తూ, పోయివస్తూ, వచ్చిపోతూ, చచ్చిపోతూ...

అవును, తనెందుకు చచ్చిపోలేదు? ఇన్నాళ్లకీ విషయం గుర్తొచ్చినందుకు లీలగా నవ్వొచ్చింది. ఇప్పుడు తను బ్రతికే ఉందా? లేదా? ఏ రోగమన్నా వచ్చి పోతే, తను పోతే ఎంత బావుండేది?

నిర్మల ఎంతోసేపు అలాగే కుర్చీలో కూర్చుండిపోయింది. ఇలా ఒంటరిగా ఉండిపోయి, తన ఆలోచనలను తనే తవ్వుకుంటూ, ఎప్పుడో పోగొట్టుకున్న దేనికోసమో వెతుక్కుంటూ కూర్చోవటం ఈ నాలుగేళ్లనుంచీ బాగా అలవాటైపోయింది. జీవితంలో ఇంకెవర్నీ నమ్మలేక, నమ్మకంగా పడిఉన్న ఈ పేముకుర్చీపై తన భారాన్నివేసి, దాని చేతులమీద సిరసంగానున్న తన చేతుల్ని వేలాడేసి, తల వెనక్కి వాల్చేసి, నిశ్శబ్దపు సుద్దముక్కతో తన చుట్టూ గిరి గీసుకుని ఇలా ఒంటరిగా మిగిలిపోయి పదిలంగా దాచుకున్న హృదయపేటిక మూతతీసి, గత జ్ఞాప

కాలను రాసిపెట్టిన పాత కాగితాలను వెలికితీసి ... ఆదేపనిగా ఆలోచించు కుంటూ, చించుకుంటూ ... ఎప్పటికో తెలివి తెచ్చుకుని, తన తెలివిమాలిన తనానికి ఎంతగానో నొచ్చుకుని, తనను తానే నిందించుకుంటూ ఉంటోం దీమధ్య.

అపర్ణ ఇంకా కొంప జేరలేదు. దీనికీ మధ్య తిరుగుళ్లు ఎక్కువైనయి. పన్నెండు కావస్తోంది? ఇప్పటిదాకా ఇది ఎక్కడికి పోయినట్లు ? ఎక్కడికన్నా పోనీ...ఏట్లోకి... వల్లకాట్లోకి ... దీని కోసం తను భోజనం చెయ్యకుండా ఎదురుచూస్తున్నదన్న జ్ఞానమే లేదు. ఆకలి, కడుపులోని పేగుల్ని కొండ చిలువలా చుట్టుకుని పడుకుంది. నిర్మలకు దప్పికవుతోంది. కనీసం మంచినీళ్లయినా తాగాలంటే కుర్చీలో నుంచి లేవాలి, లైటువెయ్యాలి, వంటిం ట్లోకి వెళ్లాలి... బద్ధకం కదల నివ్వటం లేదు. మళ్ళీ రంగులు రంగులుగా రింగులు రింగులుగా తిరుగుతూ ఆలోచనలు...

కాలం అన్నన్ని కలల అలల్ని రేపుతూ ఉంటే, పురుషుడు చుట్టుముట్టి ఆశల వలలు విసురుతూ ఉంటే, ఆడ పిల్ల చేతికి చిక్కిన చేపపిల్లకాక మరే మవుతుంది ? ఆపైన దాని బ్రతుకేమవు తుంది ? కడకు మళ్ళీ ఆడపిల్ల కడలి పాలే అవుతుందా ? ఈ ఆద్యంతాల నడుమ కడగండ్ల వడగళ్లవానే మిగులు తుందా ?

ఓ జల్లు విసురుగావచ్చి ఆమె పాదా లను తాకింది. నిర్మల చటుక్కునపాదా లను వెనక్కి లాక్కుంది. ఇంక ఈ వాన ఇవాళ్టికి వెలవదు కాబోలు. ఏమిటో ఈ చిత్రం ? నేలపైనున్న నీరు మరిగి ఆవిరై, అంతెత్తుకు ఎగిరే మేఘ శకలాలై, తిరిగి కరిగి నీరై, నేల పాలై - అప్పుడంత ఎత్తుకు ఎరగట మెందుకూ, ఇప్పుడింత దీనంగా, హీనంగా, మట్టిపాలై పోవటమెందుకూ .. తనూ ఇంతేకదూ, నేలమీద నడుస్తూ, ఒద్దికగా జీవిస్తూండగా, నిద్రిస్తూన్న తన జీవనవనంలోకి ఆయన వచ్చి, ఎక్కడో గుండె కుదుళ్లలోని గూళ్లలో నున్న యవ్వన కోరికల శారికలను ఒక్కసారిగా రివ్వున ఎగరగొట్టి, కేరింతలుకొట్టి, తన చేయిపట్టి రారమ్మని ముందుకులాగితే...మీద పడితే, అదిమి పెడితే ... తనుమాత్రం మనిషి కాదా, మగువ కాదా ?

కుర్చీలో కూర్చున్న నిర్మల నెమ్మ దిగా కదిలింది. ఆమెకు దాహంగా ఉంది. ఈ పిల్లముండ ఇంకా రాలేదు. తేదీ మారిందిగాని, దీనికి కొంప గుర్తుకు రాలేదు. 'ఈ తద్దినం నా కొద్దు' అంటే ఆయన విన్నాడు కాదు. పైగా అన్నాడు కదా "నా మీద నీకేమాత్రం గౌరవం ఉన్నా అపర్ణను నీ కూతురులా చూసుకో."

ఆడదాన్నయి పుట్టినందుకు, అర్ధ బ్రతుకు వ్యర్థంగా గడిచినందుకు ఎప్పు దన్నా పిల్లలు లేరన్న చింత రవ్వంత కలిగినా వింత లేదుగాని ఇలాంటి రాక్షస పిల్లను తన కూతురుగా అంగీకరించ లేదు. ఆ మాటకొస్తే ఏ ఆడదీ మరొకరి కడుపున పుట్టిన పిల్లల్ని తన పిల్లలుగా చస్తే భావించలేదు. ఎవరన్నా అలా భావిస్తున్నట్లు, ప్రేమిస్తున్నట్లు కనిపిస్తే, కేవలం అలా నటిస్తున్నారన్న మాట. ఇద్దరి స్త్రీలతో ఇంత పరిచయాలు పెంచుకున్నాక గూడా ఆయనకు ఆడ దాని హృదయం తెలియలేదంటే ఏమనుకోవాలి ?

అసలింతకీ తన మంచితనమే తనను వంచిస్తూ వస్తున్నది. తన మెతక దనాన్ని అలుసుగా తీసుకనే ఆయన ఆనాటినుంచీ ఈనాటిదాకా ఇన్ని విధాల ... అన్ని విధాలా అన్యాయం చేశాడు.

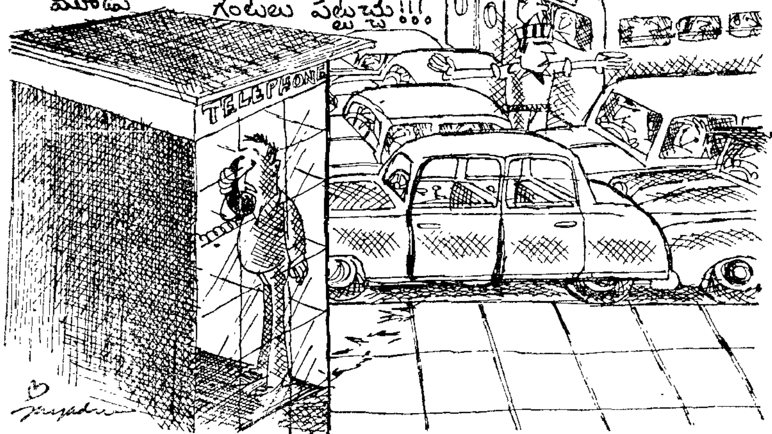
ఈ కృష్ణమోహనరావు అనే మోహనాకారుడు ఆనాడు తన ఇంటి పక్కకు, తన పక్కకు చేరకుండా ఉంటే, ఈనాడు తానింత హేయమైన స్థితిలో ఉండవల్సిన అవసరం ఉండి ఉండేది కాదు.

ఆయన నలభయ్యో పడిలో పడినా, పయ్యెద సర్దుకునే వయసొచ్చిన పిల్లలు ఎదిగొచ్చి ఎద మీద కూర్చున్నా, ఆయన ఇంకా ముప్ఫయి ఏళ్లు లోపుగానున్న మనిషిలాగానే కనబడతాడు. అదృష్ట వంతులు కొందరికి ఎన్నేళ్లొచ్చినా, వచ్చిన యవ్వనం అలానే నిల్చి ఉంటుంది. దురదృష్టవంతులు కొందరిని ముందరగా, తొందరగా వార్ధక్యంవచ్చి వాటేసుకుంటుంది. ఆయన మొదటి తరగతికి చెందినవాడు.

ఇందులోనే కాదు, ఎందులోనైనా ఆయనది మొదటి తరగతే. ఆయనకేం తక్కువ? వెయ్యిరూపాయల జీతం. ఇంటి నిండా బోలెడు సామాన్లూ, హంగూ, ఆర్భాటం, రయ్‌మని తిరిగి రావటానికో స్కూటరూ, ... కార్యేషు మంత్రిలాంటి భార్యా, కూతురూ, కొడుకూ...అయితే చివర చెప్పిన వాటి గురించి, తనకు చివరిదాకా తెలియనివ్వలేదు.

భార్యకేదో జబ్బుచేస్తే రెండేళ్ల పాటు ఆయన అసలు కుటుంబ మంతా గుంటూర్లోనే ఉండిపోయినారు. ఈయన ఒక్కరూ ఇక్కడ ఉంటూ ఉండేవాడు. తను ఒక్కతే పక్క వాటాలో ఉంటూ ఉండేది, పగలంతా ఉద్యోగం చేసుకుంటూను, ఎంతకీ నిద్రరాక రాత్రంతా డాబామీద పచార్లు చేసుకుంటూను.

కృష్ణమోహనరావు గొప్ప మాంత్రి కుడు ఎవరిపైపైనా చూసి మెత్తగా నవ్వాడో, కాలికి ఉచ్చుతాడు బిగించి లాగాడన్నమాటే. కాసేపు మాటా మాటా

కలిపి మాట్లాడాడో, ఎంతటివాళ్లనయినా ఇట్టే బోల్తా కొట్టించాడన్నమాటే. ఆయన వ్యాపార రహస్యమంతా అక్కడే ఉంది మరి.

ఆయనెప్పుడూ ఎంతో బిజీ బిజీగా ఉంటాడు. గజిబిజీగా తిరుగుతూంటాడు. వారానికి నాలుగురోజులు ఊర్లు తిరిగి వస్తుంటాడు. తన దగ్గరకు వచ్చిన కాసేపూ ఈ ప్రపంచాన్నే మర్చిపోయి నట్లు ఎంతో కౌతుకంగా తన కళ్లల్లోకి చూసేవాడు. క్షణక్షణానికీ చెరకు వింటి బాణాలను వదిలేవాడు. తామిద్దరిమధ్యా ఆంక్షల వలయాలు చెరిగిపొయ్యేవి. అప్పుడింక కాంక్షల కేబరా డాన్సులు మొదలయ్యేవి.

అమ్మో...కాంక్షలంటే అవి కేవలం మోహినీ పిశాచాలే ! దగ్గరగా వచ్చి, మనకు వచ్చి, నమ్మకంగా అరచేతిని అందిపుచ్చుకుని, నెమ్మదిగా తమవెంట నడిపించుకుని వెళ్తాయి. మనకోసం ఒక్కటొక్కటిగా నవస్వర్గధామాల ద్వారాలు తెరుస్తాయి. మనం ఎదురుగా చూస్తే, కనుగీటి చెయ్యూపి లోనికి రమ్మని పిలుస్తాయి. అన్నీ తెల్సినా ఆ కాసేపూ మైమరిచిపోయి వెళ్తాంగదా. మన వెనక వెనక్కి వెళ్ళే అవకాశాల తలుపులు దభేల్‌మని మూసేస్తాయి. ఇంక అప్పుడా కాంక్ష అనే కామినీ పిశాచం, చుట్టూ పరిస్థితుల కౌగిలి బిగించి బలంగా నొక్కుతూ, బాధ్యతల గోళ్లతో ములపాన రక్కుతూ ఉంటే, బాధేగాని సుఖం ఉండదు. అప్పుడక్కడ ఆశించిన స్వర్గమూ ఉండదు. కలలు గన్న దుర్గమూ ఉండదు. ఎప్పుడో కళ్లుతెరిచిచూస్తే, తెలివి తెల్లగా తెల్లారాక చూస్తే, ఊరి బయట పాడుబడ్డభవంతిలో

విశ్రాంతిలో మనం ఉండగా, జరిగీ జరగని ఆశ నిరాశల రాక్షస కామక్రీడా కలాపాలు! అంతకుముందు మనం ముందుకువస్తూ క్రిందికి నెట్టేసిన వాళ్లు చుట్టూ కనిపించకుండా ఉండి వినిపించే విలాపాలు!! పైగా నిర్గతిలేని దుర్గతి!...తన గతీ అలానే అయింది. ఈ కాంక్షలే తనని మోసపుచ్చి, మభ్యపెట్టి, ఆయన కౌగిట్లోకి నెట్టి ... తీరా తెలివి తెచ్చుకునేటప్పటికి చాలా ఆలస్యమైపోయింది! తను ఒంటరిగా ప్లాట్‌ఫాంమీద మిగిలిపోయింది.

అతి నిరాడంబరంగానే అయినా, ఆయనతో తన పెళ్ళి జరిగిపోయింది. మిస్ నిర్మల ఎమ్మే అయినతను, మిసెస్ కృష్ణమోహనరావు అయిపోయింది. అంతా తన ఫ్రెండ్సేగాని ఆయన తరపు నుంచి ఒక్కరూ రాలేదు. ఎందుకని అడిగితే కౌగిలి లోగిలిలోకి లాగి సమ్మోహనంగా నవ్వేశాడు. మారు మాట్లాడకుండా తన నోరు తెరవకుండా ఉక్కిరి బిక్కిరి చేశాడు.

ఆ రోజుల్లో తన జీవనవనంలోని ఊహల వృక్షాలనిండా రంగురంగుల మోహాల పూలుపూసి గుత్తులుగుత్తులుగా వేలాడుతుండేవి. అప్పుడా ఆనంద సీమలో సువర్ణ రజిత మణిమయ ఖచిత కిరీటాలు [illegible] ఉత్సవులు ధరించిన [illegible] స్వప్నాలెన్నో కళకళలాడుతూ, [illegible]లాడుతూ, కళ్లముందు కదలాడుతున్నట్లే ఉండేవి క్రమంగా ఉదయారుణ కిరణాలు విస్తరించేటప్పటికి, భ్రమలుగొలిపే వెన్నెల కాంతులు వెలాతెలా పోయినయి. అనురాగ రాగ గీతమాలికలు మారోగిన తన బ్రతుకు బృందావనం, ఇప్పుడు అయిష్టపు కీచురాళ్ల ధ్వని ప్రతిధ్వనించే కీకారణ్యం ... వ్చ్ ... ఈ బ్రతుకొక భ్రాంతి.

రోజూ విసుగులేకుండా రొటీన్‌గా మనం ఆడుకునే ఈ ఆశనిరాశల ఆటలో తుదిగెలుపు ఎప్పుడూ మనది కాదు. అంతంచూసే మృత్యువుది. దాన్ని జయించలేదింతవరకూ ఈ ఆరడుగుల మనిషి.

దూరంగా ఎక్కడో, ఎవడో తన కబంధహస్తాలతో ఆకాశాన్ని అప్పడంలా విరిచేసినట్లు ఫెళఫెళమని ధ్వని. దాన్ని వెన్నంటి తళుక్కుమని వెలిగి ఆరిపోయిన కాంతి కిరణం. క్షణంసేపు భరించలేని వెలుగు కొరడా ఝుళిపించినట్లు వెలిగింది

ఇదుగో ఇల్లాంటి మెరుపు వెలుగు లాంటిదే. ఆయనతో తను కాపురం వెలగబెట్టిన ఆ మూడునెలల ముచ్చటేను. ఇంత వెలుగు ఉండగా ఇంక తనకేం తక్కువ అనుకున్నది ఆదంతా ఎంత భ్రమ! అంతలోనే, సంతోషమంతా మటుమాయమైపోయింది. ఇప్పుడు గట్టిగా పట్టేసుకున్న ఈ

చీకటి మునుపటికన్నా మరింత దట్టంగా ఉంది.

తర్వాత ఎప్పుడో తెల్సుకుంది, ఆయనకో భార్య ఉందనీ, ఇద్దరు పిల్లలు ఉన్నారనీ. తెల్సిన క్షణంలో పిడుగుపడింది. ఆ పిడుగుపాటు తగిలి తనలోని ఉత్సాహం ఉన్నపళంగా చచ్చింది.

"ఏమిటిదంతా!" అని అడిగితే, చిద్విలాసంగా నవ్వేసి, ఎప్పట్లా బుగ్గ మీటేసి, "ఇప్పుడు నీ కొచ్చిన నష్టం ఏమిటి?" అన్నాడు.

నష్టం ... బ్రతుకును కాష్టంలోకి ఈడ్చాక ఇంక లాభనష్టాల ప్రసక్తి ఏముంది? ఆ తర్వాత తనను ఎప్పటిలా నవ్వించాలని ఆయన ఎన్నో పాట్లుపడ్డాడు. మొక్కుబడిగా ఎవరి ముందన్నా బలవంతంగా నవ్వుతెచ్చుకున్నా, మునుపటిలా స్వచ్ఛంగా ఇంక తను నవ్వలేదు. అమావాస్యనాడు తెల్లని పున్నమి వెన్నెల ఎల్లాకాస్తుంది? అశ్రువులు కురిసే సమయాన, ఆనందాతిహాసం ఎల్లా వెళ్ళివిరుస్తుంది? లోకం అంతా తనని చూసినవ్వుతుంటే, తను నిండుగా ఎలా నవ్వుతుంది?

ఈ జీవితం జాతకాలు, తను క్లాసులో నిలబడి నల్లబల్లమీద చాక్‌పీస్‌తో రాసే వ్యాసాలు కావు గదా, పదే పదే చెరిపి వేయటానికీ, తిరిగి మళ్ళీ కొత్తగా రాయటానికీను. తీసుకున్న నిర్ణయం తప్పు అయినా, చేసుకున్నాక ఇంక తప్పదు గదా మరి. అందుకని సహనాన్ని సలహా అడిగింది. అదేమో ఇంక నోరు మూసుకుని పడి ఉండమంది. 'కాదంటే, నువ్వు నీతిమాలినదానివని నీ జాతి అంతా నిన్ను వెలివేస్తుంది. చుట్టూఉన్న తుంటరులకు నీ ఒంటరి బ్రతుకును బలి చేస్తుంది. జాగ్రత్త సుమా' అని హెచ్చరించింది.

పొద్దున లేచినప్పటినుంచీ ఈ ఆడంగు లంతా సమానత్వం అంటూ, వేదిక లెక్కి, పిడికిలి పైకెత్తి, ఎలుగెత్తి అరుస్తుంటే, వీళ్ళెంత అవివేకులో అని పిస్తుంది. ఇప్పుడు సమానత్వం లేదా? అర్హత ఉన్నవాళ్ళకు ఎప్పుడూ ఉన్నది గదా. వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛ, సమానత్వం అనేవి ధైర్యసాహసాలు లాగా మనకు మనం వెంట తెచ్చుకోవాలిగాని ఒకరిస్తే పుచ్చుకునేవా అవి?

కృష్ణమోహనరావుతో తను సమానం కాదా? అందంలో, చదువులో, సంపాదనలో తెలివితేటల్లో అన్నిట్లోనూ ఆయనకన్నా తాను అధికురాలు. అయినా ఆయన ముందు తనెందుకింత నిస్సహాయురాలై పోయింది? ఆయన వ్యాపారస్తుడు గనుక, మోసం చెయ్య గలిగితే మాత్రం తను జాగ్రత్తపడవద్దా? [illegible] తర్వాత ఆయనతో సరిపడ లేదు. రాజీ పట్టుకుని ముందుకుపడితే

ఎవరినితిట్టాలిఃరాయినాఆ దారినా,మంద గించిన తన ముందుచూపునా ?

గిట్టలేదు కదాని కట్టుకున్న భర్తను, కట్టుకున్న బట్టను విడిచేసినంత తేలిగ్గా విడిచేసి, తేలిగ్గా గాలిపీల్చుకోగలిగిన సమాజం కాదుగదా మనది. అప్పుడుండే ఇబ్బందులు అప్పుడూ అంటాయి మరి.

ఆయన తన ప్రథమ కళత్ర పుత్రికా రత్నాన్ని తెచ్చిపెట్టి, దాన్ని తన కన్నబిడ్డగా భావించుకుని పెంచి పెద్దజేసి మనవళ్లనూ, మునిమనవళ్లనూ ఎత్తుకుని, హృదయానికి హత్తుకుని తరించమన్నాడు. ఈ అవమానాన్ని సహించటం ఎట్లాగని పొట్టగిత్తలా మనసెంత ఎదురు తిరిగినా, రాద్ధాంతం చేసి సాధించే సుఖశాంతు లేమీలేవు గనుక గతిలేక ఖర్మసిద్ధాంతాన్ని తల్చు కుంటూ కూర్చుంది. ఆ పిల్లకు తనపొడ గిట్టదు. ఈ ఇంట్లో తామిద్దరూ ఒకే ఒరలోనున్న రెండు కత్తుల్లా ఉన్నారు.

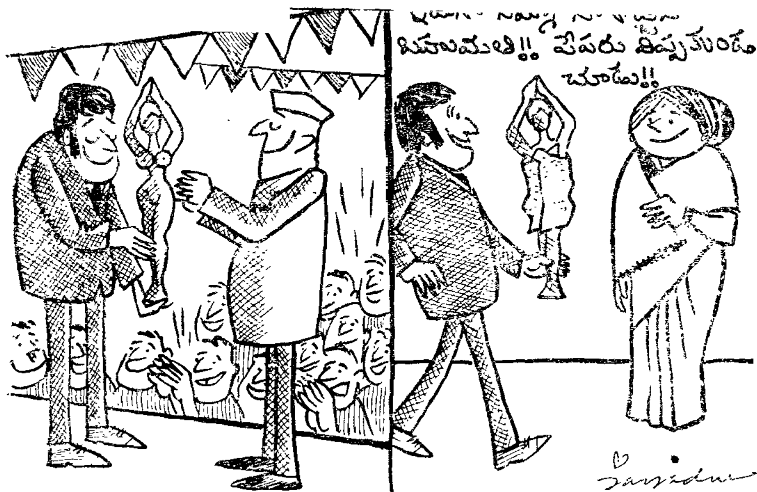
ఈ పిల్లనీ, దీని అబ్బనీ తోలు బొమ్మల్లాచేసి, వెనకనుంచి తాళ్ళు లాగుతూ తన ఇష్టంవచ్చినట్లు ఆడి స్తున్నది, నాయకురాలు నాగమ్మలాంటి దీని అమ్మ.

ఆమెకున్న జాగర్తలో వందోవంతు తనకు ఉంటే, ఈ కథ ఇంకొక రకంగా ఉండేది. కృష్ణమోహనరావును ఆరంభంలో లాగానే, వదలకుండా తన పరిరంభంలోనే బంధించి ఉంటే ఎలా ఉండేది ? ఆవిడా, ఆమె పిల్లలూ వాళ్ళ పంచకిందా, వీళ్ల చూరుకిందా చేరి అంట్ల గిన్నెలు తోముతూ, ఎంగిలిమెతుకులు కెలుకుతూ ఉండేవాళ్ళు. తనది జాలి గుండె కాబట్టి "అయ్యో పాపం" అను కుంది. అలా అనుకుని ఆయన్ని తిరిగి వాళ్లదగ్గరికి వెళ్లనివ్వటమే తాను చేసిన పాపం అయింది.

భర్తనుంచి తాను ఆశించిన సుఖ శాంతులు అంతగా లేకపోయినా, పోనీ ఒకరిద్దరు పిల్లలయినా కలిగితే, వాళ్లను చూసుకుంటూనయినా బ్రతుకుదామను కుంటే, ఆ ఆశా నిరాశేచేసింది నాగమ్మ. తనకు సంతానం కలిగితే, దాన్నీ, దాని పిల్లల్ని చూడదేమోనని కుశంకలు పెంచుకుని, ఆయన్ని మభ్యపెట్టి, బల వంతపెట్టి, ఆయన కింక పిల్లలు కలగ కుండా ఆపరేషను చేయించింది. ఇది తన కడుపులో చిచ్చుపెట్టటం కాదా ?

నాగమ్మగారి పథకం ప్రకారం కొన్నాళ్ళు పొయ్యాక, ఆయన ఈ కొరకరాని కొయ్యనుతెచ్చి, తనకిచ్చి "దీనికి నీవు తల్లివి" అన్నాడు.

తను తల్లిలాంటిదన్న భావన దానికీ లేదు. అది కూతురులాంటిదన్న ఆలో చన తనకూ రాదు. కడుపులో లేనిది కావలించుకుంటే వస్తుందా ? ఏమో, మగవాణ్ణి కావలించుకుంటే, ఎన్నాటి కయినా కడుపొస్తుందేమోగాని, ఆడ దాన్ని మరో ఆడది కావలించుకుంటే

చెమటకంపు తప్ప మరేమీ రాదు. ఈ మాత్రం గూడా ఆయనకి తెలియదా ? ఇంతకీ ఇదంతా తన ఖర్మ.

నిర్మలకు మళ్ళీ ఆకలి గుర్తొచ్చింది. గొంతు తడారిపోయింది. పొడిగా దగ్గువచ్చింది. ఓపికతెచ్చుకుని నెమ్మదిగా లేచి, గదిలోని లైటువేసింది. వంటింటి తలుపుతీసి లోపలికి నడిచింది. కూజాలోని నీళ్ళు రెండు గ్లాసులు గడగడా తాగి చుట్టూచూసింది. టేబులు మీద అన్నం, కూరా ఉన్న గిన్నెలు ఉన్నాయి. అటూ, ఇటూ రెండు కంచాలు, మధ్యలో మంచినీళ్ల జగ్, రెండు గ్లాసులూ ... అన్నం గిన్నెమీద మూత మూషికరాజులు తీసి చూసినట్లున్నారు అప్పడాలు. వడియాలూ చవి చూడాలని చూసినట్లున్నారు. పళ్లెం పక్కన పడున్నయి. అవన్నీ సర్దుతూ, అపర్ణ తినే కంచంవైపు చూసింది. తళతళామెరుస్తున్న ఆ పళ్లెంలో ఒక సాలెపురుగు ప్రాకుతోంది. దానికోసం కాబోలు బల్లి గోడమీద కాపువేసింది ఈ పురుగు చూడకుండా తిండిలో కలిసిపోతే, ప్రాణానికేమన్నా ముప్పా ? ఏమో...

ఖర్మకొద్దీ ఇలాంటి దేమన్నా జరిగితే, తనే గిట్టక చంపిందని నలుగురూ అనరూ ? ఆయనమాత్రం ఊరుకుంటాడా ? నాయకురాలు నాగమ్మ తనని బ్రతకనిస్తుందా ?

కంచాలు కడిగి బోర్లించి, మళ్ళీ ముందుగదిలోకి పచ్చింది. ఇంకా చినుకులు రాలుతూనే ఉన్నాయిగాని, ఇందాకటి అంతటి ఉధృతం లేదు.

చల్లగాలి రయ్యమని వీస్తుంటే. బాల్కనీ పిట్టగోడదాకా వచ్చి వీధి

చివరిదాకా చూస్తూ నిలబడింది. ఇది ఎంతకీ రాదేమిటి ? ... ఎక్కడ, ఎవడితో ... దీని కెవరు కాపలా కాయ గలరు ? ఇంతకీ దాన్ని ఇక్కడ ఉంచటంలో ఆయన ఆంతర్యం, దానికి తను కాపలా కాయాలనా, తనకు అది కాపలా కాయాలనా ? అసలు మనసు అవినీతివైపు మొగ్గకుండా ఎవరికివాళ్ళే జాగ్రత్తపడాలిగాని, మరొకరు పట్టి లాగితే ఆగుతారా ? అవినీతినుంచి నీతికి, అంటే దిగువనుంచి ఎగువకు ప్రాకటం కష్టంగాని, పైనుంచి క్రిందకు జారటం ఎంతో తేలిక. పైగా పిల్లలకు అదెంతో సరదాగా గూడా ఉంటుంది.

రోడ్డుమీద వర్షంనీరు గూడా ఎగువ నుంచి దిగువకు దూకుడుగా పారు తోంది, గలగలలాడుతూ. ఊరంతా నిర్మానుష్యంగా ఉంది. లోకమంతా నిద్దరమత్తులో ఉంది. వీధి దీపాలు నడుం వంగిన వయోవృద్ధుల్లా ఉన్నాయి. వాటి వెలుతురు చత్వారం వాడిచూపులా నేలమీదకు ఆనీ ఆనకుండా ఉంది.

పారే ఏరులా ఉన్న నీటిని చిమ్ము కుంటూ తన ఇంటిముందుకు వచ్చి ఆగిందో టాక్సీ. దానిలోనుంచి అపర్ణ దిగింది. ఆందులోనున్న పరపురుష డెవడో వీడ్కోలుగా చెయ్యి ఊపాడు.

వాడికి టాటా చెప్పి ఇది పైకి వస్తుం డగా, టాక్సీ వెనక్కి మళ్ళిపోయింది. మెట్లెక్కి వచ్చి అపర్ణ నిర్మలవంక ఒక సారి నిరసనగా చూసి, విసురుగా తల ఎగరేసి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. బట్టలు మార్చుకుని బాత్‌రూంలోకి వెళ్ళి మొహంకడుక్కుని వచ్చింది. టవల్‌తో తుడుచుకుని, అద్దంలో చూసుకుంటుంటే వెనకనుంచి నిర్మల అడిగింది చాలా సౌమ్యంగా.

"ఎవడు వాడు ?"

"...ఫ్రెండ్..." ముక్తసరిగా బదులు చెప్పి ఊరుకుంది అపర్ణ.

"ఇప్పటిదాకా ఏంచేస్తున్నారు ?"

"పిక్చర్ కెళ్లాం..."

నిర్మల కాసేపు మౌనంగా ఊరు కుంది. అపర్ణ అద్దం ముందునుంచి కదిలి, తుండుగుడ్డ దండెంమీద ఆరేసి వచ్చి మంచంమీద కూర్చుంది.

"ఇప్పుడు టైం ఎంతయిందో తెలుసా ?" అని అడిగింది నిర్మల.

అపర్ణ ఒకసారి క్రోధంగా చూసి ముహం చిట్లించుకుంది. నోరు మెదప లేదు.

"నిన్నే అడిగేది ?" అని రెట్టిం చింది నిర్మల. దాంతో "కంయ్" మని మీద పడ్డది అపర్ణ.

''నన్ను అడగటం ఎందుకు ? నీకు టైం ఎంతయిందో తెల్సుకోవాలంటే వాచీ చూసుకో."

"నేను చూసుకుంటూనే ఉన్నాను. నువ్వు ఎంతసేపటిదాకా ఎక్కడెక్కడ తిరుగుతున్నావో చూసుకుంటున్నావా

అని ?" నిర్మల గూడా స్వరం పెంచింది.

"నువ్వు నాకేం చెప్పక్కర్లా. నా కన్నీ తెల్సు."

"నా కన్నీ తెల్సు అనేవాళ్ళకు ఏమీ తెలీదు అని అర్థం."

"నువ్వు నాకేం పాఠాలు చెప్పక్కర్లా."

"నీకు పాఠాలు చెప్పమనే, చెప్పించమనే మీ నాన్న నిన్ను ఇక్కడ పెట్టి వెళ్ళాడు! అర్ధరాత్రి దాటేదాకా ఈ తిరుగుళ్లేమిటి ! ఎక్కడికెళ్ళావు ? ఏం చేస్తున్నావు ? చెప్పు..."

"పార్టీ..."

"ఏమిటీ ?"

"కొంతమంది ఫ్రెండ్స్ కల్సి ఒక గొలుసు నవల రాశాం. అది అచ్చవబోతోంది. మేం అంతా కల్సి ఇవాళ పార్టీ చేసుకున్నాం. అన్నపూర్ణాలో భోంచేసి, రామకృష్ణలో సెకండ్‌షోకి వెళ్లాం. చాలా. ఇంకా ఏమన్నా కావాలా ?" అన్నది అపర్ణ రోషంగా చూస్తూ.

నిర్మల పోతున్న సహనాన్ని పిల్చి తోడుతెచ్చుకుని, నెమ్మదిగా చెప్పింది.

"చూడు అపర్ణా, ఇప్పుడు నువ్వు యవ్వనారంభావేళలో న్నావు. పాల పొంగులాంటి పయసు తరుముకుంటూ వెళ్తుంటే, పర్యవసానాలను గురించి ఆలోచించుకునే తీరికా, ఓపికా ఉండని రోజులివి. కానీ ఇప్పుడు కుదురుగా నడవకపోతే, తొందరపడితే, ముందుకు పడితే, జీవితంలో ఇంక లేవలేవు. చేయూతనిచ్చి, లేవదీసి, వెంట నడిపించుకుని తీసుకు వెళ్ళేవాళ్ళు ఉండరు. అంతదాకా వచ్చాక, కన్న వాళ్ళు గూడా ఎవరి ఖర్మ వాళ్ళదని వదిలేసి ఊరుకుంటారు..."

"నేనేం చేశానిప్పుడు ?"

"చేశాక, ఇంక మనం చెప్పటానికి, నోరువిప్పి చెప్పుకోవటానికి ఏమీ ఉండదు. మనం ఎవరికీ ఏమీ చెప్పకపోయినా, అప్పుడు లోకమంతా మన గురించే చెప్పుకుంటుంది"

"అంతా నీ లాగే ఉండరు" ఆ మాట కొరడా దెబ్బలా తగిలింది నిర్మలకు.

నిర్మల ఉలిక్కిపడ్డది. అయినా ఇలాంటి వన్నీ అలవాటే గనుక వెంటనే తమాయించుకుని, ఇంకా శాంతంగానే అన్నది.

"నాలా ఎవరూ ఉండకూడదనే కోరుకుంటున్నాను తల్లీ. నేనొక శాపగ్రస్తురాల్ని. నన్నిలా ఉండమని శపించింది మీ నాన్న. అయినా, నేను మీ అందరి బాగుకోసమే తపించిపోతున్నాను. కానీ నేను మీకు గర్భశత్రువులా కనబడుతున్నాను. దీని కంతటికీ కారణం ఏమిటని ఇప్పుడు ఆలోచిస్తే, అదుగో అప్పుడు

ఆలోచించకుండా అలా చేసుకోవటం వల్లనేనని..."

"ఇష్టంలేకపోతే వెళ్ళిపోవచ్చుగా. మమ్మల్ని పట్టుకుని వేళ్ళాడ్డం ఎందుకూ?" అన్నది అపర్ణ మంచం మీద వెనక్కివాలి పడుకుంటూ.

ఆ మాటతో నిర్మలకు సహనం చచ్చిపోయింది. కోపం హెచ్చిపోయింది. "ఎందుకా? ఎందుకంటే నీలా నాకింత గడ్డిపెట్టే వాళ్లెవరూ లేరని, మిమ్మల్ని పట్టుకుని దేవుళ్ళాడుతున్నానే పాపిష్టి ముండా?"

అపర్ణ చట్టున లేచి కూర్చున్నది. "ఏవమ్మోవ్, మాటలు జాగర్తగా రానీ. ముండా, గిండా అన్నావంటే మర్యాదగా ఉండదు ఇంకా నువ్వే మా నాన్నకు ముం..."

"నోర్ముయ్. విశ్వాసఘాతకురాలా. నీ కోసం, నీ యబ్బకోసం, నేను పరువూ, మర్యాదా, సిగ్గూ, అభిమానం అన్నీ విడిచేసి తిరుగుతున్నానే. నేనే గనక తల్చుకుంటే మిమ్మల్ని అందర్నీ నిలవనీడలేకుండా చేసి, చెట్టు కింద కాపరం పెట్టించేదాన్ని. నా మంచితనం మీకు చేతగానితనంగా కనపడుతోంది. రేపట్నించీ చూపిస్తాను నా తడాఖా..."

"ఏం చేస్తావేంటి?"

"ఏమైనా చేస్తాను, ముందు నీ భాగోతమంతా మీ నాన్నకు చెప్తాను".

"నీ భాగోతం నేనూ చెప్తాను."

"ఏమిటే నా భాగోతం?" అని గదిస్తూ ముందుకొచ్చింది నిర్మల.

"నా భాగోతం ఏమిటీ" అని రెట్టించింది అపర్ణ।

"అర్ధరాత్రి దాటాక టాక్సీలో తీసకొచ్చి దించుతున్న వాడెవడే? నీకేమవుతాడే? ఫ్రెండ్ ట ఫ్రెండ్ ... బోడి ఫ్రెండ్."

"నా యిష్టం నువ్వు అనవసరంగా మాటలంటే పడి ఉండేవాళ్ళెవరూ లేరిక్కడ."

"పడి ఉండకపోతే పోవే నీ యిష్టం వచ్చిన వాడితో లేచి పో."

"పోతాను. ఇప్పుడే పోతాను. నీచేత ఈ మాటలు పడటంకన్నా, హుస్సేన్ సాగర్‌లో దూకిచస్తే నయం" అని లేచి విసురుగా వెళ్ళిపోతున్న అపర్ణ వెంట పడి వాకిలిదాకా దాదాపు పరుగెత్తుకుని వెళ్ళి, చెయ్యిపట్టుకుని బలవంతంగా వెనక్కిలాక్కొచ్చి, విసురుగా మంచం మీదకు తోసేసింది నిర్మల.

"కదిలావంటే చంపేస్తాను. నోరు మూసుకు పడుండు. ఈ అర్ధరాత్రి నువ్వెందులోనన్నా దూకి చస్తే, పోలీసులు నన్ను చంపుకుతింటారు. నీకు ఇష్టంలేకపోతే, మీ నాన్నను పిలిపిస్తాను. నే చెప్పేది నే చెప్తాను. నువ్వు చెప్పేది నువ్వూ చెప్పు. ఆ తర్వాత ఆయనా, నువ్వూ పోయి ఏ గంగలో నన్నా దూకండి. నాకేం పట్టదు..."

అపర్ణ మంచంమీద బొక్కబోర్లా పడి వెక్కివెక్కి ఏడుస్తూ, మధ్యమధ్య చీదేస్తూ, కాసేపటికి నెమ్మదిగా కునుకేస్తూ, లేస్తూ, మళ్ళీ రోదిస్తూ రాత్రంగా గడిపేసింది.

నిర్మల తలుపుగడియవేసి, గుమ్మానికి అడ్డంగా తన కుర్చీవేసుకుని కూర్చుని, అందులోనే కునికిపాట్లు పడుతూ ఆ రాత్రంతా గడిపేసింది.

తెల్లారి లేచాక మళ్ళీ ఎవరి పనుల్లో వాళ్ళు మునిగిపోయినారు. నిర్మల కాలేజీకి వెళ్ళింది అపర్ణ గూడా పుస్తకాలు పుచ్చుకుని రోజూలాగానే ఇల్లు వదిలి వెళ్ళింది.

ఆ తర్వాత రెండురోజులు గడిచినా అపర్ణ ఇంటి ముఖం చూడలేదు. నిర్మల ముఖం పెంకులా మాడిపోయింది. ఆమె గాభరాపడింది. కంగారు ఎక్కువైంది. వెతుకుదామంటే, ఆ పిల్లకు స్నేహితులెవరెవరో, ఎక్కడున్నారో గూడా నిర్మలకు తెలియదు స్కూల్లో కనుక్కుంటే అక్కడికి రాలేదని చెప్పారు.

క్లుప్తంగా విషయం తెలియజేస్తూ వెంటనే బయల్దేరి రమ్మని కృష్ణమోహనరావుకి టెలిగ్రాం ఇచ్చింది.

ఆయన రావటం రావటమే నిప్పులు కురిపిస్తూను, చిందులు తొక్కుతూనూ వచ్చాడు.

"దాన్ని ఏం చేశావు నువ్వు ? నిజం చెప్పు..." అని దండించాడు.

"నేనేమీ చెయ్యలేదు. అర్ధరాత్రిళ్ల కొంపజేరుతుంటే, ఇలాగయితే నా దగ్గర ఉండొద్దన్నాను ఆ మాత్రానికే దానికి పౌరుషం పొడుచుకొచ్చింది" అని వివరించబోయింది నిర్మల ఆయనకు వినే ఓపిక లేకుండా ఉంది. చిటపటలాడుతున్నాడు.

"అది పసిపిల్ల. దానికి తెలియక ఏదన్నా తప్పుచేస్తేమాత్రం నువ్వు చెప్పే విధంగా చెప్పాలిగాని, దాన్ని బెదగొట్టింది చాలక, ఇల్లు వెళ్ళగొదతావా ?"

"అదుగో ఆ మాటే అనొద్దు నేను నీ కోసం, నీ పిల్లలకోసం ఏంచేసినా, అది నాకే ఎదురు తిరిగి కొడుతోంది. నీకో నమస్కారం పెడతాను. నన్నిలా వదిలేసి పొండి." అని తప్మని శబ్దం చేస్తూ రెండుచేతులూ మ్రోగించింది.

"ఏం వాళ్ళు ఎలా ఉందే ? కట్టుకున్నవాణ్ణి పొమ్మని ఏం చేద్దామని ?"

"వంగంలో దూకుదామని. నిన్ను కట్టుకున్నప్పుడు గూడా తెలియకుండా నే చేసిన పని అదే. నివ్వింతలా తడిగుడ్డతో గొంతులు కోసే రకమని తెలియక..."

ఆ మాటతో కృష్ణమోహనరావు ఆవేశాన్ని పట్టలేకపోయినాడు ఛెళ్ళుమని నిర్మల చెంపమీద కొట్టాడు. మునిపంటితో క్రింది పెదవిని నొక్కిపెట్టి దుఃఖం అపుకుంటున్న ఆమెకు ఆ దెబ్బతో దిమ్మ తిరిగిపోయింది. క్రింది పెదవికి పైపన్ను గుచ్చుకుని నెత్తురు చిమ్మింది. అరచేత్తో పెదవిని తుడుచుకుని, రక్తాన్ని చూసుకునేటప్పటికి, నిర్మల గుండెల్లో కోపం రెల్లుగడ్డిలా భగ్గున మండింది. ఆమె అహం గుండు దెబ్బతిన్న సింహంలా ఎదురు తిరిగింది.

"నన్ను కొడతావా నువ్వు? ఎక్కడిది నీకీ హక్కు?" కాళికాదేవిలా మారి కళ్ళల్లోనుంచి నిప్పుల వర్షం కరిపించింది, ఎప్పుడూ నిండుకుండలా నిర్మలంగా ఉండే నిర్మల

"భార్య భర్తకు అణిగి మణిగి ఉండాలి లేకపోతే సామ దాన భేద దండోపాయాలు ఉండనే ఉన్నాయి..." అని తనను తాను సమర్థించుకోబోయి నాడు కృష్ణమోహనరావు

"నన్ను దావగొట్టే మొగాడు దొరకడనా నిన్ను కోరి చేసుకుంది? భార్య మెళ్లో తాళిగట్టటానికీ, గొర్రె మెడలో తాడుకట్టటానికీ తేడా లేదనుకునే నిన్ను గుడ్డిగా వరించటం నాదే పొరపాటు పసుపుతాడు కంఠానికి బిగించి, రోజు రోజూకూ బిగించి లాగుతూ దాన్నే ఉరి తాడుగా మార్చిన నువ్వు నాకు భర్తవెలా అవుతావు? నువ్వు నా శత్రువ్వి ద్రోహివి నీచుడవు..."

కృష్ణమోహనరావు క్షణకాలం దిగ్భ్రమచెంది నిరుత్తరుడై నాకు తమాయించుకుని ఇంక రాజీమార్గానికి రావాలనుకున్నాడు

"నిర్మలా నువ్వెవరితో మాట్లాడుతున్నావో తెలుస్తోందా? నువ్వు కోపంతో కాదన్నంత మాత్రాన చెరిగిపొయ్యేదికాదు మన సంబంధం భార్యాభర్తల అనుబంధం, జన్మ జన్మల బంధం...''

"నీ బొంద బంధం గెటవుట్... ఇంకా ఇక్కడే తగలడావేం? పో... పొమ్మంటుంటే..." వర్షించే మేఘంలా ఏడుస్తూనే ఉంది, గర్జిస్తూనే ఉంది

"హుఁ, నన్నుకాదని నువ్వెలా బ్రతుకుతావో అదీ చూస్తాను'' అంటూ కృష్ణమోహనరావు రోషంగా బుసకొట్టి, పెద్ద పెద్ద అంగలతో అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయినాడు

ఇన్నేళ్ళ జీవితంలో ఎన్నడూ ఒకరి చేత ఒకమాట చెప్పించుకోవటం ఎరుగని నిర్మల, ఈ కృష్ణమోహనరావు చేతిలో దాపుదెబ్బతిన్నది ఆ నిస్తేజంలో నుంచి తేరుకోకముందే, పక్కవాటాలోని కరుణాకరం వచ్చి పలకరించాడు

"ఏమిటి నిర్మలగారూ, ఏదో గొడవ పడుతున్నట్లున్నారు...అరెరె, ఆ రక్తం ఏమిటి?" అంటూ చొరవగా దగ్గరకి రాబోయినాడు

"నాకేం ఫర్వాలేదు దయచేసి నన్నిలా వదిలెయ్యండి మీకో నమస్కారం పెడతాను'' అంటూ దాదాపు అతన్ని బయటికి గెంజేసి, ధన్‌మని తలుపుమూసేసింది

నిర్మల పరుపుమీద పడిపోయి, బాణందెబ్బతిని రక్తాన్ని స్రవిస్తున్న నెమలిలా, కళ్ళల్లోనుంచి నెత్తుటి కన్నీటిని బొట బొట కారుస్తున్నది

కిటికీలోనుంచి విసురుగా లోపలికి దూసుకొచ్చి, మొరటుగా మీదబడి జుట్టును చెదరగొడుతూ, ఒంటిమీద బట్టల్ని ఎగరగొడుతున్నది హోరు గాలి

ఎవరికింక జాలి

మేం చేసిన తప్పు మీరూ చేస్తారా?

అవసరాల రామకృష్ణారావు

(గత సంచిక తరువాయి)

9

అనుకున్నట్టు ఆ తర్వాతి ఆదివారం యాలిస్ ప్రశాంతి గారింటికైతే వెళ్ళలేదుగాని వాళ్ళిద్దరి పరిచయమూ క్రమక్రమంగా ఎక్కువైంది

మొట్టమొదట్లో ప్రశాంతి పిల్లలకు ట్యూషన్ చెప్పడంతో ఆ ఇంటితో పరిచయం అయింది యాలిస్‌కి తనెంత ముభావంగా ఉందామని ప్రయత్నించినా, వాళ్ళింట్లో ప్రతి ఒక్కరూ తన మీద చూపించే ప్రేమా ఆసక్తీ పోల్చుకున్న యాలిస్ వారికి మరింత సన్నిహిత మయ్యేదే. కాని ఆనాటి పార్కులోని ప్రభుదాసు చర్యతో ఆ కుటుంబంతో తనకి ఓ విధమైన విముఖత లాంటిది ఏర్పడక తప్పలేదు కృపానంద్ ఒంట్లో బాగులేదని ఓ మాటూ, ప్రశాంతికి కొత్తగా పుట్టిన పాపని చూద్దామని ఓ మారూ - ఇలా ఈ మూడూ నాలుగేళ్ళలో మహా అయితే ఏ అయిదారుసార్లో వెళ్ళిందేమో వాళ్ళింటికి ఇంచుమించు రెండ్రోజుల కోమారు తమ ఇంటికి వచ్చే కృపానంద్‌ద్వారా వాళ్ళ కబుర్లు ఎప్పటికప్పుడు తెలిసేవి తక్కిన వాళ్లెవరూ సర్వసాధారణంగా ఇటువైపు వచ్చేవారుకారు ప్రభుదాసుకి కూడా రెండేళ్ళై, ఏదో దగ్గర పల్లెటూర్లో కొత్తగా ఓపెన్ చేసిన బ్యాంకులో ఉద్యోగం అయిందిట. స్కూటరుమీద వెళ్ళి వస్తున్నాట్ట ...

తనకీ ప్రభుకీ మధ్య నడిచిన మరి రెండు సంఘటనలు కూడా యాలిన్ ఎప్పుడూ మరచిపోలేదు

ఓ నాటి శనివారం మధ్యాహ్నం యాలిన్ ఇంటికి వచ్చేవేళకు దయామయి ఇంకా రాలేదు మరియమ్మ కూడా పెద్దింట్లోనే ఉంది.

స్కూటర్ ఆగిన చప్పుడు వినిపించి యాలిన్ ఇవతలి కొచ్చింది మలచిన మగతనంలా నిండుగా నిలువెత్తుగా ఉన్న ఆ స్వరూపాన్ని చూడగానే ఆమెకి భయంతోపాటు ఆశ్చర్యం కూడా కలిగింది.

"నే నెంత మీకు కానివాణ్ణయినా మీరు బతికున్నంతకాలం జ్ఞాపకం పెట్టుకునేంత తప్పుపని ఏమీ చెయ్యలేదనుకుంటాను. నిలుచున్నవాడిని లోపలికి పిల్చి కూర్చోమనే కనీస మర్యాదకైనా నేను నోచుకోనా ?"

యాలిన్ నాలిక కరుచుకుంది

"క్షమించండి ఇప్పుడే వచ్చాను, ఏదో ఆలోచిస్తూ ఉండిపోయాను... ఇలా వరండా మీదికి రండి. ఈ సోఫామీద కూచోండి ఫేన్ తగుల్తోందా సరిగ్గా ? బల్లమీద మేగ్జైన్సు ఉన్నాయి చూస్తూండండి గడియలో టీ కలుపుకు వస్తాను "

"నా కోసం అంత శ్రమెందుకు ?"

"కనీసం నా కోసమయినా తప్పదుగా ; తేనివ్వండి "

"ఇల్లాంటి ఫార్మాలిటీస్ తర్వాత చూసుకుందాం ముఖ్యంగా మరెవరూ రాకుండా నే చెప్పే నాలుగుముక్కలూ చెప్పనివ్వండి ఇలా నా ఎదుట వచ్చి కూచోండి "

యాలిన్ కూచోలేదు తల కిందికి దించుకుని నేలని వ్రేలితో రాస్తూ 'చెప్పండి అంది నెమ్మదిగా '

"మీరు మా మావయ్య కృపానంద్‌తో ఫ్రీగా మాట్లాడతారు ఆఖరికి మొన్న డాలీని చూడ్డానికి మా యింటికి వచ్చినప్పుడు మా అన్నయ్యను సహా పలకరించారని వదిన చెప్పింది మీరు మా యింటికి రావడమే అరుదు వచ్చినా నేను లేకుండా చూసుకునే వస్తారు కర్మంకాలి నేను ఇంట్లో చిక్కుకుపోతే పొరపాటునయినా అటువైపు తొంగి చూడరు అన్నాళ్ళై జరిగినా ఆ పార్కు సంఘటన ఇంకా మీరు మరచిపోలేదా, నా మీద మీ కింకా కోపం పోలేదా ?"

యాలిన్‌కి ఏం చెప్పాలో తోచలేదు.

"జీవితంలో స్థిరపడిన మొగాడికి రెండు అయితే బాగుణ్ణని అతనేగాక వాళ్ళ వాళ్ళందరూ కూడా చూస్తారు ఒకటి ఉద్యోగం నాకు మంచి ఉద్యోగం దొరికిందని మీకు తెలుసు ఇక రెండోది ఏమిటో మీరు ఊహించలేనిది మాత్రం కాదు ;"

ప్రభూ నవ్వుతూ ఆమెవైపు

చూశాడు ఆమె కా నవ్వేం నచ్చలేదు. పైగా చిరుచెమటలు కమ్ముకొచ్చేయి

తన గత చరిత్ర అంతా దయామయి ద్వారా కృపానంద్ కుటుంబ సభ్యులం దరితోపాటు ఇతను కూడా విన్నాడు

అయినా ఎందుకొచ్చేడు ?

ఎవరూలేని సమయం కనిపెట్టి ఏదో పూర్వ పరిచయం పురస్కరించుకుని లోపలికి జొరబడి పలకరిస్తున్నాడు, దేనికోసమని ?

తను స్కూలుకి వెడుతూంటే వెంట బడే వెకిలి కుర్రాళ్ళ వెర్రివేషాలు గుర్తొచ్చాయి యాలిస్‌కి ఇలాంటి కుర్రాళ్ళందరికీ గురువులాంటి సుదన్ తనకు చేసిన అన్యాయం చాలు ఆ మహాను భావుడికి సాక్షాత్తూ ప్రియశిష్యుడు కాదా ఈ ప్రభుదాసు ! ఛ, ఏం మగజాతి !

యాలిస్ గదికి గొళ్లెంపెట్టి మెట్లుదిగి త్వరత్వరగా క్రిందికి వచ్చేసింది

"మదర్ పాలు కాచి ఉంచమన్నారు మాటల్లోపడి ఆ మాటే మరచిపోయాను. మరియమ్మ పాలు పోయించుకుందో లేదో - కనుక్కు వస్తానుండండి" అని 'ఇదిగో యాలిస్ ప్లీజ్ లిజెన్ టు మి' అని ప్రభూ పిలుస్తున్నా వినిపించుకో కుండా మెయిన్ బిల్డింగ్‌వైపు దారి తీసింది స్కూటర్ స్టార్ట్ చేసిన చప్పుడూ - అది దూరమయిన చప్పుడూ వినిపించేదాకా తను మరి వెనుదిరగలేదు

ఆ తర్వాత నెల్లాళ్ళు గడిచిన నాటి సంగతి ప్రభుదాసు తన క్లోజ్ ఫ్రెండ్ కిరణ్‌ని యాలిస్ దగ్గరకి పంపించాడు తను పిల్లలకి ట్యూషన్ చెప్పే రోజుల్లో చాలా మార్లు కిరణ్‌ని కృపానంద్‌గారి యింట్లో చూసింది తనకి ఆలస్యమై పోతే అప్పుడప్పుడు రిక్షా అదీ పిలిపించి సాయంచేసేవాడు కూడా.

ఆ ఆదివారం పగటి భోజనం అయాక తనలా బజారు కెళ్ళి వస్తూంటే కిరణ్ పలకరించాడు యాలిస్ మామూలుగా యోగక్షేమాలు అడిగింది

"ప్రభుదాసు మిమ్మల్ని ఓ విషయం కనుక్కురమ్మన్నాడు, అభ్యంతరం లేకపోతే చెబుతారా ?"

యాలిస్ ఆగి అటూ ఇటూ చూసింది అదృష్టవశాత్తూ ఆ వేళప్పుడు ఆ ప్రాంతంలో అట్టేమంది జనంలేరు ఉన్నవాళ్ళు ఎవరి పనిలో వాళ్ళు లీనమై ఉన్నారు

"వాడూ నేనూ, బీకాం దాకా కలసి చదువుకున్నాం తర్వాత వాడు ఎం కామ్ లో చేరేడు నేను లా చదివేను ఇప్పుడు వాడు బ్యాంకు జాబ్ చేస్తున్నా - నేను బోర్డుకట్టి ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నా జీవన విధానాలు వేరుగాని మా ప్రాణాలు మాత్రం ఒకటే. రోజుకి ఓ సారైనా కలుసుకోందే మేం ఉండ లేము..."

"అంత స్నేహమా మీ ఇద్దరికీ ?"

"అవును అందుకనే ఈ కబురు మీ చెవిన వెయ్యమని నన్ను పంపింది "

"మీ కంత శ్రమ అక్కర్లేకుండా - మళ్ళీ మీ ఫ్రెండు ఇలాంటి వెర్రి వెర్రి వేషాలు వెయ్యకుండా నేనే ఓ మాట చెప్తాను, సరిగ్గా జ్ఞాపక ముంచుకుని అతన్తో చెప్పండి "

"అయ్యయ్యో ... మా ప్రభూ మీరు అనుకున్నలాటి వాడుకాదు...

"...ఈ యాలిస్ కూడా తను అనుకున్న వ్యక్తిలాంటిది కాదనీ, అంత సులువుగా తన చేతికి చిక్కదనీ, మరెప్పుడూ ఇలాంటి రాయబారాలు నడపొద్దనీ నా మాటగా చెప్పండి నా మీద నిజంగా అభిమానం లాంటిదే ఉంటే నన్నిలా బతకనియ్యమని చెప్పండి - అంతే చాలు ।"

ఒక్క నమస్కారం చేసి యాలిస్ వెళ్ళిపోజూచినా కిరణ్ దారి ఇవ్వలేదు

"మాడండి పట్టణంలో పట్టపగలు మార్కెట్‌లో ఉన్నాం మనం ... నే నొక్క కేకేస్తే చాలు. "

"మీరు ఎంతకైనా తగుదురనీ, ఎదుటివార్ని చెప్పుకోడానికైనా అవకాశ మియ్యనంత మొండి ఘటమనీ ఎప్పుడో గ్రహించాము అందుకే ఎందుకైనా మంచిదని చిన్న చీటీ కూడా పంపించాడు ప్రభూ ఇదిగో, చింపి ఇంతింత ముక్కలు చేస్తారో... చదివి ఓ నిమిష మైనా దీని గురించి ఆలోచిస్తారో!" జేబు లోంచి చిన్న కాగితం మడతతీసి - తను వారించే అవకాశమైనా ఇవ్వనంత తొందర్లో తన చేతిలోని సంచీలో పడేసి - గబగబా సైకిలెక్కి వెళ్ళి పోయాడు కిరణ్

కిరణ్‌కి ఏణ్ణర్థమైె పెళ్ళయింది తను పెళ్ళికి వెళ్ళింది కూడాను ఎన్నిసార్లో తమ ఇంటికి రమ్మని ఆహ్వానించాడు ఆ అమ్మాయిని ఓ సారి దయామయి గారింటికి తీసుకొచ్చి - తన కాటేజ్‌కి కూడా తీసుకువచ్చాడు ప్రస్తుతం పురిటికెళ్ళింది, ఆ అమ్మాయి వీళ్ళ అన్యోన్యత ఎంతో ముచ్చటగా ఉంటుంది కూడా ఓ వెకిలి చూపుగాని, తప్పుమాటగాని వెతికినా కనిపించవ్ అతనిలో. ప్రభూ అయితే బ్రహ్మచారి దేనికైనా తెగించాడనుకోవచ్చు కేవలం తనని ఏదో మాయోపాయం పన్ని, తన స్నేహితుడికి అప్పగించేటంతవరకు సిద్ధమయిపోతాడా యీ సామాన్య గృహస్థు ?

ఇలాంటి ఆలోచనలే యాలిస్‌ని ఆ చీటీ చింపకుండా చేశాయి ఇంటికి వెళ్ళగానే తలుపు గడియపెట్టి ఒణుకుతున్న చేతుల్తో యాలిస్ ఆ కాగితం మడతలు విప్పింది

డియర్ యాలిస్,

మిమ్మల్ని కలుసుకోడానికి నాకు నేనుగా చేసుకుంటున్న ఆఖరి ప్రయత్నం ఇది సాటి మనిషిమీద

ఏమాత్రం గౌరవమున్నా ఈ రెండు ముక్కలూ చదివి మరీ ఇది చింపెయ్యండి

మిమ్మల్ని ప్రేమించాను, ఆరాధించాను

మీ గత చరిత్ర తెలియగానే కొన్ని రోజులపాటు నేనూ విపరీతమైన మానసిక అలజడికి గురిఅయినమాట నిజమే

తర్వాత తర్వాత తేరుకున్నాను, నా తప్పు తెలుసుకున్నాను ఇవి కేవలం అక్షరాలు కావు, నా భావాలు మాత్రమే

మిమ్మల్ని స్వీకరించడానికి ఇప్పటికీ నేను సిద్ధంగానే ఉన్నాను మీరొకరికి శరీరం అర్పించారనీ, మీకు పుట్టిన కొడుకు పెరుగుతున్నాడనీ నాకు తెలీదా ? తెలుసు తెలిసినా మిమ్మల్ని పెళ్ళిచేసుకోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను !...

యాలిస్ చేతిలో ఉత్తరం జారిపోయింది అలా కటిక నేలమీదికి దాన్ని జారనివ్వడం ఆమెకి సబబుగా తోచలేదు తీసి తలగడా కిందపెట్టింది మంచినీళ్లు తాగివచ్చింది పమిట చెంగుతో నుదుటిని తుడుచుకుంది మొదట్నుంచీ మళ్ళీ అంతా చదివింది...

ఆ తర్వాత ?

...అవును ... మీరు చేసిన తప్పేమిటని ! పుట్టుకతో అనాథ మీరు ఆశ్రమంలో లేళ్లమందలా పెరిగారు మీ ఆడవాళ్ళు ఆ శరణాలయంలో మీకేం తల్లా, తండ్రా ? ఎవరు శిక్షణ ఇచ్చారని ? ఏది మృదువైన ఆకో, ఏది పదునైన బాకో మీకెలా తెలుస్తుంది ! ప్రేమికుల సంరక్షణలో పెరిగి, చదువుకున్న వాళ్ళం, ముప్పై ఏళ్ల దగ్గర పడిన మాకే సరిగ్గా మంచి చెడ్డలు తెలీవే, ఆ పరిమిత వాతావరణంలో మీకేం తెలుస్తుందని ! నీరు పల్లంవైపే ప్రవహించినట్టు మీ కన్నీరు ఎప్పుడూ సాటిమనుషుల కష్టాలవైపే చిందితే అది మీ లోపమా ! జాలి అని ధూళిలో పడ్డారు తాత్కాలికంగా. మా అన్నయ్య కూతురు బేబీ ఇసకలో దొర్లి వస్తుంది ఆ నేరానికి దాన్ని వీధిలోకి గెంటేసి తలుపు వేసెయ్యమన్నారా !

ఇంతకన్న నా భావాలు వ్యక్తీకరించడం నాకు చేతకాదు ఈ నా భావాలకు మీ కళ్ళు చెమర్చడమేకాక, మీ గుండె కూడా ద్రవిస్తే నాకు కబురు పంపండి మీ కోసం ఎన్నేళ్లయినా నిరీక్షించగలను ప్రతిక్షణం కలుసుకుందామని కలవరిస్తున్న మీ కన్న కొడుకు కోసం మూడేళ్ల పైగా కలుసుకోడం వాయిదా వేశారు ఇంకో రెండేళ్లైనా ఉండగలనని నిశ్చయించుకున్నట్టు విన్నాను. మీ గురించి వింటూ తెలుసుకొంటూ కలలు కంటూ – మీ నిరీక్షణనీ పట్టుదలనీ చూసి మెచ్చుకోగలిగిన నేనేనా ఆ మాత్రం ఓర్చుకోలేనిది ?

మీకు మీరుగా వచ్చి పలకరిస్తేగాని పలకను అంతవరకూ అదెన్నాళ్లయినా సరే చిరునవ్వుతో వేచి ఉండేశక్తి, అది నేర్పింది కూడా మీరే !

మీ ప్రభుదాసు

ఆ రోజు మధ్యాహ్నం నుంచి సాయం కాలంవరకూ — లోపల గడియ వేసిన తలుపు వరి తీయకుండా అలా మంచంమీదే ఉండిపోయింది యాలిస్ జరిగిన ఒకే ఒక అన్యాయంతో మొత్తం మానవత్వంమీదే అపనమ్మకం పెంచు కున్న దౌర్భాగ్యురాలు తాను ఇంతగా ఊపిరి సలపనంతగా ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసేటంతగా ప్రేమానురాగాలు అందు కోడానికి ఏం అర్హత మిగిలిందని తనకి ! ఎవరూ లేరనుకున్న జన్మ తనది ఎవరో తెలీనివాడిచేత మోస గించబడి విధిచేత ఎక్కడో చేరుకున్న చరిత్ర తనది.

మచ్చ ఉన్నా, మట్టికొట్టుకు పోయినా, మణి మకుటంగా భావించి మస్తకంమీద పెట్టుకుంటానంటున్నావు నన్ను, ప్రభుదాసూ నే నెవర్ని నీకు !

బురదలో కాలు జార్చుకున్న నా లాంటిదాన్ని ఇసుక మీద పోసుకున్న చంటిపిల్లతో సమానంగా ఆదరిస్తు న్నావు సాటివ్యక్తి లోపాన్ని ఇంత తేలికగా కొట్టిపారవెయ్యగల మాన వత్వం నువ్వెక్కడ నేర్చుకున్నావు ?

ఓ కారు మీద ఎక్కి సర్వనాశనం అయ్యాను మరో కారు కిందపడి ఇంకో జన్మ ఎత్తేను ఎలాంటి చిత్రమైన బతుకు నాది.

నాకు జరిగిన అన్యాయం తెలుసు కున్నాక - నేను తిరిగి పునరుద్ధరింప బడడంలో వీళ్లందరికీ ఎందుకింత పట్టు దల ! నా గాధ చెప్పకుండా తప్పించు కుందామనుకున్నాను కుదరలేదు ! ఉత్తరం రాసి పారిపోదామనుకున్నాను, జరగలేదు !

'అంత సుళువుగా చేతికి చిక్కే దాన్ని కాను' అని కబురంపించాను 'మీకు మీరుగా వచ్చి పలకరిస్తేగాని ఇక పలకను' అని కబురు చేరింది ! ఇంతగా మనుషుల్ని తక్కువ అంచనా వేసుకున్న నన్నా, లేక ఆ ఉత్తరాన్నా ఇంతింత ముక్కలు చేయవలసింది !

అలా ఎంతసేపు ఎన్నెన్ని దూరాల వైపు విహరించేవో ఆ ఆలోచనలు. తలుపు విరక్కొడుతున్నట్టు చప్పుడై, ఆ చీటీ తలగడా గలీబులో దాచేసి తలుపు తీసింది యాలిస్

గుమ్మం దగ్గిర దయామయీ, మరియమ్మా !

"అదేమిటమ్మా అలా ఉన్నావ్ ! ఒంట్లో బాగులేదా ?" అంటూ దయా మయి లోపలి గదిలోకి వచ్చి వరండా లైటు స్విచ్చివేసింది

"అయ్యయ్యో, ఏడుస్తున్నావా ?

మొహం నిండా ఆ దారిక లేమిటి ? ఏం ఏమయింది ?"

అప్రయత్నంగా యాలిస్ దయామయి ఒడిలోకి హోరున ఏడుస్తూ ఒరిగిపోయింది ఇన్నాళ్లూ దాచుకున్న ఆమె కఠినత్వం కరిగిపోయింది

ఎప్పుడూ తనంతట తను తన దగ్గిరగా రాని ఆ అమ్మాయి తన కంఠాన్ని కావలించుకుని బావురుమంటూంటే ఆ స్పర్శకి దయామయి తల్లడిల్లిపోయింది ఆమె కళ్లే నిండిపోయాయి కొంత సేపటికి ఎలాగో నిలదొక్కుకుని అంది

"ఏం, బాబుని తీసుకురావడానికి ఏ విధంగానూ కుదరదని యివాళ రాఘవయ్యగారు చెప్పేశాడా ?"

ఆవాళ ఆదివారం తను యింట్లో ఉంటాననీ - అన్ని విషయాలూ మాట్లాడ్డానికి నాలుగ్గంటలకి సరిగా రమ్మనీ చెప్పింది యాలిస్ ఆ మాట ఆ సాయంకాలం ఆరున్నరకి గుర్తు వచ్చింది ఆమెకి !

"అసలు ఆ ప్లీడరు రానే రాన్దే !" అంది యాలిస్

కాని మరియమ్మ ఇచ్చిన భోగట్టా వేరు.

"ఆయన సరిగ్గా నాలుగ్గంటలకే వచ్చారమ్మా ! ఈ కాంపౌండు గేటు దగ్గిర నిలబడి ఎన్నిసార్లు పిలిచినా ఎవరూ తలుపు తియ్యలేదుట వెళ్లిపోయాడుట డేవిడ్‌రాజు చెప్పేడు ఈ సంగతి మరో గంటకి తెలిసి నేను వచ్చి చూశాను లోపల తలుపు గడియ వేసి ఉంది

'వారమంతా పనిచేసి ఉంటుంది, ఒక్క ఆదివారమే కదా తీరిక, పడుకుని ఉందేమో ! లేపడ మెందుకు' అని వెళ్ళిపోయాను తిరిగి దీపాలు పెట్టేక వచ్చి చూశాను అప్పటికీ లోపల లైటు లేకపోతే భయంవేసి పెద్దమ్మగార్ని తీసుకొచ్చాను "

"ఇంతకీ ఏమయిందో చెప్పవేం యాలిస్ ?"

"బజారుకెళ్ళి వచ్చి నీరసంగా ఉందని పడుకున్నాను నిద్రపట్టేసినట్టుంది. బాబుని సవితల్లి నానా బాధలు పెడుతున్నట్టు కలవచ్చింది నా దుఃఖం మరి ఆగలేదు !"

అని సమయస్ఫూర్తిగా అప్పటికేదో చెప్పి తప్పించుకుంది యాలిస్.

"సమయానికి మరియమ్మ వచ్చిందిగాని యీ మారుమూల ఒక్కర్తివీ ఏమైపోదువో ! అయినా మేమందరం ఉండి కూడా నీకు నువ్విలా ఏకాంతవాస శిక్ష విధించుకుంటూ ఉంటే, మేం చూస్తూ ఊరుకోడం చాలా బాధగా ఉంది యాలిస్ ! ఇంతగా గుండె దెబ్బతింది యింక యీ రాత్రి ఏం నిద్రపడుతుంది నీ కిక్కడ ! "మరియమ్మా, ఇంకా చూస్తావేం, గదులన్నీ తాళాలువేసి గుత్తి తీసుకురా పిల్లలకి వాళ్లకి బుద్ధుండక

పోతే పెద్దవాళ్లం మనకైనా ఉండక్కర్లే ?"

యాలిస్ భుజంమీద చెయ్యివేసి తన భవనంవైపు నడిపించబోయింది దయామయి.

"అలాగే వస్తానుండండి. నా తల గడా తెచ్చుకోనియ్యండి. అది లేకపోతే సరిగ్గా నిద్రపట్టదు నాకు" అని లోపలికి వెళ్ళి తలగడా భద్రంగా ప్రేమగా పట్టుకుని ఇవతలి కొచ్చింది యాలిస్.

* * *

ఎప్పటికీ వన్నె తరగని, వాడి ఎరగని రోజ్ కలరు డాలియా పువ్వు ఒకటి ప్రశాంతి మూడవ పంటగా అవతరించడం కాదు గాని, ఆమె వ్యక్తి త్వంలోనే కొట్టవచ్చే మార్పు పసిగట్ట సాగింది యాలిస్.

వాళ్ళున్న ఇల్లుగాని, ఆమె పనిచేసే బ్యాంకిగాని యాలిస్ ఇంటికీ స్కూలికి చాలా దూరంలో ఉండేవి గనక ప్రశాం తితో యాలిస్‌కి పరిచయం పెరిగే అవ కాశమే ఉండేదికాదు. ఇప్పుడు ఆమె ట్రాన్స్ఫరై వచ్చిన యీబ్రాంచి యాలిస్ స్కూలికి బాగా దగ్గిర. నెలనెలా మనీ డిపోజిట్ చేసేటప్పుడేకాక — వరసగా ఏ మూడు పిరీడ్సు ఖాళీఉన్నా యాలిస్ బ్రాంచి ఆఫీసుకి వెళ్లిపోయేది. అదిగాక ఆ బ్రాంచి మేనేజరుకి లేడీ ఎంప్లాయీస్ అంటే ప్రత్యేకమైన గౌరవం. తను పని చేసే సీటుకాక ప్రశాంతికోసం మొగ వాళ్లకి దూరంగా రెండు క్రబీరువాల మధ్య రూంలా ఏర్పరచి రెండు కుర్చీలూ, ఓ బల్లా పడేయించి ఓ కర్టెనూ అదీ ఏర్పాటుచేశాడు ఆయన. యాలిస్ ఎప్పుడు వెళ్ళినా ఆ కర్టెన్ గదిలోకి వెళ్లి కూచుంటుంది. అక్కడ బల్లమీద ఉన్న ఏ పేపరో తిరగేస్తూ ఉంటుంది. ఆమె రాకని గమనించిన ప్రశాంతి ఏమాత్రం తీరిక చిక్కినా ఓ అరగంట వ్యవధిలో అక్కడి కొస్తూ ఉంటుంది. అదిగాక ఆ బ్రాంచి కొత్తగా తెరిచిందవడంచేత ఏ వర్కరుకయినా చేసే వర్కుకన్న కొట్టే హాస్కే ఎక్కువ !

తన గురించి పదే పదే భోగట్టాలు చెయ్యడం, సానుభూతి కురిపించడం ఇలాంటివి యాలిస్‌కి మొట్టమొదట్నుంచీ ఇష్టంలేని పనులు. అలాంటి ఆరాలు తీసేదనే మొదట్లో ఆమె ప్రశాంతిని తప్పించుకుని తిరిగేది. కాని ఇప్పుడు ప్రశాంతికి ఇంకొకరి గురించి అడిగే తీరికే లేదు. ఆఖరికి కృపానంద్, ప్రభుదాసూ, కిరణ్ ఈ పేర్లు కూడా ఆమె మాటల్లో దొర్లేవి కావు. ఎంత సేపూ తనూ తన మొగుడూ, తన ముగ్గురు పిల్లలూ. వీళ్ల గురించి విన డానికి ఆమె కొక శ్రోతకావాలి. రొటీన్ వర్కులోంచి యాలిస్‌కి రిలీఫ్ కావాలి. అందుకనే వాళ్లిద్దరూ ఒకరికొకరు ఆప్తు లయిపోయారు. నెలరోజుల్లోనే మీరు

మీరు అనఖడేవాళ్లు నువ్వు నువ్వు అయిపోయారు

ఏ నెల కానెల తను రిజైన్ చేసేస్తా నన్నట్టు చెబుతూంటుంది ప్రశాంతి

"పేరుకి ఏభై రూపాయిలిచ్చి ఆయాని పెట్టాము గాని దానికేం కావా లమ్మా, కడుపా, వీపా? పిల్లంకోసం ఏ మిచ్చినా దాని కడుపులోకే చేరు తాయి ఆఖరికి! ఏదో బొత్తిగా డాలీకి ఏడాదయినా రాలేదని పెట్టేంగాని, అదీ నేనూ చేసే పనేముందనీ! ఆ మధ్య మా బేబీని పక్కవాళ్ల గిరిబాబు కొడుతూ ఉంటే చూస్తూ ఊరుకుందిట పిచ్చిముండకి ఎంత బొప్పికట్టిందో! ఇది చేసే ఇంత గొప్ప పనికీ యీ ఆయాకి నాగాలు కూడాను! అన్నట్టు నాగాలంటే జ్ఞాపకం వచ్చింది యీ మధ్య యీ మిస్సువస్ శామ్యూల్ నాకు పెట్టిన నిక్ నేమ్ ఏమిటో తెలుసా! ఏమిటో చెబితే నువ్వేం నవ్వుకుంటావో!"

"ఫరవాలేదు, చెప్పు చెప్పు" అని యాలిస్ ఎగదొయ్యకుండానే ఆమె కంటిన్యూ చేసింది

"నా పేరట, మరేమోట, నాగావళిట!"

అని ఉన్నట్టుండి మొహం సిగ్గుతో కందగడ్డ చేసుకుని తలవంచుకుంది. యాలిస్‌నుంచి తను ఎదురు చూసిన రెస్పాన్సు రాకపోడంతో చిన్న బుచ్చుకుని—

"ఏమిటో-నువ్వూ నీ లోకమూ... నీకు మామూలు మాటలే బోధపడి చావవు! నీతో చెప్పటమేమిటిలే నేను - నేను అస్తమానూ - నాగాలు పెట్టేస్తు న్నానట అందుకని ఆ పెంకి ఘటం నాకీ పేరు పెట్టేడు"

"నువ్వు నాగాలు పెట్టడం ఏమిటీ?" అని ఆశ్చర్యంగా అడిగింది యాలిస్

"అయ్యో ఇంకా బోధపళ్ళేదూ నీకు? ఇంకెలా చెప్పాలి నీకు?" అంటూ అటూ ఇటూ చూసి స్వరం తగ్గించి ఆమెతో అంది

"ఈ మొగాళ్ళకేం పనా పాటా! ఎంత వయసొస్తేనేం, ప్రతీ రాత్రీ మనం కావాలి తల్లి కెప్పుడూ పిల్లల రంధి కాని ఆ మొగమహారాజు లివన్నీ గమ నిస్తారా! ఒక్కరోజు మనం నాగా పెడితే మొగవాళ్లు ఒప్పుకోరు అందులో ఈ శామ్యూల్ మహ కచ్చితం మనిషి ఏ పిల్లలతోనో అలసిపోయి ఏ రెండ్రో జులో పక్కకి తిరిగి పడుకున్నామో, ఇదిగో ఇలాంటి పేర్లు పెట్టి ఎక్కడలేని వేళాకోళాలూను!"

యాలిస్ మ్రాన్పడిపోయింది

ముగ్గురు పిల్లల తల్లి బయటపెట్ట వలసిన పోకిరీ కబుర్లేనా యివి!

ఆ మధ్య తను ఉండగానే ఎవరో ప్రశాంతి వయసు ప్రసక్తి తెచ్చారు

"ఓ ముప్ఫై ఏళ్ళయినా ఉండవా ఆవిడకి ?" అనుకున్నారు.

ఆ మాట చెవినపడి తాటి ప్రమాణాన లేచింది ప్రశాంతి.

"ముగ్గురు పిల్లల్ని కన్నంత మాత్రాన అప్పుడే ముప్ఫై ఏళ్ళు వచ్చేసాయా నాకు ? ముప్ఫై అని ఊరుకున్నారేం, అరవై అనకపోయారా ? రికార్డు తీసి చూడరాదూ, నా డేట్ ఆఫ్ బర్త్ ఏదో ? పెళ్ళి ప్రసక్తిలేకుండా ఈ అమ్మాయిలా ఉండిపోతే ఎవరికైనా పెళ్ళికూతుర్లా కనిపిస్తారు కాబోలు ! ఇంతా చేస్తే ఆ అమ్మాయి నా కంటే పెద్దదయ్ ఉంటుంది. ఏమంటావ్ ఏలిస్ ?"

తను మాట్లాడలేదుగాని ఆ మాటకి అందరూ నవ్వుకున్నారు.

"వీళ్ళకి నా మాటంటే నవ్వులాటగా ఉంది. నా డేట్ ఆఫ్ బర్త్ ఉన్న స్కూలు రికార్డు వీళ్ళకి అందనివ్వకండి."

అని బాస్‌తో ఫిర్యాదు చేసింది ప్రశాంతి.

ఆ రాత్రి రాత్రంతా ఆమె కబుర్లన్నీ చెవుల్లో గింగురుమని తిరుగుతూనే ఉన్నాయి యాలిస్‌కి. అన్నిటికన్న ఎక్కువగా "నాగావళి" అనే నాలుగక్షరాలూ పదే పదే ఆమె చెవుల్లో రొద చేయసాగేయి. నాలుగేళ్లు వెనక్కిపోయి ఆ నాటి సముద్ర పొద్దున మదన్‌తో ఆమె తొలి కలయిక నెమరు వేసుకోసాగింది ఆమె మనసు.

చెట్టు కొమ్మమీంచి కిందికి వంగిన ఏసుక్రీస్తు అందమైన మొహాన్ని ముద్దాడదామనే చిన్ననాటి కోరిక - ఎప్పుడు కారు హారన్ వినపడుతుందా, పక్క తోవన పరిగెత్తు కెళ్ళి ఎప్పుడు మదన్ ఒళ్ళో పడదామా అనే ఆ ఉడుకు వయసు పడే తపనా - కిరణ్ భార్యా తమ ఇంటికి వచ్చి తనూ ఇలా లోపలికి వెళ్ళగానే చూడలేదనుకుని ఒకరి మీద ఒకరు ఒరిగిపోవడం ... ముగ్గురు బిడ్డల తండ్రి అయిన శామ్యూల్ 'ఆ విషయంలో' మాత్రం అతి కచ్చితంగా ఉండడం...

ఇదేనా, జీవితం ఇంతేనా ?

యాలిస్ ఎందుకోగాని నిలదొక్కుకో లేకపోయింది. లేచి లైటు వేసింది. ఏదో పుస్తకం చదువుకుందామని ప్రయత్నించింది గాని దానిమీద మనసు నిలుపుకో లేకపోయింది.

లేచి నిలువుటద్దం ముందు నిలుచుంది. ఎగురుతున్న గుండెలు చెబుతున్న గుహ్య సందేశం ఏమిటి ? కళ్ళల్లోని ఎరుపు ఎరుకపరుస్తున్నదేమిటి ?

అద్దం ముందు నిలవలేకపోయింది. లైటార్పేసింది. మంచంమీద వెలికిలా పడుకుంది. ఇలాంటి ఒంటరితనపు అల్లరి ఇదివరకు తను పడంది కాదు. కాని

ఇవాళ చెవులు మూసుకున్నా అదె మాట.

"ఒక్కరోజు మనం నాగా పెడితే మగవాళ్ళు ఒప్పుకోరు !"

ఈసారి కళ్ళు మూసుకుంటే మరో రకం దృశ్యం.

అందులో ఆడది తనే.

తన దగ్గిరగా కూచుని తనని దగ్గిరగా తీసుకుంటున్నది ఎవరు ? ఎవరూ ?

ఆమె రక్తమంతా గుండెంలోకి ఎగ్రబాకినట్టయింది.

అవును- ఆ రోజు - ఆ సాయంకాలం - పార్కులో తన్ను దగ్గిరగా తీసుకోబోయింది ప్రభూ కాక మరెవరు !

యాలిస్ తలగడాను దగ్గిరగా తీసుకుని కౌగలించుకుంది.

తలగడా పొరంలో గరగరలాడే తాగితం.

వయసు వేడిలో గిరగిరా తిప్పివేసే తాగితం.

నిజంగా శామ్యూల్ కేనా అది కావలసింది ?

కాదు ... కాదు ... ముగ్గురు బిడ్డల తల్లి అయినా అది కావలసింది ప్రశాంతికే. ఆడది మరోలా ఎలా చెబుతుంది !

ఇరవై రెండైనా వెళ్ళని తనకేనా ఎప్పుడూ ఏమీ అక్కర్లేనిది !

ఏమిటింత సిగ్గుచేటుగా ఆలోచిస్తున్నది తను !

లతటువని పట్టి అని బైబలు అనంది. బైబిల్ మధ్య పెట్టిన సేవింగ్సు బ్యాంకు ప్యాసు బుక్కు ఇవతల పడింది.

తీసి చూసింది. నాలుగువేల రెండు వందలు !

బాబు జ్ఞాపకం వచ్చాడు. వాణ్ణి తలుచుకోగానే తక్కిన తన తలపులన్నిటికీ సిగ్గుపడిపోయింది యాలిస్.

"మీ అమ్మ సిగ్గుమాలిన ఆలోచనలు చూసి నవ్వుతున్నావా బాబూ ! నూట ఎనభై తెచ్చుకుంటున్నా ఎనభై ఉంచుకుని నూరు రూపాయిలు ప్రతి నెలా నీ కోసం జమకట్టేస్తున్నాను. పొద్దుట పూట కొత్తగా ట్యూషను కుదుర్చుకున్నాను. సాయంకాలం డ్రైవు నేర్చుకుంటున్నాను. కాలంలోని ప్రతి క్షణమూ కూడబెడుతున్నాను. ఒక్కొక్క స్వేదబిందువూ ఒక్కొక్క పైస కింద మార్చి నిలవజేస్తున్నాను. ఇన్నాళ్ళ మీ అమ్మ పట్టుదల ఏమైందని వేళాకోళం చేస్తున్నావా నా చిట్టి తండ్రీ !"

"లేదురా, లేదు ! ఇంకెప్పుడూ ఇలా చెయ్యను. ఆ రోజు అదివారం నాడు నిన్ను తెచ్చుకునే లా పాయింటు కోసం ప్లీడరు వస్తే ఇలాంటిదే ఇంకో మైకంలో పడి ఆ మాటే మరచిపోయాను ... మళ్ళీ ఇవాళ ఇలాంటి దుర్మార్గపు ఆలోచనలకు చోటిచ్చాను.

నీ మీద ఒట్టు. ఇంకెప్పుడూ యిలాంటి తప్పుడు తలపులు రానియ్యనుగా!

"ఇంకెన్నాళ్లు, మరో పది నెలలు! అయిదువేలూ అవగానే మరో అయిదు నిముషాలు ఆగుతానా నేను! నీ కోసం పోరాడి నిన్ను గెలుచుకుని తీరుతాను. నువ్వే నా ప్రపంచం. నా ప్రాణం. నిన్ను దగ్గిరెట్టుకుని నిన్ను చూసుకుని మురిసిపోతూంటే ఇంకెవరు కావాలిరా, ఇంకేం ఆలోచనలు వస్తాయిరా యీ అమ్మకి!

ప్యాన్ బుక్ మళ్ళీ బైబిల్‌లో పెడుతూంటే అందులో ఎఱ్ఱ సిరాతో అండర్ లైన్ చేసిన వాక్యం ఒకటి ఆమెని ఆకర్షించింది.

"పాపులారా! ధన సంపాదన కోసం ఎందుకు ఆత్మను అమ్ముకొంటారు? ధనవంతుడు పరలోక రాజ్యంలో ప్రవేశించడంకంటే, సూది బెజ్జంలో ఒంటె దూరడం సులభం కాదా!"

ఒక్క నిముషం దెబ్బతిన్నట్టు అయింది. అయినా వెంటనే తేరుకుంది.

దయామయి కారులోనే చర్చికి వెడుతుంది. మైక్రోఫోను ముందే మత బోధ చేస్తుంది. వేలకొద్దీ మత విషయమైన కరపత్రాలు ప్రింటింగు మిషన్ లోనే అచ్చు అవుతున్నాయి. వెడల్పాటి కారూ, విశాలమైన చర్చీ, నిలువెత్తు చలవరాతి విగ్రహాలూ, నలుగురికి వినపడే ప్రసారయంత్రాలూ, ప్రింటింగు మిషన్లూ — ఇవన్నీ బీదవారికి అందుబాటులో ఉండేవి కానేకావు. అతి ఖరీదైన ఇలాంటి సాధనాలు ఉపయోగించే "ధనవంతుడు పరలోకరాజ్యం చేరడం అతి దుర్లభం" అని ప్రచారం చెయ్యడం వింతగా లేదా?

లేదు ... లేదు ... ఓడిపోయి, చీకటిలోపడి, తను నమ్మినదానినే తను కువ్యాఖ్య చేసుకుంటున్నది. "పాపమూ, పశ్చాత్తాపమూ" అనే ప్రకరణంతీసి గడగడ చదువుకుంది.

ఒకవేళ తనడి తప్పుడు మార్గమైనా తనని యీ విధంగా తయారుచేసింది మదనగోపాలస్వామే. ముల్లుని ముల్లుతో తియ్యక తప్పదు. పువ్వులా బతుకుతున్న తనని ముల్లుగా మార్చింది అతనే.

యాలిన్ దంతపు భరిణ తీసింది. మదన్ పంపిన ఉత్తరం మరోమారు చదువుకుంది.

మదన్! నా కొడుకుని నాకు అప్పచెప్పేవా, సరేసరి...లేదా నీ జీవితంలో ఇక సుఖమన్నది సరి!

పగతో కూడిన తృప్తితో ఆమెకి కొంతసేపటికి కాస్త మగత నిద్రపట్టింది.

(సశేషం)

నిజం నిష్ఠురం

బూర్లె నాగేశ్వరరావు

వజ్రగిరి నగరానికి ఎక్కడినుంచో ఒక బ్రాహ్మణుడు ఉగాది రాబోతూండగా దిగాడు. అతను పెద్ద చదువుకున్న వాడిలాగా లేకపోగా కొంచెం పిచ్చి వాడిలాగా కూడా కనిపించాడు. కాని అతను నలుగురి జాతకాలు చూసి, జరిగినదీ, జరుగుతున్నదీ ఏ మాత్రమూ పొరపాటు లేకుండా చెప్పాడు.

ఇంతలో ఉగాది వచ్చింది. ఆ రోజు సాయంకాలం ఊళ్ళోవాళ్ళు ఊరి దేవాలయంలో పంచాంగ శ్రవణం ఏర్పాటు చేసి, ఆ పనిని బ్రాహ్మడిమీద పెట్టారు.

ఆయన సంవత్సర ఫలితాలు చెబుతూ చిట్టచివరకు, "ఈ సంవత్సరం మొదలుకుని వరసగా మూడు సంవత్సరాలపాటు దేశంలో తీవ్రమైన కాటకం ఏర్పడబోతున్నది. అందుచేత గ్రామస్థులు ధాన్యం నిలువచేసుకుని పొదుపుగా వాడుకోవటం మంచిది," అని హెచ్చరించాడు.

పురాణ శ్రవణానికి వచ్చినవారిలో చాలామంది ఈ హెచ్చరికను లెక్క చెయ్యలేదు. ఆ దేశం సుభిక్షమైన దేశం. ఎన్నో తరాలుగా అక్కడి

ప్రజలు కాటకమన్నది ఎరగరు. కొద్దిమంది ఆ బ్రాహ్మడితో, "మాకు ఏ భయం వచ్చినా కరువు భయం మాత్రం లేదు. చుట్టుపక్కల దేశాలన్నీ క్షామం వాతపడినా మాకు తిండిలోటు ఉండదు. మా గాదెలు ఎప్పుడూ నిండుగా ఉంటాయి," అన్నారు.

బ్రాహ్మడు చేసిన హెచ్చరికను కొద్ది మంది వర్తకులు పట్టించుకున్నారు, కాని వాళ్లు పైకి ఏమీ అనలేదు.

గ్రామస్థులు తన హెచ్చరిక పట్టించు కోకపోయేసరికి, బ్రాహ్మడు తిన్నగా రాజుగారి వద్దకు వెళ్లి మూడేళ్లపాటు దేశం తీవ్రమైన తిండి కరువుకు గురి కాబోతున్నదనీ, కావాలంటే రాజుగారు నక్షత్ర జపాలూ, గ్రహశాంతులూ చేయిస్తే చేయించవచ్చుననీ చెప్పాడు.

పిచ్చివాడిలాగా కనిపించే బ్రాహ్మడి మాటల్లో రాజుకు గురి కుదరలేదు. ఆయన బ్రాహ్మడితో," "తరవాత చూస్తాం. అయినా దేశంలో నాలుగేళ్లకు సరిపడే ధాన్యం నిలువ ఉన్నది. మూడేళ్లు పండకపోయిన అంత బాధ ఉండదనుకుంటాను," అన్నాడు

"మహారాజా, నిలువ ఉన్న ధాన్యం మాయం కావటం కూడా కరువులో ఒక భాగమే. మీ దేశ ప్రజలకు తిండిదగ్గిరా పొదుపు తెలిసినట్టులేదు. వాళ్లను కొంచెం హెచ్చరికగా కూడా ఉండమనండి,'' అని చెప్పి బ్రాహ్మడు వెళ్లి పోయాడు.

అది మొదలు ఆ బ్రాహ్మణ్ణి చూసిన వాళ్లందరూ ఆయనే క్షామదేవత అన్నట్టు, భయం భయంగా చూడ సాగారు. నిజం నిష్ఠురం అన్నమాట అబద్ధం కాదుగదా!

బ్రాహ్మడు చెప్పినట్టే ఆ యేడు వర్షాలులేవు. ఒక్క రైతు కూడా తన పొలానికి నాగలి కట్టలేదు ధాన్యం వ్యాపారులు మంచి ధర పలికారు. నిలువ చేసుకున్నవాళ్లు తమ అవసరానికి ఉంచు కోగా మిగిలిన ధాన్యం హెచ్చు ధరకు అమ్మేశారు. కరువు రోజుల్లో రొక్కం అవసరమవుతుందని వారికి తెలుసు.

మొత్తంమీద ఆ యేడు దేశంలో ఎవరూ తిండికి ఇరకాటాన పడలేదు.

కాని మరుసటి సంవత్సరం కూడా వర్షాలులేవు. భూమి నెర్రెలు విచ్చి ఎడారిలా అయిపోయింది. కరువు రాక్షసి నోరు తెరిచింది. జనానికి తీవ్ర మైన తిండి కొరత ఆరంభమయింది జనం దగ్గిర ఉన్న డబ్బు ఆహార ధాన్యం కొనుగోలుకు ఏ మూలా చాల లేదు. ధాన్యం ధర పాపం పెరిగినట్టు పెరిగిపోయింది. అమ్మితే అట్టెడూ, కొంటే గిద్దెడూ అన్న సామెత అక్ష రాలా నిజమయింది.

రాజుకు ఏంచెయ్యటానికీ పాలు పోలేదు. ఆయన ధాన్యపు వర్తకులను

పిలిచి, వారివద్ద ఉంటే అదనపు ధాన్యాన్ని విడుదల చెయ్యమని కోరాడు తమవద్ద ఉండే ధాన్యం తమ కుటుంబాలకే చాలటంలేదని వాళ్లురాజుకువిన్నవించారు. వెంటనే వాళ్లు తమ ధాన్యపు బస్తాలను ఈశ్వరుడైనా కనిపెట్టలేనంత భద్రంగా దాచేసుకున్నారు.

బ్రాహ్మడు మాత్రం ధ్వజమెత్తాడు. ఆయన నగరంలో ఉండే ధాన్య వర్తకు లందరి దగ్గిరికీ వెళ్లి, "మీ దగ్గిర ఎంతెంత ధాన్యం నిలువ ఉన్నదీ నాకు తెలుసు. మీ రహస్యం నేను ప్రజలకు చెప్పానంటే వాళ్లు మిమ్మల్ని వదలరు. అందుచేత, మీరు ఉంచిన ధాన్యాన్ని బయటపెట్టండి. మీవద్ద ఉన్న ధాన్యం ప్రజలకు రెండేళ్లపాటు సరిపోతుంది," అన్నాడు.

ఈ విధంగా బ్రాహ్మడు బెదిరించిన వారితో నారాయణశెట్టి అనేవాడు ఒకడు. అతను మిగిలిన ధాన్య వర్తకు లతో కలిసి ఒకరాత్రి కుట్రచేశాడు. మర్నాడు వర్తకులందరూకలిసి రాజుగారి దర్బారుకు వెళ్లారు. రాజు వాళ్లను చూసి, కరువు సమస్యకు పరిష్కారం చెప్ప టానికి వస్తున్నారనుకుని చాలా సంతో షించాడు. కాని నారాయణశెట్టి కంట నీరు పెట్టుకొంటూ అన్నమాటలు విన గానే ఆయనకు గుండె జారిపోయింది

"మహారాజా! మేమంతా మరో దేశం వెళ్లిపోతున్నాం నావలు కూడా సిద్ధంచేసుకున్నాం తమవద్ద సెలవు పుచ్చుకోవటానికి ఇలా వచ్చాం," అన్నాడు నారాయణశెట్టి.

రాజు వాళ్లకు ధైర్యం చెబుతూ, "ఈ పని మీరెందుకు చేస్తున్నారు? ఈ కరువు శాశ్వతమా? అయినా, మీరు తిండిలేక చచ్చిపోతున్నారని నేను అను కోను. ఈ సంవత్సరం ఎలాగో తంటాలుపడితే, వచ్చే ఏడు వర్షాలు కురవటం ఖాయం. తిరిగి మీ వ్యాపా రాలు ఎప్పటిలాగే సాగుతాయి," అన్నాడు.

"అలా జరగదు, మహారాజా. ఆ బ్రాహ్మడు మాతో రూఢిగా చెబు తున్నాడు అతను వచ్చే సంవత్సరం కూడా కరువు ఉండేటట్టు చూస్తాడుట! అతను తల్చుకుంటే అంతపనీ చేసే లాగే ఉన్నాడు," అన్నాడు నారాయణ శెట్టి.

"ఎవరా సృష్టికర్త?" అని రాజు ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

"కిందటేడు మన దేశానికి శని గ్రహంలా వచ్చిన బ్రాహ్మడే. వాడు చూడటానికి పిచ్చివాడులాగే ఉన్నాడు గాని, సామాన్యుడు కాడు. కాకపోతే ఈ కరువు గురించి ముందే ఎలా చెప్పాడు?" అన్నాడు నారాయణశెట్టి.

"మీరు పొరపాటు పడుతున్నారు ఇంత దేశానికి కరువు వచ్చేశక్తి ఒక పిచ్చి బ్రాహ్మడి కుంటుందని మీరెలా

అనుకున్నారు, మీరెవరూ దేశం విడిచి వెళ్లటానికి వీల్లేదు," అన్నాడు రాజు.

వర్తకులు వచ్చినదారే వెళ్లిపోయారు. రాజుదగ్గిర వాళ్ల ఎత్తు పారలేదు. కాని బ్రాహ్మడు వాళ్లకు ప్రాణసంకటమై కూర్చున్నాడు. అతడు తమ నిలువలను ప్రజలకు చెప్పి, తమ ప్రాణాలకు ఎసరు తీసుకురాగలడు. అతడి పీడ ముందు వదిలించుకోవాలి. అందుకు వాళ్లు మరొక ఉపాయం ఆలోచించారు.

ఆకలి బాధ ఎక్కువైనకొద్దీ జనంలో వెర్రి ఆవేశం పెరిగిపోయింది. నారాయణశెట్టి కొందరితో, రాజుతో చెప్పినట్టే, ఈ కాటకం తెప్పించినవాడు దేవాలయంలో ఉండే బ్రాహ్మడని చెప్పారు. వాళ్లు వెర్రెత్తిపోయి, ఆ బ్రాహ్మణ్ణి పట్టుకుని చితకతన్ని, నారాయణశెట్టి ఇంటిముందరికి తెచ్చారు.

వాళ్లు ఆ బ్రాహ్మణ్ణి, "ఓరీ శని బ్రాహ్మడా ? మాకు కరువు ఎందుకు తెప్పించావు ? మమ్మల్నందర్నీ తిండి లేకుండా ఎందుకు చంపుతున్నావు ? నీ శనిని నువు తీసుకుపోతావా, పోవా ?" అని అడిగారు.

బ్రాహ్మడు వాళ్లతో "అయ్యా, మీరన్నది నిజమే. ఈ కరువు నా మూలంగానే వచ్చింది. దీన్ని త్వరలో నేనే పోగొట్టుతాను. నాకు కాస్త వ్యవధి ఇయ్యండి," అన్నాడు.

"ఆ పని చేసేదాకా నిన్ను కదలనియ్యం," అని ఆ జనం బ్రాహ్మణ్ణి నారాయణశెట్టి ఇంటి పక్కన ఉన్న ఒక పాడుపడిన ఇంట్లో పెట్టి, తాళం వేశారు.

బ్రాహ్మడు తన పరిస్థితి గురించి తలుచుకుంటూ, కిటికి నేల మీద పడుకున్నాడు. కొద్దిసేపట్లో ఏదో ధ్వని వినిపించింది. అది ఒక మూలనుంచి వస్తున్నది. అక్కడ ఒక కలు గున్నది. దానిలోనుంచి రెండు ఎలుకలు పైకి వచ్చి మరొక కలుగులోకి పోవటం బ్రాహ్మడికి కనిపించింది. ఆ ఎలుక నోట ధాన్యం ఉన్నది.

ఎలుకలు కలుగులోనుంచి ఎలా ధాన్యం తెస్తున్నాయి ? అవి జొరబడిన రెండో కలుగే వాటి నివాసం అయి ఉండాలి. మొదటి కలుగు ధాన్యంగల చోటికి దారిఅయి ఉండాలి. నారాయణశెట్టి ఇల్లు పక్కనే ఉన్నది. ఎలుకలు అతని ఇంటినుంచి ధాన్యం తెస్తున్నాయా ?

ఈ ఆలోచన రాగానే బ్రాహ్మడికి ఏనుగంత బలంవచ్చింది. అతను చూరు నుంచి గట్టివాసం ఒకటి విరిచి, దానితో కలుగును గబగబా తవ్వసాగాడు.

నారాయణశెట్టి ధాన్యం దాచిన చోటు ఎంతో దూరంలేదు. రెండుగంటలు

శ్రమపడి బ్రాహ్మడు అక్కడికి తాను దూరేకంత చేశాడు. తరవాత ఆయన తెల్లవార్లూ శ్రమపడి ఆ గోదామునుంచి ధాన్యంతెచ్చి, పాడుబడిన ఇంట్లో పెద్ద రాశిపోశాడు.

ఉదయం కాగానే కొందరు మనుషులు వచ్చి, "ఏం బ్రాహ్మడా, శని ఎంతదూరం వెళ్ళింది?" అని అడిగారు.

"తిండిలేని వాళ్ళను పిలవండి ప్రస్తుతానికి ఒకపూట గింజలిస్తాను", అన్నాడు బ్రాహ్మడు.

వాళ్ళు వెళ్ళి తమ వాళ్ళందరికీ చెప్పారు. తరవాత ఇతరులకు తెలిసింది. ఆ రాత్రి కూడా శ్రమపడి బ్రాహ్మడు నారాయణశెట్టి గోదాం ఊడ్చేసి, తానున్న ఇంట రాశిపోసి, జనానికి తిండి గింజలు పంచసాగాడు.

ఆకలి రోదనలు నిలిచిపోయాయి.

బ్రాహ్మడు కరువును పోగొట్టుతున్నాడన్న మాట నగరమంతా వ్యాపించింది.

ధాన్యవర్తకులకు ఇది విని రెండు రకాల దిగులుపట్టుకున్నది. ఈ బ్రహ్మడు ఇలా ధాన్యం అడిగినవారి కందరికీ ఇచ్చేస్తూంటే, తాము తమ ధాన్యాన్ని హెచ్చుధరకు అమ్మేదెలా? అసలు ఈ కాటకంలో ఈ బ్రాహ్మడికి పుట్లకొద్దీ ధాన్యం ఎక్కడినుంచి వస్తున్నది? నిజంగానే అతడి దగ్గిర అద్భుతశక్తులున్నాయా అని వాళ్లకు అనుమానం కలిగింది.

వాళ్లు బ్రాహ్మడి దగ్గిరికి వెళ్లి చాలా వినయంగా, "అయ్యా, ఈ పాడుబడ్డ కొంపలో ఉన్నట్టుండి ఇంత ధాన్యం ఎక్కడినుంచి వచ్చింది?" అని అడిగారు.

"నన్ను మీరు చావగొట్టించి ఈ కొంపలో పడేశారని తెలిసి నా మిత్రుడైన బేతాళుడు వచ్చి, జరిగిన సంగతి తెలుసుకుని, ఫలాని ఫలానివాళ్ల దగ్గిర ధాన్యం దాగి ఉన్నదని తెలిసికూడా జనానికి చెప్పనందుకు నన్ను కోప్పడి, ఎక్కడో గోదామునుంచి ధాన్యం తెచ్చి పోసిపోయాడు. కరువు ఉన్నంతకాలమూ ధాన్యం తెస్తూనే ఉంటానని మాట ఇచ్చాడు. అంతకంటె మరేమీ లేదు," అన్నాడు బ్రాహ్మడు.

బేతాళుడి పేరు వినగానే వర్తకులకు దడ పుట్టుకొచ్చింది. వాళ్లు వెంటనే తమ తమ ఇళ్లకు పరిగెత్తి తాము దాచిన ధాన్యం చూసుకున్నారు. నారాయణశెట్టి గోదాము ఖాళీ అయిఉన్నది. బేతాళుడు నరాయణశెట్టి ఇంటికి వచ్చాడని తెలియగానే మిగిలిన వర్తకులకు మరింత భయం పుట్టి, ఆ రాత్రికి రాత్రే, తాము దాచి ఉంచిన ధాన్యపు బస్తాలన్నీ పాడుబడ్డ ఇంటిముందు పేర్చిపెట్టి వెళ్లిపోయారు.

మర్నాడు బ్రాహ్మడు రాజువద్దకు వెళ్లి జరిగినదంతా ఉన్నది ఉన్నట్టు చెప్పి, ఆ ధాన్యం బస్తాలన్నీ స్వాధీనం చేసుకోమనీ, ప్రజలకు న్యాయమైన ధరకు అందించమనీ అన్నాడు.

రాజు బ్రాహ్మడికి క్షమాపణ చెప్పుకుని, మంచి బహుమానాలిచ్చాడు. వాటిని తీసుకుని ఆ బ్రాహ్మడు ఆ దేశం విడిచి వెళ్లిపోయాడు,

కేరాఫ్ పోస్ట్‌మాస్టర్

"మీరు రూమ్ లేదంటే ఈ వర్షపు రాత్రి ఎక్కడికి వెళ్ళగలను...? ప్లీజ్! ఎంతైనా ఫరవాలేదు. ఎలాంటి రూమైనా ఫరవాలేదు. ఎడ్జెస్టు చెయ్యండి." దీనంగా అడుగుతున్నాడు మెడికల్ రిప్రజెంటేటివ్ ముకుందరావు.

"సారీ, సార్! ఉంటే ఇవ్వమా? వాన తగ్గేదాకా కావాలంటే ఆ కుర్చీలో కూర్చోండి. అంతకు మించి మరేం చెయ్యలేను" తలవంచుకునే అన్నాడు హోటల్ గుమాస్తా ఏదో రాసుకుంటూ.

ఫస్ట్‌ఫ్లోర్‌లోంచి ఈ భాగవతమంతా

చూస్తున్న సుబ్బారావు క్రిందికి దిగివచ్చి 'రండి సార్ ! నా రూమ్‌లో ఉందురు గాని-రేపేదైనా ఖాళీ అయ్యేదాకా!' అంటూ ముకుందరావుని తన గదికి ఆహ్వానించాడు. మొహమాట పడుతూనే థాంక్యూ వెరీమచ్ సార్! అంటూ సుబ్బారావుని అనుసరించాడు ముకుందరావు.

సరిగ్గా అయిదేళ్ళ క్రితం వైజాగ్‌లో అదీ మెడికల్ రిప్రజెంటేటివ్‌లుముకుందరావు సుబ్బారావుల కలయికకి నాంది !

రాను రాను ఎన్నో చోట్ల కల్సుకుంటూనే వచ్చారు. నెలకి ఇరవై అయిదు రోజులు టూర్‌చేసి, మిగిలిన ఐదారు రోజులు హెడ్‌క్వార్టర్స్ విజయవాడలో సేదతీర్చుకుంటూ ఉంటారు వాళ్ళు !

ఐదేళ్ళ క్రితం...పరిచయం అవక ముందు ఎవరికెవరో...? బట్. ఆ తరువాత మాత్రం...ఒకళ్ళకొకళ్లైపోయారు వాళ్ళు !

*　　*　　*

సుబ్బారావు చాలా కలుపుగోరు మనిషి. మంచితనం, పరోపకారం అతని జన్మతోసహా వచ్చేశాయి. ఇవన్నీగాక అతడో జాలి మనిషి! తనకేకాదు, ఎదుటివాడికయినా చిన్న కష్టంవస్తేచాలు, తల్లడిల్లిపోతాడు. ప్రక్కవాడు ఆకలితో పడుకుంటే అతనికి భోజనం సహించదు. ఆకలితో దహించుకుపోయే వాడికొక్కడికి అన్నం పెడితే...పదిమంది అతనికి పెడతారు. ఇది సుబ్బారావు నమ్మిన సిద్ధాంతం! లేనివాడికి తగినంత సహాయం చెయ్యడమే అతని ధ్యేయం.

అందుకే,

వచ్చే ఐదారు వందల జీతం...ప్లస్ బేటాడం డబ్బుల్లో మిగిలిందేగాక, మరో వందో ... రెండొందలో అప్పుచేస్తూ ఉంటాడు ప్రతినెలా!

ముకుందరావు కూడా ఇంచుమించు సుబ్బారావులాందివా డే! అయితే ఎటొచ్చీ అప్పుజేసి మాత్రం పరోపకారం చెయ్యడు.

'చెయ్యడు' అంటే చెయ్యలేడు అని అనుకోవాలి! అతని కెనకాల పదిమంది కూర్చుని తినేవాళ్ళున్నారు. వాళ్ల డొక్కలు మాడ్చి...మరొకళ్ళ కడుపులు నింపలేడు.

అదీ, అతని పరిస్థితి... !

*　　*　　*

సుబ్బారావూ, ముకుందరావూ హెడ్‌క్వార్టర్స్ విజయవాడ నుంచి...సాధారణంగా ఒకే రోజున బయల్దేరుతారు.

సుబ్బారావు మెయిల్ రూట్‌లో వైజాగ్‌దాకా వచ్చి, అక్కడ్నుంచి రాయపూర్‌దాకా, ముకుందరావు సర్కార్ ఎక్స్‌ప్రెస్ రూట్‌లో కాకినాడదాకా ప్రయాణంచేసి, అక్కడ్నుంచి మెయిల్ లయినులో వైజాగ్ మీదుగా ఒరంపురందాకా—వెళ్తారు.

చిన్నసైజు కంపెనీల్లో ఉద్యోగా

లేమో.. పాపం వాళ్ళు అంతలేసి ప్రయాణాలు చెయ్యక తప్పదు మరి!

తిరుగు ప్రయాణంలో ఇద్దరూ మళ్ళీ వైజాగ్‌లో కల్సుకుంటారు. అక్కడే ఐదారురోజులు గడపడానికి వాళ్ళకి అవకాశం దొరికేది. అలా వైజాగ్ వచ్చీ రాగానే వాళ్ల యెప్పుడూ బసచేసే లాడ్జింగులో ఇండెక్స్ బోర్డుమీద పడిపోతుంది. వాళ్ళ దృష్టి.

సుబ్బారావు వచ్చాడా? అని ముకుందరావు, ముకుందరావు వచ్చాడా? అని సుబ్బారావు—ఆత్రుతగా చూస్తుంటారు.

* * *

ఈ సారి మామూలుగానే బరంపురం వైపు క్యాంపుకెళ్ళిన ముకుందరావు పని ముగియగానే ... వైజాగ్ వచ్చేశాడు. వచ్చి రావడంతోటే పోస్టాఫీసుకి వెళ్లి ఉత్తరాలు చూసుకునేసరికి......అతని గుండె ఆగిపోయినంత పనయింది...!

"వ్యాపార విషయాలలో నువ్వు శ్రద్ధ తీసుకుంటాను" అని మాటఇచ్చినానిలుపుకోలేకపోయావు. ఫలితంగా కంపెనీ ప్రొడక్ట్సకి మార్కెట్ పడిపోయింది. పైపెచ్చు నీ ప్రవర్తన సరిగా లేదని మాకు అనేక డీలర్సు దగ్గర్నుంచి కంప్లెయింట్సు కూడా వచ్చాయి.

కాబట్టినిన్ను ఈఉత్తరంఅందినరోజు నుంచి...పనిలోంచి తొలగించడమైనది. దాని ప్రకారం,..

ఆ రోజునుంచీ నీకు జీతం గానీ బేటాలుగానీ ఇవ్వడం జరగదు. వీలైనంత త్వరలో డివిజనల్ ఆఫీసుకి వచ్చి నీ దగ్గర మిగిలిపోయిన శాంపిల్సూ, హ్యాండ్‌బ్యాగూ వగైరాలు మాకు అందజేసి..., నీ అకౌంట్స్ సెటిల్ చేసుకోవాల్సింది...!...

డివిజనల్ మేనేజర్

ముకుందరావుకి బుర్ర పనిచెయ్యడం మానేసింది. బాస్ ఉత్తరం చదువుకునేసరికి. నిశ్చేష్టుడై అలాగే వుండిపోయాడు కాసేపు.

"అయ్యగారూ! దసరా మామూలివ్వించరూ—!" అంటూ వినయంగా చేతులు కట్టుకుని నిల్చున్న పోస్టాఫీసు బంట్రోతు చేతిలో ఓ రూపాయిపెట్టి, గట్టిగా నిట్టూరుస్తూ, వడి వడిగా నడిచాడు ముకుందరావు లాడ్జికి!

* * *

"అనవసరంగావర్రీఅవక ముకుందం ...! ఇది కాకపోతే మరొకటి నేనిప్పిస్తాను నీకు ఉద్యోగం! సరేనా?" వెన్ను తట్టాడు సుబ్బారావు ఆ మర్నాడు రాయపూర్ నుంచి వచ్చీ రాగానే సంగతి తెల్సుకుని.

"అదంత ఈజీ కాదు సుబ్బారావ్! మరోచోటికి ఉద్యోగంకోసం వెళ్ళితే ఎవడయినా అడుగుతాడుఉన్న ఉద్యోగం నేనెందుకు మానేశాననీ, లేకపోతే ఎందుకు పీకేశారనీ,...! ఖర్మ నా

రోజులిలా ఉన్నాయి. వెళ్ళిపోతాను ఇంటికివాళే! ఉద్యోగం లేనివాడికి ఈ లాడ్జింగు ఖర్చులు కూడా ఎందుకు...? శుద్ధ దండుగ!" నిట్టూర్చాడు ముకుంద రావు.

"ఊరికే డీలా అయిపోకు ముకుందం ...! ఉద్యోగం అంటే జ్ఞాపకం వచ్చింది. మా కంపెనీలోనే ఓ జూని యర్ రిప్రజెంటేటివ్ పోస్టు ఖాళీగాఉంది. మొన్న కాన్ఫరెన్సుకి వెళ్లినప్పుడు మా బాస్ చెప్పాడుకూడా చాకులాంటి కుర్రో డ్నెవర్నైనా చూడవయ్యా! అని, నేను రికమండు చేస్తాను. బాస్ హైద్రాబాదు లోనే ఉన్నాడింకా. నీ అప్లికేషను అక్కడికి పంపించేస్తే... అవసరమైతే ఇంటర్వ్యూపంటిడక్కడేచేసేసిబొంబాయి వెళ్లగానే ఆర్డర్సు పంపించేస్తాడు. అంతా పది పదిహేను రోజుల్లో నువ్వు మళ్లీ సర్వీసులో జాయినవ్వొచ్చు ...!" ముకుందరావు భుజంతట్టి మరీ చెప్పాడు సుబ్బారావు.

"ఏమో సుబ్బారావ్! నా కంతా అయోమయంగా ఉంది. గంపెడు సంసా రాన్నెలా ఈదుకురావాలో తెలియటం లేదు. గాడిదకొడుకులు నెత్తిమీద పెట్టు కున్నంతకాలం పెట్టుకున్నారు నాలాంటి. వాడు కంపెనీకి 'వజ్రం' అని అందలం ఎక్కించారు. ప్చ్! ఏం లాభం సుబ్బా రావ్.. ? కాని ఒకటి నా మీద ఎవడో గిట్టక రాసుంటాడు, గాని...కాకపోతే మార్కెట్ పడిపోవడ మేంటి ... ? ఏమంటావు...?" ముకుందరావు తన్ను తాను ఓదార్చుకునే స్థితికి వచ్చేశాడు.

"అవన్నీ ఇప్పుడెందుకు ముకుందం! మనం జరగబోయేది ఆలోచించాలి. నువ్వు వెంటనే అప్లయిచేసేసెయ్. ఇదిగో బాస్ అడ్రసు. వస్తాను. నాకింకా అనకా పల్లి ఏరియాలో పనుండిపోయింది. మళ్లీ ఎల్లుండి కల్సుకుందాం...!" అంటూ సుబ్బారావు వెళ్లిపోయాడు.

ఉద్యోగం వస్తున్న ఆశ లేక పోయినా, సుబ్బారావు మాట తీసెయ్య లేక అప్లయిచేశాడు ముకుందరావు, "కేరాఫ్ పోస్టుమాస్టర్...విశాఖపట్నం అనే అడ్రసిచ్చి.

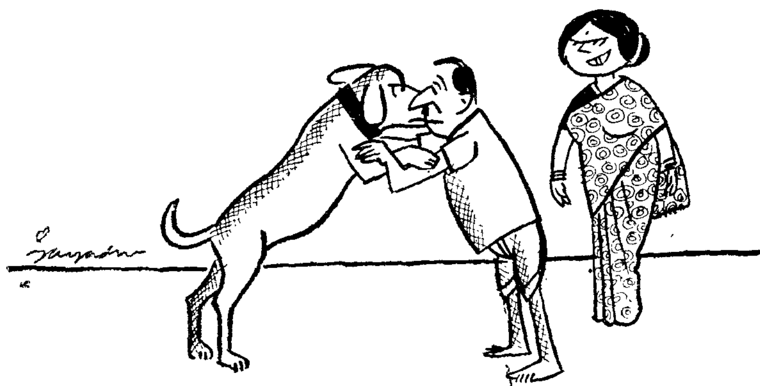
రెండురోజులు ఓపిక పట్టిన తరువాత పోస్టాఫీసులోనే మకాం వేశాడు, జవాబు కోసం.

నాలుగోనాడు రిప్లయి వచ్చింది, ముకుందరావుకి.

"మీ అప్లికేషను అందింది. అర్హ తలూ, అనుభవం ఉన్న మీలాంటి యువకులకు మా కంపెనీ యెప్పుడూ స్వాగతం చెపుతూనే ఉంటుంది. మూడు వందల జీతం ప్లస్ రోజువారి బేటాలేకాక హ్యాండ్సమ్ బోనసుకూడా ముడుతుంది మీకు...!

నేను బొంబాయి వెళ్లి మీకు అపా యింట్‌మెంట్ ఆర్డరూ, టూర్ ప్రోగ్రాం, కఒనెల అడ్వాన్సు పంపిస్తాను. హైదా

ఊఁ కానివ్వండు! ఎవరు గెలుస్తారో
చూద్దాం!! గెలిచిన వాళ్ళనే యీ పూటకి అన్నం!!!

బాద్‌లో ఓ నెల్లాళ్ళ ట్రైనింగు తరువాత మీరు లైనుమీదికి వెళ్ళవచ్చు—!

మా రిప్రజెంటేటివ్ సుబ్బారావుమీకు అన్నివిధాలా సహకరిస్తాడు....

డివిజనల్ మేనేజర్"

ఎగిరి గంతేశాడు ముకుందరావు ఉత్తరం చూడంగానే! సుబ్బారావు మిత్రుడు కాదు. నిజంగా తనపాలిటి దేవుడు అతనికి ఈ సంగతి చెబితె ఎంత సంబరపడతాడో—? సమయానికి లేడు. విజయనగరం పనుందని వెళ్లాడు... రాగానే చెప్పాలి" ముకుందరావు ఆనందం పట్టలేకుండా వున్నాడు.

* * *

"కంగ్రాట్స్ మైడియర్ ముకుందం! నే చెప్పాగా, మా బాస్ చాలా మంచివాడని. గుడ్‌లక్ మై బోయ్! ఇదిగో బ్యాగు...!"

"వ్వాట్—? నీ బ్యాగిస్తున్నావేమిటి గురూ, జోక్ చేస్తున్నావా...?"

"జోక్ కాదు ఆర్డర్సు...! వైనించి ఆర్డర్సిలాగే వచ్చాయి ముకుందం...! కావాలంటే చూడు. సుబ్బారావు జేబులోంచి ఉత్తరం తీసి ముకుందరావు చేతిలో పెట్టాడు.

"డియర్ మిష్టర్ సుబ్బారావ్!

మేము మీకెన్ని సదుపాయాలు సమకూర్చినా, దానికి విశ్వాసం చూపించక పోవడమే కాకుండా మమ్మల్నే మోసగించాలని చూస్తున్నారు మీరు. వైజాగ్ నుంచి మీ స్నేహితుడు ముకుందరావు పంపిన అప్లికేషన్‌లో నేను ఇవాళ కలుసుకున్న మీ రిప్రజెంటేటివ్ సుబ్బారావు ద్వారా మీ కంపెనీలో ఒక వేకెన్సీ ఉందని తెలిసింది, అంటూ వ్రాశాడు.

అంటే అతను మిమ్మల్ని కల్సి

కున్నది పధ్నాలుగొ తారిఖన్నమాట.. ; ఆ రోజున మీరు మీ స్వదస్తూరీతో వ్రాసిన "డైలీ రిపోర్టు" ప్రూపు ప్రకారం ఇంకా రామ్‌పూర్‌లో ఉన్నట్టే!

దీన్నిబట్టే మా కర్థమౌతోంది, రామ్‌పూర్ సైడ్‌బిజినెస్ దెబ్బతినడానికి కారణం... !

కంపెనీ రూల్స్ ప్రకారం, 'బిజినెస్' నెగ్లెక్ట్ చేసేవాళ్ళకిచ్చే డిసిప్లెనరీ యాక్షన్ క్రింద మిమ్మల్ని ఈ ఉత్తరం అందిన క్షణంనుంచీ పనిలోనించి తొలగించడమైనది.

మీ బ్యాగూ, శాంపిల్సు, లిటరేచరూ వగైరాలు, మేము కొత్తగా అపాయింట్ చేసిన మిష్టర్ ముకుందరావుకి అప్పజెప్పవలసింది...! మీ అకౌంట్స్ త్వరలో సెటిల్‌చేసి, మీకు రావలసింది మీ యింటికే పంపుతాము,

ఎప్పుడూ మీ శ్రేయస్సును కోరే...
డివిజనల్ మేనేజర్''

ఉత్తరం చదివి, దాదాపు కళ్ళలో నీళ్ళు పెట్టుకున్న ముకుందరావు "నీ నోట్లో మట్టి కొట్టలేను నేను. నేను చెయ్యలేను బాబూ ఈ ఉద్యోగం...! ఉద్యోగం పోతే పొయ్యింది గానీ... నీకు అన్యాయం జరుగుతుంటే మాత్రం చూడలేను. ప్లీజ్! తారీఖు పొరపాటున వ్రాసాను అని వ్రాసేస్తాను మీ బాస్‌కి." అంటూ గొడవ చెయ్యడం మొదలెట్టాడు

"ముకుందం.. ! నీ పిచ్చిగానీ, నువ్వెన్ని అరచినా వాళ్లు నీకివ్వబోయే ఉద్యోగం ఆపగలరుగానీ ... నాకు మాత్రం మళ్ళీ ఇవ్వరు. మరో దార్లో పోయే దానయ్యని ఓ వంద తక్కువకి బేరం ఆడుకుని కుదుర్చుకుంటారు. అప్పుడిద్దరం కూడా నోట్లో వేలేసుకుని కూర్చోవాలి...!"

"అందుకని ..?"

"అందుకనే ముకుందం... నువ్వైనా ఈ ఉద్యోగం నిలబెట్టుకో! పెళ్ళాం పిల్లలూ గలవాడివి, మరో ఊత దొరికేదాకా, నేను నీ అసరాలో ఉంటాను, సరేనా...?"

"సుబ్బారావ్! ఇలా జరుగుతుందని కల్లోకూడా అనుకోలేదు. నన్ను క్షమించవూ...!" గొల్లుమన్నాడు ముకుందరావు.

"ఛ ! తప్పు ఊరుకో! యూ ఆర్ ఇన్నోసెంట్" వెన్ను తట్టాడు సుబ్బారావు.

* * *

"మీ రిచ్చిన సూటూ బూటూ వేసుకుని కనపడిన ప్రతివాడినీ ముఖస్తుతి చేస్తూ...బజార్లవెంట బ్యాగు పుచ్చుకుని ఎండకూ, వానకూ తిరిగిన నన్ను... బిజినెస్ ఇంప్రూ చేశావంటూ ఎడిషల్ ఇంక్రిమెంట్లిచ్చారు. బోనసులిచ్చారు. షేక్‌హ్యాండ్లిచ్చారు సర్టిఫికెట్లిచ్చారు, పనికిరాని మందుల్నికూడా అంద

మైన సీసాల్లో పోసి, మరింత అందమైన అట్టపెట్టెల్లో పెట్టి...ఇవి మందులుకావు అమృతం అని అనిపించారు నాచేత

ఊళ్లో జబ్బులున్నా, లేకపోయినా, డాక్టర్లని చేతి లో బొమ్మలుగా ఉపయోగించుకునే కీల కాన్ని 'ట్రైనింగ్' అన్న పేరుతో మాకు నూరిపోసి. మా చేత ఎందరో నిర్భాగ్యుల్ని మోసగింపజేశారు.

అలాంటి తప్పుడు పన్లు చేసినప్పుడల్లా...సెహబాష్ అన్నారు...!

కాని,

కాఫీ నీళ్ళైనా దొరకనిచోట, నిద్రాహారాలు మాని (అసలు వాటి సంగతి మరచిపోయి...) నాలుగు రోజుల్లో చెయ్యాల్సిన పని నేను రెండురోజుల్లోనే పూర్తి చేసుకుని ... ఒకింత విశ్రాంతి తీసుకుంటే మాత్రం...డిసిప్లనరీ యాక్షన్ తీసుకోవాలనుకున్నారు.

ఇదేనా మీరు మా పట్ల చూపాల్సిన ఆదరణ...? ఇదేనా మీరు చూపాల్సిన కృతజ్ఞత...? పాత న్యూస్‌పేపర్‌లా తీసి పారేశారు అవసరం తీరగానే! మీకు దయ లేదా, ? జాలి లేదా? సానుభూతి లేదా? అంటూ ఏవేవో వ్రాయాలనుకున్నాడు. సుబ్బారావు వాళ్ళ బాస్‌కి.

కాని ఎందుకో ఆ పని చెయ్యలేదు- ఇవన్నీ మర్చిపోయి, కళ్లుమూసుకుని హాయిగా నిద్రపోయాడు...!

* * *

ప్రొమోషన్ లెవల్‌దాకా వచ్చిన సుబ్బారావుని ఎలాగైనా పడగొట్టాలి!

కాని, ఎలా? ఎలా?

అని ఎదురుచూస్తూ—ఆ ప్రమోషని తన 'చుట్టానికే' ఇవ్వాలి అని నిర్ణయించుకుని, సుబ్బారావుని అడ్డు లేకుండా చేసుకోడానికే, తిరిగి సుబ్బారావంత యోగ్యుడ్ని—అతని ద్వారానే సంపాదించడానికే—నిరంతరం ప్లాను వేసుకుని కూర్చున్న అతని బాస్‌కి అదృష్టంగా ఇన్నాళ్ళకి ఛాన్సు దొరికిందని అందుకనే ఇంతచిన్న విషయాన్ని కూడా కావాలని రాద్ధాంతంచేసి—అతని ఉద్యోగం పీకించాడని —పాపం సుబ్బారావుకి తెలియదు—

ముకుందరావుకి తెలిసింది!

అదీ,

మూడేళ్ళ తరువాత;

అతనూ, ఇంచుమించు అలాంటి పరిస్థితుల్లో ఇరుక్కున్నప్పుడే!

విజయావారి సినిమాకథ

(గత సంచిక తరువాయి)

6. నిప్పులాంటి నర్సింహం తప్పటడుగు

అలవాటులేని శిలువ నా మెడలో గొంగళీపురుగులా మెదులుతోంది - ఇది ఎప్పుడు తీసి పారేద్దామా అని నా కాకచే తొందర. ఈ మత్తయ్యగాడు ఎంతకీ రాడేం ? దగ్గర దగ్గర అయి దవుతోంది - నాలుగు గంటలకే తీసు కొస్తానన్నాడు ఆ పెద్దమనిషి నెవర్నో. గదిలోంచి వీధి గుమ్మంలోకి, వీధి గుమ్మంలోంచి గదిలోకి తెగ తిరిగాను. ఆఖరికి విసుగెత్తి కూర్చున్నాను. అప్పు డొచ్చాడు మేథ్యూ - ఆసామీని వెంట బెట్టుకుని.

"వీరు గేబ్రియేల్ గారని - నీ కోసమే వచ్చారు", అన్నాడు.

"ఏ ఊరండి మనది ? నాతో ఏం పని ?" అన్నాను.

గేబ్రియేల్ సమాధానం చెప్ప కుండా నా వంక ఎగాదిగా చూస్తున్నాడు. నా ఒంటిమీద తేళ్లూ, జెర్రులూ పాకినట్టయింది.

"చెప్పండి" అన్నాను కాస్త చిరాగ్గా.

"చెప్పేదేముంది, కుర్రాడు నచ్చాడు", అన్నాడు ఆ పెద్దమనిషి.

కుర్రాడు నచ్చాడంటాడేమిటి ? పిచ్చాసుపత్రినుంచి వచ్చాడా ? ఇంతలో మేథ్యూ కలగజేసుకున్నాడు-

"అదేరా ! మీ చెల్లాయికి పెళ్ళి కుదిరిందన్నావుగా, ఆ సంగతే చెబు తున్నారు."

గేబ్రియేలు అందుకున్నాడు-

"అది చెప్పేదేముంది ? ఎప్పుడో సెటిలయింది. ఇప్పుడు నే నొచ్చింది, మా అమ్మాయి రోసీని నీకు సెటిల్ చేద్దామని."

"క్రిష్ణ, క్రిష్ణ", అన్నాను పైకే- అనుకోకుండా వచ్చేసింది. పుట్టింది బ్రాహ్మణ పుట్టుకగదా ! గేబ్రియేలు బిత్తరపోయి చూశాడు-

"ఏసునాదా! క్రిష్టా అంటా నేమిటి?"

మేథ్యూది చురుకైన బుర్ర. సద్ది చెప్పేశాడు—

"ఆర్నెల్లు సావాసం చేస్తే వారు వీరవుతారట, నాతో స్నేహం చేస్తు న్నాడు గదండీ!" అన్నాడు.

"అవును, చేరకూడని చోటికి చేరాడు మరి", అన్నాడు గేబ్రియేలు.

"నాకిప్పుడు శలవు దొరకదండీ, పిల్లని చూడ్డానికి రాలేను", అన్నాను.

"మీరెక్కడికీ రానక్కర్లేదు. నేనే తీసుకొచ్చి చూపిస్తా. సర్కారు ఆస్ప త్రిలో ఉంది."

చచ్చాం! అన్యాయంగా నన్ని ఇరుకులో పెట్టాడు మత్తయ్యగాడు.

"ఏం జబ్బు?" అన్నాను కసిగా.

"జబ్బేంటి, సర్కారు ఆస్పత్రిలో నర్సు" అన్నాడు గేబ్రియేలు గర్వంగా.

మత్తయ్య చెప్పాడు-

"మా వాడికిప్పుడు శలవు దొరక దండీ - ఆదివారం వచ్చి చూస్తాడు లెండి - మీరుండేది మీ అమ్మాయి దగ్గరేగా?"

మా ప్రాణాలు తియ్యటానికి వచ్చిన వాడు అంత సులభంగా వదిలి పెడతాడా!

"నేనక్కడ ఉండటానికి వీల్లేదే! అది హాస్టల్లో ఉంటోంది, అల్లుడుగారూ! నుయ్యి ఎక్కడుంది?" అన్నాడు.

నాకు వొళ్ళు మండిపోయింది, ఈ శనిగ్రహం మా నెత్తిమీదే మకాం పెట్టే ట్టున్నాడు - మత్తయ్యవంక కోపంగా చూశాను. వాడు నా వంక దీనంగా చూశాడు -తన పరువు కాపాడమన్నట్టు. గేబ్రియేల్‌తో అన్నాడు-

"ఇక్కడ నుయ్యి లేదండి-ఆ దొడ్లో కుళాయి ఉంది."

గేబ్రియేలు స్నానం చెయ్యటానికి వెళ్ళాడు.

"ఇప్పుడెలాగరా!" అన్నాను.

మత్తయ్య మాత్రం ఏం చెపుతాడు! "బాబ్బాబు" అంటూ నన్ను బతిమాలాడు.

"రేపు ఆ రోసిని పట్టుకొచ్చి దింపు తాడే! అప్పుడేం జెయ్యాలి?" అన్నాను.

''అప్పుడు చూసుకుందాం ! ఈ రాత్రికేం ప్రమాదం లేదుగా!" అన్నాడు మత్తయ్య.

ఇంతలోకే గేబ్రియేలు ముఖం తుడుచుకుంటూ వచ్చాడు లోపలికి, నీళ్ళు కరుస్తున్నాయట. స్నానానికి నన్ను వేణ్ణీళ్ళు పెట్టమంటాడు. అదేం కుదరదు అన్నాడు మత్తయ్య. ఆ తర వాత అకలేస్తోంది అన్నాడు గేబ్రి యేల్. కారియర్ విప్పి వడ్డిస్తున్నాడు మత్తయ్య.

"అంతా గడ్డేనా ? అల్లుడుగారూ ! కోడికూర, చేపలవేపుడు పట్రండి కాస్త" అన్నాడు గేబ్రియేలు.

మత్తయ్యకి ఒళ్లుమండింది—

"అలాంటివేవీ ఇక్కడికి తీసుకు రావడానికి వీల్లేదండి !" అన్నాడు కాస్త గట్టిగానే—

అంతతో ఊరుకుంటాడా ? కొంత మంది చర్మం మహాదళసరి ఎదటి వాడు ఎంత చిరాకుపడ్డా పట్టించు కోడు. నన్ను మేరీమాత పటం పట్ట మ్మంటాడు. దానికి దణ్ణం పెట్టుకుంటేనే గాని భోంచెయ్యడట. నాకు వొళ్ళు మండిపోయింది—

"అయితే భోంచెయ్యకండి ! రేపు కొట్లు తెరిచేదాకా ఆగండి, కొని పట్టు కొస్తాను", అన్నాను.

"ఈ రోజుల్లో కుర్రాళ్ళకి బొత్తిగా శక్తి లేకుండాపోయింది", అంటూ నసిగి కారియరు ఖాళీచేశాడు.

గేబ్రియేల్ కామారపుజీడిలా తగులు కున్నాడు. ఏదో పది నిమిషాలు మేథ్యూగా నాటకమాడితే సరిపోతుందని వొప్పుకున్నాను. ఇప్పుడీ నాటకం ఎన్నాళ్ళు సాగించాలో ఏమో ! ఇతని ధోరణి చూస్తే, పర్మనెంటుగా ఇక్కడే తిష్ఠవేసేటట్టున్నాడు. పైగా నన్ను చూడగానే చెప్పేశాడు కుర్రాడు నచ్చా డని. రేపు ఆదివారం ఆ అమ్మాయిని పట్టుకొచ్చి, చర్చికి నడు, నీకూ దీనికీ పెళ్ళి, అంటే ఏంచెయ్యాలి ? వెంటనే నా వల్లగాదని చెప్పేసి, మత్తయ్యగాణ్ణి వాడి తంటాలు వాణ్ణి పడమందామని అనిపించింది. కాని పాపం ! వాడి స్థితి చూస్తే జాలేసింది. వాడి నాటకమంతా బయటపెడితే, ఆ చెల్లెలి పెళ్ళి ఆగి పోతుందో ఏమో ! అదీగాక వాడికి నేను చాలా ఋణపడి ఉన్నాను. ఆ రాత్రి రాజమ్మ ఇంట్లోంచి వాడు రక్షించక పోతే, నా పరువు బజార్లో ఉండేది.

అమ్మ రాస్కెల్ ! ఎంత గుండెలేని నాటకమాడింది !

రోజూ హోటల్లో రుబ్బిన పప్పుకి ఇడ్లీలూ, దోసెలూ తరుగుతున్నాయి. ఎందుకు తరుగుతున్నాయో ఆరా తియ్యాలని రహస్యంగా కనిపెట్టి చూస్తున్నాను హెడ్ కుక్కు శాస్త్రుల్లు రోజూ రాజమ్మ ఇంటికి పోతుంటాడని

వెంకటేశుగాడిద్వారా తెలిసింది. సర్లే నాకెందుకు ఎవళ్ళ ఏడుపు వాళ్ళది, అని ఊరుకున్నాను. పిల్లిపాలుతాగుతూ, తన్నెవరూ చూడటం లేదనుకుంటుంది. ఈ శాస్త్రుల్లుగాడు రోజూ డజన్లకొద్దీ ఇడ్లెన్లూ, దోసెలూ దానింటికి రవాణా చేసేస్తున్నాడు. ఒక రోజుని పట్టేశాను. ఇద్దర్నీ హోటల్లోనించి పొమ్మన్నాను. వాడు గోలెట్టాడు, ఈ తప్పుకాయండి - ఇలాంటిది ఇంకెప్పుడన్నా జరిగితే చెప్పుచ్చుకొట్టండి - అంటూ బతిమాలాడు. నేను మెత్తబడలేదు. వీడి మీద జాలిపడి వొదిలేస్తే - అందరూ మొదలెడతారు. వెంటనే ఆ రాజమ్మేం జేసిందీ! చటుక్కుమని నా చొక్కా పట్టుకుంది, ఒడిలించుకోడానికి నేను దానిచెయ్యి పట్టుకున్నాను, అక్కణ్ణించి మొదలెట్టింది-

"వెంకయ్యో, పుల్లయ్యో, రంగయ్యో, రండయ్యో! చూడండి, రెండు ఇడ్లెన్లు నా చేతిలోపెట్టి ఈ పెద్ద మనిషి నా చెయ్యట్టుకున్నాడు", అంటూ మొదలెట్టింది అబద్ధపు పురాణం. నాకు దిక్కు తోచలేదు.

"నేనా!" అన్నాను బిత్తరపోయి. నువ్వుగాపోతే ఇంకెవరు? రోజూ రేత్తిళ్ళు మా ఇంటిచుట్టూ తిరిగేది నువ్వుగాదు!"

హోటల్ పనివాళ్ళంతా మా చుట్టూ చేరారు. నాకు తల తీసేసినట్టయి పోయింది. వాళ్ళందరూ నవ్వులు, ఆ రాక్షసి అన్నిటికీ తెగించింది. అప్పుడు ఎవడు మాత్రం ఏం చెయ్య గలడు? ఎలాగో విడిపించుకుని బయటపడ్డాను. నేను వెళ్ళిపోతుంటే అంది-

"ఈసారి మా ఇంటి చాయలకు రావూ? అక్కడ నిన్ను కట్టేసి, ఈళ్ళందరికీ కబురెడతాను."

అప్పుడు రాజమ్మ మాటలు నేనంతగా పట్టించుకోలేదు. ఏదో అక్కసు కొద్దీ వాగింది. నేను దానింటికి వెళితే గదా అది నన్నేమన్నా చేసేది? హోటల్‌కి పెద్ద శని విరగడైపోయిందని సంతోషించాను, కాని రాజమ్మ ఆ చాణక్యుణ్ణి చంపిపుట్టింది.

ఒకనాడు సాయంకాలం నేను వేరుశనక్కాయల పొట్లం ఒకటి కొనుక్కుని, నెహ్రూ పార్కులో తాపీగా కూర్చుని తింటున్నాను. ఎవడో కుర్రాడు గుడ్డాడిలాగా తడుముకుంటూ "అమ్మా! అమ్మా!" అంటూ వచ్చి నా మీద పడ్డాడు. నేను చీదరించుకున్నాను. అప్పుడు చెప్పాడు - వాడికి రేచీకటిట! చీకటిపడితే కళ్ళు కనిపించవట, వాళ్ళమ్మా, వాడు కలిసి బజారుకొచ్చారట - వాళ్ళమ్మ ఎటో వెళ్ళిపోయిందట. వాడు వెతుక్కుంటూ పార్కులో కొచ్చిపడ్డాడట.

నాకు జాలేసింది. వాణ్ణి ఎడ్రసు

అడిగి వాళ్ళింటికి తీసికెళ్లాను. అదో చిన్నపాక, హాలులో ఒక బల్లమీద ఎవరో అమ్మి పడుకుని ఉంది-కృరాడు బల్లదగ్గరగా వెళ్ళి-

"అక్కా బావొచ్చాడే!" అన్నాడు.

నాకు అప్పుడైనా వాసన తగలాలా? వట్టి వెర్రి బ్రాహ్మడిలా వ్యవహరించాను.

"ఏమిటీ నాటకం?" అనబోతున్నాను - రాజమ్మ నా కన్నా ముందుగానే స్వగతం ప్రారంభించింది-

"నన్ను అన్నిందాలా గంగలో దింపావు. నీ మాట నమ్ముకుని దేవుడులాంటి నరసింహంగార్ని నానా మాటలూ అన్నాను. రాణమ్మ కేఫ్ పెడతానన్నావు. నన్ను గల్లాపెట్టి దగ్గర కూర్చోబెడతానన్నావు. నీ మూలంగా మూడురోజులనించీ పస్తులు" - అంటూ శాస్త్రుల్ని పట్టుకుని తిట్టడం మొదలుపెట్టింది. అదంతా నాటకమని నాకు అప్పుడూ తోచలేదు. ఇంతలో రాజమ్మ నా వంక తిరిగి అప్పుడే నన్ను గుర్తుపట్టినట్టు-

"అయ్యో! తమరా, ఆ శనిగాడు అనుకున్నాను", అంటూ గబుక్కుని లేచి నన్ను వాటేసుకుంది-

"అయ్యబాబో! మీరే దిక్కు నాకు, మిమ్మల్నే నమ్ముకున్నాను - మీరే నన్ను కాపాడాలి" అంటూ గట్టిగా నన్ను పట్టుకుని ఒకటే గోల. నాకు దిక్కుతోచలేదు. ముచ్చెమటలు పోసాయి. నోట మాటరాలేదు, నా మెడ చుట్టూ చేతులేసి బిగించేసింది. ఎంతకీ వదల్దు. మొత్తంమీద ఎలాగో చేతుల్లాగి పారేసి. వదిలించుకునేసరికి, తల ప్రాణం తోకొచ్చింది ఆ కంగారులో కూడా నాకది నాటకమాడుతోందని తోచలేదు.

"రేపొచ్చి పనిలో చేరండి - ఇకమీదైనా బుద్ధిగా నడుచుకోండి", అనేసి గుమ్మంవంక నడిచాను. నాకన్న అదే ముందు పరుగెత్తికెళ్ళి, తలుపు తీయబోయింది. తలుపు అవతల గొళ్లెం పెట్టుంది - అవతలనించి శాస్త్రి గొంతు!!

"ఏమే, నేను లేకుండా చూసి ఎవరో కొత్త మొగుణ్ణి తీసుకొచ్చావా? సంపాదించినన్నాళ్లూ పనికొచ్చానా?" అంటూ ఒకటే అరుపులు - నాకు కాళ్లూ చేతులూ వణికాయి - దానికి తోడు రాజమ్మ-

"అమ్మ బాబోయ్! ఆ శాస్త్రుల్లు వొచ్చేశాడు - మిమ్మల్ని చూశాడంటే, ఊరంతా టముకేసేస్తాడు - మీ పరువు బజారు కెక్కిస్తాడు", అని మరింత బెదరగొట్టేసింది. నాకు దారేం కనపడలా. రాజమ్మ నన్ను లోపలికి తీసుకుపోయి నాకో చీర చుట్టబెట్టింది. తలుపుతీస్తూ-

"అయ్యో! ఏంటాగొడవ? మా

అక్కొచ్చింది నన్ను చూడ్డానికి" - అంది.

నేను అలాగే జారిపోదామని చూశాను. కాని ఇద్దరూ కలిసి ఆడిన నాటకం. నన్నెందుకు వొదిలి పెడతారు ?

"మీ అక్క నీ కన్నా బాగుందే, ముద్దుగా బొద్దుగా" - అంటూ శాస్త్రుల్లు, నా ముఖం చూడ్డానికి కాస్త ఇటు వంగాడు - నేను ముఖం కప్పేసుకుంటూ,

"అయ్యో ! ఏమిటిది ? ఆయన పోయిన దగ్గర్నుంచీ, నేనెవరి ముఖం చూనెరగను, ఇప్పుడు పిండి తిని బతుకుతున్నాను" అంటూ తప్పించుకో బోయాను, శాస్త్రుల్లు వొదిలి పెడతాడా? నా ముసుగు తియ్యడానికి ప్రయత్నం చేశాడు. ఇంతలో పులిమీద పుట్రలాగ ఇంకో రౌడీ తయారయ్యాడు. వాడి పేరు కన్నయ్యట. అర్ధరాత్రి వ్యభిచారాలు సాగించే శాస్త్రుల్లులాంటివాళ్లని- బెదిరించి డబ్బులు గుంజుతుంటాడట- వాణ్ణి చూడగానే శాస్త్రుల్లు లోపలికి పారి పోయాడు. వంటింట్లోకి పోయి తలు పేసుకున్నాడు. వాడు నానా అల్లరీ చేశాడు. ఆఖరికి శాస్త్రుల్లు కూడా ఇంకో చీర చుట్టపెట్టుకుని, మండుతున్న కొరకంచు పట్టుకుని - వాణ్ణి అవతలికి తరిమాడు. తని విరగడైందని మేం లోపల తలుపేసుకున్నాం-వాడు తలుపు బయట గొళ్లెంపెట్టి-

"ముగ్గురు ఆడముండలు చేరి నన్ను అల్లరిపెడతారా ? మిమ్మల్ని పాకలో పెట్టి తగలబెడతాను" అంటూ అగ్గిపుల్లలు గియ్యటం మొదలెట్టాడు. మంచి నిషాలో ఉన్నాడేమో ! చేతులు స్వాధీనం లేక మొదటి అగ్గిపుల్లలు అంటుకోలేదు. మళ్ళీ వెలిగించాడు - ఈసారి అంటుకుంది. కాస్తుంటే చూరు అంటుకుంటుంది - మేము ఘొల్లుమని గోల పెడుతున్నాం ఆ సమయంలో దేవుడు లాగొచ్చాడు మత్తయ్య. ఆ తాగుబోతుని చితగ్గొట్టి మమ్మల్ని బతికించాడు. లేకపోతే నేను రాజమ్మతోసహా ఆ పాకలోనే బుగ్గయిపోయేవాణ్ణి ! ప్రాణంతో పాటు పసువుగూడా పోయేది. మత్తయ్య ఆ రౌడీని మళ్ళీ లేవకండా కొడుతుంటే ఆ ఆవేశంలో రాజమ్మని వాటేసుకున్నాను. శాస్త్రి నా చేతిమీద కొట్టాడు, కోపంగా. నేనేదో రాజమ్మని సొంతం చేసుకున్నట్టు.

వెళ్ళిపోతుంటే రాజమ్మ అంది మత్తయ్యతో.

"ఇన్నాళ్ళూ లొత్తిగా మడిగట్టు కూర్చున్నాడీయన. ఆడగాలి తగిలితే చాలు బసిఖుపోతున్నాడు. కాస్త జాగర్తగా చూసుకోండి."

అన్యాయంగా నన్నామాట అందని నా కప్పుడు కోపం వొచ్చిందిగాని,

అది నిజమే చెప్పింది. మొగాళ్ళని కాచివడబోసింది, రాస్కెల్. కాస్త అందమైన కన్నెపిల్ల కనబడగానే, నేను నిజంగా పడిపోయాను. మొదటి చూపు లోనే నా మనసు హరించింది రోసీ. ఆ ఘట్టానికి తరవాత వొస్తాను.

ఇంతకీ చెప్పొచ్చేదేమిటంటే-

అలాంటి ప్రమాదంనుంచి నన్ను కాపాడాడు మత్తయ్య. వాడి ఋణం తీర్చుకోవడానికి ఈమాత్రమైనా చేయక పోతే ఎలాగ ? సరే కష్టమో నిష్ఠూరమో వెనక్కు తగ్గకూడదనుకున్నాను. అనుకున్నానేగాని అది నాకు ప్రాణాంతకమైంది.

గేబ్రియేలు నన్ను పెట్టిన తిప్పలు పగవాడికైనా రాకూడదు.

పట్టపగలు కడుపునిండా భోంచేసి, ఆపసోపాలు పడ్డం మొదలెట్టాడు. నేను బయటికి కదుల్తుంటే, "అమ్మో ! బాబో !" అంటూ వొకటే గోల, కాళ్ళు పట్టుకుని, కంగారుగా పరుగెత్తుకొచ్చి "ఏమిటని" అడిగాను.

"అబ్బ ! చూస్తావేం, పట్టు, కాళ్ళు పట్టేశాయి" అన్నాడు. వసుదేవుడంతటి వాడు గాడిదకాళ్ల పట్టుకున్నట్టు, నేను, సాక్షాత్తూ యజ్ఞపు సోమయాజులుగారి మనవణ్ణి, ఆ గేబ్రియేలు కాళ్లు పట్టాల్సొచ్చింది, మా మత్తయ్య కోసం. కాస్త గురకపట్టాడు. నిద్రబోతున్నాడు గదా అని వొదిలేస్తే "అయ్యో ! ఆపేశావేం, పట్టు" అన్నాడు మళ్లీ. అక్కడే పీక పిసికి చంపేద్దా మన్నంత కోపం వచ్చింది కాని స్వద్బ్రాహ్మణ్ణి, హత్య ఎలా చెయ్యగలను, చూస్తూ చూస్తూ ?

ఇంతలో దేవుడులాగ వచ్చాడు, వెంకటేశు

"నర్సింహంగారూ" అంటూ పిలిచాడు. అదృష్టంకొద్దీ గేబ్రియేలుకి అప్పుడు కాస్త నిద్రపట్టిందిగాని, లేక పోతే మా నాటకం అప్పుడే బయట పడిపోయేది. వెంకటేశు చెప్పాడు- మత్తయ్యకి జ్వరమట, డాక్టర్ని తీసుకుని నన్ను రమ్మందట, రాజేశ్వరి. బతుకు జీవుడా అనుకున్నాను. వెంకటేశుతోపాటు మెల్లగా అవతలికి జారి పోతుంటే "అల్లుడూ" అని పిలుపు వినిపించింది వెనకాలనించి. చచ్చాం, అనుకున్నాను, గబగబా చెప్పేశాను గేబ్రియల్ తో.

మా ముత్తయ్యకి జ్వరం - చాలా సీరియస్‌గా ఉందట, నేనెప్పుడొస్తానో చెప్పలేను."

అప్పుడు వెంకటేశుగాడు తగులుకున్నాడు, గేబ్రియేలు నన్ను అల్లుడూ అని పిలిచాడుగా.

"మీ మావయ్యగారా ! నమస్కారమండీ", అన్నాడు. అప్పుడు గేబ్రియేల్-

"నువ్వెళ్ళిపోతే ఎట్టా ? రేపాదివారం నాడు అమ్మాయొస్తుంది. మరి వెళ్ళి

విషయమంతా మాట్టాడుకోవాలి", అన్నాడు.

"మీకు పెళ్ళా ! చెప్పారుగాదు నర్సిం" అనబోయాడు వెంకటేశు తక్కున వాడి నోరు నొక్కేశాను. "నర్సింహంగారూ" అని పూర్తిచేస్తాడో అని.

"నర్సయితే నీకెందుకు ? డాక్ట రయితే నీకెందుకురా ? నోరుమూసుకు పద", అని వాణ్ణి గదమాయించి, గేబ్రియేల్ తోటి.

"నేను తప్పకుండా వెళ్ళాలండి. ఎపుడొస్తానో చెప్పలేను", అనేసి గబగబా దాటేశాను. ఇంకోక్షణం అక్కడ ఆగితే నా పేరు నర్సింహం అని వెంకటేశుద్వారా బయటబడి పోయేది.

తీరాచేసి ముత్తయ్యకి జ్వరం కూడా లేదు. ఏదో కాస్త చెమటలు పట్టాయట, కంగారుపడి నన్ను డాక్టర్ని పిలిపిం చింది చెల్లాయి. నరాల బలహీనత అన్నాడు డాక్టరు. మిరియాల కషాయం తెస్తానని వెళ్ళింది నానమ్మ. కాఫీ కావాలని చెల్లాయిని అవతలికి పంపిం చేశాడు ముత్తయ్య. అప్పుడు చెప్పాడు నాతోటి — ఏమీ లేందే తనకి జ్వరమని పడకోబెట్టేశారట, చెల్లాయి, నానమ్మ. వాళ్ళు తిరిగొచ్చేలోగా వెళ్ళిపోదాం పదమంటాడు ముత్తయ్య. వాడి వంకబెట్టి నేనిక్కడికి పారిపోయొస్తే — నన్ను మళ్ళీ లాడ్జికి రమ్మంటాడేమిటి ?

"అక్కడొక పెద్ద పందికొక్కుంది, నీకు తెలుసుగా. రాత్రీ పగలూ వేపిం చుకు తింటుంది. అయినా ఇక్కడింత హాయిగా సుఖంగా వుందే. లాడ్జికి అంటావేంటి". అన్నాను. వాడి బాధ వాడిది.

"వానకోసం మొక్కుకుంటే వరద దొచ్చి ముంచేసిందని, నేనేదో ఉద్యోగం కోసం చిన్న అబద్ధం ఆడితే, నా కిప్పుడు ఆ అమ్మాయిని కట్టబెట్టే ట్టున్నారు."

"మా చెల్లాయికి ఇష్టమేనా ?" అని అడిగాను

"ఇష్టమేమిటి ! ఇరవైనాలుగు గంటలూ నా వెనకాల పడుతుంటే "

"అయితే లక్షణంగా పెళ్ళాడెయ్" అన్నాను.

"ఒరేయ్, నీకేమన్నా మతి పోయిందా ? నేను క్రిష్టియన్ని, ఆ అమ్మాయి బ్రాహ్మణ పిల్ల."

"ప్రేమకి మతం గితం ఏమిట్రా !"

"నువ్వొక క్రిష్టియన్ పిల్లని చేసుకుంటావా ?" అన్నాడు ముత్తయ్య.

"ఓ, నాకు నచ్చితే తప్పకుండా చేసుకుంటాను", అన్నాను. నిజంగా అలాగే చేస్తానని నాకప్పుడు తెలియనే తెలియదు.

"నువ్వయితే చెప్పే -చేసుకుంటావు.

నేను చెప్పడానికి వీల్లేదే? పైగా-వాళ్ళది చాలా నియమం, నిష్ఠఉన్న కుటుంబం. నన్ను ఎన్నోవిధాల ఆదరించారు శేషాద్రిగారు, మతం సంగతి కప్పిపుచ్చి నేను వాళ్ళని మోసం చెయ్యలేను", అన్నాడు మత్తయ్య.

"అయితే నీకీ జన్మలో చచ్చినా పెళ్ళికాదు", అన్నాను.

ఇంతలో చెల్లాయి కాఫీ పట్టు కొచ్చింది. నానమ్మగారు మిరియాల కషాయం తెచ్చింది. అది బలవంతంగా వాడిచేత తాగించాను. వాడికి ముళ్ళ మీద ఉన్నట్టుంది. ఏదో వంక పెట్టి లాడ్జికి పారిపోదామని తాపత్రయం. వీడి జబ్బువంకపెట్టి. ఆ గేబ్రియేల్ విసుగెత్తి వెళ్ళిపోయేదాకా, ఇక్కడే శిక్షవెయ్యాలని నా ప్లాను. మత్తయ్య ఎన్నో వంకలు పెట్టాడు. ఏదీ నేను సాగనివ్వలేదు. కట్టుగుడ్డలతో ఉన్నా నన్నాడు. నేను తెచ్చిపెడతాలే రేపు అన్నాను.

అన్నప్రకారం మర్నాడు లాడ్జికి వెళ్ళాను. గేబ్రియేల్ ఎంత పట్టుపట్టినా, మత్తయ్య జ్వరం వంకపెట్టి పారిపోయి చ్చెయ్యొచ్చుగదా అని నా ధైర్యం.

అదృష్టంకొద్దీ గేబ్రియేలు లాడ్జిలో డు. తిన్నగా గదిలోకివెళ్ళి, మత్తయ్యవి రెండు పాంట్లూ, బుష్ ర్టులూ తీసుకున్నాను. గదిలోంచి హాలులో కొచ్చాను, చూస్తూ నిలబడి పోయాను!!

నా ఎదురుగా ఒక అప్సరస! తెల్లని నర్స్ దుస్తుల్లో వుంది. పక్క నున్న గేబ్రియేల్ మామ కూడా నా మైకాన్ని చంపలేకపోయాడు. నా చేతి లోంచి మత్తయ్య గుడ్డలు కిందికి జారి పోయిన సంగతి కూడా నాకు తెలియదు. నా స్థితి చూసి గేబ్రియేల్ మామ కాస్త కంగారుపడ్డాడు.

"చూడమ్మాయ్! ఏమయిందో" అన్నాడు. ఆమె నర్సు గదా! నన్నొక స్టూలుమీద కూర్చోబెట్టి పరీక్ష మొదలు పెట్టింది. నాడి చూసింది. కొంచెంగా జోరుగా ఉన్నట్టుంది, నేనే అన్నాను-

"మామూలుగా ఎనభయ్యే! ఇప్పుడే కొంచెం పెరిగినట్టుంది."

ఆ తరవాత నాలుక, పళ్ళు, కళ్ళు, అన్నీ చూసింది. మోకాళ్ళు కొట్టిచూసింది. 'కేర్' మన్నాను- నవ్వింది తండ్రితో అంది—

"హి ఈజ్ ఓకె, హెల్దీ - నాకు నచ్చాడు."

నా మనసులో వెన్నెల్లు విరిశాయి.

"ఏదన్నా మంచి హోటల్‌కి పోయి సెలబ్రేట్ చెయ్యాలి"— అంది రోసి.

"నీ యిష్టం - నీతో ఎక్కడికైనా సరే వస్తాను" అన్నాను పిచ్చిగా. ఆ సమయంలో నాకు మేధ్యాగాని, వాడి

గుడ్డలుగాని ఏమీ గుర్తులేవు. రాజమ్మ అన్నట్టే జరిగింది అక్షరాలా.

ఏదో హోటలు, ఒక ఇల్లు దగ్గర కూర్చున్నాం— నా కంతా కలలాగా ఉంది. వాళ్ళేదో తెమ్మన్నారు— సర్వరు తెల్లటి ప్లేట్లో ఎర్రటి దేదో పట్టుకొచ్చి పెట్టాడు -

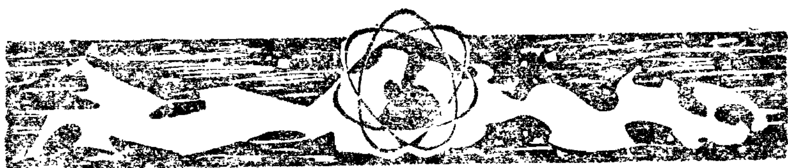
"అదేమిటి?" అని అడిగాను.

"తందూరి చికెన్, కోడి," అంది రోసి.

నాకు కడుపులో తిప్పటం మొదలెట్టింది, ఎప్పుడూ అలవాటు లేంది, పైగా పుట్టింది బ్రాహ్మణ పుట్టక. దాన్ని తలుచుకుంటేనే డోకు— ఎలాగో ఉగ్గబట్టుకు కూర్చున్నాను. నేను తినక పోవడం చూసి ఒక చిన్న ముక్క విరిచి నా నోట్లో పెట్టింది, ప్రేమగా. అంతే- ఆ ప్లేట్లో వున్న కూర కోడిగా మారిపోయి నన్ను పొడుస్తున్నట్లు అనిపించింది కోడికూతలు మొదలెట్టానట- ఒకటే వాంతులట, నన్నెలాగో లాడ్జికి చేర్చారు. ఎవర్నో డాక్టర్ని తీసుకొచ్చారు. ఆయన కోడిఎలర్జీ అన్నాడట. నాకప్పుడేం జరిగిందో తెలియదు. మర్నాటికి కాస్త సర్దుకుంది రోసీ ఇరవై నాలుగు గంటలూ నా మంచం ప్రక్కన కూర్చుని పరిచర్యలు చేస్తుంటే, ఏదో స్వర్గంలో ఉన్నట్లు అనిపించింది. మంచంమీదే స్పాంజ్‌బాత్ - తనే స్వయంగా నాకు పథ్యంపెట్టేది. రెండు మూడు రోజులు హాయిగా పాటలు పాడుకుంటూ గడిపేశాను.

ఒకనాడు నాకు వొళ్ళు కడిగి తుడుస్తూ, నా మొలలో వున్న జందెం చూసింది రోసీ. ఆమె కంతా అర్థమై పోయింది. చర్రున అలిగి వెళ్ళి పోయింది. నేను మోసగాణ్ణి అంది-ఇంక నా మొహం చూడనంది ఎన్నివిధాల బతిమాలినా వినదికాదు. ఆఖరికి ఆమె పెట్టి లాగేశాను, తన పెట్టి యిమ్మని పేచీ పెట్టింది. అప్పుడు కూర్చోబెట్టి చెప్పాను, ఎందుకీ నాటకం ఆడా ల్సొచ్చిందో. కులం, మతం. మా పెళ్ళికి అడ్డురావని నచ్చజెప్పి మెల్లగా దార్లోకి తెచ్చుకున్నాను.

మత్తయ్యగాడు ఎందుకోసం నా చేత ఈవేషం వేయించినా. చివరికి నాకు అది పెద్ద వరంగా పరిణమించింది నాకు రోసీ దొరికింది. (సశేషం)

బస్సు కదిలింది.

పది సంవత్సరాల తర్వాత తిరిగి బందరెళుతున్నాను. బందరు నేను పుట్టి పెరిగిన ఊరు.

డిగ్రీ పుచ్చుకొన్నాక హైద్రాబాదు చేరుకున్నాను. ఉద్యోగం చేస్తూనే 'లా' డిగ్రీ కూడా సంపాదించుకుని హైద్రాబాదులోనే ప్రాక్టీసు పెట్టాను. నాన్నగారు పోవడం, మా ఆస్థిపాస్తులన్నీ దాయాదుల పరం అయిపోవడంతో నేను హైద్రాబాదులోనే స్థిరపడిపోవాల్సి వచ్చింది

ఇంతకాలం తర్వాత తిరిగి పుట్టి పెరిగిన వూరు వెళుతున్నందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా వుంది. మామయ్య కూతురి పెళ్ళి. 'జ్యోతి'ని 'బుజ్జి' గాడ్ని కూడా తీసుకు రమ్మని మామయ్య రాశాడు.

కాని బందరుకి పదిమైళ్ళ దూరాన గల పల్లెటూరు మామయ్యది. వానా

కాలం అవడంచేత 'జ్యోతి' అవస్థపడుతుందని తీసుకురావడంలేదు.

తీసుకురాలేదని 'జ్యోతి' కి చాలా కోపం వచ్చింది. పల్లెటూళ్ళ సంగతి తనకి తెలీదు. సిటీలో పుట్టి పెరిగింది జ్యోతి. తను అవస్థపడ్డం నేను సహించలేను. తను నన్నొదిలి ఒక్క క్షణం వుండనంటుంది. తన పంచప్రాణాలు నామీదే అంటుంది.

జ్యోతిచేత 'లా' పూర్తిచేయించి నా దగ్గర జూనియర్‌గా పెట్టేసుకోడం మంచిదనిపిస్తోంది.

బస్సు పోతోంది.

తియ్యటి అనుభూతులు, పాత జ్ఞాపకాలు గుర్తుకొస్తున్నాయి.

బస్సు విజయవాడ దాటి బందరు రోడ్డుపైన పరుగెడుతావుంటే మనసుకి వుల్లాసంగా వుంది.

అప్పటికీ ఇప్పటికీ కాలం మారినా ఆ పరిసరాలు మాత్రం ఏమీ మారలేదు

ఉదయం ఏడవుతుండగా బస్సు బందరు చేరుకుంది. కంచరకొట్ల దగ్గర బ్రీఫ్‌కేస్ పట్టుకొని దిగాను

నన్నెవరన్నా గుర్తుపడతారేమోనని ఆశగా చూశాను. ఆశ నిరాశే అయింది. పదేళ్ళ తరువాత వూళ్ళో అడుగుపెడితే అప్పటికిప్పుడు నన్నెలా గుర్తుపడతారని ఆశపడాలి.

అక్కడ కొత్తగా కట్టిన సినిమా థియేటర్ "రాధిక" నాకు స్వాగతమిస్తున్నట్టుగా కనబడింది. మావూర్లో అంత అందమైన థియేటర్ వేసినందుకు నాకు చాలా గర్వంగా అనిపించింది.

రిక్షావాళ్ళు నన్ను చుట్టుముట్టేరు. వాళ్ళని తప్పించుకొని కోనేరు సెంటర్ దగ్గరకి చేరాను.

నాకా వూళ్ళో ఎవరున్నారు ? ఎక్కడ దిగాలి ?

అన్నీ ప్రశ్నలే ఎదురైనాయి.

బందర్లో అన్నిరకాల బజార్లూ సమ్మేళనగా ఒకేచోట వుంటాయి.

బస్‌స్టాండు ఎదురుగా వున్న ఇంద్రభవన్లో బస చేసాను.

చిన్నప్పుడు నాన్నగారితో ఆహోటల్‌కి చాలాసార్లు వెళ్ళేను. నాన్నగారితో కలసి ఆ హోటల్లో గులాబ్‌జామ్ తిని, కాఫీ తాగిన రోజులు గుర్తుకొచ్చేయి.

నాకెంచేతో ఆ వూళ్ళో అడుగుపెట్టిన దగ్గర్నించి నాన్నగారు గుర్తుకొస్తున్నారు కొండంత అండగా నిలిచి నన్ను ప్రాణాధికంగా చూసుకొన్న దేవుడు నాన్నగారు. ఆయన పోయేక ఈ ప్రపంచమంతా నాకు అంధకారం అయిపోయిందనిపించింది.

స్నానంచేసి బట్టలు మార్చుకొని ఎదురుగా వున్న సైకిల్‌షాపులో ఓ సైకిల్ అద్దెకి తీసుకున్నాను. సైకిల్ తొక్కి పదిసంవత్సరాలయింది. వూరుని

ప్రతి అంగుళం పట్టి చూడాలనుంది నాకు

మా ఇంటివైపుకి సైకిల్ పోనిచ్చాను. ఎత్తుస్తంభాల డాబా అలానే వుంది

నాన్నగారు పోయేక ఆ ఇల్లు అద్దెకిచ్చేసి అందరం హైద్రాబాదు చేరిపోయాం. ఆ వూళ్ళో మాకంటూ చెప్పుకోడానికున్నది ఆ ఇల్లు ఒక్కటే.

నేను ఫలానా అని చెప్పుకొని ఆ ఇల్లంతా ఓసారి చూసుకొన్నాను నాకా క్షణంలో ప్రాక్టీస్ హైద్రాబాద్‌నుంచి బందరు మార్చేయాలనుంది.

ఆ ఇల్లు మా నాన్నగారు కట్టేరు. ఆ ఇంట్లో నాన్నగారు నలభైఏళ్ళు నివసించేరు. వున్నంతకాలం ఆ రోడ్డుమీద నడిచేరు. కర్చీఫ్‌తో కళ్ళొత్తుకున్నాను. తిరిగి రోడ్డుమీద కొచ్చాను బందరు రోడ్డంట సైకిల్ పోనిచ్చాను.

చిన్నప్పుడోసారి లొంబాయి కాల్వలో స్నానం చేస్తుంటే ఎవరో తన బట్టలెత్తుకపోయారు. ఆ రోజు మామయ్య వచ్చేడు.

బట్టల్లేకుండా ఇంటికొచ్చిన నన్ను బావ చితకబాదాడు మామయ్య

నేనేం చేసినా సమర్థించేవాళ్ళు నాన్నగారు.

మామయ్య నన్ను కొట్టాడని తెలిసి మండిపడ్డారు నాన్నగారు.

కాలేజీ దగ్గరకెళ్ళాను కాలేజీ ఎదురుగా చంద్రంబాబాయ్ హోటల్ వుంది. ఇప్పుడా డాబా ఇంట్లో కాక కింద పక్కగా తడికెలతో కట్టిన లోగిల్లో చంద్రం హోటలుంది. చంద్రం బాబాయ్ మారుతున్న కాలంతో ఓమెట్టు పైకి పోవల్సింది పోయి మెట్టు కిందికి దిగాడనిపించింది.

చంద్రం నన్ను అవలీలగా గుర్తుపట్టేసి,

"ఒరే రంగా," అన్నాడు. నన్ను అమాంతం కౌగిలించేసుకున్నాడు. నన్ను చూసిన ఆనందంతో చంద్రం కళ్ళలో నీరు సుడులు తిరిగింది.

"ఎలా వున్నావ్?" అన్నాను

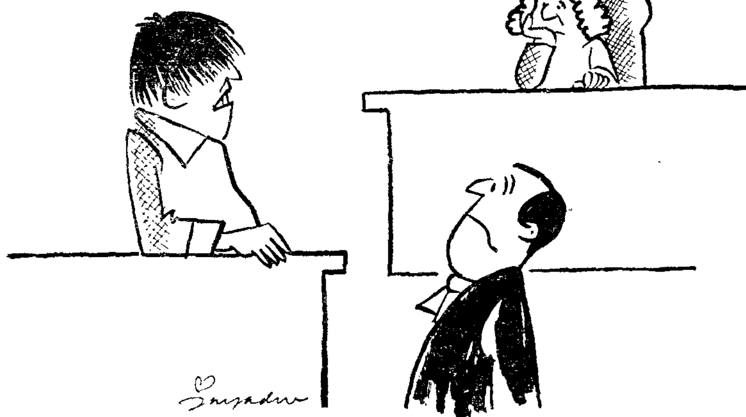
అంటూనే అతన్ని పరీక్షగా చూసేను.

వయసుతోపాటు ముసలితనం వచ్చేసింది చంద్రంకి. ఒకప్పుడు పెద్ద ఫుట్‌బాల్ ఆటగాడు చంద్రం. అప్పట్లో అరడజను మందిని అవలీలగా కొట్టేయగలిగేవాడు. ఆ దర్పం ఆ ఠీవి చంద్రం బాబాయిలో ఇప్పుడు నాక్కనిపించ లేదు.

"మంచితనం, నమ్మకం అన్నీ మీతోనే పోయినయిరా. నీలాంటివాడు మెచ్చుకోకడు మిగిల్తే ఈ వూళ్ళో నాలాంటివాళ్ళకి ఆసరా వుండేది," అన్నాడు చంద్రం.

చంద్ర, బాబాయ్ కాఫీ కలిపిచ్చాడు.

గర్వంగా నేను చదువుకొన్న కాలేజీ కేసి చూసాను లోపలికెళ్ళి నా గురు

వైన తెలుగు లెక్చరర్ వెంకట్రామయ్య గార్ని కలుసుకున్నాను.

ఆయనకి నేనంటే ప్రాణం. నన్నెకసార్లు చాలా ట్రబుల్స్‌నించి కాపాడిన దేవుడాయన.

తర్వాత,

యన్. హెచ్. బ్లాక్‌దగ్గర రెండు నేరేడు చెట్లకింద కాసేపు నించొన్నాను. పి.యు.సి. చదివే రోజుల్లో ఆ నేరేడు చెట్టు ఎక్కినందుకు ప్రిన్సిపాల్‌గారు నాకు రెండురూపాయలు ఫైన్ వేశారు.

క్రికెట్ కోర్టుకేసి చూశాను.

ఇప్పుడక్కడ క్రికెట్ పిచ్ లేదు. ఏదో బిల్డింగ్ కడ్తేశారక్కడ. నేను లెఫ్ట్ ఆర్మ్ ఫాస్టు బౌలర్‌ని. నేను ఇన్నింగ్స్ ఓపెన్ చేస్తుంటే చాలామంది బాటు పుచ్చుకోడానికి కంగారుపడి చచ్చేవాళ్లు. ఆ రోజులైపోయినాయి. నేను క్రికెట్ ఆడ్డం మానేసి కూడా చాలా రోజులైంది ఇంట్రస్టు పూర్తిగా చచ్చిపోయింది.

పరాసుపేట మీదుగా భాస్కరపురం వేపు వెళ్ళాను.

రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసుదగ్గిర కెళ్ళేసరికి నాకు చిన్నమ్మ గుర్తుకొచ్చింది. చిన్నమ్మ నా క్లాసుమేటు నాకూ చిన్నమ్మకి బొత్తిగా పడేదికాదు. నా షోకు తనకి నచ్చేదికాదు. దాని టెక్కుని నేను సహించేవాడిని కాదు. కల్చరల్ వీక్స్‌లో ఓ రాత్రి చిన్నమ్మ ఇంటికెలుతుంటే రాఘవ, నేనూ వెంటపడ్డాం. రాఘవగాడు సైకిల్‌ముందు కూర్చున్నాడు. నేను తొక్కుతున్నాను. చిన్నమ్మ జడ లాగమని చెప్పాను రాఘవకి. కానీ రాస్కెల్ ఆరోజు కొంపముంచేశాడు. చిన్నమ్మ గుండెలమీద చెయ్యివేశాడు. ఆ సమయంలో చిన్నమ్మ కళ్ళల్లో తళుక్కు

మని మెరిసిన కన్నీటి పొరల్ని నేనెప్ప టికీ మర్చిపోలేను. అమానుషంగా ప్రవ ర్తించిన రాఘవని చచ్చేట్టు తిట్టాను నేను.

చిన్నమ్మ మొహం చూడాలంటే నాకు చాలా సిగ్గనిపించింది.

చిన్నమ్మ ఇప్పుడు అమెరికాలో వుంది.

రాఘవగాడు మోటర్‌సైకిల్ ఏక్సి డెంట్లో చచ్చిపోయాడు.

తిరిగి తిరిగి మళ్ళీ చంద్రం బాబాయ్ హోటల్‌దగ్గర కొచ్చాను.

బాబాయ్ అడిగాడు–

"పెళ్ళయిందా?"

"ఆఁ మా అక్కయ్య కూతుర్నే చేసుకున్నాను. ఓ వెధవ కూడా తయా రయ్యాడు" అన్నాను.

బాబాయ్ నవ్వేడు.

"అయినా నీ అల్లరి పోయినట్టు లేదురా," అన్నాడు.

చంద్రంబాబాయ్‌తో మాట్లాడ్తుంటే చాలా హోమ్లీగా వుంటుంది. ఏ సమ యంలో అక్కడ హోటల్ పెట్టాడో గానీ అందరికీ అతను బాబాయ్ వరస వాడే అయిపోయాడు.

నేను నవ్వేను.

బాబాయ్ అడిగాడు–

"గంగాభవాని గుర్తుందా?" అని.

"ఆహాఁ..." అన్నాను.

"అది డేనియల్‌గాడ్ని పెళ్ళిచేసు కుంది" చెప్పాడు.

నాకు ఆశ్చర్యమనిపించలేదు. కారణం అలా జరుగుతుందని నాకు తెలుసు. పదేళ్ళక్రితం నాకు తెలిసిన వాళ్ళగురించి చెప్పడానికి చంద్రం బాబాయ్ ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు.

"చిలకలపూడి సంబరాలు జరుగు తున్నాయి రాకూడదూ?" అన్నాడు చంద్రం.

కార్తీకమాసంలో చిలకలపూడి తిర నాళ్ళు జరుగుతాయి. వెన్నెల రోజున సముద్ర స్నానాలు చేస్తారు– ఆ సీజన్లో నాకు క్షణం తీరికుండేది కాదు.

నేను, రాఘవ, శివానందం, గోపు కలిసి గుడిదగ్గర బీటు వేసేవాళ్ళం. చుట్టుపక్కల పల్లెల్నుంచి వచ్చిన ఆడ పిల్లల వెనకచేరి, వాళ్ళని రాసుకుని పూసుకొని తృప్తిపడేవాళ్ళం. అన్నింటి కంటే బిట్టర్ ఎక్స్పీరియన్స్ఏమిటంటే ఓసారి ఓ అమ్మాయి మాతో రావడాని కొప్పుకుంది. దాన్ని రాఘవగాడే కది లేశాడు. ఇలాంటివాటిలో వాడు ఫస్ట్. ఆ అమ్మాయిని నక్కలతోటలో రాఘవ గాడి రూంకి తీసుకెళ్ళాం.

అమ్మాయి తన పేరు సావిత్రని చెప్పింది.

"తప్పుకదా"ఇలా రావడం అని అడి గాను!

సావిత్రి నవ్వింది. నలుగురు కుర్రాళ్ళం ఎదురుగావున్నా సావిత్రి బెద ర్లేదు, సిగ్గుపడలేదు.

"సంవత్సరానికో సారిలా తిరనాళ్లకి రావడం నాకలవాటే. నాతోపాటు అమ్మమ్మ వస్తుంది. అమ్మమ్మకి దేవుడి పిచ్చి. నాకు స్టూడెంటు కుర్రాళ్ళంటే యిష్టం," అంది.

"నీకు పెళ్ళికాలేదా ?" అడిగాను.

సావిత్రి మంగళసూత్రాలు చూపిం చింది.

మొగుడు పొలంపని చేస్తాడనీ,రోతగా వుంటాడనీ చెప్పింది. సావిత్రి తను పతివ్రతను కాదని తనకు తానుగా చెప్పుకున్నాక మేం చేస్తున్నపని తప్పు కాదనిపించి కార్యక్రమాన్ని నిర్విఘ్నంగా కొనసాగించాము.

తర్వాత సావిత్రిని గుడిదగ్గర వది లేశాం. ప్రతిఫలాన్ని ఆశించకుండా ఆడది వెంటొస్తాను అంటే వద్దనడం మగతనానికే సవాల్.

సముద్ర స్నానాలు జరిగేచోట జనం ఎవరి గొడవల్లో వాళ్ళుంటారు. ఆడపిల్లలు నీళ్ళలో మునగ్గానే పక్కనే నీటిలో మునిగి వాళ్ళని పట్టుకునేవాళ్లం. ఆ వారం రోజులు చివాట్లు తింటూ ఆనం దంగా గడిపేసేవాళ్ళం. అదంతా గుర్తుకొచ్చి నవ్వు వచ్చింది.

"ఏం మాట్లాడవ్ ?" అన్నాడు చంద్రం.

"ఇదివరకు తిరనాళ్ళకి వెళ్తే తిట్టే వాడివి. ఇప్పుడు నువ్వే పిలుస్తున్నావ్!" అన్నాను.

చంద్రం అన్నాడు.

"ఒరే రంగా, అప్పట్లో అన్నిరకా లుగా అందరం పెద్దరికంలో నిన్ను మందలించబట్టే ఈ రోజు హైకోర్టు ప్లీడ రివి కాగలిగావు. ఇప్పుడు నీకు వయ సొచ్చింది. పెళ్ళాం వచ్చింది. కొడుకు పుట్టాడు. సంసారం వుంది. ఇప్పుడు నువ్వు ఒకరికి చెప్పే స్థాయికొచ్చేవు."

చంద్రం అన్నమాటలు నిజమే.

నేను చేసిన చిలిపి పనులకి సిగ్గని పించింది జ్యోతికివన్నీ చెబితే ఏమం టుందో. అసలే తిక్కమనిషి. తిరిగి పుట్టింటి కెళ్ళిపోతుంది.

తనకది పుట్టిల్లయినా నాకు సొంత అక్క ఇల్లు. కానీ నాకు బావంటే ఈ రోజుకీ చచ్చేభయం. ఆయనకి అయిదు గురు కూతుళ్ళు. అయిదుగురూ పంచ రత్నాలే. ఏ కూతురి మీదన్నా పొర పాటున 'ఈగ' వాలిందని తెలిసినా చంపేస్తాడాయన.

రాత్రి సిటీ బస్సెక్కి వద్దమన్నాడు దిగాను.

అక్కడ్నుంచి పొలంగట్లవెంట మూడుమైళ్లు నడవాలి.

వెన్నెట్లో నడక బాగానే వుంది. సిటీలో స్కూటరు కలవాటుపడినా

స్మృతుల పథంలోపడ్డ నాకు నడక ఈజీగానే వుంది.

నాకు ముందు రెండు ఎడ్లబడ్లు నడుస్తున్నాయి.

వర్షాలు లేకపోవడంచేత దారికూడా బాగానే వుంది. "జ్యోతి"ని కూడా తీసుకొస్తే బాగుండే దనిపించింది.

ప్రతి వేసవి శలవలకి మామయ్య వూరుకొచ్చేవాడ్ని. నాకు ముంజెకాయ లంటే చచ్చేంత ఇష్టం. పాలేరు గంగన్నతో కాయలు కొట్టించుకొని పొలం గట్టుమీద కూర్చుని తినేవాడిని

చెరువుగట్టు సమీపించాను.

అనుకోకుండా నా కాళ్లు అక్కడ ఆగిపోయాయి.

చిన్నప్పుడు గేలంతో చిన్నచేపల్ని పట్టి, చెంబులో పెట్టి ఇంటికి తీసుకెళితే మామయ్య చెవిమెలిపెట్టాడు.

మెల్లగా నడుస్తూ రావిచెట్టు దాటి రామమందిరం దగ్గిరకి చేరాను. రామమందిరానికీ మామయ్య ఇంటికీ మధ్య దూరం వంకగజాలు చాందినీ కట్టిన పెద్ద పందిరి. పెట్రోమాక్సు దీపాల్తో వెలిగిపోతోంది.

నన్ను చూస్తూనే మామయ్య ఎదురొచ్చాడు.

"ఏరా! ఎంత పెద్ద ప్లీడరివయితే మాత్రం నా కూతురి పెళ్లికి రావటం ఇంతాలస్యమా?" అన్నాడు.

ఆ రాత్రి రెండుగంటల తర్వాత సుభద్ర పెళ్ళయిపోయింది.

బద్దకంగా పెళ్ళిపందిరిలోనే వున్న ఈజీ చైర్లో పడి నిద్రపోయాను.

ఉదయం మెలుకువ వొచ్చేసరికి ఫల హారాలు చేస్తున్నారందరూ. నేను కార్యక్రమాలన్నీ ముగించుకొని పందిరిలోకి వచ్చేను.

ఉప్మా తిని కాఫీ తాగి మెల్లగా రామమందిరం దగ్గరకెళ్ళాను. దేవుడికి నమస్కారం చేసి మండపం దగ్గరికి వెళ్ళబోతూ ఆగిపోయాను. మండపం మెట్లపైన కూర్చుని నావంకే తదేకంగా చూస్తున్న ఓ ముప్పైఏళ్ళ స్త్రీని గమనించాను.

నావంక ఎందుకలా చూస్తోంది? ఎక్కడో చూసినగుర్తు. లీలగా గుర్తుకొస్తోంది.

దగ్గరగా నడుస్తూ,

"నువ్వు లక్ష్మివి కదూ" అన్నాను.

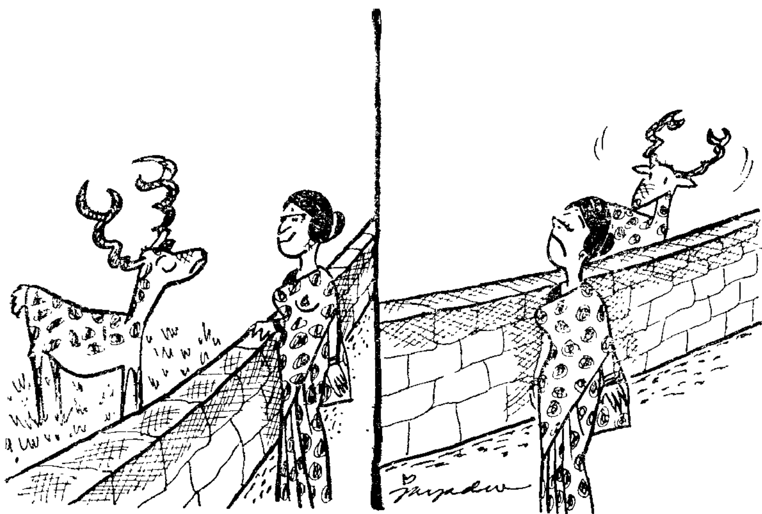
ఆ మాట అన్నానో లేదో లక్ష్మి రెండుచేతుల్తో మొహాన్ని కప్పేసుకొని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది.

నాకు కంగారు కలిగింది.

"ఏయ్! ఎందుకేడుపు?" అన్నాను.

"నేను లక్ష్మినే. నన్ను గుర్తుపట్టారు బాబు. నాకదే చాలు" అంది.

నేను మెట్లపైన కూర్చుంటూ అదిగాను

"పెళ్ళయిందా? నీ మొగుడేం చేస్తున్నాడు?" అని.

"పెళ్ళికాలేదు," అంది నిర్లిప్తంగా.

"ఎందుకని?"

లక్ష్మి ఇదోలా నవ్వింది.

"ఈ తనువు నో మా రాజుకిచ్చి మరోడ్ని మనవాడనా ప్లీడరుబాబు!" అంది.

నాకు చెర్నకోలాతో వీపు పగిలేలా కొట్టినట్టయింది.

మండపానికి పది గజాల దూరంలో ఆడుకుంటున్న కుర్రాడ్ని దగ్గరగా పిలిచింది లక్ష్మి.

"ఇడుగో! వీడు నా బిడ్డ" అంది. వాడి మొహంలోకి భయం భయంగా చూసేను.

అన్నీ నా పోలికలే. ఆ క్షణంలో నా కాళ్ళ కింద భూమి కదిలిపోతున్నట్టుగా అనిపించింది.

"ఇక్కడందరికీ తెలుసా?" అన్నాను.

అలా అడుగుతున్నప్పుడు నా గొంతు భయంతోనూ, స్వార్థంతోనూ, నిండిపోయింది.

లక్ష్మి నవ్వింది

ఆ నవ్వువెనక లక్ష్మి ఎంత నరకాన్ని అనుభవించిందీ నాకు అర్థమయ్యింది.

"మారాజు బిడ్డవి నువ్వు నిన్నల్లరిపెట్టడం ఇష్టంలేక ఎవరేమన్నా నా పీకనొక్కేసుకున్నాను. మనువు లేకపోయినా నీ బిడ్డకి తల్లినై మోడునైపోయి బతుకుతున్నాను రంగబాబూ" అంది.

ఆ క్షణంలో లక్ష్మిపైన నాకు విపరీతమైన గౌరవం పెరిగిపోయింది. చదువు సంధ్యల్లేని పల్లెటూరి మనిషే అయినా, ఓ పేదరైతు కూతురైనా లక్ష్మిలో గల సంస్కారం నన్ను పాతాళానికి తోసేస్తోంది

ఆ పదేళ్ళ కుర్రాడినీ ఎత్తి నా గుండెలకి హత్తుకోవాలనిపించింది. కానీ అశక్తుడ్ని.

నా చేతులకి ఎప్పుడో సంకెళ్ళు పడ్డాయి.

లక్ష్మికేసి జాలిగా చూశాను. మరేం మాట్లాడలేకపోయాను.

చాలా చాలా అడగాలనీ, మాట్లాడాలనీ వున్నా అక్కడుండలేకపోయాను.

నేను అక్కడ్నించి వచ్చేస్తుంటే లక్ష్మి కన్నీళ్ళతో నన్ను చూడ్డం గమనించాను.

బి ఏ. చదివే రోజుల్లో మామయ్య వాళ్ళ వూరొచ్చేను. ఆ రోజు రాత్రి నాకు నిద్రపట్టలేదు.

అత్తయ్య, పిల్లలు గుడిలో జరుగుతున్న హరికథా కాలక్షేపానికి వెళ్ళారు. మామయ్య లోపల నిద్రపోతున్నాడు.

పక్కనే చాపమీద లక్ష్మి నిద్రబోతోంది.

లక్ష్మి చలమయ్య కూతురు. చలమయ్య మామయ్య పొలాన్ని కౌలుకు చేస్తున్నాడు చలమయ్య ఏదన్నా వూరెళితే లక్ష్మి ఒంటరిగా వుండలేక, మామయ్య వాళ్ళింట్లో పడుకునేది

లక్ష్మి వెల్లకిలా పడుకొనుంది. పవిట చెదిరిపోయింది లక్ష్మి గుండెలు నన్ను ఆహ్వానిస్తున్నాయి. మోకాళ్ళవరకూ చెదిరిపోయిన చీర నాలో ఆవేశాన్ని రెచ్చగొట్టింది. మెల్లగా అదురుతున్న గుండెతో లక్ష్మి పక్కన జేరి మీద చెయ్యి వేశాను.

లక్ష్మి కళ్ళువిప్పింది. నన్ను చూసింది లేవపోయింది. లక్ష్మిని కదలకుండా పట్టుకున్నాను. నా కళ్ళల్లో ఏం చూసిందోగానీ లక్ష్మి మరేవిధమైన అభ్యంతరం చెప్పలేదు.

ఆ రోజు జరిగిన ఆ చిన్న పొరపాటు ఈ రోజున ఇంత భయంకరమైన పరిస్థితి ఎదురు నిల్చేలా చేస్తుందని నేను కలలోకూడ అనుకోలేదు.

ఆ తరువాతసలు నేను లక్ష్మిని మర్చిపోయాను.

నాకు వూళ్ళో మరొక్కక్షణం వుండబుద్ధి కాలేదు.

బ్రీఫ్‌కేసులోంచి చెక్‌బుక్కు తీసి వెయ్యి రూపాయలకి చెక్కురాసి లక్ష్మికి పంపాను.

మామయ్య, అత్తయ్య ఎంత చెప్పినా వినకుండా బయల్దేరాను.

పొలంగట్టుమీద తలవంచుకొని వేగంగా నడుస్తున్నాను.

ఇంతలో పొలంగట్ల కడ్డంపడి లక్ష్మి

పరిగెత్తుకొచ్చి నాకు ఎదురుగా నించొంది.

లక్ష్మి చేతిలో నేను రాసిచ్చి పంపిన చెక్కు వుంది.

లక్ష్మి నాకేసి చూస్తూ నించొంది. లక్ష్మికళ్ళల్లో నీరుగిర్రున తిరుగుతోంది.

చేతిలోవున్న చెక్కుని అటు ఇటు తిప్పి చూసింది.

తర్వాత ముక్కలు ముక్కలుగా చింపేసింది.

లక్ష్మి చాలా ఆవేశంగా అంది.

"వెయ్యి రూపాయల్తో నా జీవితాన్ని, నీవల్ల నా కడుపున పుట్టిన బిడ్డ భవిత వ్యాన్ని, సరిచేశాననుకుంటే చాలా సంతోషం రంగబాబు! నీ డబ్బుని నేనే నాడూ ఆశించలేదు. నా బిడ్డని నేను పెంచుకోగలను. కన్న తండ్రెవరో ఆడికి తెలీకపోయినా, ఈ వూళ్ళోవాళ్ళకి తెలీకపోయినా, నాకు తెలుసు. నువ్వెప్పుడన్నా కనబడితే నీకు చెప్పా లనే నేనింతవరకు గుండెల్లోని ఈ బాధని సహిస్తూ ఎదురు చూశాను. ఈ లక్ష్మి నీకు గుర్తులేకపోయినా ఫర్లేదు. కానీ నువ్వెక్కడున్నా నీ పెద్దకొడుకు ఇక్కడున్నాడని మాత్రం మర్చిపోకు." అని వెనక్కుతిరిగి గబగబ వెళ్ళిపోయింది లక్ష్మి.

నేను అయోమయంగా నించుండి పోయాను.

లక్ష్మిలో గల సంస్కారం నన్ను అదిలించేసింది.

కానీ నేనేం చెయ్యను?

భారంగా కదిలేను.

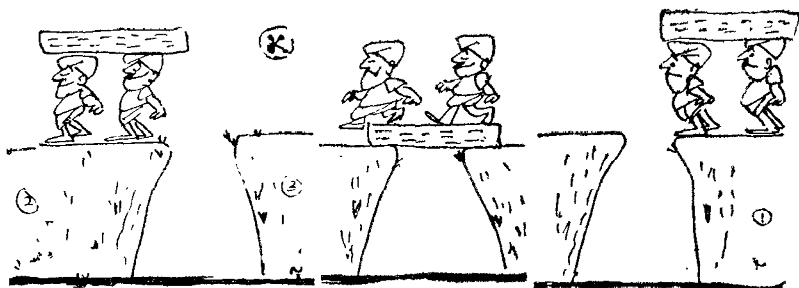
మా ఊరు బందరు. అక్కడ సముద్రముంది. అక్కడ గాలి చల్లగా బాగుంటుంది. సపువు తోటలున్నాయి. మైదానాలు, ఆహ్లాదాన్ని కలిగించే పచ్చికబయిళ్ళు వున్నాయి.

పుట్టిపెరిగిన ఈ వూరునీ, మంచినీ, మంచినిపెంచుకొన్న లక్ష్మిలాంటి మను ష్యుల్ని వదిలి ఎక్కడో కృత్రిమంగా బతుకుతున్న నాదీ జీవితమేనా?

"అయాం గిల్టీ," అనుకున్నాడు.

బస్సు కదిలింది.

దూరం అయిపోతున్న నా ఊరునీ అక్కడి పరిసరాలనీ చూశాలంటే భయంవేసింది. కళ్ళుమూసుకుని నా సీటులో వెనక్కిజారిపోయాను.

సీతాకోక చిలుకలు

పోలాప్రగడ సత్యనారాయణమూర్తి

మా 'శ్రీకాకుళం' కౌన్సిలరుగా నిలబడాడని విని మొదట నేను నమ్మలేదు. ఇదేదో పొరబాటనీ ఏ శ్రీకాకుళమో నిలబడితే ఇతనే అన్నారనీ అనుకున్నాను. కానీ 'నిర్లక్ష్యం' కనిపించి ఆ నిలబడింది మన శ్రీకాకుళమే అని చెప్పడంతో నాకు ఆశ్చర్యంతోపాటు వాడి మీద అసహ్యంకూడా వేసింది.

"ఏమిటి వీడి ధైర్యం? ఇదేం కుళాయి గట్టెక్కి ఉపన్యసించడం. కిళ్ళీ కొట్టుదగ్గర తీర్పులు చెప్పడం అనుకున్నాడా?" అని 'నిర్లక్ష్యాన్ని' ప్రశ్నించాను.

"ఏమో; ఎవరు చెప్పినా వింటేనా? నువ్వుకాకపోతే మరొకడు నా పేరు ప్రతిపాదిస్తాడని మొండిగా మొదలెడితే

ఏంచెయ్యను ?" అన్నాడు 'నిర్లక్ష్యం'.

"ఏమిటి ?... వాడిని నిలబెట్టింది నువ్వే నేవిటి ? ఏడిసినట్టుంది. ఆ చవటకి బుద్ధిలేకపోతే నీ కేవయింది ?" అన్నాను.

"ఏమో ! ఆ విషయం నన్నుకాదు వాణ్ణేఅడగు" అని నిర్లక్ష్యం విసవిసా వెళ్ళిపోయాడు ...

ఆ సాయంత్రం శ్రీకాకుళాన్ని వాళ్ళ ఇంటిదగ్గర కలుసుకున్నాను, నన్ను చూసి కంగారుపడి తను చేసిన పనికి సిగ్గుపడతాడని ఊహించానేగాని, వాడిలో ఆ చేష్టలేమీ కనిపించక పోవడంతో చకితుణ్ణయ్యాను, పైగా మిక్కిలి అతి ప్రశాంతంగా 'కూర్చో" అని మాత్రం అని మౌనంగా దేన్ని గురించో తీవ్రంగా ఆలోచించసాగాడు.

కొంతసేపయాక కౌన్సిలరుగా నుంచున్నావట నిజమేనా ?" అన్నాను,

అంగీకార సూచకంగా తల ఊపాడు.

"ఏమిటి నీ ధైర్యం ?" అన్నా.

సమాధానం చెప్పకుండా మందహాసం మాత్రం చేసి ఊరుకున్నాడు, నాకు వొళ్ళు మండింది నాలుగు చీవాట్లు పెట్టి వాణ్ణి మారిపిద్దాం అనే ఉద్దేశ్యంతో ఇలా అన్నాను,

"అప్పుడువాళ్లకి తప్ప ఇంకెవరికీ తెలియని అనామక శిఖామణివి నీకు కౌన్సిలరయ్యే పలుకుబడి ఏమి ఏడిసిందరా, డబ్బయినా దండిగా ఉందా అంటే సెకండ్‌హాండ్ కరింబీడీకే నీదగ్గర ఉండడం గగనం చదువుమాట నరేసరి పోనీ పెర్సనాలిటీ అయినా లేదు. ఎవరైనా వింటే నవ్విపోతారు. ఈ పాటికయినా ఉపసంహరించుకో

నా మాటలేవీ వాడి చెవికెక్కినట్లు లేదు ఒక్కక్షణం ఆగి చేతిసంచీలోంచి ఒక కరపత్రం తీసి నాకందిచాండు. లెదర్ బాగ్‌చూచి ఆశ్చర్యంతో "ఇదెప్పుడు కొన్నావ్ ?" అన్నా.

"అది ఈ సంచీ, లాల్చీ, కళ్ళజోడూ, ఈ చేతికర్రా ఇవన్నీ ఒకసారే కొన్నా. నిన్ననే దినపత్రిక్కి కూడా చందా కట్టేశాను" అన్నాడు.

వాడి ఎన్నికల హంగామా చూస్తే నాకు నవ్వొచ్చింది. "పిట్లప్పటికీ డబ్బెక్కడిది" అన్నా.

"సొంత గ్రామఫోను ఉండేదికదూ, అది అమ్మేశా. అది సరేకాని ముందా కరపత్రం చదువు" అన్నాడు.

అందులో ఆ రోజున బహిరంగసభ అనీ ఉపన్యాసకుడు శ్రీకాకుళం' అని ఉంది ఆ సభకి అధ్యక్షుడుగా నా పేరు ఉంది. కరపత్రం క్రింద "శ్రీకాకుళం నిశాని" అని నిశాని బ్లాకు అచ్చువేసి ఉంది. ఈ ప్రహసనంలో నా పేరేవిటను కొని 'నేను అధ్యక్షుడుగా ఉండను" అన్నాను,

"ఉండకపోతే బలవంతంలేదు. కాని వార్డునిండా కరపత్రాలు ఇంత క్రితమే

పంచిపెట్టబడ్డాయి" అన్నాడు. 'శ్రీకాకుళం.' నాకు వొళ్ళుమండింది. ఈ పాటికే ప్రజలందరి దృష్టిలోనూనేనుఒక పిచ్చివాడిగా అయివుంటాను, రేపటినుంచి వీధిలోంచి వెళుతూవుంటే "ఫలానా 'శ్రీకాకుళం' సభకి అధ్యక్షుడు"ని నా వెనకాల ప్రజలు అనుకుంటూ నవ్వుకుంటారు, నాకి ఆలోచనతో తేళ్లు జెర్రులూ పాకినట్టయింది. "నా అనుమతి లేకుండా నా పేరు ఎందుకు వేశావ్!" అన్నాను తీవ్రంగా.

'శ్రీకాకుళం' నా చేతులు పట్టుకుని బతిమాలుతూ సభని పాడుచెయ్య వద్దని నా భరోసా చూసుకునే తా నిందులోకి దిగాననీ, అధ్యక్షుడుగా కుర్చీలో కూర్చుంటే చాలు ఇంకేం చెయ్యక్కర్లేదు. అన్నీ తానే చూసుకుంటాననీ ప్రాధేయపడసాగాడు. సరే చివరికి ఎలా గయితేనేం నేను ఒప్పుకోక తప్పలేదు, తెలిసింది ఎలాగా తెలిసింది. ఇంక కుర్చీలో కూర్చుంటే ఏంపోయిందని అంగీకరించాను.

రాత్రి ఎనిమిదింటికి వీధి మొగలో ఒక టేబిలూ రెండు విరిగిన కుర్చీలూ ఒక హరికేన్‌లైటూ శ్రీకాకుళమే సిద్ధపరచి నన్ను అక్కడికి పిలుచుకు వెళ్లాడు. నేను వెళ్ళేటప్పటికి పిల్లలూ, పెద్దలూ కలిసి పది పదిహేను మంది ఉన్నారు. నేను ప్రశ్నార్థకంగా 'శ్రీకాకుళం' కేసి చూశా.

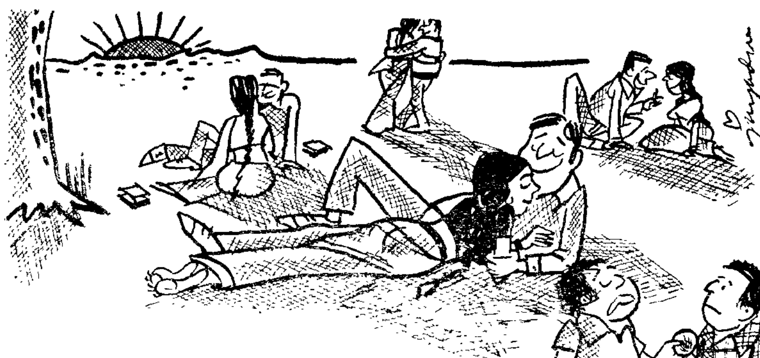
"నువ్వేం జంకకు. కానిచ్చెయ్యి" అన్నాడు.

నేను లోపల్లోపల వినుక్కుంటూ శ్రీకాకుళంగురించి రెండు పరిచయ వాక్యాలు పలికి కూర్చున్నాను. తర్వాత శ్రీకాకుళం లేచాడు.

"ప్రజల్లారా! ప్రజలన్నానని ఆశ్చర్య పడకండి. సోదరులు కానివాళ్ళని ముఖప్రీతికోసం సోదరులారా అనీ, మనస్సులో వేరే ఆలోచనలు పెట్టుకొని పైకి మాత్రం సోదరీమణులనీ అనడం నా కిష్టంలేదు. అందుకే అలా సంబోధించాను. నేను నాయుడుగారి పార్టీవాడనూకాను. పెద్ద కాపుగారి పార్టీవాడనూ కాను. నాకు ఓటు వెయ్యమని మిమ్మల్ని దేవురించను. అయినా నాకు కొన్ని అర్హతలున్నాయి ఆ యోగ్యతల్ని మీకు చెప్తాను. అంతే! మీకు ఇష్టం అయితేనే వెయ్యండి. నేను ఇతరుల సొమ్ము తినెయ్యలేదు. ఎవరి కొంపలూ కూల్చలేదు. ఎవర్నీ మోసం చెయ్యలేదు. ఎవరికీ ఉపకారాలు చేస్తానని శుష్క ప్రమాణాలు చెయ్యలేదు. ఇవే నా అర్హతలు.

నేను మీ వార్డు కేవో ఉపకారాలు చేస్తానని వాగ్దానం చెయ్యడంలేదు. కుల తత్వాలు, పార్టీ తత్వాలులాగే వార్డు తత్వాలుకూడా పరిహరించవలసినవే!"

'శ్రీకాకుళం' కంఠం హెచ్చించి మాట్లాడుతూంటే ఆ వార్డులో జనం ఒక్కొక్కళ్ళే నిద్దరపోతున్నవాళ్లు

కంగారుపడుతూ కళ్ళు నులుపుకుంటూ సభాస్థలికి వచ్చి పరిస్థితి చూసి స్థిమితపడ్డారు. వచ్చిన వాళ్ళు కాసేపు వినిపోదామని కూర్చునిపోయారు. ఈ విధంగా ఒక అరగంటకల్లా సుమారు ఒక వంద మంది శ్రోతలు శ్రీకాకుళానికి లభించారు.

తనకు తెలిసినవి వాళ్ళకి తెలియకుండా ఉండేలాగ ఒక గంట అప్పగించి 'శ్రీకాకుళం' తన ఉపన్యాసాన్ని ముగించాడు. ఇది శ్రోతలలో చాలా మందికి చక్కని ప్రహసనానందాన్నిచ్చింది. కొందరు నవ్వుకున్నారు. కొందరు గుసగుస లాడుకున్నారు. మరికొందరు సభ పూర్తి అవగానే శ్రీకాకుళం చుట్టూ ముసిరి తమ పుస్తకాల్లో సంతకాలు పెట్టమని ప్రాధేయపడసాగారు. అతి కష్టంమీద ఆ గండాన్ని తప్పించుకొని 'శ్రీకాకుళం' సభను పరిసమాప్తి చేశాడు. ఈ విధంగా రోజూ ఆ వార్డులో 'శ్రీకాకుళం' హరికేన్‌లైటు మీటింగులు ప్రతి వీధుల్లోనూ సాగుతున్నాయి. జనం విరివిగానే వచ్చేవారట! నేను మాత్రం ఆ రోజు తర్వాత వాడికి కనిపించడం మానేశాను, ఎక్కడ అధ్యక్షుడుగా ఉండవలసివస్తుందో అని.

ఎన్నికల ఫలితాలరోజు రాత్రివీధుల్లో హడావుడి విని ఇవతలికివచ్చి చూస్తే ఒక సైకిలు రిక్షాలో దండలతో మా 'శ్రీకాకుళం' ఊరేగుతున్నాడు. వాడికి జై కొట్టుకుంటూ సుమారొక వందమంది యువకులు ఉత్సవంలో నడుస్తున్నారు. నన్ను చూసి మా శ్రీకాకుళం మందహాసం చేశాడు...

ఒక రోజున మా యింట్లో పేపరు చూసుకుంటూ కూర్చున్న నాకు, మా యింటి ముందు ఒక చిన్న కారు ఆగిన

చప్పుడు వినిపించింది. పేపరు మడిచి వీధిలోకి చూద్దునుకదా కారు డ్రయివరు దిగివస్తూ "అయ్యా కారులో చైర్మన్ గారు మిమ్మల్ని రమ్మంటున్నారు" అన్నాడు

ఆ రోజున చైర్మన్ ఎన్నిక అని గుర్తుకు వచ్చి "ఎవరు ఎన్నిక అయారు చెప్మా" అనుకుంటూ అలాగే నిలబడి పోయాను. ఇంతలో ఆ కారు తలుపులు తెరుచుకుని మా శ్రీకాకుళం నవ్వుతూ నాకేసి రాసాగాడు. డ్రైవరు చేతులు కట్టుకుని పక్కకు తప్పుకున్నాడు. నేను విస్తుపోయి అలాగే నిలబడిపోయాను.

'శ్రీకాకుళం' లోపలికి వచ్చి మంచం మీదికి చేతినుంచి కర్రా విసిరి కళ్లజోడు తీసి టీపాయ్ మీద ఉంచుతూ "అల్లా తెల్లబోతావేం? లోపలికిరా" అన్నాడు. నేను నెమ్మదిగా అడుగులు వేసుకుంటూ వాణ్ణి అనుసరించాను. కూచో అని నన్నొక కుర్చీలో కూచోబెట్టి తనింకో దాంట్లో కూచున్నాడు.

ఒక్క క్షణం నిశ్శబ్దం.

"కౌన్సిలరు అయినందుకే ఆశ్చర్యపో తూంటే చైర్మన్ కూడ అయ్యావేమిటి?" అన్నా.

అదంతా ఒకవిచిత్రమైనకథ. మొత్తం ఇరవై ముగ్గురం కౌన్సిలర్లం. అందులో పదకొండుగురు నాయుడుగారి పార్టీవాళ్లూ పదకొండుగురు పెద్దకాపుగారి పార్టీ వాళ్లూనూ."

"అయితే దేనికీ చెందనివాడివి నువ్వొక్కడివే అన్నమాట."

"మరే — అందులోనూ వాళ్ళిద్దరి బలాలూ సమానంగా ఉన్నాయేమో కథ మరీ రక్తి కట్టింది."

"అవునవును. పైగా లక్షరూపాయ లిచ్చినా ఆ పార్టీలోవాడు ఈ పార్టీలోకి రాడు."

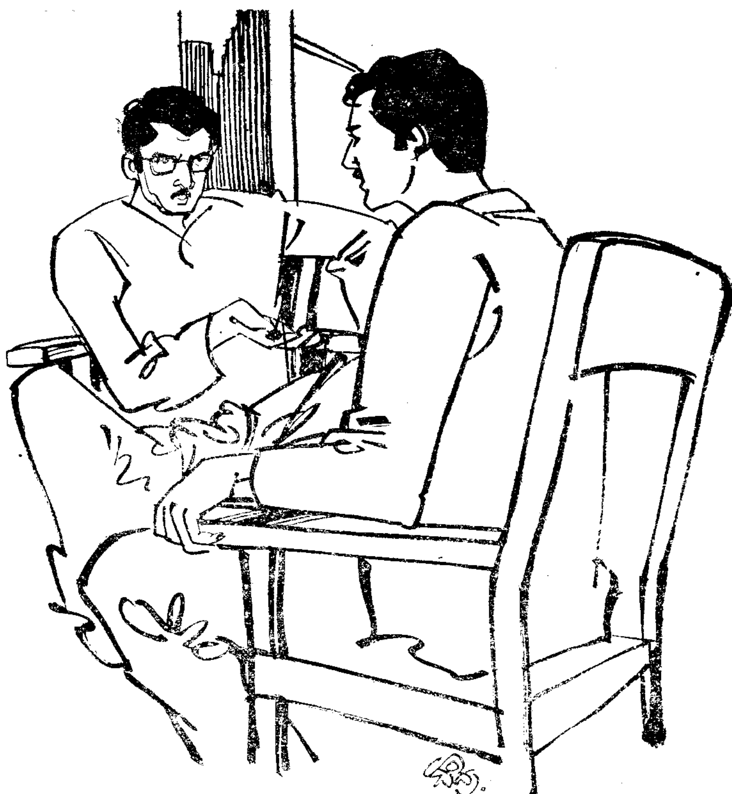
"అదే మనకి లాభించింది. ఏ పార్టీ వాళ్లు చైర్మన్ కావాలన్నా మన ఓటు అవసరం అయింది. నా ఓటుకి పాట పెరిగింది. పదివేలదాకా పెరగనిచ్చి నేను డబ్బుకి కక్కుర్తిపడే రకంకాదని రెండు పార్టీలకీ లిఖితంగా తెలియ చెప్పాను. దాంతో వ్యాపారం మరీ బిగిసింది. ఆఖరికి నన్ను చైర్మన్‌గా ఒప్పుకుంటాం అనీ, తమ పార్టీ మనిషిగా వ్యవహరించమనీ నాయుడుగారు ప్రత్యేకంగా వచ్చి ప్రార్థించడంతో ఒప్పుకోక తప్పిందికాదు."

"చాలా ఎత్తువేశావన్నమాట."

"ఎత్తులేమిటిరా నీ మొహం, నా కసలీ రెండు పార్టీలలో దేనితోటి కలవడమూ ఇష్టంలేదు. ఎందుకు ఒప్పుకున్నానా అని ఇప్పుడు విచారిస్తున్నా."

"అదేమిటి?"

"అవును. వాళ్ళకి బుద్ధిలేకపోతే నా కేనా ఉండొద్దూ! అక్షరంముక్క రాని వాడిని నేను చైర్మన్ ఏమిటి? అందుకే నా గౌరవార్థం చేయబోతున్న విందుకి వెళ్ళకుండా ఇక్కడికొచ్చా."

"నిజంగా నీలాంటి నిరాడంబరుడు ఉండటం చాలా అరుదు సుమా!" అన్నాను ఆశ్చర్యంతో అభినందిస్తూ.

"అదేమీ నువ్వు అనుకున్నంత గొప్ప విషయం కాదులే. అది సరేకాని ముందు ఈ ఛైర్మన్ పదవికి నా రాజీనామా రాయి. వేలుముద్ర వేస్తాను," అన్నాడు.

"అదేమిటి?" అన్నా.

"అంతేలే!"

"అదేం?"

"ఇంక ప్రశ్నలు వెయ్యకు. ఒక రోజున నువ్వు చెప్పినట్టు విన్నానా, ఇవాళ వినటానికి? ఊ—రాయి" అన్నాడు, శ్రీకాకుళం.

విధిలేక రాశాను వాడు వేలిముద్ర వేసి డ్రైవరు చేతికిచ్చి అది కౌన్సిలర్లకీ, కమీషనరుకీ అందజేయమన్నాడు. ఆ ఉత్తరాన్ని డ్రైవరు వినయ విధేయతలతో అందుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

'శ్రీకాకుళం' మళ్ళీ పూర్వంలాగే క్రికెట్ విషయాలూ, అందులో తన కున్న పాండిత్యం మెళుకువలు గూర్చి నేను వినకపోయినా చెప్పుకుపోతూ మధ్య మధ్య కరీంబీడీకి ఆరిపోకుండా పీలుస్తూ

న్నాడు. చేతికర్రా, కళ్ళజోడూ, లెదర్ బాగ్ ఈ మూడూ మంచంమీద పడి ఉన్నాయి. నేను వాటికేసి చూసి ఆలోచిస్తూ వాడి మాటలు వింటున్నట్టు నటిస్తున్నా.

ఇంతలో బిలబిలమంటూ పాతిక ముప్పయిమంది లోపలికి చొరబడ్డారు. నేను కంగారుగా లేచి నిలబడ్డాను. వాళ్ళంతా కౌన్సిలర్లూ, ఊళ్ళో పెద్దలూను వాళ్ళందరూ శ్రీకాకుళాన్ని బతిమాలసాగారు. ససేమిరా తన నిర్ణయానికి తిరుగులేదని శ్రీకాకుళం బిగిసిపోయాడు వాళ్ళు కాళ్ళా వేళ్ళా పడ్డారు. కాదూ కూడదన్నారు. ప్రార్థించారు. ప్రాకులాడారు. ఏమీ లాభం లేదన్నాడు, శ్రీకాకుళం.

తమలో తమకున్న వివాదాలవల్ల తమలో ఎవరూ ఛైర్మన్ అవడం కల్ల అన్నాడు. కనుక అందరికీ అంగీకార యోగ్యుడైన అతను ఛైర్మన్ పదవి స్వీకరించి నగర గౌరవాన్ని కాపాడాలన్నారు. అతను అంగీకరించకపోతే అసలు ఛైర్మనే ఉండకపోవడంకానీ తిరిగి ఎన్నికలు రావడంకానీ జరుగుతుందన్నారు. మొదటిదానివలన మునిసిపాలిటీ అపహాస్యం పాలవుతుందన్నారు, రెండవదానివల్ల కౌన్సిలరుగా ఎవరూ నిలబడకపోవడమనే మహా ప్రమాదం సంభవిస్తుందనీ, పట్నంలో ప్రశాంతత నశిస్తుందనీ అన్నారు.

"నేనింత గొడవ అవుతుందంటే అసలు నిలబడకే పోదును తెల్సా" అన్నాడు. శ్రీకాకుళం.

"హమ్మమ్మ...ఆ మాట అనకండి. ఈ ఛైర్మన్ పదవి మీరు అంగీకరించే దాకా మేం ఇక్కడనుంచి కదలం," అన్నారు వాళ్ళు.

అని, అక్కడే కూచుని సత్యాగ్రహం, మొదలెట్టారు.

కొంతసేపయాక "ఇదెక్కడి సంతయ్యా నాకుపదవి వద్దు మొర్రో అంటే వదలరేం?" అన్నాడు శ్రీకాకుళం

వాళ్ళలో ఎవరూ బెసకలేదు.

"పదవులు సీతాకోక చిలుకల్లాంటివిరా నాయనా. వెంటబడితే చిక్కవు, మనకెందుకని వచ్చికూర్చుంటే వాటంతట అవే వచ్చి మనమీద వాల్తాయి" అన్నాను. నేను, సాధ్యమైనంత నిర్లిప్త ధోరణిలో,

"మరయితే లే-నిన్ను నేను పి. ఏ. గా వేసుకుంటున్నాను. నీలాంటి చదువుకున్నవాడు దగ్గర లేకపోతే, ఆ ఛైర్మన్ పదవి నావల్ల ఏంఅవుతుంది?" అన్నాడు శ్రీకాకుళం చిరాగ్గా చేతికర్రా, సంచీ, కళ్ళజోడూ అందుకుంటూ, "చచ్చాం... ఈ సీతాకోక చిలుక నామీదవచ్చి వాలిందేమిటి?" అని తబ్బిబ్బు పడుతూంటే." లేవండి పి. ఏ. గారూ, మీరు లేస్తేగానీ ఛైర్మన్‌గారు లేవరు'' అన్నారు కౌన్సిలర్లంతా ముక్తకంఠంతో కోరస్ పాడినట్లు...

— —

నెలాఖరు. అందులోనూ ఆదివారం. జేబులో వున్నది వందరూపాయలు. అవసరం వెయ్యిరూపాయలు.

ఏం చెయ్యాలో తోచలేదు. ఎవర్నడిగినా ఈ నెలాఖరు రోజుల్లో మొండి చెయ్యే ఎదురు. మతిపోయి అబిడ్స్ రోడ్డులో పడ్డాను.

సారధి కన్పించాడు – దేవుడిలా! వాడు నా బాల్య మిత్రుడు. బంగారు పిచ్చిక. డబ్బులో పుట్టాడు. డబ్బులో పెరిగాడు. డబ్బులో జీవిస్తున్నాడు. కానీ వట్టి పిసినారి. తాగినప్పుడు మాత్రం దానకర్ణుడు.

వాణ్ణి చూడగానే ఓ ఆలోచన

వచ్చింది - ఎరను వేసి చేపను పట్టాలని! సారథిని "వెట్ పార్టీ"కి వప్పించే సరికి నా తలప్రాణం తోకకు వచ్చింది

అది నా బర్త్ డే పార్టీ అనీ, బిల్లు నేనే చెల్లిస్తానని చెప్తేగాని వాడు దానికి రాలేదు. యిద్దరం బార్ లో పడ్డాం.

నా జేబులోని ఎనభయ్యారు రూపాయల 'చిలుం' వదలడంతో పార్టీ పూర్తయింది. ఇంకా నా జేబులో పధ్నాలుగు రూపాయ లున్నాయి. రాబోయే డబ్బు గురించి ఆలోచిస్తుంటే అంత ఖర్చయినా నాకేమీ బాధ అన్పించలేదు. బార్ లో నుండి బయటపడ్డాం.

మాంచి స్వింగ్ లో వున్నాడు సారథి. యిక అప్పు సంగతి అడగొచ్చు అనుకొంటున్నా.

యింతలో ఎక్కణ్ణించో వూరోళ్ళ కారేసుకొని వూడిపడ్డాడు, రామారావ్! వస్తూనే "రారా సారధీ! నిన్నింటి దగ్గర డ్రాప్ చేస్తాను." అంటూ నా బంగారు పిచ్చికని గద్దలా తన్నుకుపోయాడు.

మతిపోయినట్లయి నేనలాగే నిలబడిపోయాను. తర్వాత తెలిసింది - రామారావు ఆ రెండువేలు సారథి దగ్గర ఆ 'స్వింగ్' లోనే అప్పుపట్టేశాడని.

ధర్మారావు ఇంట్లో సీతాఫలం మొక్క పెద్దదై తొలిసారిగా రెండు కాయలు కాసింది. కాయలు ముదిరి కళ్ళు విచ్చుకుని మెత్త బడ్డాయి.

ధర్మరావు భార్య సీతమ్మ వరండాలో నిల్చుని పక్కింటి పిల్లలు రమణని, బుజ్జిగాడిని కేకేసింది.

"ఎందుకే ?" అన్నాడు ధర్మారావు.

"సీతాఫలాలు పండాయి. పిల్లలు తింటారని పిలుస్తున్నా!" అంది సీతమ్మ.

ధర్మారావు మండిపడ్డాడు.

"తొలిసారిగా పండిన ఫలాలు మనం తినాలి గాని, వూళ్ళోవాళ్ళ కిస్తావా? అదీగాక ఒక్కోకాయ ఇరవై పైసలు ఖరీదు చేస్తుంది. అదే మనం కొనుక్కుని తినాలనుకున్నామనుకో డబ్బు ఖర్చుపెట్టాల్సిందే గదా! ..." అన్నాడు.

"కొనుక్కుని తింటానికి మనం పిల్లలమటండీ. అయినా, ఈ వయసులో అలాంటివి తింటే జబ్బుచేస్తుంది కూడాను." అంది సీతమ్మ.

"చాలు చాల్లే. మహా చెప్పొచ్చావు," అని విసుక్కున్నాడు ధర్మారావు

సీతమ్మకి భర్త తత్వం తెలిసిందే గనుక మారు మాట్లాడక ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

ఆ రోజు శనివారం. టిఫిన్ తిన్నా కడుపులో వెల్తిగానే వుంటుంది. ఆ రెండు పళ్ళూ తను తినేస్తే సరి అనుకున్నాడు ధర్మారావు.

చీకటి పడేవేళకే వర్షం మొదలయింది.

సీతమ్మ ఏడింటికే ఉప్మా చేసి భర్తకి పెట్టింది.

ధర్మారావు మనసంతా సీతాఫలాల మీదే వుంది. తెల్లారి తను లేచేసరికి భార్య కోసి ఎవరికైనా ఇస్తుందేమోనని అనుమానం వేసింది.

వర్షం వెలిసేసరికి తొమ్మిదైంది.

సీతమ్మ నిద్రపోయింది.

ధర్మారావు బ్యాట్రీలైటు వేసుకుని పెరట్లోకి వెళ్ళి రెండు పళ్ళూ తెంపుకొచ్చాడు.

చెట్టున పండిన కాయతేమో తాజాగా, నిగనిగ లాడుతున్నాయి.

ధర్మారావు ఆప్యాయంగా ఆరగించి మంచినీళ్ళు తాగి పడుకున్నాడు.

తెల్లారేసరికి పట్టుకుంది జలుబు. ముక్కులు బిగుసుకుపోయాయి. మెదడు మొద్దుబారిపోయింది. చెవులు సరిగా విన పడడంలేదు.

సీతమ్మ నిద్ర లేచేసరికి ధర్మారావు వరండాలో నిల్చుని చీదుతూ కన్పించాడు.

"ఏమిటండీ ప్రొద్దున్నే లేచారు?" అంది సీతమ్మ.

"జలుబు చేసిందే..." అన్నాడు నెమ్మదిగా.

సీతమ్మకి అనుమానం వేసి "సీతాఫలాలు తిన్నారా? ఏం? "అంది.

ధర్మారావు అవునని అమాయకంగా తలూపాడు.

"బాగుంది. ఈ ముసుర్లో తలంటుకుని పైగా సీతాఫలాలు తిన్నారా ? అదీ రాత్రి పూట. జలుబు చెయ్యకేం చేస్తుంది. మీ పీనాసితనం తగలబడ్డట్టే వుంది. వెళ్ళి రెండు ఆస్ప్రిన్ బిళ్ళలు వేసుకోండి. పాలల్లో మిరియాల పొడి వేసిస్తాను." అంది సీతమ్మ.

ధర్మారావు గొడుగు వేసుకుని వీధిలోకి వెళ్ళాడు.

సీతమ్మ పాలుకాచేసరికి, "పావలా వదిలింది" అంటూ వచ్చాడు ధర్మారావు.

"అప్పుడే ఏమైందీ !" అని నవ్వింది సీతమ్మ.

తొమ్మిదింటికి భోజనంచేసి ఆఫీసుకి బయల్దేరాడు.

బస్‌స్టాప్‌లో తోటి గుమాస్తా సుబ్బయ్య పలకరించాడు "జలుబు చేసినట్టుందే" అని.

"అవునండి!" అన్నాడు ధర్మా రావు నీరసంగా.

"కోడో పైరిన్ రెండేసుకోండి. తగ్గిపోతుంది," అన్నాడు సుబ్బయ్య.

"వూ" అని మూలిగాడు ధర్మా రావు ఇప్పటికే పావలా దండగ. వేసుకున్నవి పన్జేయక పోతాయా? అనుకున్నాడు.

ఆఫీసులో కూర్చున్నాడన్న మాటే గాని పని చెయ్యబుద్ధికాలేదు. మాటి మాటికీ వరండాలోకి వెళ్ళి చీదడం మొదలెట్టాడు

మధ్యాహ్నానికి ముక్కులు మరీ బిగుసుకుపోయాయి. గాలి పీల్చడమే కష్టమైపోయింది. పోతే పోయిందని సుబ్బయ్య సలహా ప్రకారం రెండు కోడో పైరిన్ వేసుకుని వేడి వేడి పాలు తాగాడు.

ఆ రాత్రి అతనికి నిద్రపట్టలేదు. పడుకుంటే తల భారంగావుంది ఒకటికి రెండు దిండ్లు వేసుకున్నాడు అయినా వూపిరి ఆడడంలేదు తెల్ల వార్లూ వరండాలోకి వెళ్ళి వస్తూనే వున్నాడు

మర్నాడు ఉదయం సీతమ్మ మిరి యాల పొడి వేసిన పాలు ఇచ్చి "విక్స్ డబ్బా ఒకటి కొని ముక్కుకు రాసుకోండి," అంది.

బస్‌స్టాప్ దగ్గర కెళ్ళి కొట్లో విక్స్ డబ్బా,ఒకటి కొన్నాడు.

పక్కింటి కుర్రాడు పలకరించి "ఇన్‌హేలర్ ఒకటి తీసుకుని లోపలికి పీల్చండి గుణం కన్పిస్తుంది" అన్నాడు.

ఇప్పటికి అయిన దండగ చాల్లే అనుకున్నాడు ధర్మారావు.

ఆఫీసులో కూర్చుని జలుబుతో బాధ పడడం చూసి పక్క సీట్లో టైపిస్టు మేరీ అన్నది, "కోసావిల్ వేసుకోండి," అని.

లంచ్ అవర్లో రెండు కోసావిల్ బిళ్ళలు వేసుకుని వేడి వేడి పాలు తాగాడు.

సాయంత్రానికి అసలు వూపిరాడ లేదు

బస్‌స్టాఫ్‌కు పోతూ, పోతూ ఇన్ హేలర్ కొనుక్కుని పీల్చసాగాడు. కొంచెం సాఫీగా వూపిరాడినట్లని పించింది.

ముక్కుకి పూసి, గుండెలకు రాసి విక్స్ డబ్బా ఖాళీ అయ్యింది. కాని రాత్రి మళ్ళీ జాగారమే తెల్లవారు జామున నిద్రపట్టింది.

పాల మనిషి కేక విని మెలకువ వచ్చింది. సీతమ్మ ఇంకా నిద్రలేవ లేదు. ఆమెని లేపడం ఎందుకని తనే పాల గిన్నె తీసుకెళ్ళి పాలు పోయించు కున్నాడు.

"అయ్యగారికి పడిశం పట్టి నట్లుందే," అంది పాల పుల్లమ్మ.

"అవును పుల్లమ్మా! ఇది మూడో

రోజు, చచ్చిపోతున్నాననుకో,'' అన్నాడు నీరసంగా.

"అమృతాంజనం పుయ్యండి'' అంది

"విక్స్ పూశాను."

''ఇదీ పుయ్యండి...'' అని వెళ్ళి పోయింది పుల్లమ్మ.

మళ్ళీ మిరియాల పొడి పాలు త్రాగి ఆఫీసుకి వెళ్ళాడు ధర్మారావు.

"ఏమయ్యా ధర్మారావు! నీ కాగితాలు ఏవీ రావడం లేదే,'' అన్నాడు సూపర్నెంట్.

"జలుబు చేసిందండీ. బుర్ర పన్జేయడంలేదు," అన్నాడు ధర్మారావు చిరునవ్వుతో.

''అలాగా! మాండ్రిబాన్ బిళ్ళలు రెండు పూటలు వేసుకో. దెబ్బకుపోతుంది" అని సలహా ఇచ్చాడు సూపర్నెంటు.

లంచ్ అవర్లో సూపర్నెంటు సలహా పాటించాడు ధర్మారావు. రెండు బిళ్ళలూ ఒకేసారి వేసుకుని వేడి వేడి పాలు త్రాగాడు.

సాయంత్రానికి గూడా ఏమీ తగ్గలేదు.

ఇంటికి పోతూ అమృతాంజనం సీసా ఒకటి కొనుక్కుని వెళ్ళాడు.

ఆ రాత్రికి అన్నం సహించలేదు. మిరియాల చారుతో నాలుగు మెతుకులు తిని లేచాడు.

అమృతాంజనం ముక్కుకి, గుండెలకు రాస్తూ ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుకుంది సీతమ్మ

"నేను ఛస్తుంటే నీకు నవ్వుగా వుందా ?" అని మండిపడ్డాడు.

"బాగుంది. లోభికి నాలుగందాల నష్టమని పెద్దలు వూరికినే అన్నారా?" అంది.

మాట్లాడకుండా పడుకున్నాడు. అతని కళ్ళకి సీతాఫలాలు కన్పించాయి బాధగా మూలిగాడు.

తెల్లవారిన తర్వాత గూడా పరిస్థితిలో మార్పు లేకపోగా విషమించింది అసలే చీకలేక చస్తుంటే దానికి తోడు దగ్గు పట్టుకుంది.

ఇక లాభంలేదని ఆ పూట సెలవు పెట్టి డాక్టర్ని కలుసుకున్నాడు.

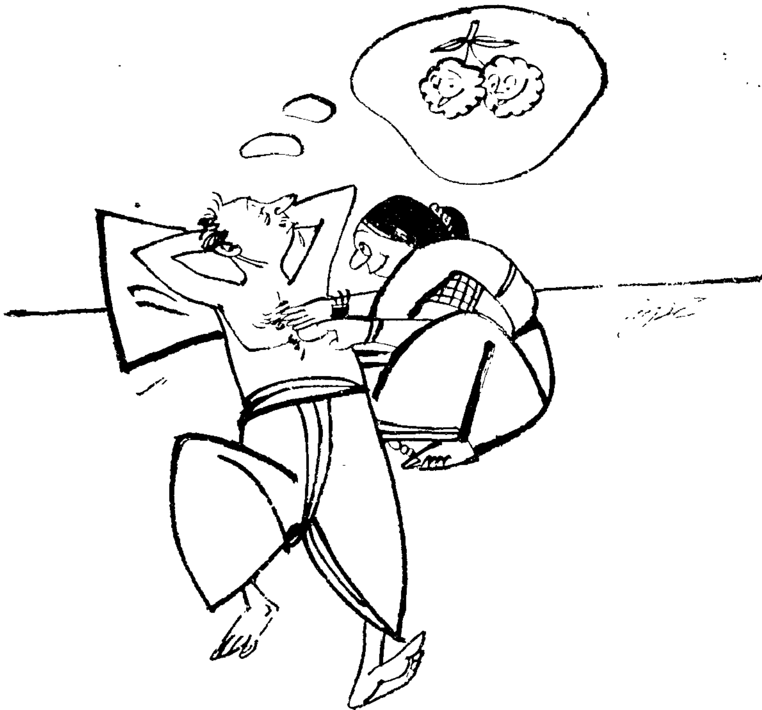
కన్సల్టింగ్ ఫీజు ఐదు రూపాయలు చెల్లించాక డాక్టర్‌గారు టెస్ట్ చేసి ప్రిస్క్రిప్షన్ చీటి చేతిలో పెట్టాడు.

అది మెడికల్ షాపులో చూపిస్తే, ఒక కాఫ్ సిరప్ బాటిల్, అరడజను కాప్స్యూల్సు పాక్ చేసి పదిరూపాయల బిల్లు చేతికిచ్చాడు.

గుండె జల్లుమంది ధర్మారావుకి.

ఆ పూటకి అన్నం సహించలేదు

ముక్కుతూ మూలుగుతూ ఆఫీసు కెళ్ళాడు. సీట్లో కూర్చోబుద్ధికాలేదు. తల భారం ఎక్కువైంది. రెండు కాగితాలు డిస్పోజ్ చేసేటప్పటికే తల నొప్పి వచ్చింది. కొంచెం జ్వరం

గూడా వచ్చినట్లుంది. ఎలాగో సైమ యిందాకా కూర్చుని ఇంటి కొచ్చాడు.

డాక్టర్ గారు వ్రాసిచ్చిన కాప్సూల్స్, కాఫ్ సిరప్ బాటిల్ మూడు రోజుల్లో పూర్తిగా వాడే శాడు. దగ్గు కొంచెం తగ్గింది కాని, జలుబు మాత్రం తగ్గలేదు.

పోయి మెడికల్ షాపు యజమా నితో హిస్టరీ అంతా చెప్పుకున్నాడు.

"ఇదిగోండి. మూడు టెర్రో మైసన్ కాప్సూల్స్ పూటకొకటి వేసు కోండి తగ్గిపోతుంది," అని రెండ్రూ పాయలు పుచ్చుకున్నాడు

వాటి సిగదరగ అవీ పనిచేయలేదు.

మళ్ళీ డాక్టర్‌తో మొరపెట్టు కున్నాడు ధర్మారావు.

"ఎస్కోల్డ్ రెండు వాడి చూడండి." అని రాసిచ్చాడు డాక్టర్.

రెండ్రూపాయలు పుచ్చుకుని రెండి చ్చారు మెడికల్ షాపులో.

ధర్మారావు జలుబు వయసు పది రోజులు దాటిపోయింది. అది ఏ మందు లకీ లొంగలేదు.

"నస్యం ఒక పట్టు పట్టండి" అని సలహా ఇచ్చాడు రామశాస్త్రి గారని శివాలయం పూజారి.

నలభై పైసలిచ్చి నస్యం డబ్బా కొనుక్కొచ్చి రాత్రంతా ముక్కుకి పట్టించాడు ధర్మారావు.

ఒకటే తుమ్ములు. ముక్కు వెంట నీరుకారడం.

తెల్లవారేసరికి ముక్కు మంట పుట్టింది గాని జలుబు పారిపోలేదు.

"ఏమోయ్ ధర్మారావ్! జలుబు ఇంకా తగ్గనే లేదనుకుంటాను." అన్నాడు సుధాకర్ పక్క సీట్లో గుమాస్తా.

"లేదోయ్ :... నన్ను పట్టుకుని చంపుతోంది..." అని జలుబుని పట్టుకుని తిట్టాడు ధర్మారావు.

"జలుబుకి మందు లేదోయ్! ఒకటే మందు." అన్నాడు సుధాకర్.

"అదేంటో చెప్పి పుణ్యం గట్టుకో!" అని బ్రతిమాలాడు.

"ఏం లేదు. ఆనక బార్ కెళ్ళి రెండు పెగ్గులు బ్రాందీ కొట్టు. తర్వాత ఒక కోడి పని పట్టు. తెల్లారితే జలుబుంటే ఒట్టు," అన్నాడు సుధాకర్.

ధర్మారావు గుండె ఆగిపోయింది. ఈ నలభై ఏళ్ళ వయసులో ఎన్నడూ బ్రాందీ వాసన గూడా చూసి ఎరగడు. పిల్లా పీచూ లేకపోయినా పీనాసిగానే బ్రతుకుతున్నాడు చుట్టాలిళ్ళల్లో తప్ప కోడిని కొని తిని ఎరగడు

జలుబు బాధ పడలేక మార్కెట్ కి వెళ్ళాడు.

కాళ్ళరిగేటట్లు తిరిగి, తిరిగి బేరమాడి ఆడి పన్నెండుకి ఒక కోడి దొరికింది.

ధర్మారావు అదృష్టమేమోగాని కోడిని తిన్నా జలుబు మాత్రం పోలేదు

పగలు కొంచెం తగ్గినట్లనిపించినా రాత్రికి వూపిరాడేది కాదు.

"నువ్వు చెప్పిన మందు పన్జేయలేదోయ్," అన్నాడు ధర్మారావు, మర్నాడు.

"ఏమిటి నువ్వు బ్రాందీ త్రాగావా?" అన్నాడు సుధాకర్ ఆశ్చర్యంగా.

"లేదు. కోడి తిన్నా!" అన్నాడు ధర్మారావు,

"అబ్బే లాభంలేదు. ఈ సారి రెండూ కలిపి చూడు. వెంటనే గుణం కన్పిస్తుంది," అన్నాడు సుధాకర్.

ధర్మారావు ఆలోచనలో పడ్డాడు.

ఆలోచించి, ఆలోచించి ఏమైతే అయ్యిందని ఆఫీసు వదిలిన తర్వాత అటూ, ఇటూ చూసి స్వాగత్ బార్ లోకి ప్రవేశించాడు ధర్మారావు.

ఏం త్రాగాడో ఏం తిన్నాడో ధర్మారావుకి జ్ఞాపకం లేదుగాని పాతిక రూపాయల బిల్లు చెల్లించడం మాత్రం గుర్తుంది.

బార్‌లోంచి బైటికి వచ్చాక బస్ స్టాప్ వరకూ నడవలేకపోయాడు. కాళ్ళు తేలిపోయాయి. బస్ నెంబర్లు గూడా సరిగా కన్పించడంలేదు. ఒక బస్ ఎక్కబోయి ఇంకోటి ఎక్కితే కొంప మునుగుతుంది అనుకుని ఆటో రిక్షా కేకేస్తూ రోడ్డు మధ్యకు వెళ్ళాడు కాలన్ను తప్పిపోయి క్రింద పడిపోయాడు. పాపం యాక్సిడెంట్ అయ్యింది. ఒక టాక్సీ గుద్దింది. కాలు విరిగింది పాపం.

హాస్పటల్లో జేర్పించారు. అక్కడ మూడు నెలలు వున్నాడు. తర్వాత మామూలుగా నడవసాగాడు ధర్మారావు.

ఆ రోజు ఆదివారం.

ధర్మారావు దగ్గరుండి సీతాఫలం చెట్టు నరికించి, మళ్ళీ చిగుర్లు వేస్తుందేమోనని త్రవ్వించి వేళ్ళతో సహా తీయించేస్తున్నాడు.

"ఏమిటండీ! ఏదో చేయిస్తున్నారు," అంటూ వచ్చాడు రామశాస్త్రి.

"ఏం లేదండీ. సీతాఫలంచెట్టు కొట్టించేస్తున్నా!" అన్నాడు ధర్మారావు.

"అదేం?" అన్నాడు రామశాస్త్రి ఆశ్చర్యపోతూ.

"ఏంలేదు అచ్చి రాలేదు..." అని పొడి నవ్వు నవ్వాడు ధర్మారావు

ఆరోజు డ్యూటీ ఎక్కాను. విజయవాడనుంచి తిరుపతి వెళ్ళే బస్సు లాంగ్ జర్నీ. బుకింగ్‌లో టిక్కెట్లు యిస్తున్నా కొందరు టిక్కెట్లు తీసుకోకుండా బస్సు ఎక్కుతారు; లోపల ఇస్తారనే ధీమాతో. టిక్కెట్లు చెక్ చేస్తున్నాను ఒకామె టిక్కెట్లకు బదులు నాలుగు పదిరూపాయల నోట్లు యివ్వబోయింది. రెండు తిరుపతి అంటూ.

"బుకింగ్‌లో టిక్కెట్లు తీసుకోలేదా ?''

"లేదు... మీరివ్వండి.. ఎక్కడయి తేనేం..."

డబ్బు తీసుకొన్నా. నన్ను చూచి వాళ్ళ పాప చిన్నగా నవ్వింది; నా వేషం చూసి కాబోలు. పిల్లలు బడికి వెళ్తున్నప్పుడు యూనిఫాం వేసుకొని పుస్తకాల సంచీ మెడలో తగిలించుకొని వెళ్తూంటారు. అలాగే నేను ఖాకీ డ్రస్ వేసుకుని డబ్బుల సంచీ మెడలో వేసుకుని పంచి, టిక్కెట్లు పట్టుకొని ఉన్నా కదా... అందుకని నవ్వి ఉంటుంది.

"మీ పాప కెన్నేళ్ళండీ..."

"రెండేళ్ళు మొన్ననే నిండాయి..."

నిజానికి ఆ పాపకు నాలుగేళ్ళు నిండాయి. నాకు తెలుసు ఎలాగంటే వాళ్ళుండేది మా యింటి ఎదురుగుండానే.

వాళ్ళకు రెండంతస్థుల మేడలు ఒక అరడజను ఉన్నాయి. మా ఊళ్ళో వాళ్ళు సొంత కార్లో వెళ్ళేవాళ్ళు ఇవాళ బస్సు ఎందుకు ఎక్కారో... కారు చెడి పోయిందేమో,.. లేక ఇంటి యజమాని బిజినెస్‌కోసం కారులో ఎక్కడికయినా వెళ్ళాడేమో!...

ఆ యింట్లో ఉండేవాళ్ళు ఎవరో నాకు తెలుసు కానీ ఆ యింట్లో వాళ్ళకి మేము తెలీదు. తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం కూడా వాళ్ళకు లేదు. ఆ యువతి అలంకరించుకొన్న తీరు బస్సులో అందరినీ ఆకర్షించేదిలా ఉంది. ఇంకో ఆమె ఆ యువతి తల్లి పాపవాళ్ళ అమ్మమ్మకు అమ్మకు మధ్యలో కూర్చుంది ముగ్గురి సరిపోవాల్సిన సీటు వాళ్ళిద్దరికి ఆ పాపకు సరిపోయింది సొంత కార్లో విశాలంగా కూర్చున్నట్టు కూర్చున్నారు.

ఆపాప సరిగ్గా నేను బి. ఏ. రెండో సంవత్సరంలో ఉండగా పుట్టింది. అప్పటినుంచి నాలుగు పుట్టినరోజు పండుగలు జరుపుకొని అయిదోది తర్వాలో జరుపుకోబోతోంది, నా లెక్క ప్రకారం ఆ పుట్టినరోజు పండుగలకు ఎంతెంతో హడావిడి చేసేవాళ్ళు. ఒక పెళ్ళి లా జరిపించేవాళ్ళు. నేను అనుకొంటూ వుండేవాడిని పుట్టినరోజు పండుగలే యింత ఘనంగా జరిపించే వాళ్ళు పెళ్ళి ఎంత బ్రహ్మాండంగా చేస్తారో అని. పెద్ద పెద్ద వాళ్ళంతా వచ్చి ఆ పాపను ఆశీర్వదించి వెళ్తూండే వాళ్ళు వాళ్ళలో రాజకీయ నాయకులు, సినీ తారలు, వ్యాపారస్థులు, లక్షాధికార్లు, కోటీశ్వరులు ఉంటూండేవాళ్ళు. నిజానికి ఆ పాపకు అరటిక్కెట్టు తీసుకోవాలి. కానీ ఆమె తన పాపకు రెండేళ్ళే నిండాయి అంటున్నది. 'కస్టమర్ యీజ్ రైట్.'

రెండు టిక్కెట్లు తిరుపతికి తీసి ఇచ్చాను. చిల్లర తీయబోతున్నా.

"అమ్మా! నాకు నాలుగేళ్ళు కదమ్మా..." అంది ఆ పాప అంతలో.

"నీ మొహం... నీకేం తెలుసు...

నోరు మూసుకుని కూర్చో..." అంది వాళ్ళ అమ్మ.

"ఎందుకే ఊరికే వసపిట్టలా వాగుతావు? నీకు నాలుగేళ్ళా! నవ్వుతారు ఎవరన్నా వింటే..." అంది వాళ్ళ అమ్మమ్మ

"అయితే మరి నాకు యిప్పుడెన్నేళ్ళు..." అంది ఆపాప. ఆపాప తెలివికి నేను ఎంతో సంతోషించాను

"మొన్నేగా రెండు నిండాయి."

"రెండేళ్ళేనా... అమ్మమ్మా...మరి నీకెన్నేళ్ళు... పదేళ్ళా!..."

నాకు అమాంతం నవ్వు వచ్చింది విట్టకొంచెం కూత ఘనం అనే సామెత ఆ పాపపట్ల ఋజువైంది.

"ఛీ... నీ మొహం...నాకు ఏభై ఆరు నేళ్ళు..." అంది వాళ్ళ అమ్మమ్మ

"అబ్బ... అన్నేళ్ళే..." ఆశ్చర్యంతో ఆ పాప కళ్ళు పెద్దవిచేసి నోటిని గుండ్రంగా సున్నాలా చుట్టింది. నా దగ్గర కెమేరా లేదు. కానీ మనస్సనే కెమేరా ఉంది. దాన్లో ఆ పాప ముచ్చటగా ముద్రింపబడింది.

చిల్లర యిచ్చేసి నా సీట్లోకి వచ్చి కూర్చున్నా; మిగిలిన టిక్కెట్లు చెక్ చేసి. నా చెవులు మాత్రం అపాప మాటల మీదే కేంద్రీకరించబడ్డాయి.

"అమ్మా! ఇవేంటమ్మా!..." అంటోంది టిక్కెట్లు చూస్తూ.

"అవి టిక్కెట్లు...పారెయ్యకు..." అని వాళ్ళ అమ్మమ్మ తీసుకొంది.

"టిక్కెట్లు ఎందుకూ..."

"మనం ఇక్కడ నుంచి తిరుపతి వెళ్తున్నాము... అందుకు... ఛార్జీ యిచ్చి యివి తీసుకోవాలి..."

"...అంటే మనం టిక్కెట్లు కొంటే డబ్బులిచ్చినట్లా..."

"అవును... ఏమి తెలివే నీ తెలివి..." వాళ్ళ అమ్మమ్మ పాపను ముద్దుపెట్టుకొంది.

"మరి యిన్ని ఎందుకూ..."

"ఇవి మీ అమ్మకూ... ఇవి నాకూ..."

"మరి నాకో..."

"నువ్వు చిన్నపిల్లవి. నీకు టిక్కెట్టు అక్కర్లేదు."

"నీ అంత అయితే నాకూ తీసు కొంటావా అమ్మా!..."

"ఊఁ... అవును కానీ యిక నోరు మూసుకొని కూర్చో..."

ఆ పాప వెనక్కు తిరిగి నన్ను చూచి చిన్నగా నవ్వింది నేనూ నవ్వాను. చాలా సేపు ఆ పాప మాట్లాడకుండా కూర్చుంది అయిష్టంగా

వాళ్ళకు ఎంతెంతో డబ్బు ఇళ్ళల్లో బ్యాంకుల్లో మూలుగుతున్నా ఒక అర టిక్కెట్టు దగ్గర అబద్ధాన్ని అంటించటం ఎందుకో నాకు అర్థంకాలేదు. ఒక విధంగా వాళ్ళ అలా అబద్ధాల్ని ఆరా

ధించక పోతే యిన్ని అంతస్థులు పెంచ గలిగే వాళ్ళు కాదేమో!

ఆ పాపలో తొంగిచూస్తున్న ఆలోచనలు నాకు ఆశ్చర్యాన్నీ, ఆనందాన్నీ కలిగించాయి. పాపం, పుణ్యం – తెలీని లేత వయస్సు. లోకంలో జరిగేవాటిని అర్థం చేసుకోవాలనే ఆ పాపలోని ఆరాటం మెచ్చదగింది. ఆకుల చాటు నుంచి తొంగి చూస్తున్న మొగ్గలా ప్రపంచంలోకి తొంగిచూస్తున్నది ఆపాప.

బస్సు చాలా వేగంగా వెళ్తోంది.

"అమ్మా! నాకెన్నేళ్ళు... రెండా.. నాలుగా..." మళ్ళీ పాప మొదలు పెట్టింది.

"ఎన్నయితేనేం... పాతిక..." వాళ్ళమ్మ కోపంగా చెప్పింది.

"పాతికేళ్ళంటే నీకన్నా పెద్దా... మరి మొన్న బాబాయితో పాపకు నాలుగేళ్ళని చెప్పావేం..."

పాపకు అనుమానాలు సముద్రంలోని అలల్లా వస్తున్నాయి.

"నోరు మూసుకొని కూర్చో..." వాళ్ళ అమ్మమ్మ అంది.

మళ్ళీ పాప వెనక్కు తిరిగి వెనకాల కూర్చున్న నన్ను చూచి నవ్వింది. నేనూ నవ్వాను. చాలా సేపు ఏం మాట్లాడినట్లు లేదు పాప.

సింగరాయకొండ వచ్చింది. ఇక్కడ భోజనంకోసం బస్సు ఆగుతుంది. భోజనం చెయ్యదల్చుకొన్నవారంతా భోజనంచేసి రండని అందరినీ హెచ్చరించి బస్సు దిగి వెళ్ళాను. పాపను బస్సులోనే ఉంచి వాళ్ళ అమ్మ, అమ్మమ్మ భోజనానికి దిగి వచ్చారు. నేను చకచకా భోజనం ముగించి బస్సెక్కాను.

కొద్ది సెకన్లలో ఆ పాప నా దగ్గరకు కొచ్చింది

"ఏంకావాలి పాపా? ఆకలేస్తున్నదా?..."

తల అడ్డంగా తిప్పింది ఆకలి లేదన్నట్లు.

"ఏమండీ... నాకూ టిక్కెట్టు యివ్వరూ..." అంది.

"అలాగే యిస్తాను... కానీ నీకు మూడేళ్ళు నిండితేగానీ టిక్కెట్టు యివ్వను..."

"నాకు నాలుగేళ్ళుగా మరి..."

"నీకు రెండు నిండాయని మీ అమ్మ చెప్పారుగా..."

"కాదు... నాకు నాలుగేళ్ళు... నేనేం చిన్నమ్మాయిని కాదు. నాకూ టిక్కెట్టివ్వరూ..."

"అలాగే..." అన్నా.

పాపకు అబద్ధం యొక్క విలువ తెలీదు.

పాప వాళ్ళ అమ్మ, అమ్మమ్మ రావటం గమనించి వెళ్ళి కూర్చో. మన్నా పాప వెళ్ళి కూర్చుంది.

అంతా రావటంతో బస్సు బయలు

దేరింది. కొత్తగా ఎక్కినవాళ్ళకు టిక్కెట్టు యిచ్చి జనాన్ని ఒక్కసారి లెక్కచూచి కాగితంలోని లెక్కలు సరిపోయాక తృప్తిపడి సీటులోకి వచ్చి కూర్చున్నాను.

''అమ్మా! ఆయన నాకు టిక్కెట్టు యిస్తానన్నారు..."

"ఎవరూ..."

పాప నన్ను చూపింది.

"ఛత్‌... నోరు మూసుకుని కూర్చో..."

"అమ్మా! నాక్కూడా టిక్కెట్టు తీసుకోవే..."

"టిక్కెట్టు లేదు... గిక్కెట్టులేదు.. అరవకు..."

పాప సన్నగా ఏడవడం మొదలు పెట్టింది.

"ఏడవకు..."

పాప ఏడుపు ఎక్కువైంది. బస్సు లోని జనం అటు చూస్తున్నారు.

"ఏమిటండీ! పాప ఏడుస్తోంది..." వెనక సీట్లో కూర్చున్నామె అడిగింది పాపవాళ్ళ అమ్మను.

"తిన్నది అరక్క... దీనికి టిక్కెట్టు కావాలిట..."

"మీ టిక్కెట్టు ఇవ్వండి కాసేపు. ఏడుపు మానుతుంది." ఉచిత సలహా ఇచ్చింది ఆమె.

వాళ్ళ అమ్మమ్మ తన దగ్గరున్న టిక్కెట్లను పాపకిచ్చింది.

పాప తీసుకోలేదు.

"ఇవి వద్దూ... అవి కావాలీ..." అంటూ నన్ను చూపింది.

పాపవాళ్ళ అమ్మ - నావైపు కోపంగా చూచింది. ఎందుకంటే ఇందాక పాప నాతో మాట్లాడుతూండటం వాళ్ళు చూదారు. ఆ చూపులు 'నువ్వు మా అమ్మాయికి మంత్రం వేసావు... నీదే తప్పు' అన్నట్లున్నాయి.

ఇప్పుడు ఆ పాపకు నేను టిక్కెట్టు యివ్వాల్సిందే. అంతవరకూ ఊరుకొనే టట్లులేదు. ఆ పాప కళ్ళవెంబడి నీళ్ళు రావటం నేను సహించలేకపోతున్నాను. దాంతోపాటు వాళ్ళ అమ్మ ప్రసరింప చేస్తున్న ఆ కోపపు కిరణాల్ని చూడలేక పోతున్నాను.

లేచి వాళ్ళ సీటుదగ్గర కెళ్ళాను

"పాపా! ఏం కావాలమ్మా..."

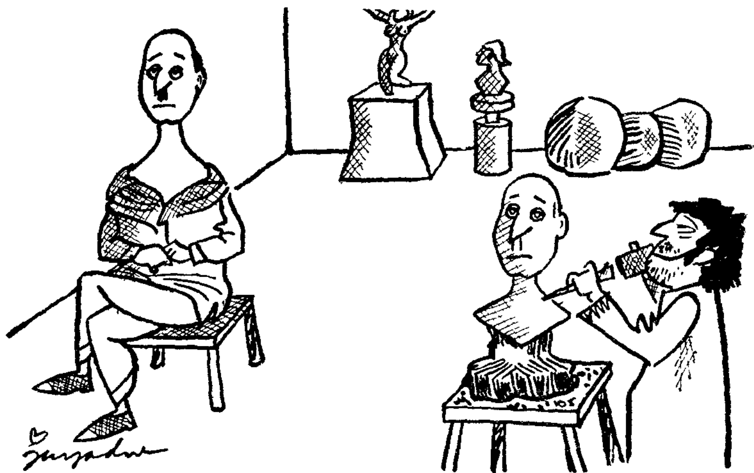
"టిక్కెట్టు... ఊ... ఊ..."

టిక్కెట్లలోంచి ఒక టిక్కెట్టు చించి పంచిచేసి యిచ్చా. అది నా దగ్గరున్న మినిమమ్ టిక్కెట్టు.

ఆ టికెట్ తీసుకొంది పాప. అంతే, ఆపాప ముఖంలో ఏడుపు అస్తమించింది. చంద్రోదయం అయింది. కొన్ని క్షణాల్లో ఆ పాప ముఖంలో వెన్నెల వెల్ల వేసినట్లయింది.

"అమ్మా! డబ్బులివ్వు... మరి..."

వాళ్ళ అమ్మ డబ్బులిచ్చింది. తీసు

కొని నవ్వుతూ వెళ్ళి నా సీట్లో కూర్చున్నాను.

ఆ పాపను, నేనిచ్చిన టిక్కెట్టు చంద్రమండలానికి తీసుకొని వెళ్ళిందనే చెప్పచ్చు. శత్రు రాజ్యాన్ని జయించిన గర్వం, పట్టాభిషిక్తుడయినప్పటి యువ రాజు ఆనందం–రెండూ పెనవేసుకొని ఆ పాపలో మెరిసాయి.

ఆ పాపకు నిజానికి అరటిక్కెట్టు తీసుకోవాలి. తను టిక్కెట్టు తీసుకొని మాత్రమే ప్రయాణం చేయాలనేది ఆ పాప తెలుసుకోగలిగింది. నేను పాపకు అరటిక్కెట్టు ఇవ్వకపోయినా ఏదో ఒక టిక్కెట్టు ఇచ్చాను. దానికి వాళ్ళ అమ్మ డబ్బులిచ్చింది అది ఏ టిక్కెట్టు అనేది ఆ పాప మేధకు అందనిది. కానీ డబ్బులిచ్చి టిక్కెట్టు తీసుకోవటం వరకే ఆ పాపకు కావలసింది. అది నెరవేరింది. విజయపతాకం ఎగురవేసింది.

ఒక అబద్ధంతో కొన్ని రూపాయల్ని రక్షించుకోగలిగింది వాళ్ళ అమ్మ. ఒక నిజానికి కొన్ని పైసలు చెల్లించాల్సి వచ్చింది పాప విషయంలో. ఏది ఏమైనా నిజంకోసం, న్యాయంకోసం ఆ అమ్మాయి చేసిన పోరాటం మాత్రం హర్షించతగ్గది. ఆ నిజానికి ఆ పాపకు కనీసం ఒక బిస్కెట్టు పాకెట్ బహుమతిగా యిద్దామనే ఉద్దేశం కలిగింది. కానీ వాళ్ళ అమ్మా వాళ్ళు ఏమన్నా అనుకొంటారేమోనని వెనకడుగు వేసాను పాపను మనసులో జ్ఞాపకాల పొరల్లో దాచుకొన్నాను ఒక నిధిలాగా.

వాళ్ళింటికి ఎదురుగుండా ఉండటంతో ఆపాప బయటకు వచ్చినప్పుడు వీలు చేసుకొని మాట్లాడుతూండేవాడిని.

ఆ పాప పేరు జ్యోతిట. నన్ను 'మామయ్యా' అని పిలవమని చెప్పా.

ఒకసారి నన్నడిగింది 'అత్తయ్య ఏదని'.

ఆపిల్ల తెలివితేటల్ని వృద్ధిచేసు కొంటున్నది

వీలు దొరికినప్పుడల్లా జ్యోతికి మంచి మంచి నీతి కథలు, అవీ చెప్తూండే వాడిని. జ్యోతికి నేనంటే చాలా యిష్టంగా ఉండేది.

దాదాపు రోజూ జ్యోతీ నేనూ కలుసు కొని కనీసం రెండు నిమిషాలయినా గడుపుతూండేవాళ్ళం

ఇలా జరుగుతున్న కాలం ఒకరోజు ఆగిపోయిందనిపించింది. ఆ రోజు జ్యోతి నాకు కనిపించలేదు ఆ తరువాత ఒక పదిహేను రోజులకు కనిపించింది. నేను చూడని యీ పదిహేను రోజుల్లో చాలా మార్పు కనిపించింది జ్యోతిలో. జ్యోతిలో యౌవనం తొంగిచూచింది.

పూర్వంలాగా ఇప్పుడు జ్యోతి నా దగ్గరకు రావటంలేదు ఆడవాళ్ళలో మార్పు వచ్చినంత త్వరగా మగ వాళ్ళలో రాదు కాబోలు.

ఈ లోపల నేను నా ఉద్యోగానికి రాజీనామా యిచ్చాను. దానికి కారణం ఏదో ప్రయివేటు కంపెనీలో నాకు వచ్చిన మరో మంచి ఉద్యోగమే

నేను సంసారంతో సహా ఊరు మార్చాల్సివచ్చింది. వెళ్ళేరోజు జ్యోతి కనిపించింది వెళ్తున్నానని చెప్పాను.

ఆ అమ్మాయిల్లో యిప్పుడు ఒక విధమైన 'రిజర్వ్‌డ్‌నెస్' కలిసిపోయింది. ఇప్పుడిప్పుడే ప్రపంచంలోకి అడుగు పెడ్తున్నట్లనిపించింది ఆ హోదాను చూచాక.

ఎవరికో ఇల్లు అద్దెకిచ్చేసి ఆ ఊరు వదిలేసాము మేము.

* * *

ఆపదలు, ఆనందాలు, తుఫాన్లు, వడగాడ్పులు, ఎండలు, వెన్నెలలు, వికసించిన పూలు, వాడిపోయి నేలకు రాలిన పూలు, ఇవన్నీ కాలం చేసే మార్పులు. కాలం చూపించే చిత్రంలో రంగు రంగుల బొమ్మలు, కొన్నిచోట్ల చీకట్లు ముసురు కొన్న మూలలు ఉంటాయి.

కాలగతిలో చాలా సంవత్సరాలు. గడిచిపోయాయి.

ఈ మధ్యకాలంలో జ్యోతికి పెళ్ళయింది. అప్పుడప్పుడూ మా ఇంటికి వెళ్తూండటంతో వాళ్ళింట్లో జరుగుతున్న మార్పులు అన్నీ కాకపోయినా కొన్ని తెలుస్తూండేవి.

చిన్నపిల్ల కన్య అయింది

కన్య శ్రీమతి అయింది. ఇల్లరికం ఉండే భర్తను సంపాదించింది.

ఇక ఆ తరువాత మార్పు మాతృ మూర్తి అవటం.

నా కళ్ళల్లో చిన్నపిల్లలా మెదులు తున్న జ్యోతి మాతృమూర్తి అయింది. ఆ చిన్నపిల్లకు ఒక చిన్న పిల్లవాడు.

మా ఊరు వెళ్ళినప్పుడల్లా జ్యోతిని కలుసుకోటానికే ప్రయత్నించేవాడిని. కొన్నిసార్లు కలుసుకోవటం వీలు పడలేదు కూడా.

వయస్సు పైబడుతున్నకొద్దీ సత్తువ క్రిందకు వెళ్ళిపోతుంది. నా ఆరోగ్యం బాగా దెబ్బతిన్నది. దాంతో ఒక ఏడెనిమిదేళ్ళు మా ఊరే వెళ్ళలేదు.

నా ఆరోగ్యం కుదుటపడితే నీ కొండకొస్తాం. తలనీలాలిస్తామని నా శ్రీమతి మొక్కుకుంది వేంటేశ్వర స్వామికి.

నా ఆరోగ్యం కొంచెం మెరుగ్గా ఉండటంతో వీలుచూసుకొని తిరుపతి ప్రయాణం కట్టాము సంసారంతో.

* * *

తిరుపతి వెళ్ళే బస్సు చాలా రద్దీగా ఉంది. టిక్కెట్లు ముందుగానే రిజర్వు చేయించుకోవటంతో బస్సులో సీట్లకు ఇబ్బందిపడలేదు.

కండక్టరు టిక్కెట్లు తనిఖీ చెయ్యటం మొదలుపెట్టాడు

ఒక యువతి దగ్గర ఆగిపోయాడు

"ఆ అబ్బాయికి ఎన్నేళ్ళు?"

"పదకొండు. అందుకే అరటిక్కెట్టు తీసుకొన్నాము.

ఆ గొంతు నాకు బాగా పరిచయమైనదే.... అవును...జ్యోతి. దాదాపు ముప్పయి అయిదేళ్ళ క్రిందట బస్సులోని చిన్నపిల్ల జ్యోతి కళ్ళముందు పరుగెత్తింది. ఆ అబ్బాయి జ్యోతి కొడుకు. వాళ్ళని నేను గుర్తుపట్టగలిగాను. కానీ నన్ను వాళ్ళు పట్టలేరేమో! ఎందుకంటే బాగా పెరిగిన గడ్డం, నెరసిన నా పొదు వాటి తలవెంట్రుకలు నా ముఖాన్ని మూసివేసాయి.

"పదకొండేళ్ళనా..."

"అవును. అబద్ధం చెప్పాల్సిన అవసరం నాకు లేదు."

కండక్టరు ఒత్తిడి చేయలేదు, ఎందుకంటే జ్యోతిని చూస్తే ఆమె పెద్ద కుటుంబంలోని పిల్ల. పెద్దవాళ్ళు మాట్లాడిన మాట అచ్చుగుద్దిన నిజంతో సమానం.

నిజానికి జ్యోతి కొడుక్కి యిప్పుడు పదమూడేళ్ళు నిండి ఉండాలి

జ్యోతి అబద్ధం చెప్పిందా!

నా బుర్రలో మధనం ప్రారంభమయింది. నాకేదో పిచ్చి ఎక్కినట్లనిపించింది.

ఆనాడు నిజంకోసం, టిక్కెట్టు కోసం గోలచేసిన జ్యోతి నవ్వుతూ నాక్కనిపించింది.

బస్సు గుంటూరులో ఆగింది.

కాఫీకోసం జ్యోతి, వాళ్ళ అమ్మ దిగి వెళ్ళారు ఆ అబ్బాయిని అక్కడే ఉండమని చెప్పి.

నేను బాబును పిలిచాను.

"బాబూ! నీకెన్నేళ్ళు..."

"పదకొండేళ్ళు..."

"నిజంగా..."

"ఆ... నిజంగా..."

"అదిసరే.. నువ్వేం చదువుతున్నావు..."

"ఎనిమిదో తరగతి..."

"అయితే నీకు పదమూడేళ్ళు కదూ"

"ఆ... అవును... పదమూడే..." బిక్కమొహం వేసాడు.

"మరి పదకొండేనని చెప్పావేం..."

"మా అమ్మ అలా చెప్పమంది; ఎవరైన కండక్టర్లు వాళ్ళు అడిగితే. అలా చెప్పకపోతే మా అమ్మ కొడుతుంది..."

"అలాగా... సరే... వెళ్ళి కూర్చో..."

ఇంకా ఏం వ్రాయను.

చిన్నప్పటి జ్యోతికి, ఇప్పటి జ్యోతికి ఎంత వ్యత్యాసం...

దీని క్కారణం ఏమిటి?

ఆనాడు చిన్న నిజంకోసం చిటపటలు పేర్చిన జ్యోతి యివాళ తన కొడుక్కు అబద్ధాల్ని అమృతంలా అందిస్తోంది.

జ్యోతిని పలకరించాలనే ఉత్సాహం చచ్చిపోయింది.

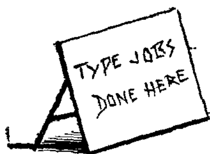
జ్యోతి నన్ను ఎక్కడ గుర్తుపడుతుందోననే భయంతో తిరుపతిలో తప్పించుకొని తిరిగా. మరి జ్యోతి నన్ను చూచిందో లేదో! నన్ను మాత్రం పలకరించలేదు మళ్ళీ. జ్యోతిలోని యీ మార్పు సహజమైనదేనేమో! అనిపించింది. కానీ నేను ఊహించలేదు యిలాంటి మార్పును.

అందుకే షాక్ తిన్నాను.

'జ్యోతి'లోని 'జ్యోతి' ఆరిపోయింది. ఆమెలోని చిన్నప్పటి వెలుగు పారిపోయింది.

మరి ఇది నాకు షాక్ కాదా! మీరే చెప్పండి.

ఇచ్చట టైపుచేయబడును

— టి. జయలక్ష్మి

'ఇది నాలుగు కాపీలు తీసిపెట్టాలండీ. వన్ ప్లస్ త్రి. రేటు వద్దు. ఒదిలెయ్యండి. నేను తరవాత పూర్తిచేసుకుంటా," నంటూ వచ్చాడు సుందరం- ఇరవైయ్యేళ్ల నిండని ఒక యువకుడు.

మా ఇన్‌స్టిట్యూట్‌కి ఇతడిదివరకు మూడు నాలుగుసార్లు వచ్చాడు. అంటే- స్కూలు చదువు అయాక ఉద్యోగం వెతుక్కుంటూ అప్లికేషన్లు టైపుచేసి పెట్టమంటూ వచ్చేవాడు. కనుక బాగా ఎరిగున్న ముఖమే. కాగితం చూసి అడిగాను, "ఏమిటిది? జాయిన్ అయిందెప్పుడు? అప్పుడే వదిలేస్తున్నారే?"

"కాదులెండి. ఈ ఉద్యోగం నాకు బొత్తిగా సరిపడలేదు. ఒదిలెయ్యక తప్పదు."

"అలైతే మరి, ఏదైనా వేరే చూసుకున్నారా?"

"ఇంకా లేదు. ఇటుపైన చూడాలి. అందాకా..." అని మాటలు నమిలాడు.

"ఈపాటిదానికి నాలుగు కాపీలెందుకని?".

"మా అన్నయ్యా లిద్దరికీ పంపించి వాళ్ల సలహా కూడా తీసుకోవాలి."

"రెండురోజులు ఓపికపట్టండి తప్పకుండా టైప్ చేసిస్తా. మిషన్లకిప్పుడు ఓవర్‌హాలింగ్ అవుతున్నది. తరవాత రిబ్బన్లు కూడా కొత్తవి వెయ్యాలి. మీరు మాకు పాతఫ్రెండ్సేగా, మీ పని చెయ్యడం కంటేనా?".

ముఖం కాస్తా చిన్నబుచ్చుకుని, కాగితం పట్టుకు వెళ్లిపోయాడు

* * *

"ఏమిటమ్మా జయా! నీ పని నాకేం అంతుపట్టలేదు. ఈ పిచ్చి అబద్ధాలేమిటి? వచ్చిన మనుషుల్ని తిరగ్గొట్టెయ్యడమేమిటి?" అనడిగింది, ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో పనిచేస్తున్న కృష్ణవేణి.

"నీకు తెలీదు నా తత్వం. నన్నే కాదు, నా టైప్‌రైటింగ్ మెషిన్‌ని కూడా నువ్వు అర్థంచేసుకోలేవు. నా మెషిన్ జాయినింగ్ ఆర్డర్సే కాని, రెజిగ్నేషన్సూ, రిలీవింగ్ లెటర్సూ టైప్ చెయ్యదు

"మరీ వింత విషయం చెబుతున్నావే? నువు మామూలు మనిషివి, నీది మామూలు మెషిను అనే అనుకుంటున్నాను. ఇన్నాళ్లబట్టీ "

"నా కథ వింటే నీకిలా ఆశ్చర్యం కలగదు," అంటూ నే చెప్పుకుపోతున్నా, కృష్ణవేణి వింటున్నది—

"మా పెద్ద లెవ్వరికీ అంటని చదువు

నాకు మట్టుకు అబ్బుతుందా అని ఒక ఫీలింగు, చిన్నప్పటినించీ, ఎలానో ఇంగ్లీషు చదువులో పెట్టారు మావాళ్లు. అన్నీ నెట్టుకువచ్చాగాని, లెక్కలు మట్టుకు యమగండం.

అయితే - నా అదృష్టంకొద్దీ, నేను ఫోర్త్‌ఫారంకు వస్తాననగా మా స్కూల్లో టైప్‌రైటింగ్ షార్ట్‌హాండ్ ఆప్షనల్సుగా ప్రవేశపెట్టారు. జన్మలో లెక్కలు రావనుకున్న లోటు దీంతో తీరిపోయింది. ఈ సబ్జక్ట్సు రెండూ నాకు చాలా సరదాగా ఉండేవి. స్కూల్ ఫైనల్‌లో (పబ్లిక్) నమ్ముతావో లేదో - నాకు టైప్‌రైటింగ్‌లో 98 పర్సెంటు. మరీ బాగుండదని ఆ రెండు మార్కులూ తగ్గించినట్టుంది ఎగ్జామినర్ !!

"మరి లెక్కల్లో ?" అనడిగింది కృష్ణవేణి.

నవ్వుతూ చెప్పా : "బాడీగార్డు మార్కులు -8-"

"టైపు మార్కులు చూసి మురిసి పోతున్నావు, బాగానే వుంది. అటయితే, నవుకరీ యత్నమేం చేయలేదా ? అవసరంలేదు కామోసు..."

"అదే, సొంతంగా చెప్పనీ.

— పేసవగానే ఉద్యోగం దొరికే కాలమా ఇది ? ఈ సంగతి తెలిసే మా నాన్నగారు వాయిదా పద్ధతిని 'రాయల్' మిషను కొనిచ్చారు. ఉద్యోగ ప్రయత్నానికైతే పెద్ద మార్కులు రాలేదని బాధపడలి. నాకా బాధ లేదుగా.

రెండేళ్లనాడు ఈ బోర్డు తగిలించి నప్పటినించీ బోలెడంత పని వస్తూంది. అనుకున్న టయిముకి నీట్‌గా చేసి ఇవ్వడంవల్ల ఖాతాదారులు పెరిగారు. నా మిషన్ బాకీ తీరిపోగా, కొంత మిగి లింది కూడా. ఆ సొమ్ముతోనే - ఇప్పుడు నువు పనిచేస్తున్న ఆ సెకండ్ హాండ్ 'రెమింగ్టన్' కొనగలిగాను.

ఎందరికో అప్లికేషన్లు కొట్టిస్తాను కదా, అందులో ఉద్యోగం దొరికిన వాళ్లు సంతోషం కొద్దీ అయిదో, పదో అదనంగా ప్రెజంటేషన్ ఇవ్వడం కూడా కద్దు. ఇన్‌స్టిట్యూట్ పెట్టి నప్పటినించీ నాకొక్కటే కోరిక - నేను అప్లికేషన్లు టైపు చేసిపెట్టిన అందరికీ ఉద్యోగాలు రావాలి, నాకు చేతినిండా పనివుండాలి అని. వాళ్లకి ఉద్యోగం దొరికితే, నాకు దొరికినట్టే సంతోషించే దాన్ని.

ఇంకోటి - మన వూరు రైలుపేటలో చిరకాలంగా ఒక ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఉన్నది గదా ! అక్కడ నేర్చుకునే విద్యార్థులే జాబ్ వర్క్సు కూడా చేస్తారట. యజ మాని పరమ బద్ధకస్తుడంటారు. కనుక, దూరాభారమైనా. మన రేట్లు ఎక్కువని తెలిసినప్పటికీ ఖాతాదార్లు ఇటు మళ్లు తున్నారు.

పైగా ఆ విద్యార్థులు, తెచ్చిన

కాగితం చూసి సైపు చెయ్యడమే గ
ఇక్కడిలాగా స్వంతంగా అప్లికేష
రాసిపెట్టలేరుట. అందుకనే అంద
మన దగ్గిరకి రావటం. కోరిన పని నె
వేరిన వాళ్లలో ఒక మూఢనమ్మి
ఏర్పడి, మన ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో టై
కొట్టిస్తే పని జయమయినట్టే అనే భావ
చాలామందిలో అల్లుకుపోయింది.

అలాంటి నమ్మక కలవాళ్లలో
ఇందాకా వచ్చిన అబ్బాయి సుందర
ఒకడు.

"ఎంత మంచికథ చెప్పావు జయా!
నీ స్వయంకృషి, స్వతంత్ర ఉపాధికి
నువు చేసుకున్న సాధన చూస్తే, ఎంతో
మందికి వరవడి పెట్టినట్టనిపిస్తుంది,"
అంటూ నా మాటలకు కృష్ణవేణి ఎంతో
ప్రోత్సాహకరంగా ఊ కొట్టింది

* * *

వారంరోజుల తర్వాత ఒకనాడు-
ఆ పిల్లవాడు-సుందరం మళ్లా
వచ్చాడు. ఈమాటు చేతిలో కాగితాల
బొత్తి దండిగా ఉన్నది. ముఖం
కలకల్లాడుతూవుంది. చలాకీగా
ఉన్నాడు.

"ఆ రోజున మనస్సు బాగులేక
నేను చాలా తొందరపడ్డానండీ. మీరు
నిదానించి నన్ను కాపాడారు. చాలా
థేంక్స్. అంతా మీ చలవ.

అకారణంగా నాపైన వచ్చిన నింద

'కాదు' అని ఇప్పుడు రుజువయింది.
నేను నిర్దోషినని తేలిపోయింది.

ఇప్పుడు మా ఆఫీసువాళ్లు అమోఘ
మైన సర్టిఫికేటు, ఇచ్చారు. మరో
కొత్త కంపెనీలో పెద్ద జీతంమీద చేర
బోతున్నాను ఈ సర్టిఫికేటు, టెస్టి
మోనియల్సు-నాలుగేసి కాపీలు,
అప్లికేషన్ రెండు కాపీలు కొట్టిపెట్టండి"

అంతా అనుకున్నట్టు క్షణంలో
సవ్యంగా జరిగిపోయింది

ఈసారి కృష్ణవేణి ఆశ్చర్యపో
లేదు కాని, నన్నభినందించి, ఆశీర్వ
దించింది

"మీవాళ్ళు మన పెళ్ళికి అంగీకరిస్తారా ?"

రాజు చిన్నగా నవ్వి మేరి వైపు చూస్తూ "ఏమో ?" అన్నాడు.

"అంటే...?"

"చూడు మేరీ... సనాతనాచారాలు తు.చ. తప్పకుండ పాటిస్తున్నారు మా వాళ్ళు. తనలాంటి కోడలు రావాలంటుంది మా అమ్మ. నాపై వచ్చిన కట్నంతో మా చెల్లెలు పెళ్ళి చేయాలంటారు మా నాన్న. అందుకే మన పెళ్ళికి ఒప్పుకోరనుకుంటాను."

నడుస్తున్న మేరి చటుక్కున ఆగి ఆశ్చర్యంగా రాజు ముఖంలోకి చూసింది.

"మా వాళ్ళు వద్దన్నా, ఎందరు ఆక్షే పణ తెలిపినా మన పెళ్ళి జరగక మానదు."

"రాజు... !" ఆమె కళ్ళలో ఆనంద భాష్పాలు నిలిచాయి. ఆప్యా యంగా అతని చేయి నొక్కింది

* * *

"నీవు అంటున్నది ఏమిట్రా ? కులం తక్కువదాన్ని పెళ్ళిచేసుకొని మన కుల గౌరవాలు మంట కలుపుతావా ?" కొడుకు వైపు కోపంగా చూసింది పార్వ తమ్మ.

"మనిషి బ్రతకటానికి కులం ముఖ్యం కాదమ్మా!"

"నీకు కాక పోవచ్చు. కాని, మాకు కావాలి. ఫలానా వారి అబ్బాయి కులం తక్కువ దాన్ని పెళ్ళిచేసుకున్నా డంటే, మన పరువు ప్రతిష్ఠలు ఏమౌ తాయో ఆలోచించావా?"

"ఏమీ కావు... చూడమ్మా ! మారు తున్న కాలంతోపాటు మనమూ మారాలి."

"చూడు రాజు! జీవితమంటే కథలు, కావ్యాలు కావు. మారుతున్న కాలంతోపాటు మారాలంటావు. నీవు మారగలవు అన్నీ మరచిపోగలవు. కాని, నీపై ఆశలు పెట్టుకున్న మా గతి ఏం కావాలి ?" కొడుకు వైపు చూస్తూ ప్రశ్నించారు శేషయ్యగారు

"నా బాధ్యతలు మరచి పెళ్ళిచేసు కొని వేరేపోవటంలేదుగా నాన్నా!"

"ఛస్తే, ఆ కులంతక్కువదాన్ని ఇంట్లో అడుగుపెట్టనివ్వను."

తల్లివైపు బాధగా చూశాడు రాజు.

"చూడు రాజు! మంచి సంబంధం చూసి నీకు పెళ్ళిచేసి, నీపై వచ్చిన కట్నంతో కమల పెళ్ళిచేయాలని ఆశిం చాను. కాని, నా ఆశలన్నీ..."

"నెరవేరుస్తాను నాన్నా. అప్పుచేసి నా చెల్లెలు పెళ్ళి నే చేస్తాను. నేనూ, మేరీ ఉద్యోగం చేసి ఆ అప్పు తీరుస్తాం నాన్నా."

"అంటే... నీవా అమ్మాయిని పెళ్ళిచేసుకోక తప్పదా ?" సూటిగా ప్రశ్నించారు శేషయ్యగారు.

"నన్ను అర్థంచేసుకోండి నాన్నా. మనిషి మనుగడకు కులం ముఖ్యం కాదు ప్రేమ, మమత, మమకారాలకు కులం అడ్డుగోడ కాదు...కాకూడదు..."

కాగితంపై కలం ఆగిపోయింది. నా శ్రీమతి అరుపులకు ఈ లోకంలోకి వచ్చాను.

"అబ్బబ్బా ... ఎంతసేపటినుండి పిలిచినా ఉలుకు, పలుకు లేదేమిటి ?" అంటూ హడావిడిగా వచ్చింది శాంత.

"ఎందుకు ?"

"ఎందుకా ?... నిన్నటినుండి చెబు తున్నా తీరా, సమయానికి 'ఎందుకు ?' అని ప్రశ్నిస్తున్నారా ?" అంతే లెండి నేనన్నా, నా వాళ్ళన్నా

మీకు ఆప్యాయతగాని, అనురాగం గాని ఎక్కడున్నాయ్ ?"

'శాంతా! విసిగించకుండా అసలు విషయం ఏమిటో చెప్పు."

"ఏమిటీ నేను మిమ్మల్ని విసిగిస్తున్నానా ?"... అంతేలెండి, నేనంటే ఇష్టం ఉంటేగా ?... నేను ఏమీ మాట్లాడినా మీకు విసుగ్గానే ఉంటుంది."

"శాంతా..." ఒకవైపు కోపం, మరోవైపు బాధ.

"ఎందుకండీ ఆ అరుపులు. అయినా అంత ఇష్టం లేనివారు నన్నెందుకు పెళ్ళిచేసుకున్నారు ? నా బ్రతుకు బండలుచేయడానికా ?... డబ్బు కోసం ఆడదాని జీవితాన్ని నాశనం చేస్తారా?.. మీరు మని..."

నేను ఆగలేకపోయాను .... కోపంతో...శాంత చంప చెళ్ళుమంది...

"నన్నే కొడతారా ? ... అంతేలెండి... చాతగాని మగాడు పెళ్ళాన్ని కొట్టడంకన్నా ఏం చేయగలడు ?..."

నాకు అక్కడ ఉండాలనిపించలేదు. గబగబ బయటికి వచ్చేశాను ... నడుస్తున్నాను... దూరంగా వెళ్ళాలి... నిర్జీవ ప్రదేశానికి వెళ్ళాలి... ఏడ్వాలి.. బాగా ఏడ్వాలి...

'డబ్బు కోసం ఆడదాన్ని మోసం చేసాను.'... కాని, నిన్ను కాదు శాంతా,.. నిన్ను కాదు ... సరోజ ... అవును సరోజ... నా మాటలకు మోసపోయింది.

'ప్రపంచమంతా ఒక్కటైనా సరే, మన పెళ్ళిని ఆపలేరు సరోజా'

'రవీ! నీ మాటలు వింటూ, నీ ప్రక్కన ఇలా కూర్చుంటే...'

నా మాటలన్నీ వట్టి నీటి మూటలని, నే చేసిన ప్రమాణాలన్నీ కల్లలని తెలునుకోలేకపోయింది... పిచ్చిపిల్ల...

'నీవు దాన్ని చేసుకోవడానికి వీల్లేదు.. నీకు సంబంధం ఖాయపరిచాము... నీకు వచ్చే కట్నంతో సుమకు పెళ్ళి కూడా ఏర్పాటుచేశాము.'

'అమ్మా! ఇది అన్యాయం... నేను పెళ్ళిచేసుకుంటానని సరోజకు మాట ఇచ్చాను.'

'నేను వాళ్ళకు మాట ఇచ్చాను. నీవు పెళ్ళిచేసుకోక తప్పదు.'

'నాన్నా...'

'అవును రవి... తప్పదు'

'ఎలా నాన్నా సరోజను మనసారా ప్రేమించాను. నేను లేనిదే సరోజ...'

'బ్రతకదు... కాని, మేము మాత్రం బ్రతకగలమా?... ఇచ్చినమాట విఫలమైతే...'

'అందుకని నా జీవితం...'

'నాశనం అవుతుందంటావ్? కాదు.. ఎన్నటికీకాదు... తల్లి దండ్రులు బిడ్డల భవిష్యత్తు నాశనంచేయరు. తమ బిడ్డలు బాగుండాలని ఆశిస్తారు ... వారికి

బంగారు బాట చూపుతారు... అలాగే నేను ఆశించాను... అది నా తప్పా?... ఆ మాత్రం అధికారం నాకు లేదా?... అధికారంతో ఆజ్ఞాపించుట లేదు, ఆవేదనతో అర్థిస్తున్నాను.... నా మాట మన్నించు రవీ!...'

'నాన్నా...'

అంతే... నోట మాట రాలేదు... నా మౌనమే నన్ను సరోజనుండి దూరం చేసింది... శాంత మెళ్ళో తాళి కట్టించింది...

అటు సరోజను మరచిపోలేక, ఇటు శాంతను సంతోషపరచలేక నలిగిపోతున్నాను. నేను చేసిన పాపానికి ప్రాయశ్చితం అనుభవించాలి, తప్పదు. అందరినీ ఎదిరించి పెళ్ళిచేసుకుంటానని సరోజకు మాట ఇచ్చాను. కాని.. కాని.. ఓడిపోయాను ... పెద్దవారి దుఃఖాశృవుల్లో కరిగిపోయాను ... విధి చేతుల్లో కీలుబొమ్మ నయ్యాను... నేను ఓడిపోయినా, నా పాత్ర ఓడిపోకూడదు. పెద్దవారిని ఎదిరించాలి... మేరీని పెళ్ళి చేసుకోవాలి. ఆదర్శవంతుడు కావాలి... రాజు జయించాలి.. అవును జయించాలి..

గబ, గబ ఇంటిముఖం పట్టాను... అందరూ నిద్రపోతున్నారు... రూంలోకి వెళ్ళాను... ప్యాడ్ చేతిలోకి తీసుకున్నాను ... ఇంతవరకు వ్రాసింది చదివాను.

"ప్రేమ, మమత, మమకారాలకు కులం అడ్డుగోడ కాకూడదు...

నా కలం కదిలింది...

"కాలం మారుతుంది... మనిషి చంద్రమండలానికి వెళ్ళి వస్తున్న ఈ రోజుల్లో కూడా కులాలు, గోత్రాలు ఏమిటి నాన్నా... అసలు ఎక్కువ, తక్కువలు ఎందుకుండాలి? భర్త మరణించగానే జీవితాన్ని అంధకారం చేసుకునే రోజులు పోయాయి... మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకుంటున్నారు... సమాజంచే మోసగింపబడ్డ స్త్రీలకు చేదోడు లభిస్తుంది... రోజు, రోజుకు మనిషి ప్రగతి పథంలో ముందుకు పరుగెడుతున్నాడు ... సంకుచిత భావాన్ని పారద్రోలాలి... విశాల దృక్పథంతో ఆలోచించాలి ... నేను చేస్తున్నది తప్పుకాదు, అంతకన్న పాపము కాదు..."

"రాజు ...! ఆఖరిసారిగా అడుగుతున్నాను ఆ అమ్మాయిని మరచిపో.."

"సాధ్యంకాదు నాన్నా"

" అంటే... కన్న తల్లి దండ్రుల కన్నా, అదే నీకు ఎక్కువా...?"

పార్వతమ్మ కళ్ళల్లో నీళ్ళు నిండాయి.

"మేరి మీకన్నా ఎక్కువని నేనెన్నటూ చెప్పను, చెప్పలేను. తల్లి దండ్రులతో సమానమైనది ఏదీ లేదు"

"అన్నీ తెలిసే చేస్తున్నావా?"

" నాన్నా! నా మాట వినండి.

నే పెళ్ళి చేసుకుంటే ఎవ్వరికీ, ఏకష్టమూ ఉండదు,"

" అని నువ్వనుకుంటున్నావు! ... కాని, మన కులం మంటలో కలుస్తుంది.. వీల్లేదు... నీవు మొండిపట్టు మానక పోతే, నీకి ఇంట్లో స్థానంలేదు."

"నాన్నా...?"

"మా మాట వినరా..."

"నన్ను మన్నించండమ్మా... సరే మీ ఇష్ట ప్రకారమే కానీ నాన్నా...నేను ఎక్కడున్నా మీ కొడుకునే... నేను దూరంగా వుండే కమలపెళ్ళి చేస్తాను."

" వీల్లేదు... నీ నీడ ఈ ఇంటిపై పడటానికి వీల్లేదు... వెళ్లు..." శేషయ్య గారు గంభీరంగా అన్నారు.

"రాజు...!" పార్వతమ్మ ఏడ్చింది.

రాజు బయటికి నడిచాడు.

* * *

సంతృప్తిగా నిట్టూర్చాను... నేను జయించకపోయినా, రాజు ఎదిరించి జయించాడు ... నాలో నేనే గర్వ పడ్డాను.

కథను పూర్తిచేసి పత్రికకు పంపాను. ప్రచురితమైంది... కథ ద్వారా నేను జయించానని సంతోష పడ్డాను... నేనూ రచయిత నయ్యాను... నాలో నేనే నవ్వుకున్నాను.

ఈ విజయంతో మరో కథ వ్రాయ టానికి పూనుకున్నాను... ఆలోచిస్తూ ఈజీచేర్‌లో కూర్చున్నాను. నా కోసం ఎవరో వచ్చారని పనిమనిషి చెప్పింది క్రిందకు వచ్చాను... హాల్లో నిలబడి ఉన్నారు... వాళ్ళను సమీపించాను... ఆమెను చూశాను— నాకు తల తిరిగి నట్లయింది... ఆమె...ఆమె... సరోజ అవును సరోజ ... ఇక్కడి కెలా వచ్చింది? ... ఎందు కొచ్చింది?... చేతిలో పాప ఉంది... ప్రక్కన ఒక యువకుడు... ఎవరు?... అర్ధంకాలేదు ఆలోచనలతో సతమతమయ్యాను ... నోట మాటరాలేదు... సరోజ నన్ను చూసి నిర్ఘాంతపోయింది.

" రవిగారు మీరేనా...? " అతను పలకరించాడు.

" ఆ(... " అనగలిగాను.

" నా పేరు మధు. మీ కథ చదివి మిమ్మల్ని కలసిపోదామని వచ్చాము."

"...కూర్చోండి."

సోఫాలో కూర్చున్నారు ... నేను కూర్చున్నాను.

" ఈవిడ నా భార్య..."

" నమస్కారమండి... " సరోజ మరో వైపు చూస్తూ నమస్కరించింది.

" నమస్కారం... "

" మీ కథ చదివి ఉత్తేజితుడనై ఈ సరోజను పెళ్ళి చేసుకున్నాను. "

మధు మాటలకు ఆశ్చర్యంగా అతని ముఖంలోకి చూశాను.

" అవునండి ... సరోజ మా పక్కింట్లో ఉంటూ టీచరు ఉద్యోగం

చేస్తూవుండేది... నేను ప్రేమించాను... పెళ్ళి చేసుకోవాలని ఆశించాను... కాని, నిరాకరించింది..."

"కారణం..!" అప్రయత్నంగా అడిగాను.

" ఇదివరకు ఎవరివల్లనో మోస పోయి ఈ బిడ్డకు తల్లి అయింది..."

సరోజ ముఖంలోకి చూశాను... ఆమె పాప తల చేతితో దువ్వుతూంది...

అంటే... అంటే... ఆ పాప... నా మనసు బాధతో మూలిగింది... ఎవరో నా గుండెను సూదితో గుచ్చుతున్నట్లనిపించింది... నా పాపానికి ఫలితం ఈ పాప ..

మధు చెప్పుకుపోతున్నాడు " నా ప్రేమకు ఈ అల్పకారణం అడ్డుకాలేదు. జీవితంలో ఒక మంచికార్యం చేస్తున్నాననే తృప్తి కలిగింది. ఇంట్లో మా తల్లి దండ్రులను ఎదిరించాను... ఆ సమయంలో మీ కథ చదవడం జరిగింది... ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాను. సరోజను పెళ్ళిచేసుకున్నాను. ఈ పాపను, నా పాపగా అంగీకరించాను... ఇటువంటి ఉత్తమ కథలను వ్రాసి, నాలాంటివారికి ఉత్తేజాన్ని కలిగిస్తున్న మిమ్మల్ని చూసిపోదామని వచ్చాము."

నా కళ్ళలో నీళ్ళు నిండాయి... ఏమి చెప్పాలో అర్థంకాలేదు... సరోజను చూశాను... నావైపు చూసింది... ఆ చూపులు ' కథను చదివి ఉత్తములను కున్నాను... కాని, ఆడదాని జీవితంతో ఆడుకునే వంచకు లనుకోలేదు... ఇలా ఎందరిని మోసంచేస్తారు?...'అన్నట్టుగా ఉన్నాయి. నా చూపులు దించేశాను.

"మీరిలా ఉత్తమ కథలు వ్రాస్తూ, సమాజం మార్పుకు దోహదం చేయగల రని ఆశిస్తున్నాను."

మధు వైపు చూశాను. మంచిపని చేశాననే తృప్తి అతని ముఖంలో కనిపించింది... నిజమే... జయించింది నేను కాదు...

" వస్తాం అండీ..." మధు లేచాడు. సరోజ లేచింది.

ఏదో చెప్పాలనుకున్నాను.. క్షమించమని సరోజను అడగాలనుకున్నాను... మధుకు కృతజ్ఞత తెలుపాలనుకున్నాను .. కాని, గొంతులో తడి ఆరిపోయింది ... మాటలు రాలేదు కనీసం కాఫీ కూడా ఇవ్వలేదు... వెనక్కి పిలవాలనుకున్నాను... నోట మాట రాలేదు .. చేతులెత్తి నమస్కరించాను... వారు వెళ్ళిపోయారు... నా కళ్ళలోనుండి నీరు ఏకధాటిగా రా సాగాయి .. జయించింది నేను కాదు.

కింకర్తవ్యం?

పి.వి.ఆర్. శివకుమార్.

"ఏమయిందండీ ?"

అడుగుదామనుకుంది సరస్వతమ్మ.

ఆడగలేదు, అడగలేకపోయింది.

జవాబు తెలియని ప్రశ్నలు అడిగినంత సులభంగా, జవాబు తెలియని సమస్యను కదిలించటం వీలుకాదు.

ఆ ప్రశ్న తను బయటకు వేస్తే. భర్త ఏం జవాబు చెబుతాడో తెలుసును.

ప్రేలనున్న అగ్నిపర్వతంలా కనుపించాడు భర్త ఆమెకు.

సీతారామయ్య ముఖం సరిగ్గా అలాగే వుంది.

ఆవిర్లు కక్కుతూ కూర్చునివున్నాడు ఆ పడకకుర్చీలో అతను.

అన్ని ప్రయత్నాలూ అలాగే వీగిపోయాయి,

ఇహ ఓటమి తప్పదు. మళ్లీ నిరాశ తప్పదు.

అయితే, ఎప్పటికైనా ఓటమిని జయించగలడా ? ఏనాటికైనా నిరాశని తరిమెయ్యగలడా ?

ఆ ఆశలేదు.

అందుకే అతడు మండిపడుతున్నాడు.

ఎవరిమీద మంట ?

తనమీదే। తన నిస్సహాయత మీద. తన అథమసాయి మధ్య తరగతి బ్రతుకు మీద. తను కూడబెట్టుకోలేక పోయిన డబ్బుమీద. తను యీదవల్సి వున్న మహా సాగరం మీద !

ఇది మొదటిసారి కాదు. ఎన్నో సారో సరస్వతమ్మకూ్కడా గుర్తూ లేదు !

ప్రతిసారీ యిదే పరిస్థితి ! ఏనాడికీ మారదేమోనని భయపడుతున్న పరిస్థితి !

ఏం చెయ్యాలి ? కిం కర్తవ్యమ్ ?

మౌనంగా గడపలో కూలబడింది.

ఆమె చేతిలోని తాటాకు విసనకర్ర అప్రయత్నంగా వూగులాడింది.

బలహీనంగా వీచిన గాలి, సీతారామయ్యలోని నివురు విసురుగా తొలగించింది.

"ఇహ నావల్ల కాదు."

ఒక్కసారి అన్నాడు సీతారామయ్య.

తుళ్లిపడింది మధ్యగది కిటికీదగ్గర సుషమ.

ఆమెకూ ఆ జవాబు తెల్సు. తెల్సినా ఉలికిపాటు తప్పలేదు. బరువుగా వాలిపోయింది, లోపల మంచంమీద.

"చేతనయినన్ని విధాలా ప్రయత్నించాను." మళ్లీ అన్నాడు సీతారామయ్య.

మౌనంగా అతడికేసే చూస్తోంది సరస్వతమ్మ.

"ఇహ యీ ఒక్క కొంపగూడా పూర్తిగా అమ్ముకోక తప్పేలాగా లేదు !"

అరిచాడు సీతారామయ్య.

నోరు మెదిపిందావిడ.

"ఎక్కడా అప్పు పుట్టలేదా ?"

"ఎవడిస్తాడు ? ఏం చూసి యిస్తాడు? అదే అడుగుతున్నాడు ప్రతివాడూను !"

అయినా వున్నవన్నీ చాలక కల్లా మొదలుపెట్టనా ? రెండు, మూడు వేలన్నా కావాలి యింకా !

మూడు పాతిక వేలు చెయ్యని కొంప మీద, పదిహేను వేలదాకా యిచ్చాడు ఆ శరభయ్య యిప్పటికే !

ఇవాళ అంటాడూ,

'నీ కొడుకు పంపేది కాస్తా ప్రతి

నెలా వడ్డీకే చాలటంలేదు. యీ అప్పు యినా ఎలా తీరుస్తావోనని చూస్తూ, యింకా ఎలా యిమ్మంటావయ్యా? పోనీ, నాకు వదిలిపారెయ్యి ఆ కొంప! మరో అయిదువేలు యిచ్చి బాకీ చెల్లు వేసేస్తాను!' అని!

చెయ్యటం తేలికే ఆ పని.

దాంతో సుషమని బయటికి పంపెయ్యటం పూర్తవుతుంది గానీ, బాబిగాడి చదువూ, నానిగాడి, చంటాడి బతుకులూ ఎలా తెల్లవారతాయి?

రేపొద్దుటినుంచీ మరో అద్దె కొంపలో, అద్దెగూడా కట్టను ఎలా వీలు?

"ఏదీ, యిలా రమ్మను సుషమని"

"ఎక్కడ ఏడుస్తోందది?"

"మధ్యను అదేంజేస్తుందండి?" నెమ్మదిగానే అంది సరస్వతమ్మ. "ఏంచెయ్యను చేతకాదుగానీ, చెప్పిన మాట వినకుండా రంకె లెయ్యటం మటుకు చేతనౌనేం?

నన్ను కాల్చుకు తినటానికే పుట్టారు వీళ్లంతా – కడతేర్చడానిక్కాదు, శత్రువులు – పోయిన జన్మలో శత్రువులు!"

నిప్పులు కక్కాడు సీతారామయ్య.

"నాలుగేళ్లనాడే చెప్పాను, అక్కయ్యలతో పడిన నరకం చాలు తల్లీ – నువ్వయినా నోరు మూసుకు నే తెచ్చినవాణ్ణి కట్టుకోమని!"

ఆ పని చేసిందా? లేదు.

ఎందుకు చేస్తుంది! నన్ను పూర్తిగా బ్రర గోరిగించి వీధిలో నిలబెట్టనిదే?

చదువులు కావల్సి వొచ్చాయి. డిగ్రీ చదువులు!

ఏం అఘోరిస్తుందిప్పుడా డిగ్రీ. నెత్తిన పెట్టుకుని ఊరేగమను. తలో దమ్మిడీ భిచ్చమయినా వెయ్యరెవరూ!

అప్పుడే అయితే, ఏ మెట్రిక్యులేటో, ఏ గుమాస్తా పని చేస్తున్నా – నాలుగైదు వేలల్లో సరిపడేవాడు!

ఇవేళ అమ్మాయిగారు బి. యే! యీవిడగారికి ఎమ్మేలో, ఎమ్మెస్సీలో కావాలి!

వాళ్లు చూస్తే కోతుల్లా కొమ్మమీంచి దిగిరారు – దేవుళ్లలా కొండమీంచి కదలరు!

ఆ చెట్లు, కొండలు ఎక్కేను నాకేదీ సామర్ధ్యం? ఇద్దరమ్మాయిల్ని కొండ లెక్కించేసరికే కాళ్లు విరిగి చచ్చేటంత వెధవను!

దానికి దగ్గట్టుగానే దాని తమ్ముళ్లూను!

బాబిగాడిప్పుడా విశాఖలో ఇంజనీరింగు వెలిగించకపోతేనేం? ఆ బి. యస్సీతోనే ఏ గుమాస్తాగిరో దొరక్కపోనా? రేపా బోడి ఇంజనీరింగు డిగ్రీతో మాత్రం మహా ఊడబొడిచెయ్యబోతాడా?

నానిగాడిని మాట్లాడమను; కీళ్లు విరగ

చూడుస్తా! ఆ ఇంటరేదో కాగానే నౌకరీలో చేరకపోయాడో చెప్తా!...

ఎన్ని సంబంధాలు! ఎన్ని సంబంధాలు!

కట్నాలదాకా రావటం - కటుక్కున తిరిగిపోవటం!

ఇదీ వట్టిదై పోయిందా?

ఇహ నావల్ల కాదు.

పెళ్లీ లేదు - పెటాకులూ లేదు. కబుర్లు చెప్పిందిగా - నా కడుపు నే పోసుకో గలనని! ఏడవమను - లేదా, వోమూల పడుండమను.

ఈ ముదనష్టపు వెదుకులాట కిక నే చావలేను!

"సీతారామయ్యగారూ ... సీతా రామయ్యగారూ..."

ఎవరో పిల్చారు వాకిట్లోంచి

"ఎవరదీ! వస్తున్నా... ఎవరు వాపురించారో నా ప్రాణానికి! ఎవరో అప్పులాడు కాదు గదా ఖర్మ..." గొణుగుతూ విసురుగా లేచి బయటికి నడిచాడాయన.

దిగాలుగా అటే చూస్తూ, కన్నీళ్ళైనా తుడుచుకునే ఓపికలేనట్లు గుమ్మం వారకి జారగిలబడిపోయింది సరస్వతమ్మ. ఆమె చేతిలో విసనకర్ర ఎప్పుడో జారిపోయింది.

తడిసిన తలగడకే ముఖాన్ని రుద్దుకుంటూ పడుకునే వుండిపోయింది తండ్రి సవాలుకి జవాబు తన దగ్గరలేని సుషమ.

* * *

"ఆగు..."

ఉలికి పడింది సుషమ.

వెనుకగా వడివడిగా వస్తూ ప్రకాశం!

ఒక్కసారిగా అంత ఉద్రేకమూ తగ్గిపోయి, - కాళ్లూ - చేతులూ చచ్చుబడినట్లయి నూతి గట్టుమీదే కూలబడిపోయింది సుషమ.

"ఎందుకు నన్నాపారు!" రుద్ధంగా అంది.

"ఆపక? అలాగే చూస్తూ ఊరుకోమన్నావా?"

పిచ్చిదానా! సాయంత్రంనుంచీ మీ యింట్లో జరుగుతున్న శోగోతం వింటూనే వున్నా!

నాకు—తెల్సు నీ ఆత్మాభిమానం చివరికి నీకే కర్తవ్యం బోధిస్తుందో!

"ఛీ... చివరికి నీకూ ఇదే మార్గం తోచిందన్నమాట! ఇలాగైతే యిహ నీకూ – నీకన్న పాతికేళ్ల ముందు పుట్టిన ప్రాచ్యులకి ఏమిటి వైవిధ్యం?"

"చదువుకోని మందభాగ్యులకీ, చదుపుకుని స్వయం వ్యక్తిత్వాన్నీ, సంస్కారాన్నీ సాధించానని భ్రమిస్తున్న నీకూ ఏమిటి తేడా?..."

"గొప్ప అభిమానవతివే!"

"చేతనైతే మీనాన్న బాధని తొలిగించాలి గానీ- ఆ మార్గం యిది కాదు."

నడు చెప్తా - ఆ మార్గం ఏదో!"

చెయ్యిపట్టి లేవదీస్తూ అన్నాడు ప్రకాశం.

"వొదలండి. నాకే మార్గమూ వొద్దు. నాకిహ బ్రతుకే వొద్దు. కన్నవాళ్లకే బరువైపోయిన బ్రతుకు..."

"ఎవరి బ్రతుకు వారికి తప్ప, మిగతా వారందరికీ – ఒక పరిధి దాటాక – బరువే! అది కన్నవారైనా, మరెవరైనా తప్పదు.

ఇప్పుడింకా నీ బ్రతుకు బరువు వాళ్లే మోయాలనుకోవటానికి నీ వ్యక్తిత్వం అడ్డుచెప్పటం లేదూ?

యుక్తవయసు దాటి, విద్యావతి

నైన నీ బ్రతుక్కి మార్గం నువ్వే చూసుకోవటం ఉత్తమం – నీ ధర్మం!

"రా...నేను చెప్తాను, మీ నాన్న గారికెలా ఋణవిముక్తి కలిగించారో!"

విస్మయంగా అతడికేసి చూసింది సుషమ.

"సుషమా! అలా ఆశ్చర్యపడకు."

గత మూడేళ్ళుగా అవిరళంగా ఆలోచిస్తున్నా, మీ నాన్నగారి చండ శాసనమూ, నీ గంభీరర్యమూ నన్ను సాహసించనివ్వలేదు.

"ఎప్పుడైతే చచ్చిపోవటానికైనా నువ్వు సిద్ధపడ్డావో, అప్పుడే మీ నాన్నగారి మొండితనమూ, నీ గాంభీ ర్యమూ నాకు అడ్డు తొలిగిపోయాయి."

"పోనీ, యిది నీ నూతన జన్మ అనుకో!"

ఈ క్రొత్త బతుకులో నీకింకా ఆ పాత కులం లేదు! బుద్ధెరిగినప్ప ట్నుంచే కులాన్ని మర్చిపోయాను నేను.

"కనుక నే సాహసించ గలుగు తున్నాను."

'దయచేసి నామాట విను. నడు...'

సుషమ తలవంచుకు విన్నది. వింటోంది...

* * *

ఉదయంనించీ నూతులూ, చెరువులూ వెదికి, వెదికి వేసారి కన్నీళు గూడా కరువైపోగా, నెత్తులమీద చేతులు పెట్టుకు కూర్చున్న సీతా రామయ్యగారూ, సరస్వతమ్మా, బయట స్కూటర్ చప్పుడు కావటంతో ఒక్క ఉదుటున లేచి బయటకు వచ్చారు – 'ప్రకాశం వచ్చినట్లున్నాడు అతడితో చెప్తే, అతడయినా వెదకటంలో కొంత తోడ్పడతాడేమో' ననుకుంటూ.

పసుపు, బట్టంతో, పారాణి పాదా లతో వెనుకగా స్నేహితులు రిక్షాలు దిగుతుండగా పచ్చగా దర్శన మిచ్చారు ప్రకాశం – వెనకే సుషమా!

కోపమో, ఆవేశమో, బాధో, లోకుల భయమో... లేక కలగాపుల గంగా అన్నీనో కలిసి నిర్బంధితుల్ని చేసి నిలబెట్టేశాయి యిద్దర్నీ కనబడ్డ ఆ దృశ్యంతో!

ఇహ తను యింటిని ఎవరికీ అమ్మ నక్కర్లేదని, అందరిదగ్గరా అప్పుచేసి ఆమె పెళ్లికోసమే బ్యాంకులో వుంచిన ఏడు వేలూ కూడా తిరిగి ఆ అప్పులు తీర్చటానికే వినియోగపర్చవచ్చుననీ. గొడ్డలికోసం తనని వెతికిస్తున్న సమస్య శాస్త్రా గోటితోనే తీరిపోయిందనీ యింకా తట్టలేదుగానీ, తట్టగానే బహుశ సీతారామయ్యగారూ సుముఖం గానే నిట్టూరుస్తారేమో! నిట్టూర్చలేక పోతే...ఆయన ఖర్మ మరి!

చక్రపాణి

కావిలిపాటి విజయలక్ష్మి

(గత సంచిక తరువాయి)

ఒకసారి అంది. ప్రతిరోజు ఎందుకు రావటం అనవసరమైన శ్రమ. ఈ హాస్పిటల్లో ఏముంది. అలా ఏ తోటవైపో షికారు వెళ్ళరాదూ! అని.

ఆ మాటకతను తేలిగ్గా నవ్వి, "తోటలో ఏముంది? మాటలురాని చెట్లూ మాట్లాడలేని సెలయేరూ. హాస్పిటల్లో అయితే, మాట్లాడటానికీ ఆప్యాయంగా పలకరించటానికి మీరున్నారు? నా ప్రాణానికి మీ ప్రాణం అడ్డం వేశారే! ప్రత్యుపకారం నేనేం చెయ్యగలను మీకు? ప్చ్! ఏమిటో ప్రతిరోజూ మీతో కాస్సేపు మాట్లాడటం అలవాటయి పోయింది. మీకు ఇబ్బందంటే రావడం మానేస్తాను. నాకు శ్రమేంలేదు, అన్నాడు పాణి

"నా కేమిటి ఇబ్బంది? నా కోసం బోలెడు డబ్బు..." అన్న ఆమె గొంతు దుఃఖంతో రుద్ధమై మూగపోయింది.

"అలా బాధపడటం న్యాయమా పద్మావతీ! అన్నయ్యకోసం చెల్లెలు ప్రాణాలు అడ్డంపెట్టింది. అయితే అన్నయ్య డబ్బుపై చెల్లెలుకి హక్కు లేదా?" అన్నాడు.

ఆమె కనులు తుడుచుకొని సంతోషంగా నవ్వి, "ఏ అన్నా చెల్లెలుకి ఇంత డబ్బు ఖర్చుచెయ్యడేమో! నా కోసం మీరు ఖర్చుచేసినది వేల సంఖ్యకు పెరిగిపోయింది."

"మీకన్నా నాకి డబ్బు ఎక్కువ కాదు. నన్ను వెళ్ళిపోమ్మన్నారా? ఇవేనా ఇవ్వాళ మాటలు?"

"లేదు, కూర్చోండి." నవ్వింది పద్మావతి.

సాయంత్రం ఆరు గంటలు దాటినా లేచి వెళ్ళని పాణిని టైమయిపోయింది మరి వెళ్ళిపోండి. అనేది. ఏదీ మీ చెయ్యి అనే వాడతను. ఆమె మౌనంగా అతని చేతిని తన చేతితో తాకేది. అతనా చేతిని పట్టి నొక్కి వదిలేసేవాడు.

పద్మావతిని హాస్పిటల్ నుంచి డిస్ చార్జి చేసిన తర్వాత. అన్నపూర్ణమ్మ తమ ఇంటికి తీసుకువెళ్తానంటె రంగారావు సుశీలమ్మ వప్పలేదు. మేము ఈ ఊర్లో ఉండేది కొద్దిరోజులు. ఎలాగా కాపురం, ఎత్తెయ్యాలనుకుంటున్నాం. కనుక మా ఇంట్లోనే పద్మావతి ఉంటుందని. బలవంతాన తమ ఇంటికి తీసుకు పోయారు. ఇంకా కొద్దికాలం ఆమెకు రెస్టు అవసరం అని డాక్టరు అనడం వలన పద్మావతి పాణి ఇంటికి వెళ్ళటం లేదు. అతనే ప్రతిరోజూ రంగారావు గారింటికి వస్తున్నాడు. చాలా మంది వారిద్దరికీ ఏదో సంబంధముందనే ధృవ పరచుకున్నారు. ఎవరేమనుకున్నా లక్ష్యపెట్టడంలేదు పాణి.

అతను తన వైపు ఆకర్షితుడయ్యాడని గ్రహించిన పద్మావతి కలవరపడ సాగింది. ఆమె మన స్సాందోళన చెందసాగింది. అతను మిమ్మల్ని ప్రేమిస్తున్నాను. పెళ్ళిచేసుకుంటాను, అని అడగకముందే, తన మనస్సతని ముందు పరచాలి. తన గత జీవిత చరిత్ర వివరాలు అతనికి పూర్తిగా తెలియజెయ్యాలి అని సమయంకోసం ఆత్రతగా ఎదురుచూస్తూంది పద్మావతి.

ఒకరోజు అడిగింది "పాణిగారూ! నా గురించి మీరెంత డబ్బు ఖర్చుచేశారో లెక్క వేస్తున్నారా?" అని.

"ఎందుకని?" నవ్వేశాడతను.

తిరిగి జీవితకాలంలో ఎప్పుడన్నా మీకు చెల్లించాలని.

"అవసరంలేదు లెండి." అతని ముఖ మెందుకో గంభీరంగా ఉదాసీనంగా మారి పోయింది. ఏమో చెప్పబోతూన్నట్లు

అతని పెదవులు కదిలి మళ్ళీ ముడుచుకున్నాయి.

అతని ముఖకవళికలు అర్థంకాని ఆమె కలవరంగా, "పాణిగారూ! నన్ను ఒక చెల్లెలుగా మాత్రమే కదూ మీరు ప్రేమిస్తున్నది?" అడిగింది.

"ఎందుకలా ప్రశ్నిస్తున్నారు? మాటల్లో, చేతల్లో, నేనేమన్నా మీపట్ల పొరపాటుగా ప్రవర్తిస్తున్నానా? అస్సలు రోజూ ఇలా మిమ్మల్ని చూడాలని రావడం తప్పంటారా? నిజమే కావచ్చు. కాని రోజూ ఒక్కసారన్నా మీ మాట వినకుండా ఉండలేకపోతున్నాను. మీ గొంతులోని శబ్దాన్నిబట్టి ఊహిస్తే మీరేదో బాధపడుతూన్నట్టునిపిస్తూంది. క్షమించండి క్రమంగా మీతో మాట్లాడాలనే ఆరాటాన్ని తగ్గించుకుంటాను. నమస్కారం "మరి వెళ్తాను." అని చివాలున లేచి నిల్చున్న పాణి చెయ్యి పట్టుకుని, "నన్ను అపార్థం చేసుకోకండి. నా వివరాలన్నీ మీకు చెప్పాలనుకుంటున్నాను.'' అని ఇంకేమో చెప్పబోయే పదావ్మతి మాట వినిపించుకోకుండా వెళ్ళిపోయాడు పాణి.

పాణి రావడం చాలా తగ్గించేసేడు. పద్మావతి లేచి నెమ్మదిగా తిరగసాగింది. పాణి వచ్చినా కుశల ప్రశ్నలు వేసి పదినిమిషాలు కూర్చుని వెళ్ళిపోతున్నాడు, ఒక్కోసారి ఫోన్‌చేసి యోగక్షేమాలు కనుక్కుని రావడం మానేస్తున్నాడు.

అతనితో ఏవో మాట్లాడాలనీ, చెప్పాలనీ అనుకుంటూన్న పద్మావతికి ఆ అవకాశం ఇవ్వడంలేదు పాణి.

వరసగా వారంరోజులై రావడంలేదు పాణి. కనీసం ఫోనన్నా చెయ్యలేదు. మనస్సు కొంచం బాధపడింది పద్మావతికి. తానే ఫోన్ చేసింది. అవతల నుంచి అతను పలకగానే "మీరు రావడం లేదు నా మీద కోపం వచ్చిందా?" అడిగింది పద్మావతి.

అతను సన్నగా నవ్విన శబ్దం. తర్వాత "రేపు సాయంత్రం తప్పక వస్తాను. మీ ఆరోగ్యం బాగుందా?" అడిగాడు.

"మీరు రాకపోతే నేనే వస్తానక్కడికి" అందామె.

"వద్దు. మీరు ఇంకా తిరగటానికి వీల్లేదు. అత్తయ్య ఆరోగ్యం అంతగా బాగుండటంలే దీ మధ్య. అందునుంచి రాలేకపోతున్నాను. రేపు తప్పక వస్తానుగా అన్నాడతను

* * *

రాత్రి పదకొండు గంటల ప్రాంతాన బాత్‌రూమ్‌నుంచి వస్తూన్న పద్మావతి, రంగారావూ, సుశీలమ్మా మధ్య సంభాషణ, అందులో తన పేరూ పాణి పేరు వినరావడంతో ఆగి గది తలుపు దగ్గర శబ్దం కాకుండా పొంచి నిల్చుని చెవిఒగ్గి వినసాగింది.

రంగారావు కొన్ని కొన్ని విషయాలే

చెబుతాడు సుశీలమ్మకు. తన అంతరంగికరహస్యాలు ఆమెకు ఎప్పుడూ చెప్పడు. కారణమేమిటంటే ఆమె అన్యాయాన్ని, మోసాన్ని ఖండిస్తుంది. సహించదు, అందుకని.

"పాణి ఇంతకీ ఆ డబ్బు ఇస్తానన్నాడా అడిగారా ?" 'సుశీలమ్మ'

"కావాలి అవసరం ఉంది ఐదు వేలియ్యి అంటే వాడు ఇస్తాడా ? నీ పిచ్చిగాని వందా ఏభై అంటే తీసుకో మంటాడు. అందుకని ఓ ప్లాను వేశాను." 'రంగారావు'

"ఏమిటది ?" 'సుశీలమ్మ'

"రేపు చెక్కు సంతకం ఒకటుంది చేయించేస్తాను."

"అన్నపూర్ణమ్మ చూడదూ !"

ఆమె ఆరోగ్యం అంతగా బాగుండ లేదు.

"అందుకే కాబోలు పాణి వారం రోజులై రావడంలేదు. అయినా మీరు చెక్కు ఎంతకి రాశారో చూడకుండా ఉంటుందా" అన్నపూర్ణమ్మ.

మంచంమీదినుంచి అసలు కదలటం లేదు. పాణి ఇంట్లో పనులు చెయ్యటానికి ఓ మనిషిని ఏర్పాటు చేసుకున్నాడు. పద్మావతి ఎలానూ రాదు. అంత అన్నపూర్ణమ్మకు తీసుకు వెళ్ళి చూపించదులే.

బ్యాంక్ బ్యాలన్సు ఎంతుందో అతనికి తెలియదూ !

"వెర్రి మొహమా ! ఆ బ్యాంకి బ్యాలన్సు ఎంతుందో ఈ మధ్య నేనేగా చెబుతున్నాను ? పద్మావతికోసం డబ్బంటే మాట్లాడకుండా సంతకం చేసి ఇచ్చేస్తున్నాడు. దానిలో ఇది కొట్టుకుపోతుంది "

రెండు క్షణాలు నిశ్శబ్దం. తర్వాత, మళ్ళీ సుశీలమ్మ అంది, పాణి పద్మావతికి మనసిచ్చినట్టున్నాడండీ ! అని.

ఎందుకివ్వడూ ? అయినా దీన్ని తీసుకురావడం నా పొరపాటేమో ! అప్పుడు ఆ అత్తవారు. ఈ వ్యవహారాలన్నీ కైవశం చేసుకుంటే మనకేం లాభం ఉంటుంది ! అనే ఆలోచనతో ఉన్నప్పుడు ఈ పద్మావతి దైవికంగా తటస్థపడింది. అడ్డువేశాను, ఆ పెళ్ళి కాకుండా. కాని ఇదే ఒక సమస్య అయిపోయింది నాకు.

"అయ్యో ! చాలా మంచి పిల్లండీ !"

"అబ్బో. ఇదా ! అమాయకురాలనుకున్నావేమిటి ? అతని వ్యవహారాలన్నీ నడిపిస్తూందిదే ! రాబడి ఖర్చుల్లో ఒక కాణీ వారరానివ్వదు. అన్నపూర్ణమ్మ దీని దగ్గర ఎందుకూ పనికిరాదు."

"పాణి ఒకవేళ ఈ పద్మావతిని స్వీకరిస్తే ! ఇద్దరూ భార్యాభర్తలయిపోతే !"

"ఏదో ఏడవనిద్దూ ! మన వాటా గట్టెక్కించాక మనం మకాం ఎత్తేస్తున్నాం గదా !"

డబ్బు కట్టేస్తే మనవాడు బయట పడతాడంటారా ?

"ఆ ఇది ఆ దెబ్బతో వస్తుందను కున్నాను సుమా! వాడు చావాల్సింది. ఇదక్కడెందుకు తగలడిందో తెలి యదు. ప్చ్ ప్లాను పాడయిపోయింది.

"పోన్లెండి ఒకరికి కీడు తలపెట్ట కూడదు. పిల్లలుగల వాళ్ళం అంది సుశీలమ్మ."

ఆపై మరి సంభాషణ వినరాలేదు. మెమ్మదిగా తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది పద్మావతి. మంచంమీద వాలిందే కాని నిద్రపట్టలేదు. ఈ మధ్య సుశీలమ్మ తన కొడుకేదో కేసులో ఇరుక్కు న్నాడని కంగారుపడటం వింది. అతను స్టేట్ బ్యాంకిలో కేషియరుగా పని చేస్తున్నాడు. ఏదో డబ్బు వాడేసి ఉంటాడు ఛీ. ఛీ. గోముఖవ్యాఘ్రాలు వీరు. చూస్తాను, ఎన్ని వేల చెక్కు రాసి సంతకం చేయిస్తారో! రేపు పాణి గారింట్లోనే మకాం వేస్తాను. ఇహ లాభంలేదు. దాచేస్తాడు. దొంగని పట్టి అప్పగించాలి, అనుకుంటూ బరువుగా కళ్ళు మూసుకుంది పద్మావతి.

* * *

రంగారావు వీధిలో కెళ్ళిపోయిన తర్వాత గబగబ చీర మార్చి తల దువ్వుకొని ప్రయాణమయ్యింది పద్మావతి.

"ఎక్కడికే అమ్మాయ్ ప్రయాణ మవుతున్నావ్?" ప్రశ్నించింది సుశీలమ్మ.

ఇప్పుడు సుశీలమ్మ ముఖం చూస్తే అసహ్యం వేస్తూంది పద్మావతికి తమ స్వార్థంకోసం ఎదుటి మనుముల్ని ఎంత తేలిగ్గా వంచించాలని చూస్తారు? దుర్మా ర్గులు, అనుకొని క్షణం ఆలోచించి, హాస్పిటలు కెళ్ళివస్తాను, అంది. టక్కున.

"ఎందుకు? ఫోన్ చేస్తే డాక్టరే ఇంటికి వస్తారుగా!" అంది సుశీలమ్మ. అస్సలివాళ పద్మావతి ఇల్లు కదలడం ఆమెకు సుతరామూ ఇష్టంలేదు.

"రిక్షాలో వెళ్ళివచ్చేస్తాను. ఇవ్వాళ ఏమిటో కొద్దిగా వెన్నులో నొప్పిగా ఉంది. అంటూ సుశీలమ్మ వెళ్ళవద్దని ఏమేమో చెబుతూన్నా వినిపించుకో కుండా వీధిలోకి వెళ్ళిపోయిందిపద్మావతి.

రోడ్డుమీద దొరికిన రిక్షా ఎక్కి చక్రపాణి గారింటికి పోనియ్ అంది.

ఆమె వెళ్ళేసరికే రంగారావు పాణి దగ్గర కూర్చుని ఏదో మాట్లాడు తున్నాడు. చెక్కు సంతకం అయిపోయి ఉంటుంది ఎలా అయినా ఇతని నిజ స్వరూపం ఇవ్వాళ బయటపెట్టేస్తాను. అనుకుంటూ పాణి గదిలో అడుగు పెడుతూ 'నమస్తే. పాణిగారూ,' అంది పద్మావతి

పద్మావతి అలా వస్తుందని ఊహించ లేదు రంగారావు. తాను చెయ్యబోయే

ప్రతి పనికీ అడ్డం తగులుతుందీ పద్మావతి. రంగారావుకి పద్మావతిని పీక నులిమి చంపెయ్యాలన్నంత కోపం వస్తోంది. అయినా తాను వచ్చిన పని నెరవేర్చుకు పోవాలనే సంకల్పంతో పాణీ! నాకు అవతల చాలా పనులున్నాయి వెళ్ళాలి సంతకం చెయ్యి" అంటూ కాయితం టేబిలుమీద పెట్టి పాణిచేతికి పెన్నిచ్చి ఆ చెయ్యి పట్టుకున్నాడు, సంతకం చేసే స్థలం అతనికి తెలియజెయ్యడానికి.

పద్మావతి వచ్చిందనే సంతోషంలో రంగారావుని తొందరగా పంపించెయ్యాలనే అనుకున్న పాణి, సంతకం చేశాడు.

చప్పున టేబిలు మీదున్న చెక్కు కాయితం లాగేసి 'వద్దు ఈ చెక్కు సంతకం చెయ్యొద్దు'' అంది పద్మావతి.

''చాలా అవసరమమ్మా," అన్నాడు ''నాకు తెలుసు, మీరు ఆయన్ని మోసం చేస్తున్నారు. ఆయన ఈ చెక్కుమీద సంతకం చెయ్యరు. ఇప్పటికి మీరు తిన్న డబ్బు చాలు" వెళ్ళండి, అంది పద్మావతి. ఆవేశంతో, అసహనంతో. ఏదో భయంతో, ఆమె గొంతు వణికింది.

''నేను మోసం చేస్తున్నానా? నన్ను వెళ్ళమనే దానవా నువ్వు?'' ఒళ్ళు తెలియని కోపంతో పద్మావతి చెంపమీద బలంగా కొట్టాడు రంగారావు.

"అమ్మా!" అని కళ్ళు మూసుకుంది పద్మావతి.

దెబ్బతిన్న పులిలా చివాలున లేచి నిల్చున్నాడు పాణి. తన ఎదురుగా పద్మావతి రంగారావుచేత అలా అవమానింపబడటం సహించలేని పాణి, కోపంతో నిలువెల్లా వణికిపోతూ. "రంగారావుగారూ!" అన్నాడు అరిచినట్లు.

"ఏదీ చెక్కు కాయితం ఇలా ఇవ్వు" అంటూ పద్మావతి చెయ్యిపట్టి గుంజాడు రంగారావు.

"నే నివ్వను" అంటూ ఆ కాయితం నలిపి చింపేసింది పద్మావతి.

అమ్మా! నువ్వెంతదానవు! అని నోటికొచ్చిన తిట్టుతిడుదూ, తాత్కాలికంగా, తనను తాను మరచిన రంగారావు, పద్మావతి జడ పట్టుకున్నాడు.

శబ్దాన్ని బట్టి వారెక్కడ ఉన్నారో గ్రహించిన పాణి చప్పున పద్మావతి చెయ్యి పట్టుకుని రంగారావు మీద చెయ్యి వేసి బలంకొద్దీ వెనక్కి నెడుతూ, రంగారావ్· యూ గెటవుట్. నా భార్యను నా ఎదురుగా అవమానిస్తావా? ఎంత ధైర్యం నీకు, వెళ్ళు. ఇంక క్షణం నా ఇంట్లో ఉండటానికి వీల్లేదు ఏ ఘూర్థా. ఏ అద్మికే లేజావ్. "అరిచాడు ఆవేశం కోపంతో నిలువునా వణికిపోతూ.

పాణి గొంతు విని, ఘూర్థా, అన్నపూర్ణమ్మా, అప్పారావూ అతని గదిలో అడుగుపెట్టేసరికి పెద్ద పెద్ద అంగ

లేసుకుంటూ అవతలి కెళ్ళి పోయాడు రంగారావు.

తన భుజం చుట్టూ చెయ్యివేసి తనను దగ్గరగా లాక్కుని కోపంతో మొహం కంది పెదవులదురుతూన్న పాణివైపు చూసిన పద్మావతి తల తిరిగిపోయింది. ఇతని భార్యనే నేను? అనుకునేసరికి

ఏమిటిది? ఎంతో వినయంగా రంగారావుగారంటే ఎంతో భక్తిగా గౌరవంగా మాట్లాడే పాణి ఇలా అతన్ని గెంటాడు. అని ఆశ్చర్యంగా చూస్తూన్నారందరూ అతనివైపు

ఏమిటి "జరిగింది బాబూ!" అంటి అన్న పూర్ణమ్మ.

తన తల ఆప్యాయంగా నిమురుతూన్న పాణిచెయ్యి తొలగించి తనను చుట్టుకున్న అతని ఎడమచేతిని విసురుగా తోసేసి, "అన్యాయం నేను మీ భార్యనా?" అంది పద్మావతి జలజలా చెంపలమీంచి కన్నీళ్ళు జారిపోతూంటే వణికే గొంతుతో.

అతను తలవంచి బాధగా నిట్టూర్చాడు. ఆమె కేమీ జవాబివ్వలేదు.

"నేను పేదదాన్ననీ, మీ ఆశ్రయంలో ఉన్నాననీ, నాకు డబ్బు పెట్టారనీ, మీ డబ్బుతో బ్రతుకుతున్నాననీ నా కెవరూ లేరనీ అలుసు తీసుకునే కదూ మీరు అలా అనడానికి సాహసించారు" రోషంతో దుఃఖంతో వణికిపోతూ అడిగింది పద్మావతి పాణిని.

"అహ. హ. కాదు. కాద." అని తల అడ్డంగా ఊపి, "మీరంతా అంటే పద్మావతి తప్ప మిగతావారు అవతలికి వెళ్ళవచ్చు," అన్నాడు పాణి గంభీర స్వరంతో.

ఒక్కసారి అతనివైపు చురుగ్గా చూసి వెనుదిరిగి నెమ్మదిగా తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయింది అన్నపూర్ణమ్మ. అప్పారావు, ఘూర్ఖా కూడా వెళ్ళిపోయారు.

"పద్మావతీ!" ఆప్యాయంగా పిలిచాడు పాణి.

ఆమె పలకలేదు సన్నగా ఏడుస్తూన్న శబ్దం.

"పద్మావతీ! కంగారు పడకండి పద్మావతీ! ఛ, ఛ, ఏడుస్తారెందుకు?" లాలనగా అన్నాడు మళ్ళీ

"ఏడవక ఏంచెయ్యాలి? నేను మీ భార్యనా?" అసహనంగా కోపంగా అతని వైపు చూస్తూ అడిగింది పద్మావతి.

"జీవితకాలంలో ఎప్పుడూ మీకు అలా చెప్పగూడదనుకున్నాను. కాని ఒక్క క్షణికమైన ఆవేశం నన్ను వివేక శూన్యుణ్ణి చేసింది. ఆ రంగారావు మీ మీద అలా చెయ్యి వేసుకుంటే సహించలేకపోయాను. మనస్సు మండిపోయింది. నన్ను నేను నిగ్రహించుకో లేకపోయాను చప్పున అలా అనేశాను. ఈ నిజం జీవితంలో ఎప్పుడూ మీ ఎదుట బయటపెట్టకూడ దను

కున్నాను. కాని క్షణికావేశంతో నా నిర్ణయం సడలిపోయింది. హు కోపం మనిషిని ఎంత ఆలోచనారహితుణ్ణి చేస్తుంది? ఈ సంఘటన, నామాట కలలా విస్మరించండి పద్మావతీ! అన్నాడు పాణి అస్థిమితంగా, అటూ ఇటూ పచార్లు చేస్తూ, నెమ్మదిగా!

"ఏమిటో నా తల తిరిగిపోతూంది. మీరూ, మీ మాటలూ నాకేమీ అర్థం కావడంలేదు. ఎంతయినా, అంత గట్టిగా ధైర్యంగా నలుగురూ వినేలా నన్ను మీ భార్యనవి ఎలా అనగలిగేరు! ఎంత సాహసం!"

"సాహసమేంకాదు. నిజమే. నువ్వు నా భార్యవే!"

"చక్రపాణిగారూ!...అసలు నాకు పెళ్ళికాలేదు," అంది అతను తన నేదో వంచించాలని చూస్తున్నాడనుకున్న పద్మావతి రోషంగా.

"నిజంగా మీకు పెళ్ళి కాలేదా? పద్మావతి చెప్పింది"

"లేదు" ఆమె నొక్కి చెప్పింది.

క్షమించండి పద్మావతీ! రంగారావు గారెందుకీ అబద్ధం చెప్పి ఉంటారు నాకు లేక మీరే నా భార్య పద్మావతి అనుకున్నారో! మీరు చంద్రశేఖరంగారి అమ్మాయి కాదా! మీకు చిన్నతనంలో పదమూడవ ఏట నల్లద్దాల కళ్ళజోడు అబ్బాయితో పెళ్ళి కాలేదా! ప్రశ్నించాడు సూటిగా.

ఆమె గతుక్కుమన్నట్టయి తెల్లబోయి అతనివైపు చూస్తూ, మౌనంగా ఉండిపోయింది.

రెండు క్షణాల తర్వాత "భయపడకండి పద్మావతీ! భర్తననే అధికారంతో మీనుంచి నేను ఏమీ కోరను" అన్నాడు పాణి.

"కాదు, కాదు. మీరు నా భర్తకాదు. నా భర్తకు అందమైన విశాలమైన కళ్ళున్నాయి. నా భర్త అంధుడు కాడు. నా భర్త అందమయినవారు. ఆయన్ని నేను మా పెళ్ళిలో ఒక్కరోజు మాత్రమే అయినా బాగా చూశాను. ఆయన రూపం నా హృదయంలో ముద్ర వేసుకుంది. ఆయన ఎక్కడ ఉన్నా ఎలా ఉన్నా ఆయన్నే ఆరాధిస్తున్నాను. మరొక వ్యక్తిని నేను భర్తగా ఊహించ నన్నాలేను. నమస్కారం పాణీగారూ మీరు నా భర్తకాదు. నన్ను వంచించాలని చూడకండి." చేతులు జోడించి అతనికినమస్కరిస్తూ వెక్కి వెక్కి ఏడవసాగింది పద్మావతి

ఆమె దృష్టిలో వంచితుడిగా గుర్తింపబడడం ఇష్టంకాని పాణి. నిజం తెలియజెయ్యాలనే నిర్ణయానికి వచ్చాడు. పద్మావతీ బాధపడకండి అని క్షణం తర్వాత బరువుగా నిట్టూర్చి. మీరు సీతారామయ్యగారింట్లో దీనంగా బ్రతుకుతున్నారని రంగారావుగారు చెప్పినప్పుడే, మీ భర్తగా ఆదుకోవాలని, మీరు నన్ను

భర్తగా సహిస్తారనీ అనుకోలేదు. కాని వంచన చెయ్యడం నాకు చాతకాదు. వంచన అన్న పదమే నాకు అసహ్యం. అలానే అబద్ధం కూడా నాకు ఇష్టం కాదు. అయితే మీరు మళ్ళీ పెళ్ళిచేసుకుని సుఖపడాలని మనసారా కోరుకున్న నేను, మీ భర్తను నేనని చెప్పలే దెప్పుడూ. కానీ మీరు నేనూ భార్యాభర్తలమైన మాట నిజం. ఓ దురదృష్టపు విషపుఘడియలో మన వివాహం జరిగిపోయింది.

"లేదు. లేదు. నేను నమ్మను. నా భర్త గుడ్డివారు కాదు ఆమె దుఃఖం ఉదృతమయింది. నిస్త్రాణగా గోడకి జేరబడి కూర్చుంది."

"ఏడవకండి పద్మావతీ! మీతోనాకు ఎటువంటి సంబంధమూ ఉండదు మీ ఇష్ట మొచ్చినచోటికి మీరు వెళ్ళిపోవచ్చు మీకు ఇష్టమైన వ్యక్తిని వివాహమాడవచ్చును. తెలిసీ తెలియని వయస్సులో, ఒక మాయతో, వంచనతో జరిగిపోయింది మన వివాహం, అన్నాడు పాణి శబ్దాన్ని బట్టి ఆమె దగ్గరగా నడిచి ఆమె పక్కన తానూ చతికిలబడి క్రింద కూర్చుంటూ.

దుఃఖ వివశ అయిపోయిన పద్మావతికి తన చుట్టూ ఉన్న భూమంతా తిరుగుతూన్నట్టనిపిస్తూంది. ఒకనాడు తన తండ్రి మతిచలించి ఎటో పోయాడని చెప్పిన తన భర్త పాణా. పిచ్చి వాడికి బదులు గుడ్డివాడా! అతనితో తనకి జీవితంలో ఇహ ఏముంది? ఈ హఠాత్ సంఘటన, రంగారావు తనపై చెయ్యిచేసుకోవడం, పాణి తనను భార్య అని ధృవపరచడం, ఇంకా పూర్తిగా ఆరోగ్యం చిక్కి కోలుకొని పద్మావతి తెలివితప్పి పాణి వడిలోకి ఒరిగిపోయింది.

అలా తన వడిలో వాలిపోయిన పద్మావతిని చేతుల్తో చుట్టి పట్టుకుంటూ 'అత్తయ్యా, అప్పారావ్! కొంచెం నీళ్ళు తీసుకురా! అన్నాడు పాణి కంగారుగా!'

మళ్ళీ అన్నపూర్ణమ్మా, అప్పారావూ వచ్చా రక్కడికి. తడి చేత్తో పద్మావతి మొహం, కళ్ళూతుడుస్తూ 'దుర్మార్గుడు నిన్నెంత హింసపెట్టాడే తల్లి' అంది అన్నపూర్ణమ్మ.

"మరి కాస్సేపు ఉన్నాడు కాదు చంపేద్దును, అన్నాడు పాణి."

''ఛీ. నోర్ముయ్. అతన్ని చంపడం? ఇల్లాలికి భార్యకి ఉద్యోగ మిచ్చావు. పైపెచ్చు మరొకణ్ణి పెళ్ళిచేసుకు వెళ్ళిపో అంటూన్నావు. ఆ పిల్లకి మొహం తిరిగిందంటే తిరగదూ!"

"అత్తయ్యా, విన్నావా అన్నీ.? డాక్టరుని పిలుద్దామా! ఎలా ఉంది తెలివి వస్తుందా?" పద్మావతి తలని నిమురుతూ అన్నాడు పాణి

"నువ్వు కాస్సేపు నోరుమూసుకో.

తెలివి వస్తుంది," అని పద్మావతి కళ్ళపై చల్లటి తడిచేత్తో తుడుస్తూ "అమ్మాయ్ పద్మా ? ఏదమ్మా కొంచెం నోరు తెరు అంది పద్మావతిని.

నాలుగైదు నిమిషాల తర్వాత కళ్ళు తెరచింది పద్మావతి. తన తలా పళ్ళు పాణి వడిలో. చివాలున లేచి కూర్చుంటూ "చక్రపాణిగారూ ! నేను మీ భార్యనే అని ఋజువు చెయ్య గలరా ?" అడిగింది సూటిగా ! ఆమె గొంతులో ఇందాకటి వణుకులేదు. నిశ్చలంగా గంభీరంగా ధ్వనించింది.

"ఎందుకు పద్మావతీ ! పోనీ కాదను కోండి. మీరంత కంగారుపడవలసిం దేమీ లేదు. రెస్టు తీసుకోండి. హైరానా పడకండి " అన్నాడు పాణి.

"అయితే ... అయితే. రంగారావు గారింటికి వెళ్ళి ఆయన్ని అడగనా !"

"మీ ఇష్టం "

"ఆ రంగారావు ఈసారి నన్ను చంపేస్తాడు. మీ కేమీ అభ్యంతరం లేదా !"

"మనిషిని చంపడం అంత తేలికైన పని కాదు.

"రంగారావుకి తేలికే."

"అప్పారావ్ అవతలి వెళిపోళ్ళి" అన్నాడు పాణి.

"అమాత్రందానికి ఇందాక ఎందు కంత ఆవేశపడిపోయారు ? నా ఇష్టా నికి వదిలెయ్యకపోయారా !" అని నీర్సంగా నవ్వి, అలా క్రిందనే పడు కుంది పద్మావతి.

"అలా మంచంమీద పడుకో అమ్మాయ్" అంది అన్నపూర్ణమ్మ.

"వద్దు. చల్లగా ఉంది."

"తల కింద దిండు పెట్టు. కాస్సేపు తనని మాట్లాడించకు." అని నెమ్మదిగా అవతలికి వెళ్ళిపోయాడు పాణి.

పద్మావతి తల కింద దిండు పెడ్తూన్న అన్నపూర్ణమ్మని, "మీ ఆరోగ్య మెలా ఉంది ?" అడిగింది పద్మావతి.

ఇవ్వాళ జ్వరం రాలేదు. అని సన్నగా మూలుగుతూ "పడుకో అలా" అని అవతలి కెళ్ళిపోయింది అన్నపూర్ణమ్మ.

మరి కొంచెంసేపటికి హార్లిక్సు తెచ్చి పద్మావతి కిచ్చింది అన్నపూర్ణమ్మ.

పదకొండు గంటలకు "అమ్మగారూ! అయ్యగారు భోజనం గదిలోకి రమ్మం టున్నారు," అని అప్పారావు పిలవ డంతో డైనింగ్ రూమ్‌లోకి వెళ్ళింది పద్మావతి.

అన్నపూర్ణమ్మ లేదా గదిలో. ఎవరో కొత్త వ్యక్తి ఇద్దరికీ భోజనం వడ్డిం చాడు. అప్పటికే పాణి ఓ కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. అడుగుల సవ్వడి గాజుల శబ్దాన్ని బట్టి పద్మావతి ఆ గదిలోకి వచ్చిందని గ్రహించాడు పాణి.

మౌనంగా భోజనం ముగించా

రిద్దరూ ! పాణి వెనుకే అతని గదిలో కెళ్ళింది పద్మావతి.

ఆమె తన వెనుక వస్తూందని గ్రహించాడు పాణి పడమటి గదిలో విశ్రాంతి తీసుకోండి పద్మావతీ !" అన్నాడు.

"విశ్రాంతా !" అని నవ్వి, "సందేహ నివృత్తి కానిదే విశ్రాంతి ఎలా లభి స్తుంది ?" అంది.

"మరొకసారి అంతా చెబుతాను లెండి. ఇప్పుడు మీరు చాలా వీక్‌గా ఉన్నారు.

ఫర్వాలేదు. ఇప్పుడు మీరు ఏం చెప్పినా వినడానికి సిద్ధంగానే ఉన్నాను, చెప్పండి."

తానొక కుర్చీలో కూర్చుని, ' వక్క పొడి ఇస్తారా ?" అడిగాడు పాణి.

ఆమె టేబిలు మీదున్న సీసాలోని వక్కపొడి కొంచెం అతని చేతిలో వేసింది.

వక్కపొడి నములుతూ "మీరూ కూర్చోండి" అన్నాడు పాణి

అతని ఎదర కుర్చీలో కూర్చుని. అతనిలో ఓనాడు తన మెడలో తాళి కట్టిన పద్దెనిమిదేళ్ల అబ్బాయి పోలికలు వెతుకుతూంది పద్మావతి.

చిన్నగా దగ్గి గొంతు సవరించు కొని, 'మీరు కూర్చున్నారా ? మన ఇద్దరం తప్ప మరెవరూ గదిలో లేరు కదూ !' అన్నాడు పాణి.

"లేరు, చెప్పండి" అంది పద్మావతి.

అతను ఏం చెప్పబోతున్నాడిప్పుడు ? ఆమె హృదయం తీవ్రంగా స్పందించ సాగింది.

"చంద్రశేఖరం గారని ఒకాయన మా ఇంటికి తరుచు మా నాన్నగారి దగ్గరకు వస్తూ ఉండేవారు అని ఆగాడు పాణి.

ఆ మాట వినగానే త్రుళ్ళిపడ్డట్టు కదిలి మళ్ళీ సరిగ్గా కూర్చుంటూ చంద్ర శేఖరం అంటే మా నాన్నగారు కాదు కద, అనుకుంది పద్మావతి.

నాకు అప్పుడు చిన్నతనం. సరిగ్గా ఏమీ తెలియదు. అతను వచ్చినప్పు డల్లా నాన్నగారి దగ్గర డబ్బు అడిగి తీసుకొని వెళ్ళేవాడు. నాన్నగారెందుకో అతన్ని మందలిస్తూ ఉండేవారు. వారి మాటలు వినాలని ఒకసారి వారి దగ్గరే కూర్చున్న నన్ను, 'పాణీ! చంద్రశేఖరం మామయ్యకు కాఫీ పట్రా!' అని పంపిం చేసేరు నేను కాఫీ కప్పుతో తిరిగి వచ్చే సరికి చంద్రశేఖరంగారు లేరు.

'ఆయన వెళ్ళిపోయారా ?' అని అడి గాను మా నాన్నను. ఇంతలో అత్తయ్య కూడా అక్కడికి వచ్చింది 'ఎవరు వచ్చారు ?' అంటూ.

"చంద్రశేఖరమమ్మా. వట్టి జులాయిలా తయారయ్యాడు. భార్య పోయినవారిని చాలామందిని చూశాను. కాని వీడిలా ఇంత దిగజారిపోయినవాణ్ణి మాత్రం నేను చూడలేదు," అన్నాడు నాన్న.

"మళ్ళీ డబ్బుకోసం వచ్చి ఉంటాడు అవునా?" అంది అత్తయ్య.

"అవును," అన్నారు నాన్న ముభావంగా.

"బాగుందన్నయ్యా! ఎందుకలా ఇస్తావు? అసలు డబ్బిచ్చి నువ్వే అతన్ని పాడుచేస్తున్నావేమో; నువ్వు డబ్బివ్వడం మానేస్తే ఏదన్నా ఉద్యోగం చూసుకుంటాడు." అంది అత్తయ్య కొంచెం చంద్రశేఖరంగారి మీద కోపంతో విసుగ్గా.

"ప్చ్. పాపం. అలా డబ్బివ్వడం మానేశాను కొన్నాళ్ళు. నువ్వన్నట్లు ఉద్యోగం చూసుకొని స్థిరపడతాడని. కాని మరీ ముష్టివాడిలా తయారయి వచ్చాడు మళ్ళీ నా దగ్గరకు. ఏడ్చాడు. ఏం చెయ్యమన్నావు?" అన్నారునాన్న.

"డబ్బిస్తావంటే చాలామంది ఏడుస్తారు," అంది అత్తయ్య.

"అందరికీ ఎందుకిస్తాను? వాడు నా చిన్ననాటి స్నేహితుడు. బాగా బ్రతికి చెడ్డవాడూ కనుక. అయినా వాడు నన్ను అడిగి తీసుకుపోయే డబ్బు వాడికోసం కాదు వాడికో కూతురుంది. ఆ కూతురంటే వాడికి ప్రాణం. ఆ పిల్లని ఎక్కడో చదువుకి పెట్టాడట. ఆ అమ్మాయికి బట్టలు కొనాలనీ ఆ పిల్లకు ఇవ్వాలనీ అడుగుతాడు. ఎలా లేదనను చెప్పు?" అన్నారు తేలిగ్గా నవ్వేస్తూ. నేనేమీ అడగకుండానే అన్ని వివరాలూ తెలిసాయి వారి సంభాషణలో. వింటున్నారా?" అన్నాడు పాణి.

"వింటున్నాను. ఆ యాచకుడు మా నాన్న. ఆ అనాథ పిల్లను నేను."

"మీరు ఇన్నాళ్లు పిలవుతే మరి చెప్పను."

"ఇన్నాళ్లెందుకు? నాకు తెలియని విషయాలు తెలుసుకుంటున్నాను. చెప్పండి!"

ఆ చంద్రశేఖరంగారికి నాటకాల పిచ్చి ఉందనీ, మరెన్నో వ్యసనాలకి అలవాటు పడిపోయాడనీ నేను చెప్పక్కర్లేదనుకుంటాను. ఆయన తరుచుగా వచ్చి డబ్బివ్వమని మా నాన్నను వేడించి తీసుకుపోయేవారు.

"తర్వాత నేను బి. ఎస్‌సి. చదివేటప్పుడు నా కళ్లకి జబ్బు వచ్చింది. నాన్న డాక్టర్లచేత పరీక్షలు చేయించేవారు. నేను ఇంట్లోనే ఉండేవాడిని. కనీసం షికారుకి కూడా వెళ్ళనిచ్చేవారు కాదు, అట్టే గాలీ, వెల్తురూ కళ్ళకి పనికి రాదనేవారు. కళ్ళు కనిపిస్తూన్నప్పుడే పంజరంలో చిలుకలా ఈ ఇంట్లో బందీనయిపోయాను." అని ఆగాడు.

మౌనంగా నాలుగు క్షణాలు దొర్లాయి. అతని మౌనాన్ని సహించలేనట్టు, "ఊ. చెప్పండి! తర్వాత" అంది పద్మావతి.

"ఆవేళ చంద్రశేఖరంగారు. మాసిన పాంటూ, చిరిగిన చొక్కాతో

మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటలవేళ మా ఇంటికి వచ్చారు. అతన్ని ఎప్పుడూ చూడనంత ఆదరంగా చూశారవాళ మా నాన్న. అతన్ని స్నానంచెయ్యమని తన గ్లాస్కో పంచా లాల్చీ బనియనూ తొడుక్కోమని ఇచ్చారు. అతని పంక్తిన కూచుని భోజనం చేశారు. ఆయనతోపాటు నా గదిలోకి వచ్చి కూర్చున్నారు మా నాన్న. అలా ఆ ఇద్దరూ వచ్చి సోఫాలో కూర్చుంటే పడుకున్నవాడినల్లా కంగారుగా లేచి కూర్చున్నాను. పూర్ణ ఆకులూ, వక్కలూ ఉన్న పళ్లెం తెచ్చి వారి మధ్య పెట్టాడు. ఇద్దరూ ఆకులకు సున్నం రాసి ఈనెలు తీసి వేసుకుంటు న్నారు. 'పాణి కాలేజీకి వెళ్లటం లేదా?' అడిగారు చంద్రశేఖరంగారు. 'ఈమధ్య వాడి ఆరోగ్యం అంతగా బాగులేదు.' అని పొడిగా జవాబుచెప్పి 'మీ అమ్మాయి వయస్సెంత?' అని ప్రశ్నిం చారు నాన్న.

"పదమూడు" అన్నాడతను

"ఎలా ఉంటుంది ?" అని అడిగారు నాన్న నవ్వుతూ.

"సవ్యవాణిలా ఉంటుంది అన్నా డతను.

"ఓ అంత అందంగా వుంటుందన్న మాట" అంటూ అర్థవంతంగా నవ్వారు నాన్న.

అతనుమౌనంగా తలవంచుకున్నాడు.

"ఏమిటి చదువుతూంది ?" నాన్న ప్రశ్న.

"ఫోర్తుఫారం." అతని జవాబు.

ఆ తర్వాత వ్యాపార విషయాలు ఈయన చెబుతూంటె నాటకాలవిష యాలుఅతను చెప్పాడు. ఇద్దరూ కాసేపు మాట్లాడుకొని అవతలి కెళ్ళిపోయారు. అస్సలు నా గదిలోకి ఎందుకు వచ్చారో ఎందుకు వెళ్లిపోయారో నాకు అర్థం కాలేదు మరో గంటతర్వాత చంద్ర శేఖరంగారు వెళ్ళి పోయారు. నాన్న అతనికి ఆరువేలరూపాయలు ఇచ్చారట అత్తయ్య నాన్నను సన్నగా మందలి స్తోంది. నాన్న నవ్వేసి వీధిలో కెళ్ళి పోయారు. మానాన్న అత్తయ్య మధ్య అన్నా చెల్లెళ్ళ అనుబంధం చిత్రంగా ఉండేది. అత్తయ్య చాలా జాగ్రత్తయిన మనిషి, తెలివైనదికూడా. కాని ఏ పని చేసేటప్పుడయినా స్వతంత్రించేది కాదు. అన్నయ్య ఏమంటాడో అని భయపడేది. అలాగె నాన్నకూడా ఎవరికన్నా డబ్బు ఇచ్చేసి అన్నపూర్ణ కోప్పడుతుంది, అని ఆమెను తప్పించుకు తిరిగేవారు.

ఆ రాత్రి నాన్నా నేనూ భోజనం చేస్తు న్నాం. అత్తయ్య వడ్డనచేస్తూంది. పాణీ నీకు ఒక వారంరోజుల్లో పెళ్లిచెయ్యాలని చూస్తున్నానా! అన్నారు నాన్న. అలా అంటున్నప్పుడు ఎందుకో ఆయనగొంతు చలించింది.

తెల్లబోయాను, నాకు పెళ్లా! అని. వెంటనే 'నాకిప్పుడు పెళ్లొద్దు నాన్నా! నేను చేసుకోను.' అన్నాను ఖచ్చితంగా.

తర్వాత పెళ్ళికి వప్పుకుని తిరాలని ఆయనా, వద్దని నేనూ వాదించుకున్నాం. అన్నంలో చెయ్యి కడిగి లేచిపోయాను

ఆ రాత్రి నాన్న నా ప్రక్కలో కూర్చుని నన్ను బ్రతిమిలాడి నచ్చ జెప్పి, నేను మొండికెయ్యడంతో. ఒక అస్త్రం ప్రయోగించారు. అదేమిటో ఎలా అబద్ధమాడారో తెల్సా? తనకు గుండెనొప్పి వస్తూందనీ, ఎన్నో రోజులు జీవించను కనుక, కోడలు రావాలనే కోరిక ఉందని ఓ రకంగా ఏడ్చారు. నేను చలించిపోయాను. నిజంగా మా నాన్న చచ్చిపోతారనే భయంతో ఆతృ తగా పెద్దడాక్టరి కెవరికైనా చూపించు కోండి అన్నాను. 'భయపడకు నాన్నా! నేనూ జీవించాలనే కోరుకుంటున్నాను. కాని దైవనిర్ణయ మెలాఉందో! అందుకని' అంటూ నా మొహంలోకి చూశారు. 'ఆ సమయంలో ఆయన కోరిక ఏదైనాసరే తీర్చాలనే నిర్ణయానికి వచ్చాను. ఆ అమ్మాయి ఎవరు? ఎలాఉంటుంది?' అని అడిగాను బిడియంగా. 'చంద్రశేఖరం కూతురు' అందంగానే ఉంటుంది. అన్నారు నాన్న. చంద్రశేఖరంగారూ నాన్నా మధ్య దొర్లిన సంభాషణలో ఆ అమ్మాయి అందమైనదని విన్నాను కాబట్టి నా మనస్సులో ఏవో మధురమైన అందమైన ఊహలు కదలసాగాయి

నాన్నగారు చెప్పిన పెళ్ళిరోజు దగ్గర పడుతూంది. కాని మా యింటి ముందు పందిరి వెయ్యలేదు.

బంధువులెవరూ రాలేదు. పెళ్ళి పనులని ఇంట్లో హడావుడి ఏమీలేదు. గలగలా సందడిగా తిరిగే అత్తయ్య ఎందుకో ముభావంగా, గంభీరంగా మారిపోయింది. అత్తయ్యనీ, నాన్ననీ ఏ వేవో ప్రశ్నించి తెలుసుకోవాలనుకునేవాణ్ణి, కాని, అదేదో బిడియం గొంతుపెగిలేదికాదు రేపు నా పెళ్ళి అనగా, నా పెట్టె, బట్టలూ అన్నీ నాన్న సర్దారు. ఎక్కడికి తీసుకు పోతారో ఎవరింటికో ఏమిటో అంతా అయోమయంగా ఉంది నాకు. సాయంత్రం ఆరుగంటలకు నన్ను పిలిచి 'బాబూ ముఖం కడుక్కొని బట్టలు వేసుకొని దేవుడికీ, మీ అమ్మ ఫొటోకీ నమస్కరించి రా, ఎక్కడికి? ఏమిటి? అని ప్రశ్నించకూడదు' అన్నారు. ఆయన గొంతు ధ్వనించిన తీరులో ఏదో మహత్కార్యం చేయబోతూన్నప్పటి గంభీరత తప్ప కొడుకు పెళ్ళి అనే సంతోషం, ఉత్సాహం లేవు. ఆయన చెప్పినట్టుగా చేసివచ్చాను. వీధిలో రోడ్డు మీద టాక్సీ ఉంది. ముందు ఆయనా, వెనుక నేనూ వీధి గేటుదగ్గర కొచ్చాం. దాసీది నీళ్ళ కడవ నెత్తిన పెట్టుకుని ఎదురయ్యింది. నాన్న ముఖమెందుకో వికసించింది. వెయ్యి జ్యోతులకాంతి మెరసింది అతని కళ్ళల్లో. భగవాన్ అని కళ్ళుమూసుకొని చేతులు జోడించి నమస్కరించి, నా చెయ్యి పట్టుకొని

టాక్సీ దగ్గరకు నడిపించారు." అని దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి మౌనంగా ఉండి పోయాడు పాణి.

నాలుగు క్షణాల తర్వాత తీవ్రంగా స్పందించే హృదయాన్ని చిక్కబట్టి కంపన స్వరంతో. "తర్వాత...తర్వాత ఏం జరిగింది ?" అడిగింది పద్మావతి.

"కొంచెం మంచినీళ్లు కావాలి" అన్నాడు పాణి.

ఆమె కూజాలో నీళ్ళు గ్లాసులో వంచి అతనికి అందించింది.

గటగటా నీళ్లు తాగేసి, గ్లాసు కింద పెట్టి ముఖం రుమాలుతో తుడుచుకొని "తర్వాత ఏం జరిగింది ? ఆయన అనుకున్నదీ, నేను కోరుకోనిదీ ఓ అమ్మాయి మెడలో ఉరితాడు పడింది" అని నవ్వి, క్షణం తర్వాత మళ్లీ చెప్పడం ప్రారంభించాడు పాణి.

"టాక్సీలో నేనూ, నాన్నా, రంగారావుగారూ మాత్రమే పెళ్ళి జరిగే ఊరు వెళ్ళాము. అక్కడ బంధువులూ, మిత్రులూ హాజరై ఉంటారనుకున్నాను. ఎవరూ నాకు తెలిసిన వ్యక్తులే కనుపించలేదు. ఎంతో ఘనంగా ఆర్భాటంగా, ఏకైక పుత్రుడికి జరపబోయే వివాహం నాన్న ఎందుకింత గుట్టుగా, నిరాడంబరంగా చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కాలేదు. పైగా బాధపడ్డాను కూడా. నా కెంతమందో ఫ్రెండ్సున్నారు. వారందర్నీ పిలిచి గొప్పగా పంక్షనివ్వాలనుకున్నాను. నాన్నగారి కోరికకోసం ఇంత తొందరగా పెళ్ళిచేసుకుంటున్నానని చెప్పి, అందమైన నా భార్యను వారికి పరిచయం చెయ్యాలనుకున్నాను. ఇంకా ఇంకా నాకు జరగబోయే వివాహం గురించీ, నాకు శ్రీమతిగా రాబోయే అమ్మాయి గురించీ ఎన్నో తియ్యటి ఊహలూ, ఆలోచనలూ ఉండేవి. అదంతా సోది, ఇప్పుడెందుకులెండి. అలాటి ఊహలు నా దరిదాపుల్లో చేరకుండా నా జీవితమెప్పుడో మొద్దుబారిపోయింది

ఇహ మా వివాహం. మేము టాక్సీ దిగగానే చంద్రశేఖరంగారు ఎదురై నాన్నగారి చెయ్యిపట్టుకొని స్నేహపూర్వకంగా నవ్వి, నన్ను పలకరించి మా కోసం ఏర్పాటుచేసిన బసకి తీసుకుపోయారు. మా స్నానాలూ, భోజనాలూ అయ్యాయి. కాస్సేపు మాట్లాడి చంద్రశేఖరంగారు లేచి నిల్చుని వెళ్లబోతూంటే 'పద మేమూ వస్తాము. కోడల్ని చూపించు' అన్నారు మా నాన్న నవ్వుతూ. నేనూ ఆ అమ్మాయిని చూడాలనే కుతూహలంతో లేచి నిల్చున్నాను. 'బాబూ! నువ్వు రెస్టుతీసుకో, ఇప్పుడే వచ్చేస్తాము' అని నాన్నా, రంగారావుగారూ అతనితో వెళిపోయారు. నాకు మాత్రం ఆ అమ్మాయిని చూపించడం అవసరం లేదా ? అనిపించింది నాకు కోపంవచ్చింది కూడా. కాని ఏంచేస్తాను.

అప్పటికి రాత్రి పదకొండు గంటలయి పోయింది మరి కొంచెంసేపు గడిచే సరికి నా కళ్లు విపరీతంగా బాధపెట్ట సాగాయి. సన్నగా మూలుగుతూ మంచంమీద బోర్లాపడుకున్నాను. అర గంట తర్వాత నాన్నా, రంగారావు గారూ వచ్చారు. నాన్న అంటున్నారు. 'రంగా అమ్మాయి చాలా బాగుంటుంది కదూ!' అని. పాపం చిన్న పిల్ల. ఊరికే కుదిపేస్తాడు శేఖరం నిద్రపోయిన దాన్ని పట్టుకొని అన్నారు నవ్వుతూ రంగారావుగారు. ఎందుకో నాకు విప రీతంగా కోపం వచ్చింది. "ఇదేం పెళ్ళి నాన్నా ? కనీసం అత్తయ్యనూ, శశినీ కూడా తీసుకురాకుండా. నా కళ్ళు ఒకటే బాధపెడుతున్నాయ్. నే నిలాటి పెళ్ళి చేసుకోను. నన్ను ఇంటికి పోనివ్వండి, అన్నాను చప్పున లేచి నిల్చుంటూ.

"ఇంకొక్కరోజు. రేపు ఒక్కరోజు నా మాట వినవూ ! నా గౌరవం కాపా డవూ ! బాబూ ! అని గెడ్డంపుచ్చుకు బతిమిలాడసాగారు. ఆయన మాట కాదనే ధైర్యం నాకు లేదప్పుడు. తెగించి అక్కడనుంచి పారిపోయే సాహసమూ లేదు. మళ్ళీ మౌనంగా మంచంమీద కూర్చున్నాను "

"తర్వాత నా కళ్ళు మంటలు పెట్టే టప్పుడు ఉపశమనానికి వాడేమందు నా కళ్లల్లో వేశారు నాన్న. కళ్ళు మంటలు తగ్గాక అలసటగా నిద్ర పోయాను.

మర్నాటి ఉదయం పెళ్ళికొడుకుని చెయ్యడం, ఒక బ్రాహ్మణ ముత్తయిదువ నా తలమీద అక్షంతలు జల్లి నూనె పెడుతూంటే నా కళ్లల్లో నీళ్ళు తిరి గాయి. అంతకి రెండేళ్లక్రితమే నాన్న నాకు వడుగుచేశారు. అప్పుడు బంధు వులూ, స్నేహితులూ, చాలామంది హాజ రయ్యారు. మా శశి పట్టుబట్టల్తో సంతో షంగా పందిట్లో తిరిగింది. మరొకసారి మళ్ళీ మా నాన్నగారిమీద నాకు కోపం వచ్చింది. తర్వాత యధావిధిగా పెళ్ళి తతంగం జరిగింది ధర్మరాజు పట్టాభి షేకంలా నా పెళ్ళికి బంధువులూ, స్నేహితులూ లేరు. అదంతా గబగబా సినిమా రీలులా జరిగిపోయింది పద్మా వతీ !" అని క్షణం ఊపిరి పీల్చుకొన డానికి అన్నట్టు ఆగాడు పాణి.

ఆమె మౌనంగా తలవంచి కూర్చుంది. మునపటిలా పాణి ముఖం లోకి చూడలేకపోతూంది.

"కేశవస్వామి ఆలయ ప్రాంగణంలో అడుగుపెట్టగానే పసుపుపచ్చని పట్టు పరికిణీలో పసిడిబొమ్మలాటి అమ్మాయి నా దృష్టిని చెదరగొట్టింది. ఆమె ముఖంలోకి నేను చూడగానే ఒక్కసారి ఒక్కక్షణం నా చూపుల్తో తన చేపల్లాటి మెరిసే కళ్ళు కలిపి సిగ్గుగా తల వంచేసింది. ఆ అమ్మాయి సిగ్గుమాస్తే

నాకు నవ్వు వచ్చింది పెళ్ళంటే మొగు డంటే సిగ్గుపడటం తప్పించి, మరేమీ తెలియని వయస్సులోని ఆ అమ్మాయి అమాయకంగా ముగ్ధలా నా పక్కన పీటమీద కూచుంటే నాకూ బిడియమని పించింది. హడావుడిగా బ్రాహ్మణులు మంత్రాలు చదువుతూంటే పెద్దల ఆదే శానుసారం ఆ అమ్మాయి మెడలో తాళి కట్టాను ఆ అమ్మాయి నా స్వంతమనే భావన ఆ క్షణంలో నన్ను ఆనందంతో వివసుణ్ణిచేసింది. ఆ రాత్రి పెళ్ళి తతంగం ముగిసి భోజనాలకి కూర్చునే సరికి పదిగంటలు దాటింది అని, పద్మా వతీ ! ఒక కాశీమజిలీ కథలా చెబు తున్నానులా ఉంది. విసుగ్గా ఉందా ? అడిగాడు పాణి నవ్వుతూ.

"లేదు చెప్పండి. అందామె నెమ్మదిగా."

"మా తిరుగు ప్రయాణం మర్నాటి మధ్యాహ్నం అన్నారు నాన్న! ఆ అమ్మాయి కూడా మాతో వస్తుందను కున్నాను. కాని మా ముగ్గురి ప్రయా ణానికే పెట్టెలూ అవీ సర్ది మాట్లాడు కోవటం గ్రహించి ఇక ఆగలేక "నాన్నా ! ఆ అమ్మాయి మనతో రాదా !" అడిగాను. 'రాదు' అన్నా రాయన. అల్లా పీల్లేమ. తీసుకువెళ్దాం చంద్రశేఖరంగారితో చెప్పండి. శశీ అత్తయ్యా మాత్రం తనను చూడొద్దూ ! అన్నాను ధైర్యంచేసి. "చూస్తార్లే బాబూ, తర్వాత." అని తేలిగ్గా నవ్వే శారాయన.

"అహ, ఇప్పుడే మనతో తీసుకు పోదాం, అక్కడే ఉంటుంది" అన్నాను.

నవ్వుకుంటున్నారు నాన్న, నాకు జవాబివ్వకుండా.

"ఏమిటంటారు ? తీసుకువెళ్దామా?" రెట్టించాను.

ఆయన వదనం గంభీరంగా మారి పోయింది. "వద్దు బాబూ ! చదువు కుంటూంది. ఆ అమ్మాయి కాస్త విద్యావంతురాలయ్యేవరకూ అక్కడే ఉండాలి అన్నారు.

"ఆ అమ్మాయిచేత ఉద్యోగం చేయి స్తారా?" అని అడిగాను. నాలో సహనం క్షీణించిపోతూంది.

"అహ చేయించను" అని బరువుగా నిట్టూర్చి "ప్చ్. పాపం నేనొక కఠినుణ్ణి బాబూ ! నా కర్తవ్య నిర్వహణకోసం, మన స్వార్థంకోసం ఆ ముక్కుపచ్చ లారని పసిదాని మెడలో నీ చేత తాళి కట్టించాను. ఆ పిల్ల తలపై పెద్ద భారం ఉంచాను. మన వ్యాపార విషయాలూ, నిన్నూ, నీ ఇల్లూ, చూసుకునేశక్తి విద్యావతిఅయితే సంపాదించుకుంటుంది. అందుకని అధమం ఆ అమ్మాయి స్కూలు ఫైనలయినా చదవాలి. తాళి కట్టించుకున్నాక తప్పించుకు పారి పోతుందా ?" అన్నారు నాన్న

"వ్యాపార విషయాలు నేను చూసుకో

లేనూ ! ఆ అమ్మాయే చూడాలా ? అనిపించినా ఇంకా ఆయనతో వాదించడం బిడియమనిపించి మౌనంగా ఉండి పోయాను. కాని...కాని ఆ అమ్మాయిని ఒక్కసారి మరొక్కసారి చూడాలని పించింది ఏమన్నా మాట్లాడాలని పించింది. అదివరకంతా ఆ అమ్మాయికీ నాకూ ఎటువంటి సంబంధమూ లేదు. ఎవరికెవరం ఏమీ కాము. కాని నేను కట్టిన తాళి బలమో, వివాహ మంత్ర బలమో ! మరి ఆ అమ్మాయికన్నా నాకు ప్రియమైన వారెవరూ కారనిపించింది. ఆలయంవైపు ఓసారి వెళ్లివస్తానని చెప్పి బయల్దేరాను. నేరుగా చంద్రశేఖరంగారున్న బసవైపు వెళ్ళలేకపోయాను. కేశవస్వామి ఆలయంలోకి వెళ్ళాను. యాంత్రికంగా దైవదర్శనం చేసుకుని ఇవతలికి వస్తున్నాను నీలం జరీపూల పట్టుపరికిణీ పొడవాటి నల్లని జడా, చివర బంగారు కుచ్చులూ గులాబిరంగు పట్టుజాకెట్టూ తలలో గులాబిపూలూ, చేతిలో ప్లాస్టిక్ సజ్జా, నందివర్ధనం పూలుకోస్తూ వెను దిరిగి నిల్చున్న ఆ అమ్మాయి కనుపించింది. గుండె ఎందుకో దడదడా కొట్టుకుంటూ ఉండే నెమ్మదిగా ఆ అమ్మాయి దగ్గరగావెళ్లి 'పద్మావతీ !' అని పిల్చాను.

"ఆ అమ్మాయి గతుక్కుమన్నట్టయి చివాలున నా వైపు తిరిగి నా వైపు ఒక్కసారి చూసి తలవంచి నిల్చుంది పోయింది. ఏం మాట్లాడాలో తోచటం లేదు నాకు. 'మేం వెళిపోతున్నాం అన్నాను, రెండు క్షణాలు మౌనంగా ఆ అమ్మాయిని చూసిన తర్వాత. ఆ అమ్మాయి మరొక్కసారి నా వైపు చూసీ చూడనట్టు చూసి తలవంచి మౌనంగా ఉండిపోయింది. కొన్ని క్షణాలు ఆ అమ్మాయి వైపలా పరవశంగా చూస్తూ నిల్చుండిపోయాను. వెళిపోవాలని కాబోలు నన్ను తప్పించుకుని గబగబా ముందుకి నడవబోయింది. ఆలయంలో పూజారితప్ప ఆ పరిసరాల్లో మరెవరూలేరు. ఆరె వెళిపోకు. ఏమిటి చదువుతున్నావ్ ? అంటూ ఆ అమ్మాయి చెయ్యిపట్టుకున్నాను. ఫోర్తు ఫామ్ అంటూ నా చెయ్యి విడిపించుకొని పరుగుతీసిందా అమ్మాయి. అంతే. అదే పద్మావతీ ! ఆఖరిసారిగా నా భార్యను నేను చూడటం ? అనుకున్నట్టూ ఆ మధ్యాహ్నం బయలుదేరి మా ఊరు వచ్చేశాం. నా పెళ్ళి సంగతి తర్వాత అత్తయ్యకూ. శశికీ అందరికీ చెప్పారు నాన్న. ఎందుకింత రహస్యంగా చేశావు ? అని అడిగిన అత్తయ్యకు జవాబు, శారాదాయాక్టు. చిన్న పిల్లలకు వివాహం చెయ్యకూడదు. అందులోనూ అతనిలాటి పెద్దమనిషి అస్సలు చెయ్యకూడదు. నాకు కోడల్ని చూడాలని పించి చేసేశాను అని. అత్తయ్య సంతో

షించింది శశి మాత్రం ఏడుపు మొదలు పెట్టింది. దానికే ఓ విలువైన నగలూ, బట్టలూ, కొని కానుకగా ఇచ్చారు నాన్న. అది అవేమీ పుచ్చుకోకుండా నన్ను పెళ్ళికి ఎందుకు తీసుకువెళ్ళ లేదు? నాకు వదినను ఎందుకు చూపించ లేదంటూ అలిగి పడుకుంది. నాన్న దానిని బ్రతిమిలాడి ఓదార్చారు. అది ఆ రోజు అన్నం తినలేదు. తర్వాత వారంరోజులవరకూ నాతో మాట్లాడటం మానేసింది పదిరోజులు పోయాక పెళ్ళి ఫొటోలు వచ్చాయి. అవి చూసి మా శశి మురిసిపోయింది. వదిన దానికెంతో నచ్చింది. నా కళ్ళు అప్పటికి మసగ మసగగా మాత్రమే చూడగలిగేవి. ఏదో విపరీతమైన బాధ కళ్ళల్లో. ఎప్పుడూ కళ్ళు తెరిచేవాడినేకాదు. చంద్రశేఖరం గారికీ, నాన్నకీ మధ్య ఉత్తరప్రత్యుత్త రాలు జరిగేవి. రెండునెలలు గడిచేసరికి నాకు కళ్ళు పూర్తిగా కనుపించడం మానేశాయి. నేనూ మా స్వజనం అందరం విషాదంలో మునిగి ఉన్నవేళ చంద్రశేఖరంగారు వచ్చారు. నాకేవో కానుకలు కూడా తెచ్చారు. నాకు కళ్ళు పోయాయని తెలియడానికి ఎంతో చైముపట్టలేదాయనకు. ఆయన కూడా ఏడ్చారనుకుంటాను. ఆయన ఇంక మా ఇంట్లో క్షణంకూడా నిలవలేకపోయారు. నా కళ్ళు పూర్తిగా పోయాయనీ, తాను చాలామంది డాక్టర్లని సంప్రదించాననీ, ఇహ లాభంలేదనీ నాన్న చెప్పినమీదట ఆయన నిరాశా నిస్పృహలతో నిలవ లేకపోయారనుకుంటాను. మరొక మూడు నెలల తర్వాత చంద్రశేఖరం గారి దగ్గరనుంచి పద్మావతి టైఫాయిడు జ్వరంవచ్చి చచ్చిపోయిందనీ, తాను మనశ్శాంతికోసం దేశం తిరగటానికి వెళ్ళిపోతున్నాననీ ఉత్తరం వచ్చింది. చేతికందిన ఓ గొప్ప అదృష్టం చెయ్యి జారిపోయినట్లు అందరూ విచారించారు. మా ఇద్దరి మధ్యా ఎలాటి అనుబంధమూ ఏర్పడకపోయినా ఆమెకోసం నేను చాలాసార్లు ఏడ్చాను. నాలాటి దుర దృష్టవంతుడు లోకంలో మరొకడు ఉండడని నన్ను నేనే తిట్టుకున్నాను. ఆ రోజు అన్నం తినలేకపోయాను. నాన్నా, చంద్రశేఖరంగారూ ఒకరి నొకరు చిత్రంగా మోసగించుకున్నారు. నాకు కళ్ళు పోతాయని తెలిసీ పద్మా వతితో పెళ్ళిచేశారు నాన్న. పద్మావతి బ్రతికి ఉండగానే చచ్చిపోయిందని ఉత్తరం వ్రాశారు చంద్రశేఖరంగారు. ఈ విషయం...మీరు సీతారామయ్య గారింట్లో ఉన్నారని రంగారావుగారు చెప్పాకే తెలుసుకున్నాననుకోండి. నాన్నమాత్రం నిజంగా పద్మావతి చచ్చి పోయిందని చాలా విచారించారు. చంద్ర శేఖరంగారిమీద జాలిపడ్డారు. కాని చంద్రశేఖరంగారు మోసంచేశారను కోలేదు. కొన్నాళ్ళ తర్వాత నాన్న

గారు పోయాక కూడా నాకు పెళ్ళి చెయ్యాలనే ప్రయత్నాలు జరిగాయి. నేను అంగీకరించలేదు కొన్నాళ్ళు. కాని తర్వాత నాకు పెళ్ళిచేసుకోవడమే మంచి దనిపించింది. ఎందుకంటే మా వ్యాపార విషయాలు చూసే అండ లభిస్తుందని మాత్రమే. ఒక పేద ఇంటి అమ్మాయి కాస్త చదువుకున్నదీ నన్ను పెళ్ళిచేసు కోవడానికి అంగీకరించింది. అత్తయ్యా, రంగారావుగారూ ఆ అమ్మాయితో పెళ్ళి చేసెయ్యాలనే నిశ్చయానికి వచ్చారు. ఆ అమ్మాయికి నలుగురు అన్నలూ, తండ్రీ ఉన్నారు. కాని ఆర్థికంగా ఉన్న వారు కాదు. అప్పుడే రంగారావుగారు సీతారామయ్యగారింట్లో వివాహానికి వెళ్ళడం జరిగింది. అక్కడ ఆయన మిమ్మల్ని ఏమిటి ప్రశ్నించారు ?" అడి గాడు పాణి.

"మా నాన్నగారిపేరు. ఆయన ఏం చేస్తూ ఉండేవారు. నువ్వేం చదివావు ? అని ప్రశ్నించి 'నీకు పెళ్ళిఅయ్యిందా ?' అని రెండు మూడుసార్లు తర్కించి ప్రశ్నించారు కాని నేను పెళ్ళికాలేదనే చెప్పారు. ఎందుకంటే పెళ్ళిఅయిం దంటే నా భర్త వివరాలు ఆయన అడుగుతారు. నాకు చెప్పడం ఇష్టం కాదు. అందుకని, అంది పద్మావతి.

'మీ భర్త వివరాలేమిటి?' అని అడగ బోయి మళ్ళీ అమే ఎప్పుడో తనంత తాను చెప్పాలి. అనుకున్న పాణి మళ్ళీ చెప్పటం ప్రారంభించాడు.

"ఆ రోజు రంగారావు వచ్చి, పాణీ" నీభార్య చచ్చిపోలేదు బ్రతికేఉంది, అనే సరికి ఆశ్చర్యపోయాను. ఆయన నీ వివరాలు చెబుతూంటే నమ్మలేక పోయాను. నువ్వు శీతారామయ్యగారి దయాదర్మ భిక్షతో వారి పంచన దీనంగా జీవిస్తున్నావంటే సహించలేక పోయాను. నిన్ను ఆదుకోకపోతే, నీకు రక్షణ ఇవ్వలేకపోతే, నా ఆస్తి ఈ సంపదా, అస్సలు నేను జీవించి ఉండ టమే వ్యర్థమనుకున్నాను. కాని నిన్ను నా దగ్గరకు ఎలా రప్పించుకోవాలి ? అస్సలు నేను నీ భర్తనంటే నువ్వు నమ్ముతావా ? నా గురించి నీకు మీ తండ్రి ఏమి చెప్పారో ; ఇలాటి సందే హాలతో, 'అయితే మనం ఇప్పుడు ఏమిటి చెయ్యాలి ?' అని రంగారావు గారిని ప్రశ్నించాను. దానికి ఆయన నీ ఇష్టం ; ఏమిటి చెయ్యాలో నువ్వే ఆలోచించు. ఆమెకు రూపం యౌవ్వనం ఉన్నాయి. అని అనుభవించాలనుకునే నీచులుంటారు. అవ్వాళ రామదాను ఆమె చీరా జాకెట్టూ చింపి నానా అల్లరీ పెట్టి శీలం దోచుకునే సమయంలో దైవికంగా శీతారామయ్య అక్కడికి వెళ్ళడం ఆమె రక్షింపబడటం జరి గాయి శీతారామయ్య సామాన్య సంసారి. దయా హృదయంతో ఆమెను

ఆదుకోగలిగాడే కాని ఆమెను పోషించే సమర్థత ఆయనకు లేదు. ఎలానో పోతుంది ఊరుకుందామంటావా? 'కల్యాణి' అంటే మళ్ళీ నేను పెళ్ళి చేసుకోబోయే అమ్మాయి, ఆ కల్యాణిని పెళ్ళి చేసుకుంటావా ? అని అడిగారు. రామదాసు నీ చీరా జాకెట్టూ చింపి అల్లరి పెట్టాడని విన్నప్పుడు నా గుండెల్లో మంటలాటిది రేగింది. అతన్ని హత్య చేసెయ్యాలన్నంత ఆవేశం వచ్చింది. ఆలోచించాను మౌనంగా కొన్ని క్షణాలు. ఆయన నీకు వివరాలన్నీ చెప్పి, నిన్ను ఒప్పించి నా భార్యగా తీసుకు వస్తానన్నారు. కాని నేను అంగీకరించ లేదు. ఈ విషయంపై చాలాసేపు ఆయనా నేనూ చర్చించుకున్నాం. చివరికి నా దగ్గర ఉద్యోగం ఉందన్న మిషతో నిన్ను తీసుకురమ్మని రంగా రావుగారితో చెప్పాను అంతే కాని ఎప్పుడూ నిన్ను భార్యగా స్వీకరించాలని కాని, ఈ గుడ్డివాడి దగ్గర నువ్వు పడి ఉండాలని కాని, ఈ ఇంట్లో నిను నా భార్యగా బంధించాలని కాని నేను అనుకోవటంలేదు పద్మావతీ! ఎప్పుడూ ఏ పరిస్థితుల్లోనూ, నేను నీ భర్తననే విషయం ఎవరికీ నీకూ కూడా తెలియకూడదని, చెప్పవద్దని, రంగారావుగారిని కోరాను, నువు ఏ ముహూర్తాన్న ఈ ఇంట్లో కాలుపెట్టావో మన మధ్య స్నేహం అనుబంధం దృఢపడ్డాయనే చెప్పాలి. మీ మాటలు వినకపోతే ఉండలేని స్థితికి నాకు తెలియకుండానే వచ్చేశాను. నీకు దూరంగా ఉండాలని కొద్దిరోజులుగా ప్రయత్నిస్తున్నాను,'' అని 'అత్తయ్యా' గట్టిగా పిల్చాడు పాణి.

అన్నపూర్ణమ్మ రాగానే, 'బీర్వా తెరచి అందులో దంతపు పెట్టి ఇలా ఇవ్వు అన్నాడు. ఆమె ఆ పెట్టె తీసిచ్చి మళ్ళీ వెళ్ళిపోయింది. ఆమెకు ఏ పనీ చేతపట్టడంలేదు. అన్నలే నీర్సం. అందులో ఏదో కంగారు.

"ఇదిగో ఈ పెట్టెలో నా పెళ్ళినాటి ఫొటోలున్నాయి చూడండి. ఆ పద్మావతి మీరు కాకపోతే, పొరపాటున రంగారావుగారూ, నేను ఆ పద్మావతి మీరే అనుకున్నందుకు సహృదయంతో మమ్మల్ని క్షమించండి." అంటూ ఆ పెట్టెపట్టుకున్న చెయ్యి ముందుకి చాపాడు పాణి.

ఆమె మౌనంగా పెట్టె తెరచి చూసింది. తానూ, తన భర్తా. పూలదండలు వేసుకుంటూన్నప్పుడు, తలంబ్రాలు పోసుకుంటూన్నప్పుడు. అతను తన మెడలో తాళికడుతూన్నప్పుడు, కర్పూరపు దండలతో మధుపర్కాలతో కేశవస్వామి ఆలయమంటపం మెట్లు దిగుతున్నప్పుడు తీసిన ఫొటోలు. ఆమెకు గతం ఎదలో మెదిలింది ఇప్పటి తన భర్తను చూసింది. ఉప్పెనలా వచ్చింది దుఃఖం. ఆనాడు విశాల

మైన కళ్ళతో తనను తపనగా చూసిన భర్త ఈనాడు అంధుడు. ఈ భయంకర సత్యం ఆమె సున్నిత హృదయాన్ని తీవ్రంగా గాయపరచింది. ఆమె మనస్సు వికలమైపోయింది. ఆమె సహించలేక పోతూంది. ఈ వాస్తవాన్ని, ''నా భర్త గుడ్డివాడిగా నేను ఊహించలేదు. ఎప్పుడైనా నా భర్తను జీవితకాలంలో చూడటం తటస్థిస్తే అందమైన కన్నులున్న భర్తగానే, నన్ను చూడగలిగిన వారిగానే ఊహించాను. అంతేకాని... నా భర్త అంధుడంటే విని సహించి బ్రతికే గుండె దిటవు నాకు లేదు పాణి గారూ! నాకు చచ్చిపోవాలనిపిస్తూంది" అంటూ దోసిట్లో మొహం దాచుకొని రోధించసాగింది పద్మావతి.

ప్చ్ నా ప్రారబ్ధ ఖర్మ నాకు సంబంధించిన అందర్నీ ఏడిపిస్తూంది. చిన్నప్పుడు అంటే నా కళ్ళుపోవక పూర్వం ఎవరన్నా ఏడుస్తూంటే అసహ్యించుకునే వాణ్ణి. చివరికి నాన్నగారు ఏడ్చినప్పుడు కూడా. కాని నా కళ్ళుపోయి నేను ఏడ్చేటైము వచ్చినప్పుడు గ్రహించాను. ఒక్కో మనిషి అన్నీ తెలిసిన విజ్ఞుడై ఉండీ కూడా ఎందుకు ఏడుస్తాడా! అని. వాస్తవ భయంకర సత్యాల్ని హృదయం తట్టుకోలేనప్పుడు, మనస్సు వికలమైపోయినప్పుడు, పూర్తిగా మానసికంగా దిగజారిపోయిన మనిషి ఏడుస్తాడని. మీరు ఏడవవలసిన అవసరం లేదు పద్మావతీ! అత్తయ్యకూ, రంగారావుగారికీ మాత్రమే తెలుసు మన సంబంధం. మీరు మీ ఇష్టమొచ్చిన చోటికి వెళ్ళిపోవచ్చు. ఉద్యోగం చేసుకోవచ్చు. మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోవచ్చు." అన్నాడు పాణి.

ఆమె చివాలున లేచి అక్కడనుంచి వెళిపోయింది.

అడుగుల సవ్వడి విని ఆమె వెళిపోయిందని గ్రహించాడు పాణి. అన్నపూర్ణమ్మను పిలచి దంతపు పెట్టి జాగ్రత్త పెట్టుమన్నాడు.

ఆమె పెట్టి బీర్వాలో పెడుతూ, "ఆ అమ్మాయి ఏమంటూందిరా?" అడిగింది.

"ప్చ్. పాపం ఏమంటుంది. తన భర్త గుడ్డివాడని ఇప్పుడే తెలిసింది కదా, ఏడుస్తూంది."

"ఏం గుట్టు మనిషివిరా నువ్వు?"

"గుట్టు మనిషినే. కాని అత్తయ్యా, పద్మావతి నా భార్య అని నువ్వెవరికీ చెప్పటానికి వీల్లేదు. నామీద ఒట్టు" అన్నాడు పాణి.

''అయ్యో ఇదేం విడ్డూరం నాయనా! అయితే మీరు కలసి కాపురం చెయ్యరన్న మాట..."

"అబ్బబ్బ . మరి నన్ను విసిగించకు వెళ్ళిపో... మందు వేసుకున్నావా?"

''ఆ వేసుకున్నాను." అని ఇంకేమో అనబోయి తల రెండు చేతుల్లో పట్టుకుని

కూర్చున్న పాణివైపు చూసి మౌనంగా వెళిపోయింది.

మధ్యాహ్నం మూడు గంటల వేళ కాఫీ తెచ్చి ఇచ్చిన అప్పారావుతో, "పడ మటి గదలో ఉంటుంది. అమ్మగారికి కూడా కాఫీ తీసుకొని వెళ్ళు" అన్నాడు పాణి.

ఉంటుంది! తానెప్పుడూ వినని ఏక వచన ప్రయోగం. ఒక్కసారి పాణి వదన లోకి చూసి అతను తాగేసేక కాఫీ గ్లాసు తీసుకొని అవతలికి వెళి పోయాడు అప్పారావు.

"అమ్మగారూ కాఫీ..." అని అప్పా రావు అనగానే, "వద్దు తీసుకుపో. మీ అయ్యగారికియ్యి." అంది పద్మావతి విసురుగా. ఆమెకు ఇప్పుడు పాణిమీద చాలా కోపంగా ఉంది. ఇన్ని సంవత్స రాలు ఈ నిజం దాచాడని.

"ఆయన తీసుకున్నారండి," న్నాడు అప్పారావు

"నాకు వద్దు, అని చెప్పాను. వెళ్ళు" అంది చిరాగ్గా పద్మావతి. తన అనా రోగ్యాన్నే మరచిపోయింది అన్న పూర్ణమ్మ కొంచం వేపుడు జావ తాగింది సాయంత్రం నీర్సం తగ్గుతుందని. ఒక మోతాదుకి రెండు మోతాదులు మందు తాగేసింది. ఆమెకు సంతోషంగా, కంగా రుగా, ఏమి జరుగుతుంది? అని ఆత్రతగా ఉంది.

గదుల్లోంచి రాత్రి ఎనిమిదైనా పాణి, పద్మావతీ ఇద్దరూ బయటికి రాలేదు.

తొమ్మిది గంటలకు పాణిని వెళ్ళి భోజనం చెయ్యి, అని చెప్పింది అన్న పూర్ణమ్మ. కాస్సేపు పోయాక "చేస్తాలే అత్తయ్యా" అనేవాడతను. అతని మనస్సూ వికలంగానే ఉంది. తనపై తనకే అసహ్యం, తన జీవితంపై తనకే రోతతా కలగడంతో కళ్ళజోడు తీసి కణతలు బలంగా రుద్దుకోసాగాడు.

"తొమ్మిది గంటలు దాటింది ఇంకా ఎప్పుడు చేస్తావు బాబూ! ఏమి ప్రారబ్ద మొచ్చిందిరా?" అందావిడ జాలి ధ్వనించే స్వరంతో.

"పద్మావతి ఏంచేస్తూంది?" అడిగాడు పాణి.

"పడమటి గదిలో పడుకొంది. ఏమిటో ఇప్పుడంత కొంపలంటుకు పోయినట్లు ఏడవటమెందుకో నాకు అర్థంకావటంలేదు. వచ్చి అన్నం తినమని ఎన్నోసార్లు బ్రతిమిలాడాను" అందామె. ఆమెకు పద్మావతి ఏడవటం నచ్చలేదు.

"వెళ్ళి మా ఇద్దరికీ వడ్డన చెయ్యమని చెప్పు" అని పడమటి గదిలోకి నడిచాడు పాణి.

"పద్మావతీ!" మృదు గంభీర స్వరంతో పిలిచాడు.

చివాలున లేచి కూర్చుని "నాకు ఆకలిగాలేదు. అన్నం తినాలనీలేదు.

చచ్చిపోవాలనుంది వెళ్ళండి నన్ను పిలవకండి.'' అంది పద్మావతి రోషంగా అతని వైపుచూస్తూ.

"నాకూ అలానే ఉంది. కాని అన్నీ మన చేతుల్లో ఉంటే ఈ కలతలెందు కుంటాయి పద్మావతీ! అయితే ఇవాళ నన్ను ఉపవాసం చెయ్యమంటావా?" అన్నాడు పాణి.

రెండు క్షణాల తర్వాత 'పదండి వస్తున్నాను.'' అంది పద్మావతి.

"థాంక్స్" అని బరువుగా నిట్టూర్చి నెమ్మదిగా డైనింగ్ రూమ్‌లోకి నడి చాడు పాణి పద్మావతి అతని చెయ్యి పట్టి నడిపించలేదు.

ఏదో భోజనమైందనిపించి లేచా రిద్దరూ

పడమటి గదిలో కిటికీ ఊచలు పట్టుకు నిల్చుని బారెడు పైకి వచ్చిన చందమామవైపు కిటికెరల మధ్య నుంచి చూస్తూంది పద్మావతి. తన భర్త అంధుడు అనుకోగానే ఆమె హృదయం కృంగిపోతూంది

''పద్మావతీ నిద్రపోయారా?" పాణి గొంతు

వెనుదిరిగి ఒక్కసారి అతనివైపు చూసి బాధగా నిట్టూర్చి "లేదు," అంది పద్మావతి.

"నిజంగా మనస్ఫూర్తిగా చెబుతున్నాను పద్మావతీ! మీ ఇష్టం రంగారావుగారింటికి వెళిపోయిన సరే. లేక ఉద్యోగానికి వెళిపోయినా సరే. మీ ఇష్టం. ఎక్కడికన్నా వెళ్ళిపోండి. మీకు దుఃఖాన్నీ బాధనీ కలిగించే ఈ వాతావరణం, ముఖ్యంగా నేను. వదిలి వెళిపోండి."

అతని మాట మధ్యలో వణికే గొంతుతో "అలానే. అన్నీ మీ ఇష్టమే, రంగారావు ఇంటికి పొమ్మనటానికీ, ఉద్యోగానికి వెళ్ళిపొమ్మనటానికీ జానకిరాంకి నన్నిచ్చి పెళ్ళిచెయ్యటానికీ, అన్నిటికీ మీ ఇష్టమే. మరి తాళికట్టారు కదూ! ఎంత గుట్టు మీకు! ఎంత గట్టి మనిషి మీరు! మీకు హృదయం మమతా అనుబంధం మంచీ చెడ్డా. అనేవి ఉంటే జానకిరాంని పెళ్ళాడమంటారా? అలా అడగడం నన్ను పరీక్షించాలని కాదూ!" అడిగింది. రోషంగా.

"పద్మావతీ!" ఆ నిందారోపణకి తెల్లబోయాడతను.

"ఎందుకు ఏమీ తెలియనట్టు తెల్లబోతారు? నన్నెంత మోసంచేశారు? ఎంత సాహసముంది మీకు!"

"మోసం చేశానా! సాహసమా?"

"ఇంతకాలంగా నేనెవరో మీకు తెలిసే మీరెవరో నాకు చెప్పకపోవడం మోసం కాదూ! జానకిరాంని పెళ్ళాడమని చెప్పడం సాహసం కాదూ? పైగా పద్మావతీదేవిగారూ! అని, మీరు... మీరు, అని సంబోధన. ఎంత నటన చాతవును మీకు?"

"క్షమించి నన్ను అర్థంచేసుకో పద్మావతీ! ఆలోచించి. మిమ్మల్ని బాధించే ఈ పరిసరాలకూ నాకూ దూరంగా తొలగిపొండి.

"మీ సలహాల కోసలాం. ప్లీజ్ దయచేసి, ఒక్కసారి ఒక్క క్షణం నన్ను వంటరిగా బ్రతకనివ్వండి. నన్ను మాట్లాడించకండి. ఇంకా మీ త్యాగంతో నన్ను చిత్రవధ చెయ్యాలనుకోకండి. వెళ్ళిపొండి. నన్ను వంటరిగా వదిలెయ్యండి పాణిగారూ," అని కిటికీ ఊచలకి తల కొట్టుకు ఏడవసాగింది పద్మావతి.

అతను మౌనంగా అవతలి కెళ్ళిపోయాడు.

* * *

పాణి ఇచ్చిన చెక్కు మార్చుకున్నాడు రంగారావు. 'ఎలా అయినా పాణి మనసు చాలా ఉన్నతమైనది.' అంది సుశీలమ్మ. ఏమీ జవాబివ్వలేదు రంగారావు 'రంగారావుగారు మకాం ఎత్తేస్తున్నారు.' చెప్పాడు, రామన్న పంతులు.

"పదివేల రూపాయలకు చెక్కు ఆయన పేర వ్రాయండి," అన్నాడు పాణి గంభీర స్వరంతో.

రామన్న పంతులు చెక్కు వ్రాసిన

తర్వాత మామూలుగా అన్నపూర్ణమ్మకు కూడా చూపించి. "అదేమిట్రా మతి పోయిందా నీకు!" అని మందలించ బోయిన అన్నపూర్ణమ్మతో. "ఆయన ఋణం నే నీ జన్మలో, తీర్చుకోలే నోత్తయ్యా." అని సంతకం చేసి. "మేనేజరుగారూ," ఈ చెక్కు రంగారావుగారి కిచ్చి, నావలన జరిగిన పొరపాట్లకి క్షమాపణ కోరుకుంటున్నానని, ఆయన ఆశీర్వచనం కోసం యాచిస్తునానని చెప్పండి. ఆ దంపతులిద్దరికీ నా నమస్కారములని చెప్పండి అన్న పాణి గొంతు రుద్ధమై మూగబోయింది. చెక్కు తీసుకు వెళిపోయాడు రామన్న పంతులు.

* * *

"హేమకి సంబంధం. పాతికవేల రూపాయల కట్నం సెటిలు చేసేశాన్రా అబ్బాయ్." అంది రత్నమ్మ, కొడుకూ కోడలూ భోజనంచేసిన తర్వాత వారి చేతుల్లో వక్కపొడి వేస్తూ.

"ఎక్కడనుంచి తెస్తామమ్మా! పాతిక వేలు? నవ్వాడు" రమేష్.

"బాగుంది. శశి ఆడబిడ్డకు ఆమాత్రం కట్నం ఇచ్చి పెళ్ళి చెయ్యలేదూ! అంది కోడలివైపు చూసి నవ్వుతూ రత్నమ్మ."

తండ్రి తనకు కట్నంగా ఆస్తి రూపంలో ఇచ్చాడు కాని, డబ్బులేదే.

తెల్లబోయి చూడటం మినహా ఏమీ అనలేద్తు శశి.

''శశి తలుచుకుంటే పాతిక వేలు కట్నం ఏపాటిది ?'' అంది రత్నమ్మ మళ్ళీ స్వగతంలా.

"ఇప్పటికే అన్నయ్య నాకు చాలా డబ్బు పెట్టాడు ఇహ అతన్ని అడగటం బాగుండదు." నెమ్మదిగా అంది శశి.

"పోనీ అప్పుగానె. తర్వాత తీర్చేద్దాం, అంది రత్నమ్మ.

"అంత డబ్బు మనంతీర్చలేం" ఈ సారి విసురుగా జవాబిచ్చింది శశి.

"అతని తర్వాత ఆ డబ్బంతా నీదే కదే అమ్మాయ్ అయినా అతనే వోఅడ్డ తోవలు తొక్కి ఆస్తి పాడుచేస్తున్నాడట. అడుగు. నువ్వు కాపోతే నీ మొగుడన్నా చెయ్యాలిగా, హేమ పెళ్ళి.

మా అన్నయ్య అడ్డదారులు తొక్కే మనిషికాదు. నీ తర్వాత ఈ ఆస్తంతా నాదే కదా ! అందుకని పాతిక వేల రూపాయలియ్యి. అని నేను అతన్ని అడగలేను? అయినా అతనికేదో నంబంధం చూసి పెళ్ళిచేస్తాం.

''అ. చేస్తావు. పెళ్ళి. 'అని ఘొల్లున నవ్వి, "అబ్బాయ్. ఒక అందమైన అమ్మాయిని చేరదీశాడట నీ గుడ్డి బావ మరిది. ఆ అమ్మాయి షికార్లకీ" సిని మాలకీ తిప్పుతుందట. ఓ రాత్రి వీళ్ళిద్దరూ గదిలో పడుకునుంటే ఎవడో దొంగ దాన్ని పొడిచి పారిపోయాడట.

"మీరెప్పుడన్నా మా అన్నయ్యను చూశారా వెళ్ళి?" అడిగింది శశి రోషంగా అత్తగారి వైపు చూస్తూ."

"ఎన్నోసార్లు వెళ్ళాలనుకున్నాను కాని ... ఏదీ హేమ చదువూ, పరీక్షలూ, తర్వాత ఆ అబ్బాయి వచ్చి పోతుంటాడా ?"

"ఆ అబ్బాయెవరు ?" అడిగాడు రమేష్.

"బాగుందిరా. నీ కాబోయే బావమరిది."

"ఏం చదివాడు ? అయినా ముందస్థిగా రాకపోక లెందుకు ?"

"ఇంకో మూడేళ్ళు, డాక్టరై పోతాడు. సంబంధం రైటుచేసుకున్నాక మరి రాకపోకలుండవూ !"

"మన తాహతుకు తగ్గ సంబంధం చూడాలమ్మా ! అంతేకాని ... పోనీ తమ్ముడికి కూడా చెప్పావా ?"

"చెప్పాను కాని వాడేం ఇస్తాడు ?"

"అయితే నా దగ్గర పాతిక వేలున్నాయా అమ్మా ?"

"ఆ మాత్రం లేకపోతే పైదేశం ఎందుకు వెళ్ళినట్లు ?"

"నవ్వాడు రమేష్. నంపాదించడానికా వెళ్ళాను ? ప్రభుత్వం పంపించింది వెళ్ళాను. ఇప్పుడు జాబ్‌చేస్తే నువ్వన్నట్లు ఏమన్నా సంపాదించగలనేమో !"

(సశేషం)

Printed and Published by A. Chandrasekhar Rao at 5-9-88, Public Garden Road, Hyderabad, for YUVA Publications and Printed at Dolton Press, Hyderabad-500 001, Editor : A. SUDHAKARA RAO

ఏ విధమయిన అచ్చుపనులైనను
అతి చక్కగా...
అనుకొన్న గడువులో
మేము చేసి యివ్వగలము

★

మా ముద్రణశాఖకు తోడుగా చిత్రకళాశాఖ,
బ్లాకు తయారీశాఖ, లితో-ఆఫ్‌సెట్
సంస్థలు సమకూడి వున్నవి.

★

ది బి. ఎన్. కె. ప్రెస్
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
చందమామ బిల్డింగ్స్
వడపళని :: మదరాసు-26
ఫోన్, 44485 I—4 లైన్లు